

مجموعه

مصوبات دوره چهارم

قانونگذاری

۱ تیر ۱۳۰۰ تا ۳۱ خرداد ۱۳۰۲

برابر با

۱۵ شوال ۱۳۳۹ تا ۷ ذیقعدة ۱۳۴۱

مجلس شورای ملی

فهرست

بند دوم

مصوبات دوره چهارم قانونگذاری

از: $\left. \begin{array}{l} ۱۵ شوال ۱۳۳۹ \\ ۱ سرطان ۱۳۰۰ \end{array} \right\}$ تا $\left. \begin{array}{l} ۷ ذیقعدہ ۱۳۴۱ \\ ۲۳ جوزا ۱۳۰۲ \end{array} \right\}$ مطابق

صفحه		عنوان
تا	از	
۱۹۸	۷۴	قسمت اول - قوانین
۲۲۰	۱۹۹	قسمت دوم - امتیازات
۲۵۴	۲۲۱	قسمت سوم - قراردادها
۲۷۴	۲۵۵	قسمت چهارم - کنتراتها
۳۸۸	۲۷۵	قسمت پنجم - تصویبات مالی
۳۹۴	۳۷۹	قسمت ششم - تصمیمات و مطالب متفرقه

دوره چهارم قانونگذاری

فهرست

قسمت اول - قوانین

صفحه		عنوان	ردیف
تا	از		
		قانون موقوف الاجراء گذاردن قوانین تشکیلات ادارات وزارت مالیه تا مدت سدماه	۱
-	۷۳		
۷۴	۷۳	قانون استقراض يك ميليون دلار مساعده	۲
		قانون اجازه اجرای قوانین مصوبه کمیسیون پارلمانی عدلیه بطور موقت	۳
-	۷۴		
۷۵	۷۴	قانون تجدید اختیارات کمیسیون پارلمانی عدلیه	۴
-	۷۵		
۷۹	۷۵	تفسیر قانونی فقره ۴ از ماده ۱۴۷ قانون اصول تشکیلات عدلیه	۵
		قانون شورای عالی معارف	۶
۸۰	۷۹	قانون تحدید مدت اقامت مأمورین سیاسی و قنصلی ایران در خارجه	۷
۸۱	۸۰	قانون راجع به مستمری و حقوق اعضاء ادارات و دوائر مملکتی	۸
		قانون حق الارض و حق الماء طواحين اربابی واقع در اراضی خالصه دولتی	۹
۸۲	۸۱		
۸۳	۸۲	قانون منع صدور پوست بره	۱۰
۸۴	۸۳	قانون مالیات کتیرا	۱۱
۸۶	۸۴	قانون شهریه ها	۱۲
-	۸۶	قانون الحاق ابرقو بحوزه حکومتی یزد	۱۳

صفحه		عنوان	ردیف
تا	از		
۸۷	۸۶	قانون الحاق خلیجستان بحوزه حکومتی قم	۱۴
-	۸۷	قانون راجع بنظارت مطبوعات	۱۵
-	۸۸	قانون شرایط اساسی کنترات مستخدمین خارجی	۱۶
۸۹	۸۸	قانون موقت هیئت منصفه	۱۷
-	۹۰	قانون تمدید قانون موقتی هیئت منصفه	۱۸
۱۰۷	۹۰	قانون استخدام کشوری	۱۹
۱۰۸	۱۰۷	قانون منع خروج طلا و نقره از سرحدات	۲۰
		قانون اصلاح قانون اول جدی ۱۳۰۱ راجع بدکابوتاثر و منع	۲۱
۱۰۹	۱۰۸	خروج طلا و نقره	
۱۱۱	۱۰۹	قانون اجازه پرداخت مستمریات	۲۲
-	۱۱۱	قانون استعمال البسه وطنی	۲۳
۱۱۴	۱۱۲	قانون تشکیل اداره خزانهداری کل	۲۴
۱۲۳	۱۱۴	قانون استخدام حکام محاکم عدلیه و صاحبمنصبان پارکه	۲۵
-	۱۲۳	قانون اجرای ماده ۳۸ قانون استخدام کشوری در مورد حکام محاکم	۲۶
-	۱۲۳	قانون نسخ قانون ثبت اسناد مورخه ۱۳۲۹	۲۷
		قانون اجازه استقراض پنج میلیون دلار و مذاکره استقراض	۲۸

صفحه		عنوان	شماره قانون
تا	از		
-	۱۲۴	سی و پنج میلیون دیگر از بانکهای آمریکائی (اتازونی)	
-	۱۲۵	ماده الحاقیه بقانون استقراض مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲.	۲۹
-	۱۲۵	قانون اجازه تشکیل کمیسیون دوازده نفری برای تهیه و تصویب لایحه قانون موقت جزا .	۴۰
-	۱۲۶	قانون تعیین تکلیف نرخ پرداخت مستمریاتی که سابقاً شهریه بوده است .	۳۱
-	۱۲۶	قانون موقت امتحان حکام و صاحبمنصبان واجزاء و مستخدمین عدلیه (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۲
۱۳۳	۱۲۶	قانون موقتی رسیدگی بشکایات ازا حکام صادره از محاکم شرعیه (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۳
۱۳۷	۱۳۴	قانون موقتی تعیین مجازات اداری برای عدم رعایت مواد ۲۵۳ و ۴۴۵ و ۴۴۶ و ۴۴۷ اصول محاکمات حقوقی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۴
۱۳۸	۱۳۷	قانون موقتی راجع بتأسیس محاکم صلح نواحی و اصلاح بعضی از مواد اصول محاکمات حقوقی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۵
۱۳۹	۱۳۸	قانون ثبت اسناد و املاک (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۶

صفحه	عنوان		شماره نشریه
	تا	از	
		قانون موقت راجع باشخاصی که مال غیر را انتقال میدهند و یا تملك میکنند و مجازات آنها (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۷
۱۷۰	-	قانون موقت راجع بتقسیم محاکم ابتدائی بدرجات مختلفه و تشکیل صلحیه های باصلاحیت نامحدود (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۸
۱۷۲	۱۷۱	قانون موقت تصرفات در قانون اصول محاکمات حقوقی راجع بمحاکم صلحیه (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۳۹
۱۷۸	۱۷۲	قانون موقت راجع بتصرفات در قانون اصول محاکمات حقوقی (مصوب کمیسیون قوانین عدلیه) .	۴۰
۱۹۸	۱۷۹		

قسمت اول

قوانین

قانون

موقوف الاجراء گذاردن قوانین تشکیلات ادارات وزارت مالیه
تا مدت سه ماه

مصوبه ۲۰ عقرب ۱۳۰۰ شمسی

ماده واحده - قوانین راجع به تشکیلات ادارات وزارت مالیه از تاریخ تصویب این قانون تا مدت سه ماه موقوف الاجرا شده و وزیر مالیه مجاز است که ادارات مربوطه بآن قوانین را منحل کرده و اداراتی را که صلاح میدانند تشکیل و قوانین مربوطه بآن ادارات را که باید بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید بطور نظامنامه برای تجربه و آزمایش در ادارات وزارت مالیه بجریان انداخته و بعد از تجدید نظر آنها را بصورت لوایح قانونی بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

قانون

استقراض يك ميليون دلار مساعده

مصوبه ۱۴ جدی ۱۳۰۰ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است که بوزیر مختار ایران درواشنگتن و وکیل مالیه دولت علیه در امریکا اجازه دهد که بنام دولت يك مساعده موقتی بمبلغ يك میلیون

دلار دریافت دارند که مبلغ مزبور تماماً تا دسامبر ۱۹۲۲ از عایدات دولت علیه نزد کمپانی انگلیس و ایران که بتاريخ مذکور وعده آن میرسد اداره شود و همچنین مجاز هستند بنام دولت ایران عایدات مزبور را بقرض دهنده انتقال دهند .

میزان فرع صدی هفت خواهد بود و دولت ایران حق دارد اصل مبلغ مزبور را هر وقت قبل از رأس موعد با فرع نسبی تا آن تاریخ بدون علاوه بپردازد .

ماده دوم - نهصد هزار تومان از مساعده مزبوره برای مصارف معوقه نظامی و بقیه آن برای سایر مخارج ضروری معوقه مملکتی تخصیص داده میشود .

قانون

اجازه اجرای قوانین مصوبه کمیسیون پارلمانی عدلیه بطور موقت

مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۰ شمسی

ماده اول - بوزیر عدلیه اجازه داده میشود که کلیه قوانین را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید بعد از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی موقتاً بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل و تکمیل نواقص ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

ماده دوم - این اجازه شامل لوایح قانونی است که از تاریخ تصویب این لایحه تا ششماه از طرف وزیر عدلیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد میشود .

قانون

تجدید اختیارات کمیسیون پارلمانی عدلیه

مصوب ۲۵ ثور ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - چون بوزیر عدلیه اجازه داده میشود که کلیه قوانین را که مجلس

شورای ملی پیشنهاد مینماید بعد از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی موقتاً بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل و رفع نقایص ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

لذا اختیاری که مطابق قانون ۲۵ دلو ۱۳۰۰ بکمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی داده شده بود تا آخر دوره چهارم تقنینیه تجدید و تمديد میشود .

تفسیر قانونی

فقره ۴ از ماده ۱۴۷ قانون اصول تشکیلات عدلیه*

مصوب ۶ حوت ۱۳۰۰ شمسی

مقصود از فقره ۴-۵ از ماده ۱۴۷ راجع بمدرسه حقوق این است که فارغ التحصیل های مدرسه حقوقی که پرگرام آن پس از طی مدارج معینه و رسیدن بتصویب مجلس اجرا خواهد گردید از دادن امتحان معاف خواهند بود .

قانون

شورای عالی معارف

مصوب ۲۰ حوت ۱۳۰۰ شمسی

فصل اول در تشکیلات

ماده ۱ - برای توسعه دوائر علوم و اشاعه معارف و فنون و رفع نقایص تحصیلات علمی و فنی شورای عالی معارف تشکیل میگردد و شعب آن در مراکز ایالات و ولایات موافق قانون مخصوص دایر خواهد گردید .

ماده ۲ - هیئت شورای عالی معارف از ده نفر عضو رسمی بشرح ذیل تشکیل

میشود .

* چون اصل قانون اصول تشکیلات نسخ و اصلاح شده است این تفسیر نیز نسخ گردیده است .

یک نفر از مجتهدین جامع الشرایط دو نفر از رؤسای مدارس عالییه و متوسطه دو نفر از معلمین درجه اول مدارس عالییه و متوسطه و پنج نفر از دانشمندان مملکت .

ماده ۳ - شورای عالی معارف علاوه بر اعضاء رسمی تا ده نفر عضو افتخاری میتواند داشته باشد .

تبصره - اعضای افتخاری فقط حق شرکت در مذاکرات را خواهند داشت .

ماده ۴ - کلیه اعضای شورای عالی معارف باید دارای شرایط ذیل باشند :

۱ - خدمات نمایان بمعارف مملکت نموده باشند .

۲ - لا اقل سی سال داشته باشند .

۳ - دارای معلومات و اطلاعات لازمه بوده باشند .

۴ - موصوف بصحت عمل و حسن اخلاق و عقیده بوده و محکوم به جنحه و جنایات نباشند .

ماده ۵ - وزیر معارف اعضاء رسمی و افتخاری شورای عالی معارف را برای مدت چهار سال انتخاب نموده و بموجب فرمان همایونی رسمیت میدهد و بعد از انقضاء دو سال از دوره اول نصف اعضاء بحکم قرعه خارج و بعوض آنها انتخاب میشود و از آن ببعد بجای هر نصف از اعضاء که مدت چهار سال عضویت آنها تمام شده جدیداً انتخاب بعمل خواهد آمد .

ماده ۶ - وزیر معارف رئیس رسمی شورای عالی معارف و مدیر کل وزارت معارف بالطبع عضویت خواهد داشت .

ماده ۷ - عضویت شورای عالی معارف بدون حقوق خواهد بود .

ماده ۸ - شورای عالی معارف دارالانشاء دائمی خواهد داشت که وظیفه آن تحریر مذاکرات و نوشتجات و ضبط دفاتر و اسناد و تهیه راپرتهای لازمه در حدود عملیات مختصه شوری خواهد بود .

ماده ۹- اعضاء دارالانشاء عبارت از يك رئيس و دو منشی و يك ثبات خواهد بود که وزیر معارف آنها را از غير اعضاء شورای عالی معارف موظفاً تعیین می نماید.

ماده ۱۰- اساس شورای عالی معارف تعطیل بردار نیست و باید لا اقل در ظرف يك ماه قبل از انقضاء هر دوره اعضای دوره بعد انتخاب شوند و اعضای سابق نیز قابل انتخاب میباشند.

ماده ۱۱- هر گاه یکی از اعضاء استعفا یا فوت نماید شورای عالی معارف چند نفر را که واجد شرایط مذکوره در ماده (۴) باشند از میان اعضای افتخاری و یا خارج از آنها بوزیر معارف پیشنهاد می نماید که وزیر بکنفر را از بین آنها برای بقیه مدت آن دوره انتخاب نماید و اعضای افتخاری مقدم خواهند بود.

فصل دوم

در وظایف

ماده ۱۲- وظایف شورای عالی معارف از قرار تفصیل ذیل است:

- ۱- اهتمام در ترویج خط و زبان و ادبیات فارسی و عربی و نشر مقالات علمی عام المنفعه.
- ۲- سعی در تهیه موجبات تکثیر مدارس و تدارک مقدمات تعلیم اجباری و مجانی.
- ۳- مشورت در رفع نقایص تعلیمات عمومی و سعی در تهیه وسائل تأسیس مدارس صنعتی و فلاحتی و شباندروزی و تعمیم ورزشهای بدنی و رعایت قوانین حفظ الصحة و مراقبت در دستور تحصیلات مدارس خارجه.
- ۴- تهیه و اصلاح دستورات رسمی کلید تحصیلات علمی و فنی مدارس ذکور و اناث و نظامنامه های مدارس.

- ۵- تهیه دستور تحصیلات مدارس معلمین و معلمات و نظامنامه‌های راجعه بآنها .
- ۶- تهیه دستور تفتیش اوضاع معارف و مدارس و امتحان شاگردان .
- ۷- تطبیق تألیفات مخصوصه بمدارس بادستورات رسمی ورد و قبول آنها .
- ۸- مشارکت باوزیر معارف در تهیه بودجه و مراقبت در مصارف کلیه وجوده مصوبه .
- ۹- رفع اختلافات بین مدارس و اصلاح مکتب خانه‌های موجوده .
- ۱۰- تعیین مصرف وجوده فوق‌العاده که برسم هدیده و اعانه بمعارف میرسد و وجوده موقوفاتی که قانوناً باید بمصرف معارف برسد و تعیین شهریه شاگردان مدارس غیرمجاننی دولتی .
- ۱۱- تشخیص صلاحیت اشخاصی که اجازه تأسیس مدرسه و امتیاز مجله و روزنامه میخوانند .
- ۱۲- تصدیق صلاحیت معلمین و معلمات و تهیه نظامنامه مخصوصی برای ترفیع و تنزل رتبه یا عزل آنها و رسیدگی بشکایات رؤسا و ناظمین و معلمین مدارس دولتی در حدود وظایف اداری آنها .
- ۱۳- تعیین شرایط محصلینی که بخرج دولت بخارجه اعزام میشوند و نظارت درانتخاب آنها .
- ۱۴- رسیدگی بدیپلم‌های اشخاصی که در خارج تحصیل کرده‌اند و تشخیص صحت و سقم آنها .
- ۱۵- حکمیت در مورد کتبی که برای تألیف یا ترجمه از طرف وزارت معارف بمعرض مسابقه گذاشته شده و بمؤلف یا مترجم آن جایزه داده میشود .
- ۱۶- تصویب اعطای نشان علمی مطابق نظامنامه مخصوص .
- ۱۷- معاونت فکری بوزیر در هر نوع مسئله و مشکلی که بآن هیئت رجوع نماید .

- ۱۸- شورای عالی معارف نظامنامه داخلی خود و شعب ایالات و ولایات را تهیه نموده پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجراء خواهد گذاشت .
- ۱۹- تجدید نظر در احکام صادره از شوراها و معارف ایالات و ولایات .

خاتمه

- ماده ۱۳** - رأی شورای عالی معارف در غیر فقرات : ۱-۲-۳-۸-۱۷-۱۸ ماده دوازدهم حتمی الاجراء خواهد بود .
- ماده ۱۴** - برای اهتمام در تنظیم مدارس قدیمه و سعی در ترقی علوم دینیہ در تحت نظر و مراقبت وزیر معارف شورائی بترتیب ذیل تشکیل خواهد شد :
- از علماء درجه اول سه نفر - از مدرسین درجه اول معقول و منقول دو نفر - از متولیان مدارس قدیمه درجه اول دو نفر - و شعب این شوری مطابق قانون مخصوص در مراکز ایالات و ولایات دائر خواهد گردید .
- ضمیمه** - عضویت شورای فوق الذکر بدون حقوق خواهد بود .
- ماده ۱۵** - ماده دهم قانون اداری وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه مصوبه ۲۷ شعبان ۱۳۲۸ منسوخ و از درجه اعتبار ساقط است .

قانون

تحدید مدت اقامت مأمورین سیاسی و قونسولی ایران در خارجه

مصوب ۱۶ حمل ۱۳۰۱ شمسی

- ماده اول** - مدت مأموریت کلید مأمورین سیاسی و قونسولی دولت علیه ایران در ممالک خارجه باستثناء مأمورین افتخاری نباید از پنجسال تجاوز نماید و در انقضای این مدت مأموریت مجدد آنها بخارجه منوط است باینکه لااقل یکسال در ایران توقف کنند .

ماده دوم - کلیه مأمورین دولت ایران که در تاریخ وضع این قانون بیش از پنج سال در خارجه مأموریت و اقامت داشته اند مشمول ماده اول خواهند بود .

ماده سوم - وزیر امور خارجه مأمور است از تاریخ وضع این قانون مفاد دو ماده فوق را نسبت بسفراء و وزرای مختار و مقیم و ژنرال قونسولهای دولت علیه در ظرف سه ماه و نسبت بسایر مأمورین منتهی در ظرف یک سال بموقع اجرا گذارد .

قانون

راجع به مستمري و حقوق اعضاء ادارات و دوائر مملکتی *

مصوب ۱۶ جوزا ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - اشخاصی که در هیئت شوری یا در دربار و کابینه سلطنتی یا ادارات دولتی و یا اجتماعی (مانند بلدی) موقتاً یا دائماً دارای مقرری خدمت (بهر عنوانی که باشند) هستند هرگاه دارای مستمري دیوانی یا شهریه بهر صیغه که بوده و مدارج قانونی را طی کرده است باشند به نسبت تقسیم ماهیانه برای مدتیکه مقرری خدمت اخذ می نمایند از اخذ مستمري و شهریه و غیره محروم خواهند بود ولی اگر مبلغ مقرری ماهیانه کمتر از شهریه یکماه و یا کمتر از یک دوازدهم کلیه مستمري سالیانه که مدارج قانونی را طی کرده است باشند در اینصورت از مزاد آن استفاده خواهند نمود .

ماده دوم - مستمري کلیه اشخاصیکه بنام خرج تحصیل یا بعنوان دیگرگری در حق اولاد آنها و یا اشخاص دیگرگری برقرار شده است در صورتی که مستمري مزبور مدارج قانونی را طی کرده باشد بخود آنها عودت نموده و مشمول ماده اول خواهد بود .

* بموجب فقره اول ماده ۱۳ قانون ۲۱ بهمن ۱۳۰۴ اجازه داده شده است مستمري و یا شهریه مستخدمین رسمی را از دفاتر مربوطه حذف نمایند .

- ماده سوم -** ارجاع و جمع دو شغل متمایز با دو حقوق اداری ممنوع است.
- ماده چهارم -** در موقع ضرورت کفالت شغل دیگری را موقتاً بهر يك از مستخدمین میتوان ارجاع نمود .
- ماده پنجم -** در صورت مذکور در ماده فوق فقرات ذیل مرئی خواهد بود:
- الف - هر يك از مأمورین دولتی که شغل رتبه مادون خود را متکفل باشد حق اداری تمام حقوق اداری خود و معادل نصف حقوق رتبه مادون خود را دریافت دارد .
- ب - هر يك از مأمورین دولتی که بعنوان کفالت شغل بالاتری را اشغال نماید حق دارد نصف از حقوق اداری خود و نصف از حقوق آنکسی را که قائم مقام او است دریافت دارد .
- ج - در صورتیکه کسی کفالت هم رتبه خود را بنماید حق دارد تمام حقوق اداری خود را بعلاوه ثلث حقوق آنکسی را که قائم مقام او است دریافت دارد .
- ماده ششم -** مستخدمین دوائر دولتی هر گاه در مدارس دولتی در غیر وقت اداری تدریس نمایند مقرری تدریس را هم میتوانند دریافت دارند .
- ماده هفتم -** وزارت مالیه مأمور اجرای مواد ششگانه فوق است .

قانون

حق الارض و حق الماء طواحين اربابی واقعه در اراضی

خالصه دولتی

مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - از عایدات خالص طواحینی که در اراضی اربابی واقع شده و با

آب خالصه کار میکند يك عشر بابت حق الماء دریافت میشود .

ماده دوم - از عایدات خالص طواحینی که در اراضی خالصه بنا شده و با آب اربابی گردش میکنند يك عشر بابت حق الارض دریافت میشود .

ماده سوم - از عایدات خالص طواحینی که در اراضی خالصه بنا شده و با آب خالصه کار می کنند يك عشر بابت حق الارض و يك عشر بابت حق الماء دریافت میشود .

ماده چهارم - در مواردی که دولت مالک تمام آب یا اراضی طاحونه نباشد به نسبت سهمی که مالک است حق الارض و حق الماء مطابق مواد فوق دریافت میشود .
ماده پنجم - عایدات خالص عبارت است از کلیه عایدات طاحونه پس از وضع صدی چهل از بابت مخارج از هر قبیل .

ماده ششم - مقصود از آب و زمین خالصه که در مواد فوق ذکر شده است آب و زمینی است که در تصرف دولت باشد و خالصجات انتقالی را که در حکم املاک اربابی است و همچنین طاحوندهائی را که با آب نهرهای اربابی منشقه از رودخانهها کار میکنند شامل نمیشود .

ماده هفتم - وزیر مالیه مأمور اجرای این قانون است .

قانون

منع صدور پوست بره *

مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - برای جلوگیری از کشتار بره و حفظ منافع عموم آنچه پوست بره اعم از تودلی و غیر آن بخارجہ حمل میشود مأمورین گمرکی مکلفند که در سرحد بنفع دولت ضبط نمایند .

* این قانون بموجب قانون (الغای قانون منع صدور پوست بره) مصوب ۱۴ تیر ماه ۱۳۰۴ شمسی (دوره پنجم تقنینیه) نسخ شده است .

ماده دوم - مأمورین گمرک مکلفند پوستهای بره که از خارجه وارد خاک ایران میشود مهر سری نمایند برای اینکه از پوستهای داخله ممتاز بوده و در موقع خروج از سرحد از ضبط معاف باشند .

ماده سوم - وزارت مالیه مکلف است در هر محل از روز اعلان این قانون تا پنج ماه بدارندگان پوست بره مهلت دهد که پوستهای موجوده خود را بداره مالیه یا گمرک برده مهر سری مخصوص نمایند پوستهایی که در مدت مزبوره مهرشده باشد از ضبط در سرحد معاف خواهند بود .

ماده چهارم - وزیر مالیه مأمور اجرای این قانون خواهد بود.

قانون

مالیات کتیرا

مصوب ۱۱ سرطان ۱۳۰۱ شمسی

ماده ۱ - مالیات کتیرا صدی چهار ۰/۴ از قیمت کتیرا است بنرخ محل صدور آن از سرحد که مأمورین گمرک در موقع صدور دریافت میدارند .

ماده ۲ - مالیات و عوارضی که تاکنون از مواد کتیرا و انقوزه و قلیاب دریافت میشده است بکلی موقوف و از تاریخ اعلان این قانون در داخله مملکت هیچگونه مالیات و عوارضی بهر اسم و رسم که باشد چه از مالک و چه از عماله که آنرا استخراج میکنند و چه از تجار معاملین آن نباید مطالبه شود .

ماده ۳ - صاحبان کتیرای موجوده باید در مدت یکماه پس از نشر اعلان از طرف دولت کتیرای خود را بداره مالیه محل ارائه نموده جواز مجانی دریافت دارند تا در موقع خروج از سرحد از پرداخت مالیات معاف باشند .

ماده ۴ - وزیر مالیه مأمور اجرای این قانون بوده باید در ظرف مدت ده روز

از تاریخ تصویب سواد آنرا در تمام ایالات و ولایات و نیز هر جا که دارای محصول کتیرا باشد اعلان نماید .

(۱) * ماده الحاقیه - مقصود از کتیرای موجوده کلید کتیرائی است که در سنوات قبل تا ۱۱ سرطان ۱۳۰۱ در داخله مملکت موجود بوده و در مدت یکماه مهلت قانون ارائه یا نسبت بآن اظهارنامه داده باشند اعم از اینکه مالیات سابق را پرداخته یا نپرداخته باشند .

قانون

شهریه‌ها ☆

مصوب ۱۷ اسد ۱۳۰۱ شمسی

ماده ۱ - شهریه‌هایی که بدون تصویب مجلس شورای ملی باشد منسوخ و هرگونه تصمیماتی که در این مورد در ایام فترت گرفته شده است لغو است .

(۲) * ماده ۲ - کلید شهریه‌ها مطابق دفتر مرتبه که از طرف دولت در تاریخ دوم قوس ۱۳۰۰ بمجلس شورای ملی فرستاده شده و مشتمل بر ششصد و سی و نه قلم

(۱) * ماده الحاقیه فوق در جلسه ۲۷ سنبله ۱۳۰۱ شمسی تصویب و بعنوان تفسیر قانون مالیات کتیرا ضمیمه شده است .

(۲) * مواد ۲-۳-۴ بموجب (قانون تفسیر شهریه‌ها) مصوب ۱۸ سنبله ۱۳۰۱ شمسی بطریق فوق تغییر و اصلاح شده است - مواد ۲-۳-۴ سابق (که نسخ شده است) بقراری است که ذیلا درج میشود .

(دفتر اول ششصد و سی و یک قلم ضمیمه هشت قلم) و بالغ بر چهل و دو هزار و دو بیست و پنجاه و پنج تومان و سه هزار و پانصد دینار است اعم از اینکه مستمری بوده و بصورت شهریه در آمده یا آنکه از اصل مالیات برقرار شده است باستثنای اقلامی که مشمول ماده ۲ قانون مورخه ۱۶ جوزا و متوفیات و اقلامی که در کمیسیون بودجه مطابق صورت ضمیمه این قانون قطع شده تا مبلغ پنجاه تومان بدون کسر پرداخت شود.

* ماده ۳ - شهریه‌ای که از پنجاه تومان تجاوز نماید پنجاه تومان اول مشمول ماده ۲ و از ما زاد آن تومانی چهارقران کسر میشود.

* ماده ۴ - میزان تأدیه شهریه پس از کسر تومانی چهارقران از پانصد تومان نباید تجاوز نماید.

ماده ۵ - مستمریاتی که شهریه شده است صاحبان آنها مختارند که مطابق مواد فوق قبول نموده شهریه دریافت دارند یا اینکه مستمری خودشان را سالیانه موافق ترتیب مستمریات اخذ نمایند در صورت برگشت شهریه بمستمریات فقط مستمری پرداخت و چیزی باسم شهریه داده نخواهد شد.

ماده ۶ - شهریه‌هایی که در کمیسیون حذف شده مجدداً در کمیسیون تجدید نظر خواهد شد اگر پس از تجدید نظر در اقلام محذوفه کمیسیون بعضی از آنها را خواست برای تصویب پیشنهاد نماید باید راپورت مخصوصی نسبت بآنها تقدیم مجلس کند.

* ماده ۲ - کلیه شهریه‌ها اعم از این که مستمری بوده و بصورت شهریه در آمده یا آنکه از اصل مالیات برقرار شده است باستثنای اقلامی که در کمیسیون بودجه حذف شده تا مبلغ پنجاه تومان بدون کسر پرداخته شود.

* ماده ۳ - از پنجاه تومان بیلا تومانی چهارقران کسر میشود.

* ماده ۴ - میزان تأدیه شهریه نباید از پانصد تومان تجاوز نماید.

ماده ۷- شهریه هائی که قبلاً مجلس تصویب نموده بقوه خود باقی و مشمول مواد فوق نخواهد بود .

ماده ۸- ابتدای اجرای مواد فوق از روزی است که قانون بودجه موقتی در مجلس تصویب و پرداخت شهریه ها موقوف بتصویب مجدد گردیده .

ماده ۹- مدت اجرای مواد فوق تا آخر برج حوت هذه السنه است .

ماده الحاقیه

ماده ۱۰ - هیچکس نمیتواند بصیغه شهریه وصیغه مستمری توأمأ حقوق دریافت نماید و اگر اشخاصی دارای حقوق بهر دو صیغه باشند مخیر خواهند بود که یکی را اختیار نمایند .

قانون

الحاق ابرقویه بحوزه حکومتی یزد

مصوب ۲۱ اسد ۱۳۰۱ شمسی

ماده ۱- مجلس شورای ملی انفصال ابرقویه را از حوزه حکومتی اصفهان و الحاق آنرا بحوزه حکومتی یزد تصویب مینماید .

ماده ۲- وزارت داخله مکلف است از تاریخ تصویب این قانون الی سه ماه و سائل ضمیمه شدن ابرقویه را به یزد فراهم سازد .

قانون

الحاق خلیجستان بحوزه حکومتی قم

مصوب ۲۵ میزان ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول- مجلس شورای ملی انفصال خلیجستان را از حوزه حکومتی عراق و

* ماده دهم بعنوان (ماده الحاقیه) در تاریخ ۱۸ سنبله ۱۳۰۱ تصویب و ضمیمه شده است .

الحاق آنرا بحوزه حکومتی، قم تصویب می نماید .

ماده دوم - وزارت داخله مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا یکماه وسایل اجراء این قانون را فراهم سازد .

قانون

راجع بنظارت مطبوعات

مصوب ۱۰ عقرب ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - چون مطابق اصل بیستم متمم قانون اساسی عامه مطبوعات بغیر از کتب ضلال و مواد مضره بدین اسلام آزاد و ممیزی فقط در مورد کتب ضلال و مواد مضره بدین اسلام ممنوع نیست عموم مدیران جراید و یا مجلات و ارباب مطابع باید ملتزم شوند که هر وقت بخواهند در امور مربوطه بدین اسلام و مذهب اصولاً و فرعاً انشاء و یا نقلاً و لوهزلاً چیزی طبع کنند قبلاً بناظر شرعیات که خبرویت او بتوسط دو نفر مجتهد جامع الشرایط تصدیق و از طرف وزارت معارف در طهران و در هر یک از مراکز ایالات و ولایات معرفی شده باشد مراجعه نمایند تا مذاقه نموده پس از آنکه عدم مضربودن آن بدین اسلام و مذهب کتباً تصدیق شد طبع و نشر کنند .

ماده دوم - هرگاه یکی از مدیران جراید و یا مجلات و یا ارباب مطابع و یا دیگری از مفاد ماده فوق تخلف نمود مدعی العموم و یا مدعی خصوصی قضیه را بناظر شرعیات قانونی و یا مجتهد عادل مسلم رجوع مینماید بعد از تصدیق کتبی مشارالیه بمضربودن بفوریت اوراق منتشره جمع آوری و توقیف شده مدیر و نویسنده و طبع کننده مستنداً بتشخیص ناظر شرعیات و یا مجتهد عادل مسلم مطابق قانون مطبوعات مجازات خواهد شد .

قانون

شرایط اساسی کنترات مستخدمین خارجی

مصوب ۲۳ عقر ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - مواد کنترات مستخدمین خارجی هر بوط بمسائل ذیل باید تصویب مجلس شورای ملی برسد :

الف - ملیت مستخدم .

ب - مدت استخدام .

ج - سمت مستخدم .

د - حقوق سالیانه و کلیه مسائل مالی مربوط بمستخدم .

ماده دوم - پس از تصویب فقرات مزبوره در ماده اول سایر شرایط را دولت تعیین و کنترات را امضاء مینماید و در هر کنترات باید دولت بموجب ماده صریحی قید نماید که مداخله در امور سیاسی و تخلف از قوانین مملکتی و نظامات داخلی اداری موجب نقض کنترات بدون هیچگونه حقی برای مستخدم متخلف خواهد بود .

قانون

موقت هیئت منصفه *

مصوب ۱۰ قوس ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون تا اول حمل ۱۳۰۲ تعیین هیئت منصفه بطریق ذیل خواهد بود :

محکمه استیناف و در نقاطی که محکمه استیناف نباشد محکمه ابتدائی از میان اشخاصی که در موقع انتخابات یکی از دو دوره اخیره مجلس شورای ملی نسبتاً حائز

* این قانون بموجب قانون مصوب ۲۸ حوت ۱۳۰۱ تمدید شده است .

اکثریت بوده و واجد شرایطی هستند که قانوناً برای نمایندگان مقرر است و همچنین اشخاصی که در دوره تقنینیه دوم بمقام نمایندگی انتخاب شده اند (باستثنای اشخاصی که فعلاً سمت نمایندگی یا وزارت و معاونت وزارت و حکومت دارند) یکصد نفر را بارعایت اقامت آنها در مقرر محکمه منصفه معین مینماید و اگر پس از اخطار کتبی بکسانی که اسامی آنها جزو عده مزبوره معین شده است يك یا چند نفر از قبول عضویت احتمالی در هیئت منصفه امتناع کنند بقیه تا میزان یکصد نفر بطریق مزبور فوق تکمیل می شود و در مورد هر محاکمه محکمه استیناف یا محکمه ابتدائی در جلسه علنی خود با حضور مدعی العموم آن محکمه پنج نفر را بسمت عضویت اصلی و سه نفر را بسمت عضویت علی البدل هیئت منصفه از میان یکصد نفر مذکور بحکم قرعه معین مینماید پنج نفر عضو اصلی باید در تمام جلسات محاکمه حضور داشته باشند و هر يك از آنها که بعلت موجبی نتواند در محکمه حاضر شود بحکم قرعه از اعضاء علی البدل بجای او معین خواهد شد .

ماده دوم - در نقاطی که عده اشخاص حائز اکثریت بطوریکه در ماده قبل مقرر است به یکصد نفر بالغ نشود قرعه باید از میان عده موجوده بعمل آید.

ماده سوم - محکمه منصفه که از محکمه جنائی عمومی و از اعضاء هیئت منصفه تشکیل میشود مطابق مقررات قانون موقت اصول محاکمات جزا رسیدگی نموده و فوراً پس از اعلان ختم محاکمه و قبل از تفرق اعضاء مشورت کرده رأی خود را در مجرمیت و تشخیص جرم و یا عدم مجرمیت متهم با اکثریت آراء معین مینماید ولی صدور حکم خواه بر تبرئه و خواه بر تعیین مجازات مطابق قانون مطبوعات فقط با قضات خواهد بود و در صورت تساوی آراء رأی که بر له متهم است بمنزله اکثریت بوده و حکم قضات بر طبق آن صادر خواهد شد .

ماده چهارم - متهمین بتقصیرات سیاسی مشمول این قانون نخواهند بود .

قانون

تمدید قانون موقتی هیئت منصفه

مصوب ۲۸ حوت ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - مدت اعتبار قانون مصوبه دهم برج قوس ۱۳۰۱ تاموقعی خواهد بود که قانون هیئت منصفه بتصویب برسد .

☆ قانون

استخدام کشوری

مصوب ۲۲ قوس ۱۳۰۱ شمسی

فصل اول

ورود بخدمت

ماده ۱ - خدمت رسمی عبارت است از دارا بودن شغل ثابت در یکی از وزارتخانهها و ادارات دولتی .

ماده ۲ - داوطلبان خدمت رسمی در ادارات کشوری باید شرایط ذیل را دارا باشند :

- ۱ - تبعیت ایران .
- ۲ - نداشتن کمتر از هیجده سال .
- ۳ - عدم محکومیت بقیام و اقدام بر علیه حکومت ملی - عدم محکومیت به

* قسمتی از این قانون بموجب قانون ۲۹ شهریور ماه ۱۳۱۱ اصلاح شده است.

جنایت و همچنین بیجناحه که مستلزم محرومیت از حق استخدام دولتی باشد .
 ۴ - عدم محکومیت بفساد عقیده و عدم معروفیت بفساد اخلاق و تجاهر بفسق و معتاد نبودن باستعمال افیون و مبتلا نبودن بامراض مسریه .

۵ - داشتن تصدیقنامه سال سوم تحصیلات متوسطه یا دادن امتحان موادی که برای سدساله تحصیلات متوسطه معین شده است .

ماده ۳- علاوه بر شرایط مندرجه در ماده (۲) داوطلبان خدمت رسمی در ادارات و وزارتخانه‌ها باید معلومات لازمه و شرایط اختصاصی مقرر در نظامنامه‌های مخصوصه اداره مربوطه را دارا باشند .

ماده ۴- دخول در خدمت رسمی باید بطرز مسابقه بعمل آید و هر وزارتخانه و یا اداره مکلف است نظامنامه راجع بترتیب مسابقه را مطابق احتیاجات اداری خود تنظیم نماید .

ماده ۵- مدتی را که مستخدمین درابتداء ورود بخدمت بعنوان عضو مبتدی کار میکنند جزو خدمت رسمی آنها محسوب نمیشود و ابتداء خدمت رسمی مستخدمین از روزی است که رسماً داخل خدمت شده باشند در موقع ترفیع رتبه یا اضافه مقرری مدت خدمت رسمی رعایت میشود اعم از اینکه در يك وزارتخانه خدمت کرده باشند یا در وزارتخانه‌های مختلف مشروط بر اینکه خروج از يك وزارتخانه در نتیجه محکومیت به انفصال نبوده و دخول در وزارتخانه دیگر با اجازه وزارتخانه اولی باشد و مدت خدمت بعنوان عضو مبتدی یکسال خواهد بود .

تبصره - هرگاه مستخدمی از خدمت دولت مستعفی شود و در ثانی دولت قبول استخدام او را نماید مدت خدمت اولیه او جزو سنوات خدمت محسوب خواهد شد .

ماده ۶- مستخدمینی که بمیل و اراده خود از خدمت وزارتخانه و ادارات دولتی خارج میشوند نمیتوانند مجدداً وارد خدمت این وزارتخانه یا وزارتخانه دیگری

بشوند مگر بیک درجه پائین تر از رتبه که در حین خروج از خدمت داشته‌اند .

ماده ۷ - کسانی که داخل خدمت رسمی میشوند باید بر طبق مراسم مذهبی قسم یاد کنند که بمملکت و ملت و اصول حکومت ملی خیانت ننموده در پیشرفت صلاح و صرفه مملکت و ملت سعی باشند و قوانین و نظامات مربوطه بمشاغل خود را کاملاً رعایت کنند ترتیب مراسم تحلیف را نظامنامه هر وزارتخانه معین خواهد کرد .

ماده ۸ - مستخدمین باید در حدود قوانین موضوعه و نظامات مقرر احکام و اوامر رؤساء مافوق خود را اطاعت نمایند اعمال نظریات سیاسی در امور اداری و تبلیغات بر ضد مذهب رسمی مملکت و یا بر علیه حکومت ملی بکلی ممنوع و موجب انفصال است .

ماده ۹ - هیچ یک از مستخدمین نمیتوانند احکام مقامات مافوق را که برخلاف قوانین موضوعه باشد اجرا نمایند مگر اینکه مقام مافوق مسئولیت آنرا کتباً عهده‌دار شود .

ماده ۱۰ - متخصصین فنی از اتباع داخله که بموجب قراردادهای مخصوصه برای مدت معینی اجیر میشوند جزو مستخدمین رسمی محسوب نخواهند شد .

ماده ۱۱ - ترتیب استخدام و تعیین حقوق و مدت خدمت مستخدمین و مستشاران خارجی بموجب کنتراتها ی مصوبه مجلس شورای ملی خواهد بود .

ماده ۱۲ - مأمورینیکه به مراسم و رسم سمت صاحب جمعی داشته‌اند یا در آئیه باین سمت منصوب شوند مادام که مفاصا حساب قانونی دوره عملیات خود را تحصیل نموده‌اند از رجوع هر شغلی ممنوع خواهند بود .

ماده ۱۳ - هیچ مستخدمی شغل تحویل داری و تحصیل داری نقدی و جنسی دولت را عهده‌دار نخواهد شد مگر اینکه قبلاً وجه الضمانه و یا ضامن معتبری بوزارتخانه و اداره مربوطه بدهد - میزان وجه الضمانه و شرایط ضامن را نظامنامه هر وزارتخانه یا اداره معین خواهد کرد .

ماده ۱۴ - کلیه مستخدمین (و مستثنیات تبصره ماده ۱۵ این قانون) بدون اجازه دولت از قبول نشانهای دول خارج ممنوع هستند .

فصل دوم

مراتب خدمت و ارتقاء رتبه

ماده ۱۵ - مراتب خدمت در ادارات کشوری بقرار ذیل است :

- ۱- ثباتی .
- ۲ - منشی گری سوم .
- ۳ - منشی گری دوم .
- ۴ - منشی گری اول .
- ۵ - مدیری شعبه .
- ۶ - مدیری دائره .
- ۷ - معاونت اداره .
- ۸ - ریاست اداره .
- ۹ - مدیری کل یا معاونت اداری .

تبصره - مقام وزارت و معاونت وزارت و سفارت کبرا و سفارت فوق العاده و والی ایالت و کلیه قضات و مدعی العموم دیوان عالی تمیز و اعضاء شورای دولتی و اعضاء منتخبه دیوان محاسبات خارج از مراتب مذکوره فوق و تابع قانون جداگانه خواهد بود .

ماده ۱۶ - میزان حداقل مقرری رتبه اول خدمت بموجب قانون بودجه در هر

سال معین میشود . و میزان حداقل مقرری رتبه های مافوق به تناسب ذیل است :

۱ - بموجب قانون بودجه .

۲ - مقرری مادون باضافه ثلث اصل .

۳ - مقرری مادون باضافه ثلث اصل .

۴ - مقرری مادون باضافه نصف اصل .

۵ - مقرری مادون باضافه سدربع اصل .

۶ - مقرری مادون باضافه يك مقابل اصل .

۷ - مقرری مادون باضافه پنج ربع اصل .

۸ - مقرری مادون باضافه شش ربع اصل .

۹ - مقرری مادون باضافه هفت ربع اصل .

ماده ۱۷ - در سال اول خدمت در هر رتبه حداقل مقرری آن رتبه داده میشود

و تفاوت بین حداقل و اکثر که از سال دوم خدمت در يك رتبه ممکنست داده شود تا

آخر مدت در آن رتبه نباید از يك ششم مقرری همان رتبه تجاوز نماید .

ماده ۱۸ - مأمورینی که به نقاط بدآب و هوا اعزام میشوند به تفاوت

محل ربع تا خمس مقرری رتبه خود را مادام که در آن محل هستند علاوه دریافت

میدارند .

ماده ۱۹ - در حساب مقرریهای ماهیانه کسور تومان به نفع دولت حذف

میشود .

ماده ۲۰ - هر يك از وزارتخانهها با رعایت صرفه و در حدود احتیاجات اداری

تشکیلات و مشاغل خود را در نظامنامه های مخصوصه با مراتب مذکوره در ماده (۱۵)

تطبیق مینمایند ولی وجود هر يك از مراتب مذکوره در وزارتخانهها منوط بلزوم

آن خواهد بود .

ماده ۳۱ - نصب رؤسای ادارات و مدیران کل و هم‌رتبه‌های آنها با رعایت شرایط مقرر به تصویب وزیر و بموجب فرمان همایونی است و نصب متصدیان سایر مقامات با رعایت شرایط مقرر بر حسب پیشنهاد رئیس مافوق و حکم وزارتی خواهد بود .

ماده ۳۲ - تعیین معاون پارلمانی وزیر و رئیس کابینه وزارتی با اختیار وزیر است طی مراتب خدمت در مورد آنها ضروری نیست و هرگاه از میان مستخدمین دولتی انتخاب شوند مدت تصدی آنها جزو ایام خدمت محسوب می‌شود و الا این تصدی سابقه خدمت اداری برای آنها نخواهد بود .

ماده ۳۳ - بدون طی مرتبه مادون بمرتبه مافوق نمیتوان ارتقاء یافت و مستخدمینی که از عهده انجام خدمات محوله کاملاً برآمده و مقررات نظامنامه‌های اداری را رعایت کرده باشند مستحق ترفیع رتبه خواهند بود مشروط بر اینکه در هر يك از مراتب اول و دوم و سوم و چهارم مذکوره در ماده (۱۵) لااقل دو سال و در هر يك از سایر مراتب لااقل سه سال خدمت کرده باشند و در هر صورت رعایت احتیاج وزارتخانه و طرز خدمت و استعداد مستخدم و قدمت خدمت شرط حتمی است .

در موقع ارتقاء از يك رتبه بر رتبه بالاتر اشخاصیکه با تساوی شرایط از حیث رتبه علمی بالاتر هستند بدیگران حق تقدم خواهند داشت .

ماده ۳۴ - اشخاصی که از مدارس عالیّه داخله یا خارجه راجع به بلومی که مخصوص وزارتخانه است که در آن مستخدم میشوند تصدبقنامه رسمی فارغ التحصیلی دارند (از درجه لیسانس بی‌الا) در صورتیکه رتبه علمی آنها عالتر از رتبه باشد که مطابق شرایط اختصاصی آن وزارتخانه برای ورود بخدمت معین گشته است در درجات اول و دوم مذکوره در ماده (۱۵) ششماه و در درجات سوم و چهارم یکسال و از درجه پنجم بی‌الا مطابق همین قانون باید دوره خدمت را طی نمایند .

ماده ۲۵ - هرگاه مستخدمی بموجب ماده (۲۳) مستحق ترفیع رتبه شده و بواسطه نبودن محل بترفیع نایل نگردد در حدود تفاوت بین حداقل و اکثر مقرر مقام خود اضافه حقوق دریافت خواهد نمود .

ماده ۲۶ - ترفیع رتبه بر دو قسم است : رسمی و افتخاری .
ترفیع رسمی آنست که شغل معینی که مقامش يك درجه بالاتر از مقام شغل سابق مستخدمی باشد با مقرر آن شغل و رعایت مدلول ماده (۲۱) و (۲۳) به او رجوع شود .

ترفیع افتخاری آنست که در صورت عدم احتیاج وزارتخانه و نبودن محل برای ارتقاء رتبه رسمی پس از شش سال خدمت در رتبه مادون و رعایت مدلول ماده (۲۵) مقام بالاتری بعنوان افتخاری بمستخدمین داده شود بدون اینکه در شغل او تغییری حاصل گردد ولی مقرر مستخدم مزبور از حداقل مقرر مقامی که بطور افتخاری باو داده شده است نباید کمتر باشد و مدت خدمت در رتبه افتخاری مثل اشتغال رسمی در آن مقام منظور و در وره خدمت قید میشود .

ماده ۲۷ - کسانی که پس از شش سال خدمت در يك مقام استعداد ارتقاء بمقام بالاتری را ندارند حق اضافه مقرر را خواهند داشت و میزان این اضافه از خمس آخرین مقرر مستخدم مذکور تجاوز نکرده و بیش از دو مرتبه داده نخواهد شد .

ماده ۲۸ - مستخدمینی که بواسطه حذف مشاغل یا بنا بمقتضیات اداری بدون تقصیر بیکار شوند منتظر خدمت محسوب و تا زمانیکه مجدداً متصدی شغلی نشده اند از مرتبه اول تا مرتبه پنجم دوثلث و از مرتبه ششم ببالا نصف آخرین مقرر خود را دریافت خواهند کرد و اوقات انتظار خدمت در جزو مدت تصدی محسوب و در موقع ترفیع و تقاعد منظور خواهد شد .

اختیار ترتیب حذف مشاغل و غیره ادارات هیئت شوروی با خود هیئت‌های شوروی خواهد بود .

ماده ۲۹ - حد اکثر منتظرین خدمت هر وزارتخانه از صدی پنجم عده کلیه مستخدمین آن نباید تجاوز نماید .

ماده ۳۰ - ساعات کار و ایام تعطیل مستخدمین را نظامنامه‌های اداری هر وزارتخانه معین خواهد کرد .

ماده ۳۱ - مستخدمین دولت سالی یک‌ماه حق مرخصی با استفاده از حقوق دارند . ترتیب تحصیل مرخصی را نظامنامه‌های اداری معین خواهد نمود .

فصل سوم

طریقه محاکمه و مجازات

ماده ۳۲ - برای رسیدگی بتقصیرات اداری و تعیین مجازات مستخدمین مجلس تحقیق و محاکمه اداری در تحت نظر وزیر یا معاون او تشکیل میشود - مجلس مزبور مرکب خواهد بود از سه نفر از اعضاء وزارت متبوعه مستخدم مظنون اعم از متصدیان شغل و یا منتظرین خدمت مشروط بر اینکه رتبه آنها از رتبه مظنون کمتر نباشد و در صورت عدم کفایت عده اعضاء لازمه در خود وزارتخانه با رعایت شرط مزبور فوق از اعضاء وزارتخانه دیگر تکمیل میگردد .

ماده ۳۳ - در صورت محکومیت بمجازاتهای مندرجه در فقرات ۴ و ۵ و ۶ و ۷ ماده (۳۸) محکوم علیه حق دارد از تاریخ ابلاغ حکم الی دوهفته از مجلس تحقیق و محاکمه اداری کتباً تقاضای تجدید نظر نماید در اینصورت با رعایت مفاد ماده (۳۲) سه‌عضو دیگر با دو نفر از اعضاء هیئت حاکمه سابق برای تجدید نظر معین شده حکم این هیئت حتمی الاجرا خواهد بود .

* دوتبصره بموجب قانون ۲۱ مردادماه ۱۳۰۷ قانون ۹ تیرماه ۱۳۰۸ بماده ۳۳ الحاق شده است .

ماده ۳۴ - در خارج از پایتخت مجلس تحقیق و محاکمه اداری از سدفرا از اعضاء اداره مربوطه و در صورت عدم کفایت از اعضاء ادارات دیگر دولتی بر حسب دعوت رئیس اداره متبوعه مضمون بارعایت مقررات ماده (۳۲) تشکیل میشود .

تبصره - محاکمه تقصیرات رؤسای اولیه ادارات خارج از پایتخت در مرکز صورت خواهد گرفت .

ماده ۳۵ - رئیس اداره که خود یا یکی از اعضاء او مورد شکایت شده نمیتواند عضو محکمه اداری باشد ولی برای دادن توضیحات دعوت میشود .

ماده ۳۶ - محاکمی که در خارج از پایتخت برای رسیدگی به تقصیرات اداری تشکیل میشود نمیتواند مقصر را بمجازاتهای مذکور در فقره ۷۶ ماده (۳۸) محکوم نمایند در صورتیکه تقصیر مقصر مستلزم یکی از مجازاتهای فوق باشد محاکمه او بمحکمه که در مرکز تشکیل میشود رجوع خواهد شد .

ماده ۳۷ - محاکمی که در خارج از پایتخت تشکیل میشود حق تجدیدنظر نداشته و تجدیدنظر احکام صادره از محاکم مزبوره در پایتخت در محکمه که مرکب از پنج نفر خواهد بود صورت خواهد گرفت .

ماده ۳۸ - مجازاتهای اداری بقرار ذیل است :

- ۱- اخطار کتبی بدون درج در ورقه خدمت .
- ۲- توبیخ کتبی با درج در ورقه .
- ۳- کسر مقرری ماهیانه تا یک ثلث از یکماه تا ششماه .
- ۴- انفصال موقت از سهماه تا یکسال .
- ۵ - تنزل مقام یکدرجه یا زیادتر .
- ۶ - انفصال دائم از وزارتخانه نیمدخل .

۷- انفعال دائم از خدمات دولتی .

ماده ۳۹ - اجرای مجازات نسبت بفقره اول و دوم از ماده فوق بدون محاکمه از وظایف رئیس مافوق و اجرای فقرات (۳) الی (۷) موقوف بحکم مجلس تحقیق و محاکمه اداری خواهد بود .

ماده ۴۰ - هرگاه در ضمن رسیدگی بتقصیرات اداری یکنفر از مستخدمین مظنون یا کشف شود که مستخدم مزبور مرتکب جنحه یا جنایتی نیز گردیده است موقتاً از خدمت منفصل و بمحاکم عمومی احاله شده مجلس تحقیق و محاکمه اداری برای صدور رأی منتظر نتیجه قطعیه از محاکم عمومی خواهند بود و اگر مستخدم مظنون در محاکم عمومی تبرئه شد و محکمه اداری هم او را بمجازاتیکه مستلزم محرومیت از مقرری اداری باشد محکوم ننمود ایام انفعال جزء مدت خدمت رسمی محسوب و مقرری آن مدت را دریافت خواهد نمود .

ماده ۴۱ - هرگاه مستخدمی به اتهام جنحه یا جنایتی بعدلیه جلب شود از موقع اقامه دعوی در محکمه بر او موقتاً از شغل خود منفصل و در صورتیکه برائت ذمه مشارالیه حاصل شود ایام انفعال جزو مدت خدمت رسمی محسوب و مقرری آن مدت را دریافت خواهد نمود .

ماده ۴۲ - طرز جریان محاکمه و همچنین تشخیص انواع تقصیرات اداری و تعیین مجازات هر يك از آنها مطابق نظامنامه علیحده خواهد بود .

فصل چهارم

تقاعد و وظایف

ماده ۴۳ - عموم مستخدمین دولتی حق دارند با رعایت یکی از دو شرط ذیل

تقاعد خود را از خدمت بخواهند :

۱ - پس از سی سال خدمت و شصت سال عمر .

۲ - در صورت داشتن پنجاه و پنج سال عمر و بیست و پنج سال خدمت مشروط بر اینکه بیست سال آنرا متصدی شغل بوده باشد و هر گاه تحلیل قوا وضعف و پیری مانع نشود و مایل باشد تا سن هفتاد نیز میتواند مشغول خدمت باشد ولی در هفتاد سالگی باید حتماً از خدمت معاف شوند .

دولت نیز میتواند با شرایط (۱) و (۲) مستخدمی را متقاعد نماید .

ماده ۴۴ - هر يك از مستخدمین که بر طبق ماده (۴۳) تقاعد خود را تقاضا نمود یا متقاعد شد حق اخذ حقوق تقاعدی از دولت خواهد داشت و ابتداء آن از روزی است که مقررى خدمت داده نمیشود .

ماده ۴۵ - میزان حقوق تقاعدی مساویست با يك شصتم حد وسط مقررى سه ساله اخیر خدمت ضرب در عدد سنوات خدمت .

ماده ۴۶ - مستخدمینی که علیل یا بواسطه حادثه ناقص شده و از کار کردن باز بمانند بدون رعایت مدت خدمت ثلث بلاکسر مقررى آخرین خدمت خود را مادام العمر بطور وظیفه دریافت میدارند ولی هر گاه حادثه مذکور در نتیجه ایفاء وظیفه یا برای نجات شخصی از مهلکه روی دهد دو ثلث بلاکسر مقررى مزبور در حق آن شخص برقرار خواهد شد با رعایت اینکه ثلث یا دو ثلث مذکور از میزان حقوق تقاعدی که ممکن بود

* بنداول و دوم ماده ۴۳ بموجب قانون ۱۴ بهمن ۱۳۰۶ تفسیر گردیده و بعداً بموجب

قانون ۶ آبان ۱۳۰۹ این ماده نسخ و اصلاح گردیده است .

* ماده ۴۵ - نسبت بمستخدمین وزارت پست و تلگراف بموجب مواد ۱۴ و ۲۴ قانون

۳ تیر ماه ۱۳۰۹ تغییر نموده است .

مطابق ماده (۴۵) بمستخدم مزبور داده شود کمتر نباشد و الا مبلغ اکثر را دریافت خواهند نمود .

ماده ۴۷ - هر گاه یکی از مستخدمین که بسن تقاعده رسیده اند اعم از آنهاییکه در سر خدمت هستند یا آنهاییکه متقاعد شده اند فوت نمایند نصف حقوق تقاعدی که دریافت میکرده است یا ممکن بود اخذ نماید بطور تساوی بورثه قانونی که در ماده (۳) قانون وظایف مورخه ۱۹ ربیع الاول ۱۳۲۶ تصریح شده است بعلاوه برادر و خواهری که در کفالت متوفی بوده اند داده میشود و هر گاه در نتیجه ایفای وظیفه کشته شود یا فوت نماید بجای نصف دوثلث آن حقوق در حق ورثه برقرار میشود و حق اخذ وظیفه برای وراثت از روز بعد از فوت یا قتل خواهد بود .

ماده ۴۸ - مستخدمینی که قبل از رسیدن بسن تقاعد فوت میشوند و مشمول مقررات قسمت اخیر ماده (۴۷) نیستند معادل یک ثلث از اصل کسور اتیکه بصندوق تقاعد و وظایف وراثت مستخدمین داده اند بورثه آنها که در قسمت اولی همان ماده تصریح شده است دفعتاً بالسویه پرداخت خواهد شد .

ماده ۴۹ - وراثت مستخدمینی که مطابق ماده (۴۷) مستحق اخذ وظیفه از دولت میشوند باید شرایط ذیل را دارا باشند :

(۱) - ورثه ذکور کمتر از بیست سال داشته باشد .

(۲) - ورثه انات شوهر اختیار نکرده باشد .

سهمی وراثت ذکور که بیست سال دارند یا بعد باین سن برسند و سهمی ورثه انات که شوهر اختیار کرده یا بعد اختیار نماید و همچنین سهمی آنهاییکه فوت شوند بسهمی سایر وراثت افزوده میشود .

ماده ۵۰ - میزان وظیفه که مطابق ماده (۴۷) و (۴۹) در حق ورثه برقرار میشود کمتر از ماهی ده تومان نخواهد بود مگر اینکه اصل حقوق تقاعدی شخص متوفی کمتر

از ده تومان باشد در اینصورت کلیه آن در حق ورثه برقرار خواهد شد .

ماده ۵۱ - مستخدمینی که در حین انتظار خدمت بعد تقاعد برسند یا فوت نمایند حقوقی که بآنها ووظیفه که بوراثشان تعلق میگیرد از روی اصل مقرری مقامی که دارند محسوب خواهد شد.

ماده ۵۲ - هر يك از مستخدمینی که پس از محاکمه و ثبوت تقصیر محکوم به انفصال دائم از شغل دولتی گردند حق اخذ حقوق تقاعد یا انتظار خدمت را نخواهند داشت .

ماده ۵۳ - ترك تبعیت ایران و محکومیت بقیام و اقدام بر علیه حکومت ملی موجب محرومیت از حقوق انتظار خدمت و تقاعدی خواهد بود .

ماده ۵۴ - هر گاه اشخاصی که بموجب این قانون حقوق تقاعدی میگیرند مرتکب تقصیری شوند که بموجب حکم عدلیه اصالتاً یا تبعاً از حقوق اجتماعی محروم شوند از حقوق تقاعدی شخصاً محروم خواهند بود لیکن با عائله آنها همان رفتاری خواهد شد که با وارث متوفین متقاعدین از خدمت میشود .

ماده ۵۵ - با داشتن حقوق تقاعدی یا وظیفه اخذ هر گونه مواجب و مستمری دیگری از خزانه دولت ممنوع است و اگر شخص متقاعد بمقتضیاتی مجدداً مرجع خدمت موظفی در ادارات دولتی بشود در مدت تصدی آن خدمت حقوق تقاعدی را دریافت نمی کند ولی مدت خدمت جدید او منظور و پس از خروج از خدمت از بابت این مدت بمیزانی که در ماده (۴۵) مقرر است بر حقوق سابق او افزوده میشود .

ماده ۵۶ - بجز موارد استیفای حقوق دولت توقیف حقوق تقاعدی در قبال محکومیت حقوقی یا عناوین دیگر از این قبیل اکیداً ممنوع است .

ماده ۵۷ - از مقرری مستخدمین موظف دولتی بدون استثناء وجوه ذیل کسر و بصندوق تقاعد ووظایف وراثت مستخدمین تحویل میشود :

- ۱- صدی پنچ از مقرری ماهیانه .
 - ۲- مقرری یکماهه مستخدم درموقع ورود بخدمت دولت .
 - ۳- مبلغ اضافه مقرریهاییکه بعدها بمستخدمین داده میشود درماه اول اخذ آن اضافه .
 - ۴- وجوهیکه ممکنست درموقع مرخصی از مقرری مستخدمین کسر شود .
 - ۵- وجوه حاصله از محکومیت و جرائم اداری مستخدمین .
- تبصره** - غیر از موارد فوق بهیچ عنوان نباید چیزی از مقرری مستخدمین کسر شود .

ماده ۵۸ - وجوهیکه مطابق ماده (۵۷) بصندوق حقوق ووظایف متقاعدین و وراث مستخدمین داده میشود منحصرأ برای پرداخت حقوق متقاعدین و وظائف وراث مستخدمین تخصیص و بهیچ عنوان نباید ازاین محل بمصرف دیگری برسد و کسانیکه از وجوه صندوق مزبور بمصرف دیگری برسانند در حکم سارقین اموال عمومی خواهند بود .

ماده ۵۹ - درموقعیکه یکی از مستخدمین دولتی مستحق اخذ حقوق تقاعدی میشود وزارتخانه مربوطه باید اسنادی را که بموجب آن اسم و شغل و مسکن ومدت خدمت ومیزان حقوق تقاعدی واستحقاق شخص متقاعد را مطابق مقررات این قانون باخذ حقوق ثابت مینماید جمع آوری نموده پیشنهاد متقاعد شدن مستخدم مزبور را بامضای وزیر متبوع برساند پس از آن کلیه اسناد وپیشنهاد مزبور بوزارت مالیه ارسال میشود ناپس از تصدیق وامضای وزیرمالیه بشورای دولتی ارسال گردد .

وهمین ترتیب درمورد وراث اشخاصیکه مطابق این قانون حقاخذ وظیفه دارند رعایت خواهد شد .

ماده ۶۰- شورای دولتی اسناد و نوشتجات مذکوره در ماده (۵۹) را با مقررات این قانون مطابقت و موافقت آنرا تصدیق مینماید پس از آن کلیه آنها را بوزارت مالیه عودت میدهد تا در دفتر کل حقوق تقاعد و وظایف وراثت مستخدمین ثبت نموده بوزارتخانه مربوطه ارسال نماید که آن وزارتخانه سند برقراری آنرا صادر کرده بشخص یا اشخاص ذیحق بدهد.

تبصره - مادامیکه شورای دولتی تشکیل نشده است هیئت وزراء قائم مقام آن خواهد بود.

ماده ۶۱- در صورت عدم کفایت و جوهریکه مطابق این قانون بصندوق تقاعد و وظایف داده میشود وزیر مالیه در موقع تهیه بودجه کل مبلغی را که از عایدات مملکتی باید بصندوق مزبور کمک شود در جزو مصارف آن سال پیش بینی خواهد کرد.

ماده ۶۲- وزارت مالیه مکلف است نظامنامه صندوق تقاعد و وظایف وراثت را تهیه نماید.

ماده ۶۳- هیچ يك از مقررات این قانون شامل وزراء و معاونین وزراء و مستخدمین دربار و نمایندگان مجلس شورای ملی نخواهد بود لیکن اگر یکی از مستخدمین وزارتخانهها به یکی از مشاغل مذکوره نائل شود سابقه خدمتش در وزارتخانه مربوطه محفوظ و مدتی را که در خدمات جدید خواهد بود جزء خدمت رسمی آنها محسوب میشود مشروط بر اینکه در مدت مذکور کسورات لازمه را مطابق ماده (۵۷) بتوسط وزارتخانه سابق خود بصندوق عاید دارد و تاموقعیکه برای مشاغل مذکوره فوق قانونی راجع بحقوق انتظار خدمت و تقاعد وضع نشده است مقام و مقرری را که اخیراً در وزارتخانه مربوطه دارا بوده یا ممکن بود دارا شوند اساس حقوق انتظار خدمت و تقاعد آنها خواهد بود.

ماده ۶۴ - مرجع شکایت مستخدمین ادارات از وزراء در موارد نقض یکی از مواد این قانون شورای دولتی و در غیاب آن دیوانعالی تمیز خواهد بود .

ماده ۶۵ - نظامنامه‌های مذکوره در مواد ۳ و ۴ و ۷ و ۱۳ و ۲۰ و ۳۰ و ۴۲ و ۶۲ و ۶۸ این قانون تا تاریخ اول حمل ۱۳۰۲ باید تهیه شده و بتصویب هیئت وزراء رسیده و بموقع اجرا گذارده شود پس از تشکیل شورای دولتی باید نظامنامه‌های مذکور با نجا ارجاع شود .

فصل پنجم

مواد مخصوصه

ماده ۶۶ - مستخدمینی که در تاریخ شروع اجرای این قانون مشغول خدمت هستند و یا با داشتن سابقه خدمت شاغل یکی از مقامات مندرجه در ماده (۶۳) میباشند مستخدم رسمی محسوب و موافق تشکیلات اداری هر وزارتخانه مشاغل آنها با مراتب منظوره در ماده (۱۵) این قانون تطبیق و از آن قرار با آنها رفتار خواهد شد مشروط بر اینکه تاریخ ورود به خدمت آنها قبل از اول میزان ۱۲۹۹ بوده باشد .

ماده ۶۷ - اشخاصیکه تاریخ ورود آنها بخدمت بعد از اول میزان ۱۲۹۹ بوده است و مطابق ماده (۶۶) از خدمت دولت خارج میشوند در صورت احتیاج بقبول مستخدمین جدید و با داشتن شرایط مقرر بر سایر داوطلبان خدمت مقدم خواهند بود .

ماده ۶۸ - مستخدمین جزء وزارتخانه‌ها و ادارات که مشمول ماده (۱۵) نیستند موافق نظامنامه داخلی وزارتخانه‌ها و ادارات مربوطه بدرجائی تقسیم میشوند و مادام که قانون مخصوص برای حقوق تقاعد و وظایف آنها تصویب نشده است مقررات فصل چهارم درباره آنها رعایت خواهد شد .

ماده ۶۹ - برای اینکه مستخدمین و منتظرین خدمت فعلی بتوانند نسبت بحقوق تقاعد از مقررات این قانون استفاده کنند باید کسورات مندرجه در فقرات ۳ و ۴ و ۵ ماده (۵۷) این قانون را تأدیه نمایند و پرداخت کسورات راجعه به مقررری ماهیانه آنها به نسبت ذیل خواهد بود :

۱ - برای مستخدمینی که در حین اجرای این قانون کمتر از پنج سال خدمت دارند تاموقع تقاعد صدی پنج و نیم .

۲ - برای مستخدمینی که بیش از پنج و کمتر از ده سال خدمت دارند تاموقع تقاعد شش درصد .

۳ - برای مستخدمینی که بیش از ده و کمتر از پانزده سال خدمت دارند تاموقع تقاعد شش و نیم درصد .

۴ - برای مستخدمینی که بیش از پانزده و کمتر از ۲۰ سال خدمت دارند تاموقع تقاعد هفت درصد .

۵ - برای مستخدمینی که بیش از بیست سال و کمتر از بیست و پنج سال خدمت دارند تاموقع تقاعد هفت و نیم درصد .

۶ - برای مستخدمینی که بیش از بیست و پنج سال خدمت دارند تاموقع تقاعد هشت درصد .

ماده ۷۰ - مواد این قانون شامل مستخدمین شوروی و ادارات اجتماعی (مانند بلدی) خواهد بود وظایف راجع بوزراء را نسبت بمواد این قانون رؤسای هیئتهای شوروی و اجتماعی انجام خواهند داد این قانون شامل ادارات مجلس شورای ملی نخواهد بود قانون علیحده نسبت به ادارات مذکوره در هیئت رئیسه مجلس تهیه شده و بتصویب مجلس خواهد رسید .

ماده ۷۱ - اشخاصی که سابقاً مشاغل دولتی بعهده داشته و در تاریخ شروع اجرای این قانون خدمتی را متکفل نیستند در صورتی منتظر خدمت محسوب میشوند که از

تاریخ ۱۴ جمادی الاخر ۱۳۲۴ به این طرف پنج سال متوالی یا هشت سال متناوباً و بموجب فرمان همایونی یا حکم وزارتخانه مصدر شغل رسمی بوده باشد .

ماده ۷۳ - میزان حقوق تقاعدی نسبت بمستخدمینی که در حین اجرای این قانون با شرایط مقرر ماده (۴۳) بحد تقاعد رسیده اند مساوی بایکصد و بیستم حد وسط مقرری سه ساله اخیر خدمت در عده سنوات خدمت .

* **ماده ۷۳ -** مادام که عده منتظرین خدمت ادارات دولتی بیش از صدی پنج مقرر در ماده ۲۹ میباشد هیچیک از وزارتخانهها و ادارات حق استخدام عضو جدید ندارند و باید عضو لازم را با رعایت قدمت خدمت و دارا بودن شرایط و معلومات لازمه از میان منتظرین خدمت وزارتخانهها انتخاب نمایند .

ماده ۷۴ - مادام که مدارس متوسطه در ایالات و ولایات تأسیس نشده داوطلبان خدمت رسمی در ادارات ایالات و ولایات فقط باید معلومات لازمه و شرایط اختصاصی مقرر در نظامنامه های مخصوصه اداره مربوطه را دارا باشند .

قانون ☆

منع خروج طلا و نقره از سرحدات

مصوب اول جدی ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون تا سه سال خروج طلا و نقره اعم از مسكوك و غیر مسكوك بعنوان (کاپوتاژ) و غیره از سرحدات ایران بکلی ممنوع است .

ماده دوم - مسافرین بخارج در موقع عبور از سرحد تا میزان حد اکثر دوازده تومان حق خروج مسكوك نقره و طلا دارند .

* ماده ۷۳ بموجب قانون ۲۹ شهر یورماه ۱۳۱۱ ملغی شده است .

* این قانون بموجب قانون (اصلاح قانون راجع به کاپوتاژ) مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۲

نسخ شده است .

ترتیب اجراء شرایط این استثناء را دولت بموجب نظامنامه مخصوصی مقرر خواهد داشت .

راجع به زینت آلات مختصر شخصی و صنایع مملکتی از طرف دولت نظامنامه تهیه و پس از تصویب کمیسیون فوائد عامه بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده سوم - وزارت مالیه و وزارت پست و تلگراف مأمور اجرای این قانون خواهند بود .

قانون ☆

اصلاح قانون اول جدی ۱۳۰۱ راجع به کاپوتاژ و منع

خروج طلا و نقره

مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون تا سه سال خروج طلا و نقره اعم از مسکوک و غیر مسکوک به استثنای روپیه از سرحدات ایران بکلی ممنوع است .

ماده دوم - مسافرین بخارجه در موقع عبور از سرحد تا میزان حداکثر دوازده تومان حق خروج مسکوک نقره و طلا دارند ترتیب اجراء شرایط این استثناء را دولت بموجب نظامنامه مخصوصی مقرر خواهد داشت راجع بزینت آلات مختصر شخصی و صنایع مملکتی از طرف دولت نظامنامه تهیه و پس از تصویب کمیسیون فوائد عامه بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده سوم - وزارت مالیه و وزارت پست و تلگراف مأمور اجرای این قانون خواهند بود .

ماده چهارم - قانون منع صدور طلا و نقره و کاپوتاژ که در جلسه اول جدی ۱۳۰۱ از تصویب مجلس شورای ملی گذشته از درجه اعتبار ساقط است .

قانون*

اجازه پرداخت مستمریات

مصوب ۲ جدی ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مستمریات مصوبه که مبنی بر مدارک قانونی است موافق شرح ذیل در هذمه السنه ایت ئیل ۱۳۰۱ پرداخت نماید :

الف - مستمریاتی که از قرار تومان دو ریال پرداخته میشده است از همان قرار پرداخت شود .

ب - مستمریاتی که سابقاً تومانی پنجهزار پرداخته میشده در هذمه السنه ایت ئیل نیز از قرار تومان پنجهزار پرداخته شود .

ج - مستمریات قانونی که سابقاً از قرار تومان تومان پرداخته میشده باستثناء بیست و سه قلمی که صورت آن ضمیمه این قانون است (و در هذمه السنه ایت ئیل تومان دو ریال باید پرداخته شود) مابقی در هذمه السنه ایت ئیل کمافی السابق از قرار تومان تومان پرداخته شود .

د - وزارت مالیه مجاز است مستمریات وراث مستخدمین متوفی اداره گمرک را که یکصد و بیست و نه قلم و بالغ بر یازده هزار و چهارصد و بیست و دو تومان است کمافی السابق تأدیه نماید .

* بموجب قانون ۱۸ اردی بهشت ۱۳۱۱ اجازه باز خرید مستمریات داده شده است.

صورت اسامی اشخاصی که حقوقشان از صورت تومانی تومان

برگشت کرده و تومان دو ریال باید پرداخته شود

قران	۵۲۲۸	۱- آقای میرزا ابراهیم خان عمید السلطنه
»	۱۸۵۴۰	۲- نصیرالدوله
»	۲۰۹۱۹	۳- قوام السلطنه
»	۳۳۳۳	۴- سردار کبیر
»	۲۱۶۰۰	۵- مشیرالدوله
»	۲۵۶۵۸	۶- وثوق الدوله
»	۱۶۵۰۰	۷- مؤتمن الملک
»	۴۰۰۰	۸- امیر نظام
»	۴۵۱۸۲	۹- شاهزاده فرما نفرما
»	۱۲۰۰۰	۱۰- نصرت الدوله
»	۴۹۸۱۹	۱۱- آقای ناصر الملک
»	۳۰۰۰۰	۱۲- ارفع الدوله
»	۵۰۰۰	۱۳- خانبا باخان ولد سردار اسعد
»	۲۰۰۰۰	۱۴- سردار اسعد
»	۱۵۰۰۰	۱۵- اولاد اناث سردار اسعد
»	۱۰۰۰۰	۱۶- آقای وحید الملک
»	۵۰۰۰	۱۷- محمد خان سالار اعظم ولد سردار اسعد
»	۵۰۰۰	۱۸- امیر جنگ

۱۹- آقای سردار بهادر ولد سردار اسعد	۵۰۰۰	قران
۲۰- » منوچهر خان ولد سردار اسعد	۵۰۰۰	»
۲۱- » حاج خسروخان سردار ظفر	۲۰۰۰۰	»
۲۲- » اقبال الدوله	۳۲۵۳۹	»
۲۳- » سعدالدوله	۲۱۱۶۸	»

(آقایان میرزا فتح الله خان سپهدار اعظم مبلغ بیست هزار قران و میرزا صادق خان سردار معتمد پنجهزار قران مستمری خود را در جلسه اول جدی ۱۳۰۱ بخزانة دولت تقدیم نمودند) .

قانون

استعمال البسه وطنی

مصوب ۲۹ دلو ۱۳۰۱ شمسی

ماده ۱- دولت مکلف است کلیه لباسهاییکه برای مستخدمین لشگری و کشوری تهیه مینماید از مصنوعات و منسوجات ایران باشد .

ماده ۲- عموم وزراء و نمایندگان مجلس شورای ملی و معاونین و ولات و حکام و قضات عدلیه و کلیه مستخدمینی که مشمول قانون استخدام میباشند و نیز مستخدمینی که از طرف دولت بایشان لباس داده شده در موقع اشتغال بخدمت رسمی مکلفند البسه ظاهری خود را از مصنوعات و منسوجات ایران قرار دهند .

ماده ۳- جزای متخلف از این قانون در شش ماه اول از قرار هر یک روز تخلف کسر صدنیم حقوق ماهانه و پس از آن کسر صدیک حقوق ماهانه است .

ماده ۴- این قانون از اول برج میزان یک هزار و سیصد و دو (۱۳۰۲) بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

قانون

تشکیل اداره خزانه داری کل

مصوب ۵ حوت ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - اداره بعنوان خزانهداری کل در وزارت مالیه تشکیل خواهد یافت .
ماده دوم - رئیس اداره خزانه داری عنوان خزانهدار کل را خواهد داشت و در مدت کمترات منعقدہ بین دولت علیہ ایران و دکتر ا . ث میلسپو مورخه ۴ اسد ۱۳۰۱ خزانهدار مزبور یکنفر مستخدم مالیه تبعه دول متحده امریکای شمالی خواهد بود که از طرف رئیس کل مالیه تعیین میشود و هرگاد از میان مستخدمین امریکائی فعلی انتخاب شود این سمت بیچوجه تفاوتی در شرایط مندرجه در کمترات فعلی مشارالیه وارد نخواهد کرد اعم از اینکه بانجام خدمت و وظائف معینہ در کمترات شروع کرده یا نکرده باشد .

ماده سوم - خزانهداری کل مأمور دریافت و تمرکز کلیه عایدات نقدی و جنسی دولت و جمع آوری عواید کلیه مأمورین صاحب جمع و کلیه وجوهی که بموجب قراردادها و امتیازات باید بدولت برسد خواهد بود .

ماده چهارم - کلیه عواید نقدی و جنسی دولت باید پس از امروز مالیه و تصویب رئیس کل مالیه بمصرف برسد هیچگونه مخارج مملکتی اعم از نقدی و یا جنسی تأدیبه نخواهد شد مگر بموجب ورقه درخواستی که صحت خرج در آن تصدیق شده و در حدود اعتباراتی که هر ساله مجلس شورای ملی تصویب مینماید صادر گردیده باشد هیچ خرجی تأدیبه نخواهد شد و هیچگونه اجازه پرداخت جدید صادر نخواهد شد مگر اینکه پس از

وضع مبلغ و مقدار حوالجاتیکه صادر شده است معلوم شود که مبلغ و مقدار لازم برای پرداخت حوالجات جدید موجود است .

ماده پنجم - تصدیق و تطبیق درخواستهای مذکوره در ماده قبل از طرف مأمور یا مأمورینی بعمل خواهد آمد که بر حسب پیشنهاد رئیس کل مالیه و تصویب وزیر مالیه معین میشوند مأمورین مزبور باید از اجزاء اداره خزانهداری کل نبوده و در تحت امر و مسئولیت خزانهدار کل نباشند .

ماده ششم - محاسبه جمع و خرج عوائد مملکتی اعم از نقدی یا جنسی در خزانهداری کل نگاهداری شده و تمرکز می یابد و همیشه برای ملاحظه مفتشین که مأمور رسیدگی آن میشوند حاضر خواهد بود .

ماده هفتم - کلیه مأمورین و مستخدمین صاحب جمع که عهده دار وصول و دریافت عواید مملکتی هستند مکلفند که بر حسب تقاضای خزانهداری کل و موافق دستور مشارالیه هر گونه اطلاعات و توضیحات راجعه بوصول یا مصرف عوائد مزبوره را که برای خزانهداری کل لازم میشود بدهند و در صورت امتناع مطابق قانون استخدام مجازات خواهند شد .

ماده هشتم - هر مأمور و مستخدم صاحب جمعی که برخلاف مدلول ماده سوم از تحویل عواید وصولی خود بخزانهداری کل استنکاف و یا در این باب تقصیری نماید بر طبق قانون استخدام از اخذ حقوق انتظار و وظیفه تقاعد محروم بوده و مطابق قوانین جزائی مملکت نیز مجازات خواهد شد .

ماده نهم - برای اجرای مدلول مواد فوق احکام و نظامنامه های لازمه از طرف رئیس کل مالیه تهیه شده و پس از تصویب وزیر مالیه لازم الاجرا خواهد بود .

ماده دهم - کلیه قوانین و نظامنامه ها و احکام راجعه بشکیلات مالیه که تاکنون وجود داشته و مخالف این قانون باشد از این به بعد ملغی است .

ماده یازدهم - این قانون پس از یک هفته از روز تصویب بموقع اجرا گذاشته شده وزیر مالیه مأمور اجرای آن است.

قانون ☆

استخدام حکام محاکم عدلیه وصاحبمنصبان پار که

مصوب ۲۵ حمل ۱۳۰۲ شمسی

فصل اول - ورود بخدمت

ماده ۱ - حکام محاکم عدلیه وصاحبمنصبان پار که باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱- تابعیت ایران.

۲- دین اسلام .

۳- سن که حداقل آن سی سال است .

۴- دادن امتحان مطابق مقررات قانون یادداشتن تصدیق نامه فراغت تحصیل در علوم قضائی مطابق پرگرامی که قانوناً مقرر میشود.

اشخاص ذیل نمیتوانند داخل خدمت قضائی شوند :

۱- کسانی که بواسطه قیام یا اقدام بر علیه حکومت ملی (حکومت مشروط) و یا بواسطه ارتکاب به جنحه و جنایات محکوم شده اند .

۲- کسانی که بواسطه ارتکاب به جنحه و جنایت در تحت محاکمه هستند.

۳- کسانی که معروف به فساد عقیده و یا فساد اخلاق و یا متجاهر به فسق هستند.

۴- کسانی که معتاد به استعمال افیون میباشند .

* این قانون بموجب قانون ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۶ نسخ شده است .

۵- کسانی که دارای امراض مسریه هستند .

ماده ۳- دخول در خدمت قضائی عرفی باید بطرز مسابقه مطابق نظامنامه مخصوص بعمل آید .

ماده ۳- مدتی را که مستخدمین از ابتداء ورود بخدمت بعنوان عضو مبتدی کار میکنند جزو خدمت رسمی آنها محسوب نمیشود و ابتداء خدمت رسمی قضات و صاحبمنصبان پارکه از روزی است که رسماً داخل خدمت شده باشند و مدت خدمت بعنوان عضو مبتدی یکسال خواهد بود .

ماده ۴- هرگاه یکی از قضات و صاحبمنصبان پارکه از خدمت مستعفی شود و در ثانی وزارت عدلیه قبول استخدام او را نماید مدت خدمت اولیه او جزو سنوات خدمت محسوب خواهد شد .

ماده ۵- اعمال نظریات سیاسی در امور قضائی و تبلیغات برضد مذهب رسمی مملکت و یا برعلیه حکومت ملی بکلی ممنوع و موجب انفصال خواهد بود .

ماده ۶- مفاد مواد ۱-۶-۷-۱۴ از فصل اول قانون استخدام کشوری مورخ ۲۲ برج قوس ۱۳۰۱ شامل قضات و صاحبمنصبان پارکه خواهد بود .

فصل دوم

مراتب خدمت و ارتقاء رتبه

ماده ۷- مراتب قضات و صاحبمنصبان پارکه در محاکم عدلیه از قرار ذیل است:

مرتبه ۱- عضو علی البدل محاکم ابتدائی .

امین صلح درجه سوم (صلحیه ناحیه)

مرتبه ۲- عضو ابتدائی درجه سوم .

- معاون مدعی العموم بدایت درجه سوم .
- امین صلح درجه دوم .
- مرتبه ۳ - عضو ابتدائی درجه دوم .
- معاون مدعی العموم بدایت درجه دوم .
- مستنطق درجه سوم .
- رئیس شعبه ابتدائی درجه سوم .
- مرتبه ۴ - عضو درجه اول ابتدائی .
- معاون مدعی العموم بدایت درجه اول .
- مستنطق درجه دوم .
- رئیس محکمه ابتدائی درجه سوم .
- مدعی العموم ابتدائی درجه سوم .
- رئیس شعبه ابتدائی درجه دوم .
- رئیس محکمه تجارت .
- امین صلح درجه اول باصلاحیت غیر محدود .
- مرتبه ۵ - مستنطق درجه اول .
- رئیس محکمه ابتدائی ومدعی العموم بدایت درجه دوم .
- عضو استیناف .
- رئیس شعبه ابتدائی درجه اول .
- معاونین و کلاء عمومی استیناف .
- مرتبه ۶ - رئیس شعبه استیناف .
- رئیس محکمه ومدعی العموم ابتدائی درجه اول وکیل عمومی استیناف .

مرتبۀ ۷ - مستشار دیوان عالی تمیز .

وکیل عمومی دیوان تمیز .

رئیس کل ومدعی العموم کل استیناف .

مرتبۀ ۸ - رئیس شعبه دیوان تمیز .

مرتبۀ ۹ - رئیس ومدعی العموم کل دیوان عالی تمیز .

ماده ۸ - تطبیق قضات محاکم با اعضای پارکها بهیچوجه تأثیری در قابل تبدیل بودن آنها نخواهد داشت .

ماده ۹ - میزان حداقل مقرری رتبۀ اول قضات بموجب قانون بودجه در هر سال معین میشود ومیزان حداقل مقرری رتبههای مافوق به تناسب ذیل است :

۱ - بموجب قانون بودجه .

۲ - مقرری مادون بعلاوه ثلث اصل .

۳ - مقرری مادون بعلاوه ربع اصل .

۴ - مقرری مادون بعلاوه دو خمس اصل .

۵ - مقرری مادون بعلاوه نصف اصل .

۶ - مقرری مادون بعلاوه سه خمس اصل .

۷ - مقرری مادون بعلاوه چهار خمس اصل .

۸ - مقرری مادون بعلاوه تمام مقرری اصل .

۹ - مقرری مادون بعلاوه يك برابر ونیم اصل .

ماده ۱۰ - کلیه قضات وصاحب منصبان پارکد با مراعات اصل (۸۳) قانون اساسی

به تصویب وزیر عدلیه وبموجب فرمان همایونی منصوب میشوند .

ماده ۱۱ - هیچیک از قضات وصاحب منصبان پارکد نمی توانند قبل از اینکه اسم

آنها در دفتر ترفیع رتبه ثبت شده باشد از مرتبه مادون به مرتبه مافوق ارتقاء یا باند قضات و صاحبمنصبانیکه از عهده انجام وظایف کاملاً برآمده و مقررات نظامنامه‌های اداری را رعایت کرده نائل به ترفیع رتبه خواهند شد مشروط بر اینکه در هر يك از مراتب مندرجه در ماده فوق لا اقل سه سال خدمت کرده باشند و در هر صورت رعایت احتیاج وزارتخانه طرز خدمت و استعداد قضات و صاحبمنصبان پارکه و قدمت خدمت شرط حتمی است در موقع ارتقاء از يك رتبه برتبه بالاتر اشخاصیکه با تساوی شرایط از حیث رتبه علمی بالاتر هستند ب دیگران حق تقدم خواهند داشت .

ماده ۱۲ - قضات و صاحبمنصبانیکه به تقاضای خود منتظر خدمت میشوند جزو صدپنج منتظرین خدمت محسوب نشده و حق هیچگونه مقرری را نخواهند داشت و همچنین مدت انتظار خدمت این قبیل منتظرین خدمت جزو سنوات خدمت آنها محسوب نخواهد شد.

ماده ۱۳ - اشخاصیکه رتبه علمی آنها عالی تر از رتبه باشد که مطابق ماده اول برای ورود بخدمت قضائی معین گشته است در هر يك از مراتب اول و دوم مذکوره در ماده (۷) يك سال و در هر يك از مراتب سوم و چهارم دو سال و از مرتبه پنجم به بالا مطابق ماده (۷) باید دوره خدمت را طی نمایند .

ماده ۱۴ - دفتر ترفیع رتبه باید در ماه آخر هر سال برای سال بعد ترتیب داده شود .

ماده ۱۵ - کمیسیون ترفیع رتبه مرکب است از رئیس اول دیوان عالی تمیز و مدعی العموم و رئیس شعبه دیوان مزبور و دو نفر عضو دیگر که یکی از آنها را وزیر عدلیه و دیگری را هیئت عمومی دیوان عالی تمیز معین مینماید .

ماده ۱۶ - مدیر پرسنل سمت منشی گری کمیسیون ترفیع را خواهد داشت و

مشارالیه مکلف است پیشنهادهای ترفیع را که از طرف رؤسای محاکم مختلفه مملکت نسبت بقضات وصاحبمنصبان حوزه خود میرسد به کمیسیون ترفیع تقدیم کند .

ماده ۱۷ - کمیسیون ترفیع باید بدوسیۀ اشخاصیکه برای ترفیع پیشنهاد شده اند مراجعه نموده و در صورتی که پیشنهادهای ترفیع موافق مقررات قانونی باشد اسامی اشخاص پیشنهاد شده را در دفتر ترفیع ثبت خواهد کرد کمیسیون مزبور باید در مورد اشخاصیکه از یک رتبه برتبه مافوق آن حق ترفیع را پیدا میکنند تقدم وتأخر آنها را نیز قید کنند .

ماده ۱۸ - در صورتیکه در ظرف سال یکی از مشاغل قضائی بلامتصدی گردد شغل مزبور بکسی داده میشود که مطابق دفتر ترفیع لیاقت آن شغل را دارا باشد - واگر شغل مذکور فوق رتبه اول قضاوت وصاحبمنصب پارک باشد وزارت عدلیه بارعایت مقررات این قانون متصدی آن شغل را معین خواهد نمود .

ماده ۱۹ - قضات وصاحب منصبانی که بواسطه حذف مشاغل بیکار شوند منتظر خدمت محسوب و تا زمانی که مجدداً متصدی شغل قضاوتی نشده اند از مرتبه اول تا مرتبه پنجم دو نلت و از مرتبه ششم بیالانصف آخرین مقرری خود را دریافت خواهند کرد و اوقات انتظار خدمت در جزو مدت تصدی محسوب و در موقع ترفیع و تقاعد منظور خواهد شد .

ماده ۲۰ - مفاد مواد ۱۷-۱۸-۱۹-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۹-۳۰-

۳۱- از فصل دوم قانون استخدام کشوری مورخ ۲۲ قوس ۱۳۰۱ شامل قضات وصاحبمنصبان پارک خواهد بود .

فصل سوم - طریقه محاکمه و مجازات

ماده ۲۱ - برای رسیدگی بتقصیرات اداری (انتظامی) قضات وصاحبمنصبان پارک

محکمه خاصی تشکیل میشود .

محکمه مزبور مرکب است از هیئت شعبه اولی محکمه استیناف تهران و سه نفر از قضات پایتخت که از میان کلیه قضات هم‌رتبه و بالاتر از قاضی مظنون بطریق قرعه معین میشود، قرعه مزبوره بتوسط رئیس اول محکمه استیناف و در جلسه علنی محکمه مزبوره بعمل خواهد آمد .

ماده ۲۲ - احکام صادره از محکمه مذکوره در ماده قبل تا مجازات درجه سوم قطعی و از درجه چهارم بی‌الارامکن است در ظرف یکماه از تاریخ حکم بمحکوم علیه و یا وزیر عدلیه تجدید نظر بخواهند .

ماده ۲۳ - تجدید نظر در هیئت عمومی دیوان تمیز بعمل می‌آید و حکم صادر از هیئت مزبور قطعی و حتمی الاجرا است هیئت مزبوره در این صورت موسوم بمجلس عالی قضائی خواهد بود .

ماده ۲۴ - انجام وظایف نمایندگی دولت برای تعقیب مظنونین در محکمه مذکوره در ماده (۲۱) بعهده مدعی العموم استیناف خواهد بود و انجام وظایف مزبوره در مجلس عالی قضائی بعهده مدعی العموم دیوان تمیز است .

ماده ۲۵ - مستشاران دیوان عالی تمیز و مظنونیکه با مستشاران مزبوره هم درجه یا بالاتر هستند در مجلس عالی قضائی تعقیب و حکم مجلس مزبوره قطعی خواهد بود .

ماده ۲۶ - شعبه اول محکمه استیناف ولایات میتواند قضات حوزه خود را در مورد تقصیرات که مستلزم مجازات تا درجه سوم باشد بنا بتقاضای مدعی العموم استیناف محاکمه نماید .

ماده ۲۷ - اگر در ضمن رسیدگی مقدماتی بشکایات متظلمین از قضات عدلیه علت صحیحی برای محاکمه اداری کشف شود محاکمه مزبوره را نمیتوان موقوف

نمود ولو اینکه متظلم شکایت خود را پس بگیرد و یا قاضی مشتکی عنه از شغل خود استعفا دهد .

ماده ۲۸ - محکمه رسیدگی انتظامی یا مجلس عالی قضائی بعد از تحصیل اطلاعات و خواستن توضیحات و جمع آوری اسناد و اوراق لازمه شروع بر رسیدگی مینماید.

ماده ۲۹ - هرگاه محکمه رسیدگی انتظامی یا مجلس عالی قضائی حضور مشتکی عنه یا متهم را لازم بداند مشارالیه شخصاً باید حاضر شود در صورتیکه بدون عذر موجه در موعد مقرر حاضر نشد این عدم حضور مانع از رسیدگی نخواهد شد .

ماده ۳۰ - رسیدگی محکمه یا مجلس مزبوره غیر علنی است .

ماده ۳۱ - محکمه و یا مجلس مزبوره قبل از صدور حکم عقیده نماینده دولت را که صلاحیت حضور را دارند استماع نموده توضیحات آخری متهم را که حسب الاقتضاء ممکن است کتبی و یا شفاهی باشد امضاء مینماید .

ماده ۳۲ - حکم محکمه یا مجلس مذکوره پس از صدور فوراً به متهم ابلاغ شده و هرگاه متهم غائب باشد برای ابلاغ حکم بمحکمه حاضر میشود و در صورتیکه در شهرداری باشد بمحکمه محل اقامت ارسال میگردد که در جلسه فوق العاده اداری بمشارالیه ابلاغ گردد .

ماده ۳۳ - هرگاه در حین محاکمه اداری کشف شود که متهم مرتکب جنحه یا جنایت شده محاکمه در محکمه و یا مجلس اداری توقیف و مشارالیه موافق اصول محاکمات جزائی بمحکمه که صلاحیت رسیدگی را دارد جلب میشود و پس از صدور حکم قطعی محکمه و یا مجلس رسیدگی اداری تعقیب را مداومت داده حکم مقتضی میدهد و هرگاه مقصد در مورد جنحه یا جنایت در محکمه عمومی محکوم شود و محکمه و یا مجلس رسیدگی اداری حتماً حکم عزل او را میدهند .

ماده ۳۴ - هرگاه قضات و یا صاحبمنصبان پارک بواسطه اتهام بجنحه یا جنایت

جلب بمحکمه جزائی شوند مشارالیه هم از شغل خود موقتاً منفصل خواهند شد و انفصال یا عودت آنها بشغل خودشان منوط بختم محاکمه جزائی و رأی محکمه و یا مجلس رسیدگی اداری است و در صورتیکه متهم برائت ذمه حاصل کند ایام انفصال جزو خدمت رسمی محسوب و مقرری آن مدت را دریافت خواهد داشت .

فصل چهارم

تقاعد و وظایف

ماده ۳۵ -- عموم قضات و صاحبمنصبان پارکه حق دارند پس از سی سال خدمت و شصت سال عمر تقاعد خود را از خدمت بخواهند وزارت عدلیه نیز میتواند با موافقت دیوان عالی تمیز و رعایت شرط فوق قضات و صاحبمنصبان مزبوره را متقاعد نماید . هرگاه تحلیل قوا و ضعف پیری مانع نشود و مایل باشند تا سن هفتاد نیز میتوانند مشغول خدمت باشند ولی در هفتاد سالگی حداً از خدمت معاف میشوند .

ماده ۳۶ - مفاد مواد ۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱-۶۲-۶۴ از فصل چهارم قانون استخدام کشوری مورخ ۲۲ قوس ۱۳۰۱ شامل قضات و صاحبمنصبان خواهد بود .

فصل پنجم

مواد مخصوصه

ماده ۳۷ - مادام که عده منتظرین خدمت قضائی بیش از صدی پنج مقرر در ماده ۲۹ قانون استخدام کشوری مورخ ۲۲ قوس ۱۳۰۱ می باشد وزارت عدلیه حق استخدام قضات و صاحبمنصبان جدیدی نخواهد داشت .

- ماده ۳۸ -** مفاد مواد ۶۶-۶۷-۶۹-۷۱-۷۲ از فصل پنجم قانون استخدام کشوری مورخ ۲۲ قوس ۱۳۰۱ شامل قضات و صاحبمنصبان پارک که خواهد بود .
- ماده ۳۹ -** فصل اول ودوم وسوم وچهارم وششم از باب سوم قانون موقتی اصول تشکیلات عدلیه منسوخ و از درجه اعتبار ساقط است .
- ماده ۴۰ -** این قانون بفاصله پانزده روز از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

قانون

اجرای ماده ۳۸ قانون استخدام کشوری در مورد حکام محاکم

مصوبه ۲۹ ج-وزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - مفاد ماده ۳۸ قانون استخدام کشوری در مورد حکام محاکم عدلیه و صاحبمنصبان پارک که نیز مجری خواهد بود .

قانون

نسخ قانون ثبت اسناد مورخه ۱۳۲۹

مصوبه ۲۸ حمل ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - قانون ثبت اسناد مورخه (۱۳۲۹) منسوخ و از درجه اعتبار ساقط است .

قانون

اجازه استقراض پنج میلیون دلار و مذاکره استقراض سی و پنج

میلیون دیگر از بانکهای امریکائی (اتازونی)

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که معادل پنج میلیون دلار از بانکهای امریکائی (اتازونی) استقراض نماید .

ماده دوم - قرضه مذکوره در ماده اول برای پرداخت مخارجی است که در دوره تقنینیه چهارم تصویب شده و بمصرف خرج دیگری نخواهد رسید .

ماده سوم - ربح قرضه مذکور در ماده اول سالیانه زیاده از صدی هشت نخواهد بود .

ماده چهارم - مدت پرداخت قرض مزبور از هشت سال کمتر و از پانزده سال بیشتر نخواهد بود .

ماده پنجم - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که برای انجام قرضه دیگری بجهت مصارف مولده ثروت معادل سی و پنج میلیون دلار با بانکهای امریکائی (اتازونی) داخل در مذاکره شوند ولیکن قبل از آنکه نتیجه مذاکرات با قرض دهندگان بتصویب مجلس برسد دولت تعهدی در این خصوص ننموده و هیچ وجهی از این قرضه دریافت نخواهد نمود و مجلس شورای ملی در هر حال حق رد قرضه مندرج در این ماده را خواهد داشت .

ماده الحاقیه

بقانون استقراض مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده الحاقیه - محل پرداخت قرضه پنج میلیون دلار عایدات مملکتی خواهد بود باستثنای عایدات نفت جنوب .

قانون

اجازه تشکیل کمیسیون دوازده نفری برای تهیه و تصویب

لایحه قانون موقت جزا

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد کمیسیونی مرکب از دوازده نفر از اشخاص بصیر برای تهیه لایحه قانون جزا تشکیل دهد و هرگاه لایحه قانون مزبور قبل از افتتاح مجلس پنجم با کثرت آراء اعضاء کمیسیون مذکور تصویب گردید وزارت عدلیه مجاز است آن را موقتاً برای آزمایش بموقع اجرا گذارد تا پس از افتتاح مجلس شورای ملی بمقام مقنن پیشنهاد گردد .

قانون

تعیین تکلیف نرخ پرداخت مستمریاتی که سابقاً
شهریه بوده است

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که حقوق اشخاصی را که بموجب ماده پنجم قانون شهریه و مستمریات مصوبه ۱۷ برج اسد ایت ئیل ۱۳۰۱ از شهریه تبدیل به مستمری مینمایند مطابق نرخ موقعی که از مستمری تبدیل بشهریه نموده اند پرداخت نماید .

قانون موقت

امتحان حکام و صاحبان مناصب و اجزاء و مستخدمین عدلیه
مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۲۱ سرطان ایت ئیل ۱۳۰۱

مشمول بر چهار فصل

فصل اول

مواد عمومی

ماده ۱ - نظر بفقرة چهارم از ماده (۱۴۷) اصول تشکیلات عدلیه از شرایط حتمی استخدام در وزارت عدلیه دادن امتحان است و احدی بدون امتحان در خدمت این وزارتخانه پذیرفته نخواهد شد .

ماده ۳ - چون ابلاغ دولت راجع بامتحان، در (۲۳) ذی القعدة ۱۳۳۲ صادر و منتشر گردیده اشخاصیکه، قبل از آن تاریخ موظفاً یا افتخاراً وارد در خدمت وزارت عدلیه شده اند در صورتیکه دارای سایر شرایط باشند از دادن امتحان معاف خواهند بود.

ماده ۴ - دیپلم مدارس داخله و خارجه دارنده را از دادن امتحان قضائی عرفی مستثنی نمینماید و هر کس مایل استخدام در وزارت عدلیه باشد باید امتحان داده تصدیق نامه دریافت دارد ولی اشخاصیکه از مدرسه حقوقی که مواد پرگرام آن از مجلس شورای ملی گذشته باشد تصدیق نامه حاصل کنند از دادن امتحان معاف خواهند بود.

ماده ۵ - هرگاه چند نفر از اشخاصی که پس از دادن امتحان در یک رتبه واقع شده اند داوطلب خدمتی باشند که یک نفر متصدی بیشتر لازم نداشته باشد ترجیح و انتخاب یکی از آنان به اختیار وزارت عدلیه است.

فصل دوم

در مقدمات و ترتیب دادن تقاضا نامه

ماده ۵ - امتحان در وزارت عدلیه بر دو گونه است اول امتحان داوطلبان قضاوت عرفی دوم امتحان اجزای اداری.

ماده ۶ - امتحان کسانی که داوطلب قضاوتند در هیئت ممتحنه قضائی و امتحان اجزای دوایر وزارتی و دفتر داران و تقریر نویسان محاکم و منشیان و ثباتان و ضباطان محاکم و دوایر در هیئت ممتحنه اداری خواهد بود.

ماده ۷ - اشخاص حاوی شرایط مقرر در ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ اصول تشکیلات پس از اخذ تصدیق نامه باید لا اقل شش ماه مجاناً خدمت کرده طرز عملیات را بیاموزند

پس از آن وزارت عدلیه در صورت پیداشدن محل شغلی به آنان رجوع خواهد کرد و اسامی سایرین جزء منتظرین خدمت وزارت عدلیه ثبت میشود ولی کسانی که امتحان قضاوت داده اند بدواً عضویت ابتدائی یا معاونت مدعی العموم بدایت یا استنطاق درجه دوم یا اشغالی که در رتبه آنها است نایل میشوند و ارتقاء آنان مطابق قانون ترفیع رتبه خواهد بود و همچنین کسانی که امتحان اداری داده اند بدواً شاغل مقام ثباتی و ضباطی و منشی گری و تقریر نویسی خواهند شد .

تبصره - مستخدمین وزارت عدلیه که پس از نای القعه ۱۳۳۲ داخل خدمت شده اند از ترتیب فوق مستثنی نیستند و باید امتحان بدهند ولی در صورتیکه تصدیق نامه تحصیل کردند از خدمت مجانی معاف میباشند و با تصدیق هیئت ممتحنه تا درجه چهارم قضاوت (ریاست شعبه استیناف و وکالت عمومی استیناف) میتوانند نایل شوند به این معنی که کسانی که شاغل مقامی بالاتر از مقام عضویت بدایت تا مقام ریاست شعبه استیناف باشند با تصدیق هیئت ممتحنه میتوانند مقام بالاتر از عضویت بدایت را تا آن مقامی که داشته اند حائز شوند .

ماده ۸ - امتحان در وزارت عدلیه لدی الاقتضا از اول میزان شروع میشود و ترتیب آن از این قرار است که در اول اسد اعلانی از طرف وزارت عدلیه منتشر میشود که داوطلبان مرکز و ایالات و ولایات تا آخر سنبله تقاضا نامه خود را بکابینه وزارتی (شعبه پرسنل) داده و از کابینه رسید دریافت نمایند و هیئت امتحان در اول میزان تشکیل خواهد شد .

ماده ۹ - تقاضا نامه باید حاوی نکات ذیل باشد:

الف - اسم و لقب و شهرت و سن و محل تولد و مهسکن و اسم پدر و نام فامیلی و مذهب و تابعیت تقاضا کننده .

ب - تحصیلات او و اینکه کجا تحصیل کرده و فعلاً دارای چه معلوماتی است .

ج - مشاغلی را که در اوقات مختلفه داشته و شغلی که فعلاً داراست و اینکه مخارج او بطور متوسط به چه اندازه است .

د - چه شغلی را در عدلیه داوطلب است قضائی یا اداری .

ه - چه اشخاصی میتوانند معرفی و واقع شوند .

ماده ۱۰ - رئیس کابینه وزارت عدلیه پس از اینکه تقاضا نامه بکابینه رسید هرگاه نقصی در آن مشاهده کند فوراً بتقاضا کننده اعلام میدارد که آنرا تکمیل نماید و پس از تکمیل و همچنین در صورت عدم نقصان آنرا در دفتر ثبت کرده رسید بتقاضا کننده میدهد و هرگاه نقصی در آن مشاهده کرد که قابل اصلاح نباشد مراتب را در ضمن راپورت نوشته ضمیمه تقاضا نامه خواهد کرد.

فصل سوم

در هیئت ممتحنه

ماده ۱۱ - هیئت ممتحنه قضائی تشکیل می شود از وزیر یا معاون وزارت عدلیه که ریاست و نظم مجلس بعهدہ او است رئیس و مدعی العموم دیوان تمیز و دو نفر از فقهاء عظام و دو نفر از مطلعین بصیر از قوانین مملکتی و دو نفر از متخصصین ادبیات فارسی و عربی بانخاب و دعوت وزارت عدلیه بعلاوه رئیس کابینه .

ماده ۱۲ - هیأت ممتحنه اداری تشکیل میشود از معاون کل رئیس کابینه رئیس اداره امور عدلیه یک نفر متخصص در ادبیات مدیر پرسنل و مدیر کابینه .

ماده ۱۳ - در هیئت ممتحنه اکثریت آراء قاطع است ولی تصدیق و تردید فقهاء در امتحان فقاہت و متخصصین قانون در آگاهی از قوانین مملکتی شرط اہم است بنحوی کہ در ماده ۲۷ مذکور میباشد.

فصل چهارم

در امتحان

ماده ۱۴ - اشخاصی که داوطلب مقام قضاوتند باید از مواد ذیل امتحان بدهند.

الف - ادبیات فارسی کتباً و قرائتاً در حدود گلستان و کلیله و دمنه .

ب - ادبیات عربی نیز کتباً و قرائتاً در حدود کتب مقدماتی و ادبی از قبیل جامی و شرح نظام انوار الربیع ابن خلکان و امثال آنها .

ج - امتحان کتبی و شفاهی در حدود شرایط و تبصره بدرجه که معلوم شود امتحان دهنده قوه فہم مسائل را با رجوع بکتاب فقہیہ دارا میباشد .

د - قوانین موضوعه مملکتی کتباً و شفاهاً از قانون اساسی و مطبوعات و قوانین عدلیه از تشکیلات و محاکمات حقوقی و جزائی و سؤال از فلسفه آنها .

ماده ۱۵ - اشخاص سابق الذکر در صورتیکه از عہدہ امتحان عملی مذکور در ماده (۱۴) برآیند یک امتحان عملی نیز باید بدهند و آن عبارت است از اینکه ہیئت ممتحنہ اختیار از قوه آنان مینماید در استخراج مدرک حکم از دوسیه کار معینی یا قضیہ دعوائی و در تشخیص اعتراضات وارده بر جریان یک محاکمہ از روی دوسیه کہ خاتمہ یافته است .

تبصرہ - ہیئت ممتحنہ ممکن است لدی الاقتضاء نسبت بقضاتی کہ لااقل پنج سال متوالی در عدلیہ مشغول قضاوت بوده اند امتحان ادبی و فقہی را در ضمن امتحان عملی از دوسیه بنماید .

ماده ۱۶ - اشخاصیکہ می خواهند جدیداً داخل استخدام عدلیہ شوند میتوانند تقاضا کنند امتحان عملی خود را پس از طی مدت استخدام افتخاری بدهند و این تقاضا مانع از گرفتن تصدیق نامہ نیست ولی این نکته باید در تصدیق نامہ قید شود و بطور کلی

قبل از دادن امتحان عملی احدی با استخدام وزارت عدلیه پذیرفته نخواهد شد پس هرگاه دارنده تصدیق بعد از مدت خدمت افتخاری از عهده امتحان عملی بر نیاید خدمت افتخاری او (ششماه) تجدید میشود تا وقتی که امتحان عملی را بدهد.

ماده ۱۷ - امتحان اجزای اداری وزارت عدلیه کتبی و شفاهی و مواد آن عبارت است از املاء و انشاء ادبیات فارسی و عربی بقدر کفایت و خط خوب خوانا و دفترداری و استحضار از قوانین عدلیه بالاخص قانون تشکیلات و مواردی از قوانین که اجرای آن بعهده داوطلب خواهد بود و در هر مورد امتحان کتبی بر امتحان شفاهی مقدم است.

ماده ۱۸ - امتحان مأمورین اجرا و احضار خط و سواد فارسی است باندازه لزوم و استحضار از مواد راجعه باحضر و اجرا از قوانین محاکمات حقوقی و جزائی.

ماده ۱۹ - نمره هائی برای امتحان معین میشود که حداعلای آن ده است و هر يك از متخصصین پس از امتحان کتبی و شفاهی نمره ممتحن را مطابق عقیده خود معین مینماید.

ماده ۲۰ - علاوه بر معلومات مذکور در ماده (۱۴) هرگاه داوطلبان معلومات دیگری هم از علوم متنوعه و قوانین داخله و خارجه داشته باشند میتوانند اظهار کنند و البته در نظر هیئت ممتحنه داشتن این گونه معلومات موجب مزیت و رجحان خواهد بود خاصه اگر تصدیق نامه در دست داشته باشند یا امتحان آنرا بخوبی از عهده بر آیند.

ماده ۲۱ - حضور نصف بعلاوه يك از اعضاء ممتحنه با رعایت این نکته که امتحان کنندگان هر فنی که در ماده (۱) ذکر شده در وقت دادن امتحان آن علم مخصوص حضور داشته باشند برای شروع با امتحان کافی است.

ماده ۲۲ - تحریر صورت مجلس و ضبط دوسیه ها و اوراق بعهده رئیس کابینه است و پس از نوشتن صورت مجلس آنرا با امضاء حضار میرساند.

ماده ۲۳ - هر يك از اعضاء هيئت ممتحنه بعد از آنكه رأى خود را داد و در صورت مجلس ثبت شد حق رجوع از آن را ندارد .

ماده ۲۴ - تصديق نامه ها بايد با امضاء ممتحنين برسد و در صورت مجلس اسامى رأى دهندگان و مخالفين ثبت خواهد شد .

ماده ۲۵ - در صورتيكه مستخدمين ادارى و همچنين وكلاى عدليه بخواهند داخل شعبه قضائى شوند بايد مثل اشخاص جديد بر طبق مواد همين قانون امتحان بدهند .

ماده ۲۶ - امتحان اعضاء و مباشرين و اجزاء ثبت اسناد مطابق رتبه هاى خواهد بود كه در قانون ثبت اسناد براى آنها معين گرديده .

ماده ۲۷ - در امتحان قضاوت فقاها و قانون مقدم بر ساير امتحانات است باين معنى كه اگر كسى از عهده امتحانات فقه يا قانون بخوبى بر نيايد (نمره او پنج يا كمتر باشد) قابل قضاوت نخواهد بود اگر چه ساير مواد امتحان را از عهده بر آيد .

ماده ۲۸ - رؤسای اول محاکم و مدعیان عمومی استیناف و شعب آن و رؤسای اول و مدعیان عمومی بدایت ایالات و ولایات باید در مرکز امتحان بدهند ولی برای امتحان اعضاء استیناف و رؤسای شعب و وكلاء عمومى بدایت و امناء صلح و ساير اعضاء و اجزاء (در صورتيكه در مركز نباشند) مراكز امتحاننى از طرف وزارت عدليه معين و هيئت ممتحنه مشخص شده و در همانجا امتحان خواهند داد .

ماده ۲۹ - هيئت ممتحنه امانت و ديانت و شرافت و صحت عمل و امتحانات عملى داوطلبان را اختيار و رسيدگى كامل مينمايد و همچنين در صحت مندرجات تقاضا نامه داوطلبان تحقيقات كافيه بجای آورده راپورت جامعى بدون ملاحظه و از روى حقيقت بوزارت ماليه داده و در ضمن تصديق نامه نيز كه بد او طلبان ميدهد اطلاعاتى كه از اين باب

تحصیل کرده تصریحاً یا تلویحاً خواهد نگاشت .

ماده ۳۰- نظر باینکه برای اداره کردن کارهای عمومی و خصوصاً حکومت بین افراد و نوشتن معلومات به تنهایی کافی نیست و عمده مطمح نظر حسن اخلاق و پیرایش از آرایش است هیئت ممتحنه هموقت اوصاف مزبوره را بردانش و آگاهی مقدم خواهد داشت و باید در مواردی که شکمی از سوء اخلاق خاصه عدم دیانت و ارتکاب ارتشائی حاصل کند نهایت اهمیت را به آن بدهد و هر گاه نتوانست بهیچ وسیله احراز واقع نماید براتب رادرضمن راپورت وزیر عدلیه اظهار میکند .

ماده ۳۱- کلیه مستخدمین قضائی که با مراعات شرایط مقررہ پس از دادن امتحان و اتیان بزمین وارد خدمت شده حکم یا فرمان استخدام خود را دریافت داشته و همچنین قضائی که قبلاً از ذی القعدة (۱۳۳۲) بقضاوت پذیرفته شده اند انفصال یا تنزل مقام آنان مشروط بمحاکمه و حکم مجلس محاکمه عالی است .

ماده ۳۲- پیشخدمتان عدلیه در پیشگاه هیئت ممتحنه بمعرض امتحان در نمیآیند لیکن باید خط و سواد فارسی داشته باشند و مراقبت این امر بر عهده پرسنل عدلیه است .

ماده ۳۳- اشخاصی که قبلاً از ذیقعدة ۱۳۳۲ وارد خدمت وزارت عدلیه شده و پس از آن تاریخ با استخدام وزارتخانه دیگر برقرار شده اند هر گاه تقاضای استخدام وزارت عدلیه رداشته باشند ورود آنان بوزارت عدلیه مجدداً موقوف بدادن امتحان و گرفتن تصدیقنامه خواهد بود .

قانون موقتی *

رسیدگی به شکایات از احکام صادره از محاضر شرعیه

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۲۷ اسدایت ۱۳۰۱

فصل اول

در طریقه تقدیم عرضحال و مقدمات رسیدگی به شکایات

از احکام محاضر شرعیه

ماده ۱- عرضحال اعتراض بر احکام محاضر شرعیه باید بمحکمه داده شود که دعوی را بمحضر شرع ارجاع کرده .

ماده ۲- مدت اعتراض بر حکم صادره از محضر شرع بیست روز پس از اعلام آن است و قبل از گذشتن این مدت محکمه از صدور حکم بر طبق آن باید خودداری نماید و کلیه محاکم مکلفند پس از وصول حکم شرعی بدون تفویض وقت نهایت در ظرف سه روز آن را برویت متداعین برسانند مگر اینکه یکی از متداعین در خارج باشد که باید بنحویکه برای ابلاغ کلیه احکام مقرر گردیده باو ابلاغ شود .

ماده ۳- عرضحال اعتراض باید حاوی تمام اعتراضاتی باشد که شاکی بر حکم شرعی وارد میداند و بعلاوه شاکی باید کلیه اسناد و مدارک خود را بعرضحال مزبور ضمیمه نماید و پس از تقدیم آن دیگر اعتراضی جدیداً پذیرفته نخواهد شد .

ماده ۴- پس از وصول عرضحال محکمه مکلف است از اصدار حکم بر طبق حکم شرعی خودداری کند و شرحی بمأمور اجرا بنویسد که محکوم به غیر منقول را در تحت

* این قانون بموجب قانون ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۴ نسخ شده است .

نظر گرفته از مداخلات متداعین اصلاً و منفعتاً جلوگیری کند و محکوم به منقول را از محکوم علیه دریافت و در توقیف نگاهدارد .

ماده ۵- محکمه باید بلا تأخیر سوادى از اعتراضات شاكى برای مجتهدى كه حكم راداده است ارسال دارد كه اگر مدافعاتى داشته باشد در مدت يك هفته بمحکمه بفرستد و نیز محکمه فوراً سواد اعتراضات معترض را برای محکوم له ارسال خواهد نمود و مشارالیه هم مکلف است كه در ظرف يك هفته مدافعات خود را بمحکمه تقدیم دارد و پس از مضى مدت مزبور دیگر مدافعاتى پذیرفته نخواهد شد .

ماده ۶- پس از وصول عرضحال و اعتراضات محکمه با فاصله طرفین را برای تعیین مجتهدین احضار مینماید و فاصله این حضور برای زیادتى از يك هفته نخواهد بود بعلاوه برای هر چهار فرسخ يك روز بنحوى كه در اصول محاکمات حقوقى مقرر است منظور میشود .

ماده ۷- هر گاه شاكى و یا وكيل او در موعد مقرر در محکمه حاضر نشد محکمه شكایت او را لغو دانسته الغای آنرا اعلام خواهد کرد .

ماده ۸- اگر طرف شاكى و یا وكيل او در موعد مقرر حضور بهم نرسانند محکمه در غیاب او هر سه نفر مجتهد را بقرعه از اشخاصى كه دارای شرایط مقرر باشند انتخاب مینماید .

فصل دوم

در رسیدگی بشکایات از احکام محاضر شرعیه

ماده ۹- رسیدگی بشکایات و اعتراضات به احکامى كه بر طبق ارجاع محاکم صلحیه یا ابتدائى یا استیناف از محاضر شرعیه صادر شده باشد بسه نفر از مجتهدین

عظام رجوع میشود و شرایط مجتهدین معزی الیهیم همانست که در ماده ۴ کتاب دوم اصول تشکیلات عدلیه مقرر گردیده .

ماده ۱۰ - طریق انتخاب آقایان مجتهدین به این ترتیب است که یک نفر را محکوم له و یک نفر را محکوم علیه و سیم را بتراضی طرفین انتخاب مینمایند .

ماده ۱۱ - هرگاه در انتخاب مجتهد ثالث تراضی حاصل نشد محکمه باحضور طرفین یا وکلای آنان (در صورتیکه موکل حق حضور خود را بویکل مفوض کرده باشد) یک نفر را از میان سه نفر از مجتهدین محل که غالباً طرف رجوع هستند بقرعه انتخاب خواهد کرد .

ماده ۱۲ - سه نفر مجتهدین مزبور باید از ساکنین حوزه محکمه که حکم شرعی در آن حوزه صادر شده است باشند و در صورت نبودن این عده در آن حوزه از ساکنین حوزه محکمه مافوق ضمیمه و یا منتخب خواهد شد .

ماده ۱۳ - پس از تعیین آقایان مجتهدین محکمه مراتب را بلافاصله بمعزی الیهیم اطلاع و سواد عرضحال و اعتراضات را بضمیمه سواد مدافعات حاکم قضیه (اگر بمحکمه فرستاده باشد) ارسال میدارد و معزی الیهیم مخیر خواهند بود که بالاتفاق رسیدگی و انشاء حکم کنند و یا منفرداً هر کدام رأی خود را نوشته بمحکمه ارسال دارند ولی در هر صورت باید رأی آقایان کتبی و مفاد آن واضح بوده و در دوسیه محاکمه وارد شود .

ماده ۱۴ - رأی اکثریت آقایان ثلاث قاطع است به این طریق که اگر اعتراضی بر حکم وارد نداشتند حکم محکمه برطبق حکم شرعی صادر و اجرا خواهد شد و هرگاه اعتراض را وارد و مؤثر در حکم دانستند محکمه که مرجع امر است مجدداً طرفین را بمحضر شرعی دیگر رجوع مینماید .

ماده ۱۵ - آقایان مجتهدین باید در ظرف پانزده روز عقیده خود را کتباً بمحکمه بفرستند یا استعفا دهند و هرگاه این مدت منقضی شد محکمه بنحو مقرر در ماده ۱۱ و ۱۰ تجدید انتخاب خواهد نمود .

ماده ۱۶ - هرگاه بعضی از مجتهدین عقیده خود را نوشته و بعضی مسامحه و یا توقف کنند بجای مجتهد مزبور دیگری بنحو مقرر انتخاب خواهد شد .

ماده ۱۷ - مدلول این قانون شامل اعتراضات و شکایات از احکام شرعیه نیز خواهد بود که قبل از اعلان و نشر این مواد بوزارت عدلیه رسیده و هنوز احکام مزبور مجری نشده است .

ماده ۱۸ - این قانون در هر يك از حوزه‌های قضائی تاموقعی لازم الاجراست که محاضر شرعیه و مجلس فوق العاده مطابق کتاب دوم قانون اصول تشکیلات عدلیه در آن حوزه تشکیل نگشته است .

قانون موقتی

تعیین مجازات اداری برای عدم رعایت مواد

۲۵۳ و ۴۴۵ و ۴۴۶ و ۴۴۷ و ۴۴۸ اصول محاکمات حقوقی

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ سوم سنبله ایت ثیل ۱۳۰۱

ماده ۱ - در مورد کلیه دعاوی بموجب ماده ۲۵۳ قانون موقت اصول محاکمات

حقوقی پیش بینی شده است رعایت قواعد محاکمه اختصاری برای محاکم ابتدائی اجباری است و در صورت تخلف از مفاد این ماده رؤسای محاکم مطابق ماده ۱۸۸ قانون اصول

تشکیلات عدلیه محکوم بکسر مقرری ششماهه یا تنزل رتبه و اعضاء محاکم محکوم بکسر ثلث مقرری از یکماه الی ششماه خواهند بود .

ماده ۲ - مجازاتهای مذکوره در ماده قبل در مورد رؤساء و اعضاء محاکم استیناف و ابتدائی هم مجری خواهد شد در صورتیکه مفاد ماده ۴۴۵-۴۴۶ و ۴۴۷ قانون اصول محاکمات حقوقی را رعایت نمایند .

ماده ۳ - در مورد دوماده فوق تکرار تخلف در ظرف ششماه از تاریخ تخلف اول موجب یکدرجه تشدید مجازات اداری خواهد بود .

قانون موقتی

راجع بتأسیس محاکم صلح نواحی و اصلاح بعضی

از مواد اصول محاکمات حقوقی

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ سوم سنبله ایت ۱۳۰۱

ماده ۱ - محاکم صلحیه میتوانند با رعایت مواد قانون موقتی اصول محاکمات حقوقی راجع بصلاحیت محاکم مزبوره بدعاوی که میزان مدعی به آن بیش از چهارصد تومان نباشد رسیدگی نمایند .

ماده ۲ - احکام امنای صلح در صورتیکه مدعی به بیش از سی و پنج تومان نباشد قطعی و غیر قابل استیناف خواهد بود .

ماده ۳ - برای رسیدگی بدعاوی که مدعی به آن بیش از سی و پنج تومان نیست باستثنای دعاوی غیر منقوله و همچنین برای رسیدگی بدعاوی خلافی وزارت عدلیه میتواند محاکم صلح مخصوصی تأسیس نماید احکام محاکم مزبوره قطعی و غیر قابل استیناف

*این قانون بموجب قانون ۲۵ شهریورماه ۱۳۱۸ نسخ شده است .

خواهد بود صلحیه‌های مزبوره بصلحیه ناحیه موسوم و امین صلح آنها از حیث رتبه مساوی بامعاون عضو محکمه ابتدائی خواهد بود .

ماده ۴- اشخاصیکه میخواهند در محاکم صلح نواحی اقامه دعوی نمایند نمیتوانند ادعای خود را که ناشی از یک مدرک است تجزیه کرده و برای هر قسمت عرض حال جداگانه بدهند مگر اینکه در محکمه مزبوره از بقیه ادعای خود صرف نظر نمایند .

ماده ۵- در کلیه محاکم صلح مدت اعتراض بر حکم غیابی یک هفته خواهد بود .

ماده ۶- هیچ یک از قرارهای صادر از محاکم صلح و یا ابتدائی قبل از صدور حکم در ماهیت دعوی قابل استیناف نیست مگر قرار عدم صلاحیت و قرار رد دعوی و قرار رد عرض حال .

ماده ۷- مواد و یا قسمت از مواد قانون موقتی اصول محاکمات حقوقی که مخالف این قانون است منسوخ و از درجه اعتبار ساقط است .

قانون *

ثبت اسناد و املاک

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۲۱ حمل تنگوزئیل ۱۳۰۲

باب اول

در تشکیل اداره ثبت اسناد و املاک و ترتیب دفاتر آن

ماده ۱- دوائر ثبت اسناد و املاک برای دو مقصود تشکیل میشود : اول ثبت املاک تا

* این قانون بموجب قانون ۲۱ بومن ماه ۱۳۰۸ نسخ شده است .

اینکه مالکیت مالکین و حقوق ذوی الحقوق نسبت بآنها رسماً تعیین و محفوظ گردد. دویم ثبت اسناد برای اینکه رسماً دارای اعتبار شود .

فصل اول

در تشکیل اداره ثبت اسناد و املاک

ماده ۲- برای مرکزیت دادن بکلیه دوائر ثبت اسناد و املاک اداره مخصوصی در وزارت عدلیه تأسیس می شود که یکی از ادارات مستقله مرکزی وزارت عدلیه محسوب است اداره مزبور مشتمل بر دوائر است :

۱- دایره پرسنل و مراسلات ۲- دایره ضبط .

ماده ۳- رئیس کل اداره ثبت اسناد و املاک بتصویب وزارت عدلیه و بر طبق فرمان همایونی منصوب میشود، وزیر عدلیه فقط اشخاصی را میتواند پیشنهاد کند که علاوه بر ریافت و اطلاعات لازمه قضاوت از نقطه نظر مراتب خدمت نیز استحقاق این مقام را داشته باشد .

ماده ۴- در هر حوزه محکمه ابتدائی یک دایره ثبت اسناد و املاک تأسیس می شود دایره مزبوره ممکن است لدی الاقتضاء در نقاط مختلف حوزه مذکوره دارای شعب باشد. نصب کلیه مستخدمین دوائر و شعب ثبت اسناد و املاک مطابق قانون استخدام خواهد بود.

ماده ۵- هر یک از دوائر ثبت اسناد و املاک مشتمل است بر یک شعبه ثبت که در تحت اداره یک نفر رئیس شعبه توسط مأمورین متخصص اینکار (مباشرین ثبت) اداره میشود و یک شعبه ضبط وزارت عدلیه میتواند در نقاطی که مقتضی بداند برای ثبت و ضبط يك شعبه تأسیس نماید .

ماده ۶- عده مباشرین ثبت در هر یک از دوائر ثبت منوط به مقتضیات محل و

قدر ضرورت میباید تعیین و تشخیص آنها بموجب پیشنهاد مدیر کل ثبت اسناد و املاک با وزیر عدلیه خواهد بود.

ماده ۷ - کلیه مستخدمین ثبت اسناد باید دارای همان شرایطی باشند که مطابق قانون موقتی اصول تشکیلات عدلیه برای قضاوت و یا مستخدمین هم رتبه آنها معین شده است بعلاوه شرط عدم اعتیاد به کشیدن تریاک و نیز کلیه مستخدمین ثبت اسناد باید همان امتحانی را بدهند که مطابق مقررات قانون موقتی امتحان حکام و صاحبان مناصب عدلیه مقرر است.

ماده ۸ - مباشرین ثبت نمیتوانند وظایف خود را انجام دهند مگر در حوزه محکمه ابتدائی که در آن مأموریت دارند و اقدامات آنها در جائی که خارج از حوزه مذکور باشد اثر قانونی ندارد.

ماده ۹ - مأموریت کلیه مستخدمین ثبت اسناد قابل تبدیل است.

ماده ۱۰ - هر دایره ثبت دارای مهری خواهد بود که شکل و اندازه آن را وزارت عدلیه در ضمن نظامنامه که برای اجرای این قانون ترتیب میدهد معین خواهد کرد.

ماده ۱۱ - هر مباشر ثبتی که جدیداً معین میشود پس از مراسم تحلیف و قبل از تصدی به مأموریت باید دو نمونه از امضای خود را بدهد یکی از نمونه های مزبوره در دفتر دایره محلی و دیگری در اداره کل ثبت اسناد و املاک در طهران ضبط خواهد شد.

ماده ۱۲ - در صورت فوت یا انفصال و یا عزل مباشر ثبت مدیر دایره ثبت اسناد و املاک حوزه ابتدائی با حضور مدعی العموم آن حوزه ذیل دفاتر مباشر مزبور را بسته دفاتر را توقیف و بمباشری که بجای او معین میشود تسلیم خواهد کرد.

فصل دوم

دفاتر ثبت اسناد و املاک

ماده ۱۳ - هر دایره ثبت اسناد و املاک دارای دفاتر ذیل خواهد بود و هر دفتری باید نسخین باشد .

(۱) دفتر املاک (۲) دفتر معاملات راجع باموال غیر منقوله (۳) دفتر معاملات اموال منقوله (۴) دفتر اسناد متفرقه (۵) (دفتر ودایع (۶) دفتر احکام محاکم (۷) دفتر صورت اشخاصی که ورشکسته و یا در تحت قیمومت و یا ولایت شرعی هستند (۸) دفتر عایدات (۹) دفتر امتیازات (۱۰) دفتر نماینده عمومی (انديکاتور) .

ماده ۱۴ - وزارت عدلیه میزان عرض و طول هر یک از دفاتر مذکوره در ماده ۱۳ و ماده ۲۰ و همچنین نمونه صفحات و عدده ستونها و مطالبی را که باید در هر یک از ستون ها درج شود بموجب نظامنامه مخصوصی که بصدقه همایونی باید برسد معین خواهد کرد .

ماده ۱۵ - کلیه دفاتر مذکوره در ماده قبل باید مجلد بوده و تمام صفحات آن را در بدو امر مدعی العموم بدایت محل نمره گذاشته و بامضاء خود ممضی و بمهر پارکه ممهور نماید مجموع عدده صفحات هر دفتر را باید مدعی العموم با تمام حروف در صفحه اول و آخر دفتر قید نماید .

ماده ۱۶ - عدده مجلدات دفتر املاک بعده بلوکات و محلات (ناحیه) شهرهای هر حوزه محکمه ابتدائی خواهد بود و در هر یک از مجلدات مذکوره لا اقل یک ورق مشتمل بر دو صفحه متقابل برای هر ملک منظور میشود و صفحات مزبوره دارای یک نمره ترتیبی خواهد بود تمام معاملات راجعه بانتقال املاک که مربوط بآن ملک است بترتیب تاریخ قید میشود .

ماده ۱۷ - کلیه دفاتر مذکور در ماده ۱۳ باستثناء دفتر املاک سنوی بوده و در آخر هر سال مباشرین ثبت اسناد و املاک دفاتر خود را بسته عدّه اسنادی را که ثبت شده است معین و صورت مجلسی از شرح ختم دفتر در آخرین صفحه که بسته میشود مرتب کرده امضا می نمایند پس از آن دفاتر بسته شده را بمدير دایره ثبت اسناد و املاک حوزه خود تسلیم میکنند .

ماده ۱۸ - مدير مزبور در آخر هر سال از بسته شدن دفاتر بطریق مزبور در ماده ۱۷ اطمینان حاصل کرده صحت آنرا تصدیق و صورت مجلس سابق الذکر را امضاء مینماید پس از آن يك نسخه از اصل هر يك از دفاتر را بدفتر راکد حوزه خود و نسخه دیگر را بدفتر راکد اداره کل ثبت اسناد و املاک در طهران ارسال خواهد داشت .

ماده ۱۹ - دفتر املاک سنوی نبوده و مادامی که صفحه سفید دارد استعمال میشود و مقررات راجعه به بستن دفاتر و ترتیب صورت مجلس که در دو ماده فوق مذکور است پس از اختتام آن بعمل آمده يك نسخه از آن در دفتر راکد حوزه که ملك در آن واقع شده و نسخه ثانی بدفتر راکد اداره کل ثبت اسناد و املاک در طهران ارسال خواهد شد .

ماده ۲۰ - هر دایره ضبط دو دفتر مخصوص خواهد داشت .

اولا - دفتر ثبت خلاصه سوادهاىیکه مطابق این قانون داده میشود .

ثانیاً - دفتر عایداتیکه از این ممر دریافت میشود .

ماده ۲۱ - برای آنکه تمام وقف نامه ها در دوائر ثبت اسناد و املاک ثبت شود دائره ضبط سواد آنها را از دفاتر مختلفه که متدرجاً بدایره ضبط میرسد استخراج کرده و در دفتر مخصوص ثبت خواهد نمود و در آخر دفتر مزبور فهرستی از اعیان موقوفه بترتیب حروف تهجی مرتب خواهد کرد .

فصل سوم

در نظارت بامور مباشرین ثبت اسناد و املاک

و در مسئولیت آنها

ماده ۲۲ - کلیه اعضاء و مستخدمین دوائر ثبت اسناد و املاک در تحت نظارت رئیس کل اداره مزبوره خواهند بود.

ماده ۲۳ - رئیس کل اداره ثبت اسناد و املاک حق نظارت خود را مستقیماً و یا بتوسط مدیرهای دوائر ثبت اسناد و املاک ایالتی و ولایتی بموقع اجرا میگذارد و همچنین میتواند اجرای تحقیقات راجعه به تخلفات مرئوسین خود را بر رؤسای اول محاکم استیناف یا مدعیان عمومی محاکم مزبوره و بارؤساء محاکم ابتدائی و بامدعیان عمومی محاکم مزبوره ارجاع نماید ولی قضات و صاحبمنصبان مزبوره مذکوره نمیتوانند خود مستقیماً اقدام به تحقیق کنند مگر مدعیان عمومی آنها در صورتیکه مستخدمین اداره ثبت اسناد و املاک متهم بارتکاب جنحه و یا جنایت باشند در این صورت نیز مدعیان عمومی باید فوراً رئیس کل اداره ثبت اسناد و املاک را مستحضر سازند.

ماده ۲۴ - محاکمه اداری کلیه اعضاء و مستخدمین اداره ثبت اسناد و املاک و همچنین مراتب خدمت و حقوق و وجه الضمانه که ممکن است بآنها تعلق بگیرد مطابق مقررات قانون استخدام کشوری خواهد بود.

فصل چهارم

جرایم و مجازاتهای مخصوص

ماده ۲۵ - هرگاه اجزای اداره ثبت اسناد و املاک عامداً یکی از جرمهای ذیل

را مرتکب شوند از هر گونه خدمت دولتی اخراج و بمجازاتیکه برای جعل و تزویر خطوط رسمیه و یا استعمال اسناد مجعوله مقرر است محکوم خواهند شد - اولاً اسنادی که بجهت ظاهره از سندیت افتاده ثبت نمایند مثل اسناد مجعوله و محکومه و قلم رفته و امثال آنها. ثانیاً - اسناد را جعه به معاملات را بدون حضور طرفین و یا وکلای ثابت الوکاله آنان و یا بدون حضور شخص که خودش صلاحیت دارد که قائم مقام طرفین باشد و یا وکیل ثابت الوکاله او ثبت نماید و همچنین اگر اسنادی را که قائم بیک طرف باشد بدون حضور طرف مزبور و یا قائم مقام قانونی او ثبت کند. ثالثاً - سندی را باسم کسانی که آن معامله را نکرده اند ثبت کنند. رابعاً - تاریخ سند یا ثبت سندی را مقدم و یا مؤخر در دفتر ثبت کنند. خامساً - تمام یا قسمتی از دفاتر ثبت را مفقود و یا مکتوم کنند یا ورقی از آن دفاتر را بکشند و یا بوسائل مزوره دیگر ثبت سندی را از اعتبار و استفاده بیندازند. سادساً - در ثبت سند تراشیدن یا پاک کردن تصرف کنند. سابعاً - اسناد انتقالی را با علم بعدم مالکیت انتقال دهنده ثبت کرده باشد.

ماده ۲۶ - هرگاه اجزاء اداره ثبت اسناد و املاک قبل از احراز هویت اشخاص و یا صلاحیت اصحاب معامله و یا قابلیت موضوع معامله سندی را عمداً ثبت کنند از یکسال تا سده سال از شغل خود منفصل خواهند بود.

ماده ۲۷ - همچنین مجازات ماده قبل در باره اشخاصیکه عمداً سندی را ثبت کنند که مفاد آن مخالف قوانین جاریه باشد مقرر خواهد بود.

ماده ۲۸ - هرگاه اجزای اداره ثبت اسناد و املاک تصدیقاتی بدهند که مخالف واقع باشد محکوم خواهند شد بمجازاتیکه برای اجزاء ادارات دولتی بجهت ساختن و جعل و تزویر خطوط رسمی مقرر است.

ماده ۲۹ - هرگاه اجزای اداره ثبت اسناد و املاک مبلغ حق ثبت را عمداً کمتر از

تعرفه مقرر اخذ نمایند در دفعه اول دو مقابل و در دفعه دوم سه مقابل و در دفعه سوم چهار مقابل آنچه که کسر گرفته اند از حقوق آنها مأخوذ و بخرانه دولت تسلیم میشود .
در دفعه چهارم علاوه بر مجازات مقرر بر ای دفعه سیم از شغل خود نیز منفصل میشوند.

ماده ۳۰ - هرگاه معلوم شود که یکی از اجزاء اداره ثبت اسناد و املاک تمام یا قسمتی از وجوه دولتی را تصاحب و یا تلف نموده و یا اینکه علاوه بر تعرفه مقرر وجهی اخذ کرده و بحساب نیاورده باشد علاوه بر استرداد وجوه مزبوره و انفصال دائمی از خدمت بمجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد . و اگر وجوه زیادی را اخذ و بحساب دولت آورده باشد علاوه بر استرداد وجه محکوم به یکسال انفصال موقت خواهد بود .

ماده ۳۱ - هرگاه اجزای اداره مزبوره مقررات این قانون را در اصلاح جای سفید و کلمات زائده و عده و فاصله سطور و همچنین دستورالعمل های وزارت عدلیه را در ترتیب نگاه داشتن دفاتر و غیره رعایت نمایند در دفعه اول ثلاث مقرری یکماه آنان و در دفعه دویم تمام مقرری یکماهه مقطوع و در دفعه سوم ششماه از خدمت منفصل میشوند .

ماده ۳۲ - در موارد تقصیراتی که مجازات آنها بموجب این فصل معین نشده است اجزاء اداره ثبت اسناد و املاک که مرتکب جرم عمومی و یا تقصیر اداری میشوند موافق مقررات قانون جزای عمومی و یا قانون استخدام تعقیب و مجازات خواهند شد .

باب دوم

در ثبت املاک

ماده ۳۳ - مدیر ثبت اسناد هر حوزه مکلف به حفظ دفتر املاک حوزه خود و اجرای ترتیبات مقرر بر ای ثبت املاک و حافظ اعتبارات قانونی آن خواهد بود .

فصل اول

در تقاضای ثبت املاک

ماده ۳۴ - ثبت املاک اختیاری است مگر در مورد نقل و انتقال خالصات دولتی و اموال غیر منقوله ایالات و ولایات و بلوکات و بلدیها و یا نقل و انتقال املاک غیر منقول که در حدود قوانین بین اتباع خارجه و یا اتباع ایران و خارجه واقع میشود .

ماده ۳۵ - اشخاص ذیل حق تقاضای ثبت دارند :

- ۱- مالک و در صورتی که ملک ما بین چند نفر مشاعاً مشترک باشد هر یک از شرکاء .
- ۲- کسانی که در ملک حقوقی از قبیل حق السکنی و حق العبور و حق الشرب و حق المجری و حق التولیه و غیره دارند نسبت بحق خودشان .

ماده ۳۶ - اولیای محجور و امثال آن میتوانند بنام آنها تقاضای ثبت بکنند متولیان موقوفات عامه مجبوراً موقوفات خاصه اختیاراً تقاضای ثبت مینمایند . املاک محبوسه مشمول این ماده خواهند بود .

ماده ۳۷ - تقاضا نامه ثبت باید به امضاء مستدعی ثبت یا وکیل ثابت الوکاله او بوده و بمدير ثبت تقدیم شده قبض رسید دریافت شود هرگاه مستدعی ثبت نتواند امضا کند مدیر ثبت این نکته را قید نموده و پس از اطمینان از هویت او تصدیق خواهد کرد که تقاضا نامه از طرف مستدعی ثبت داده شده است در صورتیکه تقاضا بتوسط وکیل بشود باید وکالت نامه متضمن این اختیار ضمیمه آن باشد تقاضا نامه شامل نکات ذیل خواهد بود :

- ۱- اسم و اسم خانوادگی و سمت و محل اقامت و مشخصات دیگر و تابعیت مستدعی ثبت و وکیل او در صورتیکه تقاضا بتوسط وکیل شده باشد .

۲- اسم و وصف مال غیر منقول که تقاضای ثبت آن شده یا تعیین محل و مشخصات و حدود و ابنیه و اجزاء و متعلقات آن .

۳- تخمین قیمت ملک و میزان منافع سالیانه آن .

۴- شرح حقوقیکه برای اشخاص در آن ملک است با تعیین صاحبان حقوق .

ماده ۳۸ - در موقع تقدیم تقاضا نامه باید تقاضا کننده کلیه اسناد و قبالات و مدارک راجعه به آن را با سواد آنها بدایره ثبت اسناد و املاک بیاورد مدیر یا مباشر ثبت باید سوادهای مزبوره را پس از تطبیق با اصل و رسانیدن به امضاء تقاضا کننده ضبط کرده و اصل اسناد را رد نماید . و اگر سند مالکیت او منحصر بتصرف است ادله و امارات تصرف فعلی خود را باید کتباً بدادارد ثبت اسناد و املاک تسلیم نماید و در هر حال تقاضا کننده ثبت باید نحوه تصرف خود را که مطابق این قانون او را برای تقاضای ثبت مجاز میدارد محرز نماید نسبت به املاکی که مالک خاص ندارد تقاضای ثبت از اشخاص پذیرفته نمیشود .

ماده ۳۹ - در موقع تقاضای ثبت مستدعی ثبت باید مبلغی بمیزان تخمینی مخارج مقدماتی آن بودیعد بگذارد .

فصل دوم

مقدمات ثبت املاک

مبحث اول

در اعلان و تعیین حدود موقت

ماده ۴۰ - پس از تقدیم تقاضا نامه مدیر ثبت در ظرف مدت ده روز لایحه ترتیب

میدهد مشتمل بر خلاصه و مفاد تقاضا نامه و تعیین روز و ساعتی برای تحدید حدود موقت ملکی که تقاضای ثبت آن شده است .

ماده ۴۱ - لایحه مذکوره در ماده فوق را مدیر ثبت اسناد در ظرف مدت مذکوره در ماده فوق در جراید حوزه خود منتشر نموده سوادی از آنها را برای اعلان در محکمه صلح و درب مساجد مهمه و اماکن عمومی و در صورتیکه تقاضای ثبت راجع به ابنیه باشد درب ابنیه مذکوره نزد امین صلح و کمیسر و کدخدای محل و کدخداهای املاک مجاور ارسال خواهد داشت کمیسر و کدخداهای و امین صلح فوراً سواد لایحه را اعلان میکنند و اعلان مزبور تا روز تعیین حدود باید در اماکن مزبوره باقی باشد و تصدیقی راجع به اینکه اعلان واقع شده برای مدیر ثبت میفرستند .

ماده ۴۲ - مدیر ثبت یا معاون او عملیات راجعه بتعیین حدود موقت را با کمک يك نفر نقشه کش و حضور تقاضا کننده یا وکیل او اجرا خواهد نمود . در موقع تعیین حدود مدیر ثبت اسناد و املاک مطابق ترتیبات اصول محاکمات حقوقی اشخاص ذیل را احضار مینماید :

(۱) مستدعی ثبت (۲) صاحبان املاک مجاور (۳) اشخاصیکه اعتراض و یادخالت نموده اند اشخاص مذکور دعوت میشوند تا در عملیات تعیین حدود حضور بهم رسانیده یا وکیل قانونی خود را برای حضور اعزام دارند .

ماده ۴۳ - تعیین حدود در تاریخی که معین شده است بعمل میآید تقاضا کننده یا وکیل او حدود ملکی را که میخواهد ثبت کند تعیین نموده و صاحبان املاک مجاور و دخالت کنندگان ایرادات و اعتراضات خود را بیان مینمایند . برای تعیین حدودی که تقاضا کننده اظهار کرده و تعیین قسمتهائی که مورد اعتراض اشخاص خارج واقع شده نقشه کش نصب علامات کرد و از کلیه نقشه مختصری ترتیب میدهد .

ماده ۴۴ - مدیر ثبت اسناد یا نماینده او صورت مجلسی از تعیین حدود با قید مطالب ذیل ترتیب میدهد:

(۱) تعیین ماه و روز یا روزهاییکه عملیات در آن واقع شده است (۲) اسم واسم خانوادگی و شغل و سمت و محل اقامت اشخاصی که حضور داشته اند (۳) اتفاقاتی که در حین عملیات رخ داده و اظهارات اشخاصی که دخالت نموده اند (۴) نصب علامات و وعده و دلالت آنها (۵) اسنادیکه تقاضاکننده و معترضین تقدیم داشته اند صورت مجلس فوق را مدیر ثبت اسناد یا معاون او و نقشه کش و کلیه حضار و دخالت کنندگان امضا میکنند و در صورتیکه نتوانند یا نخواهند امضاء کنند این نکته در صورت مجلس قید میشود. به صورت مجلس فوق نقشه تعیین حدود موقت و کلیه اسنادی که تسلیم شده است ضمیمه گشته و فهرستی نیز از ضمایم برداشته میشود.

ماده ۴۵ - هرگاه مستدعی ثبت یا نماینده از طرف او برای تعیین حدود حاضر نشود عملیات موقوف میشود و فقط غیبت تقاضاکننده در صورت مجلس ذکر خواهد شد و درین صورت تقاضا نامه مسکوت عنه و ضبط خواهد شد و مخارجی که شده است از وجه تودיעی موضوع و بقیه به مستدعی ثبت رد میشود و اگر مشارالیه تقاضای خود را مجدداً تعقیب نماید باید مخارج آن را ثانیاً تودیع کند.

ماده ۴۶ - هرگاه تعیین حدود موقت بعمل آید مدیر ثبت اسناد باید در ظرف ده روز اعلانی بوسائل مذکوره در ماده ۴۱ و سایر وسائل ممکنه از قبیل جار و غیره منتشر خواهد نمود مشتمل بر اسم ملک و مشخصات حدودی که موقتاً تعیین شده و اسم مستدعی ثبت و متصرف فعلی و عنوان تصرف و اینککه اعتراضات راجعه به ثبت ملک در ظرف مدت ششماه در دایره ثبت اسناد و املاک و در دفتر صلحیه پذیرفته خواهد شد و پس از انقضاء مدت مزبور در هر ماهی یکمرتبه تجدید خواهد شد.

ماده ۴۷ - هر گاه موضوع ثبت ابنیه و املاک کوچکی باشد که حدود آنها کاملاً معین و مشخص است از اقداماتی که بایستی در محل بعمل آید و در این مبحث مذکور شده ممکن است صرف نظر شود ولی اعلان مذکور در ماده ۴۶ باید بعمل آید .

مبحث دوم

در اعتراضات

ماده ۴۸ - در مدت ششماه از ابتدای انتشار درجراید و اعلام مذکوره در ماده ۴۶ اشخاص ذینفع میتوانند در ثبت ملک بطریق ذیل اعتراض و دخالت کنند :

۱- بوسیله اعتراض هر گاه نسبت بمالکیت مستدعی ثبت کلاً یا بعضاً و یا در حدود ملک مناقشه داشته و یا حقی برای خود قائل باشد .

۲- بوسیله تقاضای ثبت در صورتیکه فقط حقی در ملک برای خود قائل باشد .

ماده ۴۹ - اعتراضات و یا تقاضاهای ثبت مذکور بدفتر ثبت اسناد و املاک یا دفتر محکمه صلح تقدیم میشود و هر گاه اعتراض شفاهی باشد صورت مجلسی از آن ترتیب داده میشود و در ضمن اعتراض یا تقاضای ثبت باید حقوق و مدارک و اسنادیکه مبنای اعتراض است مذکور شود هر گاه اعتراض با تقاضا بمحکمه صلح داده شده باشد امین صلح فوراً آنرا نزد مدیر ثبت ارسال میدارد .

ماده ۵۰ - ولی یا قیم و یا مدعی العموم میتوانند بوسیله اعتراض تقاضای ثبت بنام مجبور و یا صغیر و یا غائب مفقود الاثر مداخله نمایند .

ماده ۵۱ - هیچ اعتراضی و یا تقاضای ثبتی پس از انقضاء مدت ششماه از تاریخ الصاق و انتظار اعلان پذیرفته نخواهد شد .

مبحث سوم در رسیدگی با اعتراضات

ماده ۵۲ - در صورتیکه کلیه ترتیبات قانونی مذکوره در مواد سابقه بعمل آمده واحدی در ظرف مدت مذکور در ماده ۴۸ اعتراض یا تقاضائی ننموده باشد مدیر ثبت اسناد و املاک ملك را در دفتر املاک ثبت می نماید .

ماده ۵۳ - در صورتی که اعتراض یا تقاضائی در ظرف مدت مقرر و واقع شده باشد مدیر ثبت اسناد و املاک فوراً سوادى از آن را بمستدعى ثبت ابلاغ مینماید و مستدعى ثبت از تاریخ ابلاغ تا مدت دوماه وقت خواهد داشت تمکین خود را نسبت با اعتراض و تقاضا اعلام دارد یا آنها را مرتفع نماید در صورتیکه مستدعى ثبت تمکین خود را اعلام نمود یا معترض و تقاضا کننده اظهار خود را استرداد کرد مدیر ثبت اسناد و املاک به ثبت ملك اقدام خواهد نمود .

ماده ۵۴ - هرگاه پس از ابلاغ سواد اعتراض یا تقاضا بمستدعى ثبت دو ماه بگذرد و مشارالیه جوابی ندهد مدیر ثبت اسناد و املاک باید بتوسط اخبار کتبی که بر رؤیت مستدعى ثبت میرسد به مشارالیه اخطار کند که اگر پس از این اخطار باز در ظرف دو هفته از طرف مستدعى ثبت اقدامی نشود تقاضای اورا جمع به ثبت ملك با کلیه عملیاتیکه شده است باطل و لغو خواهد شد .

ماده ۵۵ - هرگاه در ظرف مدت دوماه مذکور در ماده ۵۳ و یا در ظرف دو هفته مذکور در ماده ۵۴ مستدعى ثبت بمدير ثبت اسناد و املاک اطلاع دهد که نسبت بادعای معترضین تمکین ندارد و اعتراض یا تقاضای ثبت را هم نمیتواند دوستانه مرتفع کند مدیر ثبت اسناد و املاک فوراً بمستدعى ثبت و کلیه معترضین و تقاضا کنندگان کتباً اخطار می نماید که برای قطع و فصل امر بمحکمه مقتضیه رجوع نمایند .

ماده ۵۶ - مستدعی ثبت می تواند بمحکمه صالحه عرض حال رفع مزاحمت تقدیم کند معترضین و تقاضا کنندگان نیز میتوانند برای اثبات اظهارات خود در محکمه مقتضیه اقامه دعوی نمایند . محکمه مرجوعه مکلف است که این دعاوی را موافق مقررات اصول محاکمات حقوقی با رعایت طریقه محاکمه اختصاری قطع و فصل نماید .

تبصره - اگر پس از رسیدگی معلوم شود که ادعای مدعی مستند با اسناد مجعوله و یا بقصد استفاده نامشروع بوده است علاوه بر جبران خسارات وارده در صورت اولی مدعی به مجازات جعل و تزویز و یا استعمال اسناد مجعوله و در صورت ثانیه به مجازات مدلس محکوم خواهد شد .

فصل سوم

در ثبت ملک

ماده ۵۷ - پس از اتمام عملیات مقدماتی مذکوره در فصل دوم مدیر ثبت ملک راکه تقاضای ثبت آن شده با قیود مذکوره در ماده ۳۷ در دفتر املاک ثبت کرده و وقوع ثبت را در حاشیه و یا ذیل و یا ظهر اسناد مستدعی ثبت قید و با امضای خود ممضی و بمهر دایره ثبت اسناد و املاک مهور مینماید پس از آن سوادی از ثبت ملک بمستدعی ثبت میدهد سواد مزبور نسبت بموضوع تقاضا سند رسمی خواهد بود .

ماده ۵۸ - پس از ثبت شدن يك ملك در دفتر املاک (بجز مورد ارث) نقل و انتقالات و یا معاملات جدید را جعده بان ملك را دولت برسمیت نخواهد شناخت مگر اینکه نقل و انتقالات و یا معاملات مزبوره در دایره ثبت اسناد و املاک ثبت شده باشد .

ماده ۵۹ - در صورتی که ملك ثبت شده بوجهی از وجوه بدیگری منتقل شود سند انتقال در دفتر معاملات ثبت و در ذیل صورت ثبت ملك خلاصه آن قید میشود و بهمین ترتیب کلیه انتقالات بترتیب تاریخ در ذیل یکدیگر قید خواهد شد .

ماده ۶۰ - در موقعی که ملک یا حقوقی که تعلق به صغیر یا محجور و امثال آنها داشته باشد در دفتر املاک ثبت شود سن صغیر و یا علت حجر در صورت ثبت باید قید شود و پس از اینکه حالت حجر مرتفع یا صغیر کبیر شد میتواند تقاضا کند که رفع حجر یا کبیر او در دفتر تصریح شود .

ماده ۶۱ - هر دفعه که بموجب نقل و انتقالی سند مالکیت جدیدی در ثبت اسناد نسبت بملکی تنظیم شود مدیر ثبت اسناد و املاک در کلیه صفحات دفتر املاک که شامل سند مقدم بر آن است علامت مخصوصی با مهر دائره ثبت اسناد و املاک وضع مینماید که دلالت بر خروج مال از ملکیت مالک سابق کند و سواد سند مالک سابق را هم از دست او گرفته همان علائم را بر آن وضع و در دفتر ضبط حوزه خود ضبط مینماید و این فقره را با مرکب قرمز در ستون ملاحظات دفتر املاک در مقابل سند سابق ذکر میکند . در صورتیکه محقق شود سواد سند مفقود شده است این نکته نیز در ستون ملاحظات قید میشود .

ماده ۶۲ - حق گرفتن سواد کامل سند مالکیت منحصر بمالك است و در سواد مزبور قید میشود که بمالك داده میشود و مدیر ثبت اسناد و املاک مطابقت آن را با اصل تصدیق و امضاء کرده بمهر دایره ثبت اسناد و املاک مهور مینماید در صورتیکه ملك بین دو یا چند نفر مشاع باشد هر يك از شرکاء میتواند سوادى از سند مالکیت و نقشه آن اخذ نمایند ولیکن دایره ثبت اسناد و املاک باید در روی سوادها و نقشه که میدهد قید نماید که راجع بحصه فلان شریک است . سایر اشخاص ذینفع میتوانند تصدیقی راجع بحقوق مخصوصی که در آن ملك دارند از اداره ثبت اسناد و املاک بگیرند و در این تصدیقات نیز باید اسم گیرنده تصریح شود . مراجعه بدفتر املاک برای عموم جایز است .

ماده ۶۳ - هر امر جدیدی که بتوسط مدیر ثبت اسناد و املاک در دفتر املاک

راجع بملك ثبت شده ثبت میشود مدیر ثبت اسناد و املاک باید در سواد سابق ملك نیز آن را ذکر نماید و کلیتاً مدیر مزبور باید همیشه مطابقت سند را با ثبتی که در دفتر املاک شده است تصدیق کند .

فصل چهارم

در آثار ثبت ملك

ماده ۶۴ - ثبت ملك در دفتر املاک سند مالکیت کسی است که ملك بنام او ثبت شده است و دولت فقط او را مالك رسمی خواهد شناخت یا کسی را که یکی از جهات شرعیه ملك مزبور با او منتقل شده و سند انتقال آن نیز در دفتر املاک ثبت شده باشد یا اینکه ملك مزبور از مالك رسمی وارث باورسیده باشد .

ماده ۶۵ - ثبت حقوق مذکور در ماده ۳۵ در دفتر ثبت املاک سند رسمی حقانیت صاحبان حقوق مزبوره است اعم از اینکه در ضمن ثبت خود ملك یا علیحده ثبت شده باشد .

ماده ۶۶ - پس از ثبت ملك دعاوی راجعه بتضییع حقی در ضمن ثبت در محاکم عدلیه از کسی پذیرفته نخواهد شد ولی اگر در ضمن ثبت تقلب و ترویزی اعمال شده باشد اشخاصی که باین ترتیب متضرر شده اند میتوانند بر علیه کسانی که تقلب نموده اند اقدام دعوی نموده جبران تضرات خود را مطالبه کنند و هر گاه تقصیر از طرف مدیر یا مباشرین ثبت اسناد و املاک بوده و مشارالیهیم قادر بجبران خسارت وارده نباشند جبران خسارت بر عهده دولت خواهد بود .

باب سوم

در ثبت اسناد و وظایف مباشرین

فصل اول

مواد عمومی

ماده ۶۷ - ثبت اسناد اختیاری است مگر در موارد ذیل :

- (۱) اجازه و یا امتیازاتیکه از طرف دولت نسبت به عین و یا منافع اراضی و یا ابنیه و یا سواحل و یا دریاچه‌ها و یا مرداب‌ها و یا شطوط و غیره و همچنین کلیه امتیازات دیگری که از طرف دولت داده میشود .
- (۲) کلیه نقل و انتقالات راجعه به عین و یا منافع املاکی که قبلا در دفتر املاک ثبت شده است .
- (۳) کلیه نقل و انتقالات راجعه بحقوقی که قبلا در دفتر املاک ثبت شده است .
- (۴) کلیه نقل و انتقالات راجعه بعین اموال غیر منقوله دولت و ایالات و ولایات و بلوکات و بلدیة‌ها .
- (۵) کلیه کنترات‌ها و قراردادهای راجعه به معاملات که یکطرف آن دولت و یا ایالت و یا ولایت و یا بلوک و یا بلدیة است .
- (۶) کلیه فرامین متعلقه به امتیازات دولتی که باشخاص داده میشود .
- (۷) وقف نامه‌های راجعه باملاکی که قبلا در دفتر املاک ثبت شده است .
- (۸) اجاره نامه‌های راجع باملاک موقوفه در صورتیکه مدت آنها بیش از ده سال باشد .

ماده ۶۸ - اگر در موارد ماده قبل عین غیر منقوله و یا حقی که سند راجع بآن است قبلاً در دفتر املاک ثبت نشده باشد باید قبل از ثبت شدن سند عین و یا حق مزبور مطابق باب دوم این قانون در دفتر املاک ثبت شده و پس از آن خود سند ثبت گردد .

ماده ۶۹ - مباشرین ثبت اسناد نمیتوانند هیچ نقل و انتقالی را راجع به عین و یا منافع املاک ثبت کنند مگر اینکه املاک مزبور قبلاً در دفتر املاک ثبت شده باشد .

ماده ۷۰ - اگر مالک رسمی ملک که در دفتر املاک ثبت شده است آنرا بنحوی از انحاء منتقل نماید بدون اینکه سند انتقال جدید در دفتر ثبت اسناد ثبت شده باشد مباشرین ثبت اسناد دیگر نمیتوانند نقل و انتقالات راجعه بآن ملک را ثبت بکنند مگر اینکه انتقالات واقعه پس از ثبت اولی تا موقع تقاضای ثبت جدید محرزگشته و در دفتر ثبت اسناد ثبت شود در این صورت حق ثبت انتقالی که بموقع ثبت نشده است در برابر تعرفه معمول خواهد بود .

فصل دوم

در وظایف مباشرین

ماده ۷۱ - وظایف مباشرین ثبت از قرار تفصیل است .

اولاً - ثبت اسنادی که نزد آنها میآورند مطابق مقررات این قانون .

ثانیاً - دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده با شخصی که در ماده ۱۰۷ مصرح است .

ثالثاً - دادن تصدیق نامدهائی که در این قانون معین شده است .

رابعاً - قبول و حفظ اسنادی که تودیع میشود .

ماده ۷۲ - در موقع دادن تصدیق مباشر ثبت باید نکات ذیل را معین نماید :

اولاً - تاریخ روز و ماه و سال و در صورت لزوم ساعت .

ثانیاً - هویت کسی که تصدیق میخواهد .

ثالثاً - محل اقامت مستدعی تصدیق.

رابعاً - اسم و مشخصات شهود (مطلعين).

خامساً - اسم و کلا در صورتیکه باشند.

سادساً - تعیین دایره ثبت.

سابعاً - امضای مباشر و مهاداره.

ماده ۷۳ - هرگاه صورت و سواد و تصدیق در روی چند ورق نوشته باشد باید

اوراق مذکوره قیطان کشیده و مهور و نمره صفحات معین و بامضای مباشر ثبت ممضی باشد چسبانیدن صفحات بسرهم اکیداً ممنوع است.

ماده ۷۴ - کلیه اسناد و نوشتجاتیکه برای ثبت با اداره ثبت اسناد و املاک ارائه می شود

باید بزبان فارسی بوده باشد و صاحبان اسنادی که بزبان غیر فارسی نوشته شده است باید اسناد خود را بفارسی ترجمه نموده بتصدیق دو نفر مترجم امین رسانیده پس از آن بدایره ثبت اسناد بیاورند امضاهائی هم که بخط غیر فارسی باشد باید در زیر آن بفارسی ترجمه و تصدیق شده باشد.

ماده ۷۵ - اسامی اشخاصیکه اسناد خود را برای ثبت می آورند یا تصدیقی

میخواهند و یاسندی را امضاء می نمایند باید باقید محل اقامت و شغل آنها بطوری صریح نوشته شود که در هویت آنها تردیدی حاصل نگردد.

ماده ۷۶ - هرگاه مباشر ثبت در هویت اشخاص شکی داشته باشد باید دو نفر

از اشخاص معروف و معتمد حضوراً هویت آنان را تصدیق نموده و مراتب در دفتر ثبت و همچنین در خود اسناد و تصدیقاتی که داده می شود قید کرده . در مورد این ماده برای هر يك نفر شخص مجهول الهویه معرفی دو نفر شخص معروف و معتمد علیحده لازم است.

ماده ۷۷ - وقتی که مباشر ثبت نتواند بوسیله شهود معروف و معتمد هویت اشخاص

را معین کند باید از ثبت نمودن اسناد امتناع نماید .

ماده ۷۸ - مباشر ثبت نمیتواند اسناد را جعه به منفعت خود یا کسانی را که در تحت ولایت یا وصایت و یا قیمومت او واقعند و یا با او قرابت نسبی تا درجه چهارم یا سببی تا درجه سیم دارند و یا در خدمت او هستند ثبت نماید - در این صورت عمل ثبت بعهدہ مباشر دیگری که در آن حوزه مأموریت دارد واگذار خواهد شد و اگر مباشر منحصر بفرده باشد مشارالیه با حضور امین صلح محل سند راثبت خواهد کرد .

ماده ۷۹ - مباشر ثبت باید نمره و تاریخ ثبت را در روی هر سندی که ثبت می شود قید کرده بامضای خود ممضی و بمهر دائره ممهور نماید .

فصل سوم

در اعتبار اسناد ثبت شده

مبحث اول

اموری که برای رسمیت یافتن اسناد باید در ضمن

ثبت منظور شود

ماده ۸۰ - اسناد باید حرفاً بحرف من البدو الی الختم متناً و هامشاً سجلاً و ظهراً ثبت شود .

ماده ۸۱ - مباشر ثبت نمیتواند اسناد اشخاصی را که طرفین یا طرف معامله آنها غیر بالغ یا مجنون یا سفیه یا به نحوی از انحاء قانونی ممنوع از تصرف هستند ثبت نماید مگر آنکه آن معامله را کسی نموده باشد که قانوناً حق معامله را دارد .

ماده ۸۳ - شهود باید از اشخاص بالغ و معروف و موثق باشند علاوه بر این تصدیقنامه هویت خود را که بامضای کمیسر پلیس یا مدعی العموم رسیده باشد ارائه دهند.

ماده ۸۳ - شهادت شهودی (مطلعین) که دارای صفات ذیل باشند پذیرفته نخواهد شد.

اولاً - کور یا گنگ یا کرا یا دیوانه یا غیر بالغ ثانیاً - اشخاص ذی نفع در معامله ثالثاً - خدمه مباشرین و خدمه سایر اعضاء ثبت اسناد و املاک را بعباً - اقارب اصحاب معامله رابعاً - چهارم و همچنین خدمه اصحاب معامله خامساً - اشخاصیکه بواسطه ارتکاب بجنایت محکوم شده اند. سادساً - اشخاصی که از حقوق اجتماعی محروم شده اند سابعاً - اشخاصی که معروف بفساد عقیده و متجاهر بفسق باشند.

ماده ۸۴ - مباشر ثبت نمیتواند اسناد راجعه بمعاملاتی را که مخالف قانون باشد ثبت نماید.

ماده ۸۵ - هرگاه اصحاب معامله یا مطلعین زبان فارسی را ندانند و مباشر ثبت نیز زبان آنها را نداند مراجعه ب مترجم ماهر امین لازم است.

ماده ۸۶ - علاوه بر مقرراتی که بموجب مواد مخصوصه تصریح شده است مباشر ثبت باید کلیه اموری را که برای استحکام و صحت ثبت بعمل آمده است در روی سندی که ثبت شده و همچنین درستون ملاحظات یا ستونهای مخصوص دفاتر قید نماید.

ماده ۸۷ - اگر برای ثبت نمودن اسناد ابراز تصدیق هویت یا وکالت نامه یا هر ورقه معتبر دیگری لازم باشد اوراق مزبوره باید پس از ثبت شدن در دفتر اسناد متفرقه در دائره ثبت اسناد ضبط شده و تاریخ و نمره ثبت در روی آنها قید شود.

ماده ۸۸ - مباشر ثبت باید قبل از ثبت سند حقی را که بآن تعلق میگیرد با صاحب معامله یا وکلای آنها اعلام نموده و آنرا دریافت دارد.

ماده ۸۹- عبارت ثبت باید خوانا و واضح بوده و اعداد راجعه بمبلغ و تاریخ و نمره لا اقل باید یکمتر تبه با تمام حروف در روی سندی که ثبت شده است نوشته شود.

ماده ۹۰- فاصله سطور از همدیگر باید بیک اندازه بوده سطور در يك جا شروع شده و در يك جا ختم شود بنحوی که از ستون معین خود تجاوز نکند بالا بردن سطور در آخر سطر اکیداً ممنوع است و هر جا که سطر بانتهای رسید با ترتیب باید بقیه مطلب را بسطر نو بر جای سفید و تصحیح و اضافه اکیداً ممنوع است.

ماده ۹۱- اگر مباشر ثبت اشتبهاً جای سفیدی گذاشته و یا مجبور به تصحیح و یا اضافه باشد صحت ثبت منوط بر رعایت حتمی شرایط ذیل خواهد بود.

اولاً- جای سفید باید بوسیله دو خطی که همدیگر را تقاطع نماید از حیز استفاده انداخته شود.

ثانیاً- برای کلمات زیادی باید خط نازکی بامرکب قرمز کشیده شود.

ثالثاً- تصحیح و اضافات باید در ستون ملاحظات نوشته شده بامضای مباشر ثبت برسد و ربط آن بوسیله راده که بامرکب قرمز نوشته میشود معین گردد ابطال جای سفید و همچنین حذف کلمات زیادی تصحیح و اضافات باید در آخر ثبت قبل از امضا قید شود مباشرینی که مفاد این ماده را رعایت نکنند به تناسب تخلف مستوجب مجازاتهای مندرجه در این قانون یا قانون جزای عمومی خواهند بود.

ماده ۹۲- تراشیدن و پاک کردن و الحاق کردن بهر نحوی از انحاء در دفتر ثبت اسناد و املاک بکلی ممنوع است کلیه الحاقات و آنچه که بیای کلمات تراشیده شده و یا در محل پاک شده نوشته میشود از درجه اعتبار ساقط است و مباشر ثبتی که رعایت این ماده را ننماید علاوه بر جبران خسارت وارده مطابق ماده ۲ این قانون مجازات میشود و این مجازات علاوه بر مجازاتی است که مطابق قانون جزای عمومی ممکن است به متخلفین از این ماده تعلق بگیرد.

ماده ۹۳ - اصحاب معامله و یا وکلای آنها و شهود باید ثبت سند را ملاحظه نموده و مطابقت آن با اصل بتوسط مشارالیهم و مباشر ثبت تصدیق گردد .

ماده ۹۴ - در صورتیکه اصحاب معامله و یا یکی از آنها کر و گنگ و یا کور باشند علاوه بر مطلعین معمولی هر يك از اشخاص مزبوره باید بمعیت خود يك نفر از معتمدین خود را حاضر نمایند که در موقع قرائت ثبت و امضاء آن حضور بهم رساند شخص معتمد مزبور در مورد اشخاص کر و گنگ باید از جمله اشخاصی باشد که بتواند با آنها با اشاره حرف زند در مورد این ماده مراتب در اسنادیکه ثبت میشود و در ستون ملاحظات باید قید گردد .

ماده ۹۵ - امضای ثبت سند پس از قرائت آن بتوسط اصحاب معامله و یا وکلای آنها حاکی از رضایت آنها خواهد بود .

ماده ۹۶ - در موقعی که معامله راجع باشخص بی سواد است علاوه بر مطلعین معمولی حضور يك نفر مطلع با سواد نیز که طرف اعتماد شخص بی سواد باشد لازم است ثبت سند باید برای شخص بی سواد قرائت شده و این قرائت و همچنین رضایت مشارالیه باید در دفتر ثبت قید و مطابق ماده ۸۳ امضاء گردد .

ماده ۹۷ - قبل از ثبت سندیکه متعلق بشخص بی سواد است مباشر ثبت اسناد و املاک باید بوسیله سئوالاتی که از اومی نماید یقین حاصل کند که شخص مزبور مندرجات سند را کاملاً می فهمد .

ماده ۹۸ - صاحب سند که کر و گنگ بوده ولی می تواند بخواند باید شخصاً در دفتر قید و امضاء کند که سند را خوانده و مفاد آن را تصدیق دارد .

ماده ۹۹ - هر گاه یکی از اصحاب معامله بواسطه مرض یا عذر موجه دیگری نتواند در اداره ثبت اسناد و املاک حضور بهم رساند و وکیلی هم معین و اعزام ننماید مباشر

ثبت مکلف است بمعیت طرف دیگر معامله و شهود و مدعی العموم بمنزل مشارالیه رفته موافق مقررات این قانون عملیات خود را انجام دهد و مخارج حرکت مباشر بعهدہ طرفی است که باعث آن شده است .

ماده ۱۰۰ - هرگاه سندی بواسطه تقصیر یا غفلت مباشر از اعتبار افتاده باشد مباشر مذکور باید علاوه بر مجازات‌های مخصوصه مقررہ از عہدہ کلیه خسارات وارده نیز برآید .

مبحث دوم

در رسمیت و اعتبار اسناد ثبت شده

ماده ۱۰۱ - برای اینکه اسناد ثبت شده رسمیت و اعتبار داشته باشد رعایت شرائط ذیل لازم است :

اولاً ثبت اسناد باید بتوسط مباشر ثبت بعمل آید و در مورد ثبت ملک بتوسط مدیر ثبت اسناد و املاک مطابق باب دوم این قانون .

ثانیاً متصدی ثبت باید از هر حیث صلاحیت و حق ثبت نمودن را دارا باشد .
ثالثاً تمام مقررات این قانون که در اعتبار ثبت مؤثر است باید رعایت شود .

ماده ۱۰۲ - سندی که مطابق شرایط مندرجہ در ماده قبل ثبت شده است دارای رسمیت و اعتبار بوده تمام محتویات و امضاهای مندرجہ در آن معتبر خواهد بود مگر اینکه مجعولیت سند رسماً ثابت شود .

ماده ۱۰۳ - اسناد ثبت شده در قسمت راجعہ بمعاملات و تعهدات مندرجہ در آنها نسبت بطرفین و یا طرفیکہ تعہد کردہ و کلیہ اشخاصیکہ قائم مقام قانونی آنان محسوب میشوند رسمیت و اعتبار خواهند داشت .

ماده ۱۰۴ - کلیه معاملات راجعه باموال غیر منقوله که بر طبق مقررات باب دوم این قانون ثبت شده است نه فقط نسبت بطرفین معامله و قائم مقام قانونی آنها معتبر رسمی است بلکه نسبت باشخاص ثالث نیز دارای اعتبار کامل و رسمیت خواهد بود.

ماده ۱۰۵ - قضاتی که از قبول رسمیت و اعتبار اسناد ثبت شده استنکاف نمایند علاوه بر اخطار از طرف دیوان عالی تمیز در مجلس محاکم انتظامی تعقیب میشوند و در صورتیکه این تقصیر قضات بدون عذر موجه و قانونی باشد و بهمین جهت ضرر مسلم نسبت بصاحبان اسناد رسمی متوجه شود مجلس محاکمه انتظامی علاوه بر مجازات اداری قضات مزبوره را بتأدیه خسارات وارده نیز محکوم خواهد نمود.

مبحث سوم

در دادن سواد اسناد ثبت شده

ماده ۱۰۶ - مباشرین ثبت نمیتوانند سواد اسنادی را که ثبت نشده است تصدیق نمایند.

ماده ۱۰۷ - باستثنای مقررات مذکوره در باب دوم در موضوع سواد اسناد راجعه باملاک ثبت شده را بصاحبان اسناد و قائم مقام آنها و محاکم ومدعیان عمومی و مستنطقین و اشخاصی که از محاکم تصدیق برای اخذ سواد میآورند میدهند سوادهای مزبوره باید از هر حیث مطابق باشد باسندی که در دفتر ثبت اسناد و املاک ثبت شده است.

ماده ۱۰۸ - سواد مصدق اسنادی که در سال جاری ثبت شده است بتوسط مباشر ثبت و سواد آنهایی که در سنوات ماضیه ثبت شده است بتوسط دفتر دار اداره میشود.

ماده ۱۰۹ - اسم شخصی که سواد باو داده میشود و همچنین تاریخ دادن سواد باید

در ستون ملاحظات دفتر قید شود و همچنین در روی خود سواد باید قید شود که سواد بفلان شخص یا بفلان محکمه داده میشود .

ماده ۱۱۰ - از اسنادی که در دفتر ثبت اسناد و املاک ثبت شده است مباشرین ثبت پس از گرفتن حقوقی که در این قانون معین است سواد مصدق داده تصدیقات دیگری نسبت بآن سند نمیتوانند بدهند .

ماده ۱۱۱ - مباشری که سواد میدهد باید در تحت مسئولیت خود مطابقت سواد را با سندی که ثبت شده است قید و امضاء نماید .

ماده ۱۱۲ - سوادى که مطابقت آن با اصل تصدیق شده است بمنزله اصل سند خواهد بود .

مبحث چهارم

در ودایع

ماده ۱۱۳ - اشخاصی که سند خود را می خواهند در اداره ثبت اسناد و املاک تودیع کنند باید آنرا در پاکت و یا لفافه دیگری که بالاک مهر شده باشد گذاشته و شخصاً روی پاکت تاریخ تودیع را با تمام حروف در حضور مباشر ثبت قید کنند و در صورتیکه خط نداشته باشند باید دو نفر شاهد تاریخ تودیع را در روی لفافه و یا پاکت نوشته امضا و مهر کنند مباشر ثبت پس از تصدیق صحت نمره ترتیبی آنرا تعیین نموده و بالاک پاکت و یا لفافه را بمهر اداره ثبت اسناد و املاک ممهور نماید و در دفتر مخصوص همان نمره ترتیبی را که اتخاذ کرده است باسم تودیع کننده و تاریخ تودیع و اسامی شهود اگر باشند قید میکنند و بمهر و امضاء تودیع کننده و شهود نیز خواهد رسید .

ماده ۱۱۴ - اشخاصی که سند خود را تودیع مینمایند میتوانند قبل از آنکه آنها

را در پاکت و یا لفافه دیگری گذاشته ممهور کنند تقاضای سواد نمایند در این صورت اداره ثبت اسناد و املاک سواد مصدق خواهد داد ولی باید در روی سواد مزبور قید شود که این سواد مطابق با اصلی است که در اداره ثبت اسناد و املاک تودیع شده و بهیچوجه رسمیت ندارد مگر اینکه آن سند قبلاً مطابق مقررات این قانون ثبت شده باشد در این صورت دائره ثبت اسناد و املاک میتواند سواد مصدق سند را بطوری که در این قانون مقرر است بدهد .

ماده ۱۱۵ - در موقع تودیع اسناد مباشر ثبت باید صورت مجلسی ترتیب داده کلیه مشخصات و ممیزات پاکت و یا لفافه تودیعی را در آن قید و با مضای خود و تودیع کننده ممضی دارد و این صورت مجلس درستون ملاحظات دفتر و دایع نوشته خواهد شد.

ماده ۱۱۶ - استرداد اسناد تودیع شده باین ترتیب بعمل میآید که در ستون ملاحظات دفتر و دایع و در مقابل ثبتی که از تودیع سند بعمل آمده شخصی که سند را پس میگیرد با حضور دونفر شاهد رسید نوشته و آنرا امضا نماید تاریخ استرداد باید در ذیل رسید با تمام حروف قید شود و همچنین اسم مباشر و مبلغ حقوق دیوانی که اخذ میشود درج خواهد شد .

مبحث ششم

در اجرای مفاد اسناد رسمی

ماده ۱۱۷ - کلیه اسناد رسمی راجعه باموال منقوله مستقلا و بدون احتیاج حکمی از محاکم عدلیه لازم الاجراء خواهد بود مگر اینکه شخص ثالثی مدعی آن باشد .

ماده ۱۱۸ - کلیه اسناد رسمی راجعه بمعاملات املاکی که مطابق مقررات باب دوم این قانون ثبت شده است مستقلا وبدون مراجعه بمحاکم لازم الاجراست و ادعای شخص ثالث نسبت بآنها مانع اجرا نخواهد بود .

ماده ۱۱۹ - دایره ثبت اسناد و املاک سوادسندی را که باید اجرا شود و صاحب سند تقاضای اجرای آن را نموده دستور اجرا را مطابق ماده ۱۲۰ - در ذیل سواد درج کرده بمهر مخصوص اجرا ممهور نموده نزد مأمور اجرا میفرستد .

ماده ۱۲۰ - عبارت دستور اجرا از این قرار است عموم ضابطین عدلیه و کلیه مأمورین اجرا و قوای دولتی مأمور و مکلف هستند که هر یک در آنچه راجع بایشان است ادای وظیفه و مساعدت برای اجرای مدلول این ورقه بعمل آورند نظر باین منظور ورقه حاضره صادر و ممضی و ممهور میشود بتاریخ...

ماده ۱۲۱ - نقش مهر مخصوص اجرا شامل عبارت ذیل خواهد بود .
وزارت عدلیه.

دایره ثبت اسناد و املاک فلان محل .
اجرا شود .

ماده ۱۲۲ - اسناد معاملات تجارتهی راجعه باموال منقوله که در دفتر ثبت اسناد و املاک ثبت میشود ترتیب اجرای آن موافق مقررات قانون تجارت خواهد بود.

ماده ۱۲۳ - ادعای جعلی که از مجرای جزائی بعمل آمده باشد عملیات راجعه با اجرای اسناد رسمی لازم الاجرا موقوف نمیکند مگر پس از اینکه مستنطق رأی مجرمیت متهم را صادر و مدعی العموم هم موافقت کرده باشد .

باب چهارم

تعرفه ثبت اسناد و املاک

ماده ۱۳۴ - حقوقی که در اداره ثبت اسناد و املاک اخذ می شود مطابق تعرفه ذیل

خواهد بود :

۱- برای ثبت ملك در دفتر املاک به علاوه مخارج مقدماتی که در فصل اول باب دوم

مذکور است . 1% .

۲- برای ثبت اسناد راجعه باموال غیر منقوله . $\frac{1}{4}\%$.

۳- برای ثبت اسناد راجعه باموال منقوله . $\frac{1}{4}\%$.

۴- برای ثبت اسناد راجعه بمنافع اموال منقوله و غیر منقوله

واجیر نامه از هر قبیل . $\frac{1}{4}\%$.

در این مورد حق ثبت برای تمام مدت اخذ خواهد شد .

۵- برای ثبت اسناد راجعه به نقل و انتقالاتی که خارج از عنوانات فوق بوده و

ممکن است تقویم شود . $\frac{1}{4}\%$.

۶- برای ثبت اسنادی که تعیین قیمت آنها ممکن نباشد برای هر سند ۱ تومان.

۷- ثبت اسناد و نوشتجات تجارتي از هر قبیل غیر از شرکت نامه و بروات و

حوالجات : $\frac{1}{4}\%$.

۸- برای ثبت بروات و حوالجات تجارتي از هر صد تومان يك قران کسور صد

تومان بمنزله صد تومان میباشد .

۹- حق ثبت امتیاز نامه هائیکه از طرف دولت اعطا میشود ۱۰۰ تومان .

- ۱۰- حق ثبت اجاره نامه‌های متعلقه بمعادن و حمل و نقل از راه خشکی یا دریا و هر اجاره نامچه دیگر از این قبیل .
۱٪.
- ۱۱- ثبت فرامین متعلقه بامتیازات دولتی از قبیل لقب و نشان ۱۰ تومان .
- ۱۲- وقف نامه‌ها .
۵ تومان
- ۱۳- برای مخارج حرکت مباشر در خارج شهر در مورد ماده ۹۹ بغیر از کرایه حمل و نقل شبانه روزی .
یک تومان
- در داخل شهر فقط مخارج حرکت تأدیه خواهد شد .
- ۱۴- مخارج حرکت در مورد ثبت املاک علاوه بر مخارج حمل و نقل که بعهده تقاضا کننده است برای مدیر ثبت اسناد و املاک شبانه روزی ۲۰ قران برای معاون و یا کسان دیگر ۱۵ قران .
- ۱۵- حق الودیع اسناد و اوراق بهر بسته ممهوره ماهی ۲ قران . حق الودیع شش ماهه قبلا اخذ خواهد شد .
- ۱۶- دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده برای هر صفحه که نمونه آن را وزارت عدلیه معین مینماید ۵ قران . کسر صفحه یک صفحه تمام محسوب خواهد شد .
- ۱۷- حق الاجراء اسناد لازم الاجراء پس از اجراء .
۵۰٪.
- ۱۸- سواد مصدق امتیاز نامه و اجاره نامه معادن و حمل و نقل از راه خشکی یا دریا و شرکت نامه چهار برابر سواد های دیگر .
- ۱۹- برای تصدیق صحت هر امضاء ۱ قران .
- ۲۰- برای اسناد و نوشتجاتی که داخل هیچیک از عنوانات فوق نمیشود .
۵٪
- ماده ۱۲۵ - سواد هائیکه از طرف محاکم و مدعیان عمومی و مستنطقین تقاضا میشود از حقوق دولتی معاف خواهد بود ولی در صورتیکه سواد های مزبوره را بدون

علت و سبب تقاضا کرده باشند علاوه بر مجازات اداری دو برابر حقوق معمولی از تقاضاکننده اخذ خواهد شد .

ماده ۱۳۶ - در موقع اخذ حقوق مبلغ های کمتر از یک صد دینار یک صد دینار محسوب خواهد شد .

قانون موقت

راجع باشخاصی که مال غیر را انتقال میدهند و یا تملك میکنند
و مجازات آنها

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ دوم جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - اگر کسی اقرار نمود و یا محقق شد که مال شخص ثالثی را (☆) بدون مجوز قانونی بنحوی از انحاء عیناً و یا منفعتاً نقل بغیر نموده و بتصرف اوداده است توقیف و حبس خواهد شد تا اینکه عین و یا عوض مال و همچنین خسارات وارده بر مالک و مشتری را رد نماید .

ماده دوم - اگر کسی اقرار نمود و یا محقق شد که مال ثالثی را با علم به مستحق للغیر بودن آن (☆) بدون مجوز قانونی بنحوی از انحاء تملك کرده و بتصرف خود در آورده است توقیف و حبس خواهد شد تا عین مال یا عوض آنرا با خسارات وارده بر مالک رد نماید .

ماده سوم - در مورد دوماده فوق مزور جزائاً تعقیب و بمجازاتیکه کمتر از یک سال حبس و یا کمتر از هفتاد تازیانه باشد محکوم خواهد شد .

(*) جمله « بدون مجوز قانونی » بر حسب تصویب کمیسیون پارلمانی عدلیه در تاریخ ۱۲

جوزا ۱۳۰۲ در مواد اول و دویم اضافه شده است .

☆ قانون موقت

راجع به تقسیم محاکم ابتدائی بدرجات مختلفه و تشکیل

صلحیه های با صلاحیت نامحدود

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۳ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - وزارت عدلیه محاکم ابتدائی مملکت را از حیث امور راجعه

بآنها وقت و کثرت دعاوی بسه درجه تقسیم خواهد نمود .

ماده دوم - تشکیل محاکم صلح درجه اول با صلاحیت نامحدود که بموجب

ماده هفتم قانون استخدام حکام محاکم عدلیه پیش بینی شده است با رعایت احتیاجات محلی بنظر وزارت عدلیه خواهد بود .

ماده سوم - محاکم صلح با صلاحیت نامحدود بعلاوه همه اختیاراتی که مطابق

قانون موقت اصول محاکمات حقوقی و یا جزائی برای محاکم صلح مقرر است همان حدود صلاحیت رادر امور حقوقی و جزائی و تجارتي خواهند داشت که بموجب قانون مزبور فوق برای محاکم ابتدائی مقرر شده است .

ماده چهارم - استیناف احکام صادره از محاکم صلح با صلاحیت نامحدود در

صورتیکه میزان مدعا به آن بیش از چهارصد تومان نباشد و یا راجع بامور جزائی و یا تجارتي باشد که قانوناً رسیدگی بآنها داخل در صلاحیت محاکم صلح است با رعایت قواعد اصول محاکمات حقوقی و یا جزاء و تجارتي به نزدیکترین محکمه ابتدائی رجوع

خواهد شد استیناف احکامی که مدعا به آن بیش از چهارصد تومان باشد و یا راجع بامور جزائی و یا تجارتی باشد که داخل در صلاحیت محکمه جنحه و یا تجارت است با رعایت قواعد اصول محاکمات حقوقی یا جزا و یا تجارت بمحکمه استینافی رجوع خواهد شد که محکمه صلح با صلاحیت نامحدود در حوزه آن واقع شده است .

☆ قانون موقت

تصرفات در قانون اصول محاکمات حقوقی راجع به محاکم صلحیه

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - مواد قانون اصول محاکمات راجع بمحاکم صلحیه بطریق ذیل اصلاح میشود .

۱ - ماده ۸ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میگردد .

ماده ۸ - امور راجعه بمحاکم صلحیه از قرار ذیل است :

اولا - دعاوی راجعه به اموال اعم از منقول و غیر منقول و دیون و منافع در صورتیکه مدعا به بیش از چهارصد تومان نباشد و هرگاه محدود به زمان معین نباشد یا مدت آن طولانی باشد باید قیمت ده سال آنرا میزان قرار داد .

ثانیاً - دعاوی ضرر و خسارت ناشی از امتیازات از قبیل حق الطبع و حق التصنیف و امثال غیر آن دعاوی حقوقی ناشیه از امور جزائی در صورتیکه در هر يك از این دو مورد مدعا به بیش از چهارصد تومان نباشد .

ثالثاً - مطالبه تخلیه ید از اعیان مرهونه و مستأجره و امثال آن در صورتیکه منافع یکساله اعیان مذکوره بیش از چهارصد تومان نبوده و اصل مالکیت محل نزاع نباشد و در صورتیکه نزاع در اصل مالکیت باشد حد نصاب صلحیه (چهار صد تومان معتبر است) .

رابعاً - کلیه دعاوی راجعه بحقوق مالی مثل حق العبور و حق المجرا و حق المرتع و دعاوی ممانعت از حق کسی در ملک دیگری یا مزاحمت کسی از تصرف مالک در ملک خودش و دعاوی راجعه بحقوق غیر مالی مثل حق الحضانه و حق الولایه و حق الوصایه و غیر آن .

خامساً - دعاوی تصرف عدوانی در غیر منقول تاهر مقدار باشد .

سادساً - دعاوی راجعه باشیائی که قیمت معینی ندارد مثل اعیان اوراق و اسناد و فرامین و نشانهای دولتی ولیکن دارای نوعی از اعتبار و متعلق اغراض و مقاصد است .
سابعاً - مطالبه وفا بشروط و عهودی که در ضمن معاملات واقع میشود یا در معامله بنا بر آن بوده از قبیل دادن قبانه و سند معامله یا معتبر کردن آن اعم از اینکه متعاملین قبل از معامله تفصیلاً تبانی بر آن نموده باشند یا عادتاً مبنای معاملات بر آن باشد .

ثامناً - خواهش تأمین و حفظ دلایل و امارات مدعا به هر چه و هر مبلغ باشد .

تاسعاً - تقاضای اصلاح در هر دعوائی و تاهر مقداری که مدعا به باشد .

عاشراً - رسیدگی در دعاوی تاهر میزان در صورتی که طرفین دعوی بمحاکمه

صلحیه تراضی نمایند

۴ - ماده ۱۴۰ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۱۴ - هر دعوائی که در اثنای رسیدگی بدعوی اصلی اقامه شود اعم از اینکه

از طرف مدعی باشد یا مدعی علیه بعنوان دعوی متقابل یا شخص ثالث و یا دعوی اصلی از یک منشأ ناشی شده یا مربوط بآن باشد راجع به همان صلحیه است که دعوی اصلی در آنجا اقامه شده است لیکن اگر فصل دعوی اصلی متوقف بر دعوی طاری باشد که از حیث مبلغ خارج از وظیفه صلحیه است یا دعوی اصلی بمحکمه ابتدائی ارجاع میشود دعوی متقابل بموجب

عرضحال جداگانه اقامه میشود لیکن دعوای مقاصه و تهاتر و هر عنوانی که دفاع محسوب شود محتاج بعرضحال جداگانه نیست .

۳ - ماده ۲۲ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۲۲ - مقدار مدعا به مبلغی است که در عرضحال صریحاً قید شده است اجرت المثل و خساراتیکه بعد از تقدیم عرضحال بمدعی به تعلق میگیرد ممکن است علاوه شود ولو اینکه مجموعاً زیاده بر حد نصاب صلحیه شود مواردیکه تعیین مقدار مدعا به یا قیمت آن در ابتدای دعوی ممکن نیست داخل در صلاحیت صلحیه است مگر اینکه زاید بودن آن بر حد نصاب صلحیه اجمالاً معلوم باشد .

۴ - ماده ۲۷ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۲۷ - موعد مقرر برای حضور مدعی علیه در محکمه نباید از تاریخ ابلاغ احضار نامه بمدعی علیه کمتر از یک روز باشد مگر در موارد فوری و نیز برای هر چهار فرسخ مسافت از اقامتگاه مدعی علیه تا محکمه یک روز علاوه میشود .

۵ - ماده ۳۰ و ۴۱ - بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۴۰ - دعوای تصرف عدوانی از کسی مسموع است که قبلاً خود یا قائم مقام قانونی او متصرف بوده و عدواناً از تصرف او خارج کرده باشند مشروط بر اینکه بیش از یکسال از تاریخ تصرف عدوانی او نگذشته باشد .

ماده ۴۱ - در مورد دعوای تصرف عدوانی محکمه صلح داخل رسیدگی در نحوه تصرف مدعی و اسناد راجعه بآن نمیشود و فقط در باب تصرف عدوانی تحقیقات نموده مال غیر منقول را بتصرف متصرف اول میدهد و بعد از ختم دعوای تصرف عدوانی محکوم علیه اگر در نحوه تصرف ادعا داشته باشد در صورتیکه میزان مدعا به خارج از صلاحیت صلحیه نیست در صلحیه اقامه دعوی میکند والا بمحکمه صالحه رجوع مینماید .

- ۶- ماده ذیل در تحت نمره ۴۱ مکرر بعد از ماده ۴۱ اضافه میشود .
- ماده ۴۱ مکرر - در مورد دعاوی مذکوره در فقره ششم ماده ۸ هرگاه مدعی علیه محکوم به رد عین مدعا به گردید و عین محکوم به را رد نمود مشارالیه بتأدیه ضرر و خساراتیکه از عدم رد عین محکوم به وارد و بتصدیق اهل خبره معین میگردد محکوم خواهد شد .
- ۷- ماده ۴۴ بطریق ذیل اصلاح میشود .
- ماده ۴۴ - رسیدگی که موافق ماده قبل توقیف شده مجدداً شروع نمی شود مگر بخواهش یکی از اصحاب دعوی یا قائم مقام آنها که صلاحیت محاکمه داشته باشد .
- ۸ - ماده ذیل در تحت نمره ۴۵ مکرر بعد از ماده ۴۵ اضافه میشود .
- ماده ۴۵ مکرر - مدعی یا مدعی علیه حق تقاضای شخص ثالث دارد و همچنین شخص ثالث میتواند وارد دعوی شود (رجوع به مواد ۴۱۸ الی ۴۲۰) .
- ۹ - در ماده ۴۶ پس از عبارت (در حین رسیدگی) عبارت (ویا تشخیص صلاحیت خود) اضافه میشود .
- ۱۰- ماده ۵۹ - نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .
- ماده ۵۹ - در مواردیکه تحقیق محلی و استطلاع از مطلعین و استعلام از اهل خبره یا استفاده از دلایل که در نزد طرف یا غیر است اقتضا دارد و یا مستند دعوی دفاتر تجارته و امثال آن است اشخاصی که ظنین هستند براینکه استفاده از دلایل فوق الذکر بعدها متعذر یا متعسر خواهد شد میتوانند از محکمه خواهش تأمین آنها را بنمایند و مقصود از تأمین در این موارد فقط ملاحظه و صورت ثبت برداشتن اینگونه دلایل است .

۱۱ - ماده ۸۲ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۸۲ - اگر ادعای جعلیت نسبت باسناد کتبی که برای صدور حکم اهمیت دارد اقامه شود محکمه بدو بطرفی که آن اسناد را ابراز کرده تکلیف میکند که آنها را پس بگیرد هرگاه صاحب اسناد باین تکلیف راضی نشد امین صلح بطرفی که ادعای جعلیت اسناد را کرده است عاقبت وخیم آن دعاوی را در صورت عدم ثبوت خاطر نشان میکند اگر باوجود آن مدعی جعلیت در ادعای خود ثابت و مصر باشد هرگاه جاعل را معین کرده امر بمحکمه جزا احاله میشود (رجوع بمواد محاکم ابتدائی در باب جعلیت) والا امین صلح بدعوی جعلیت رسیدگی کرده حکم میدهد در موردیکه محکمه صلح حکم بجعلیت سندی میدهد باید سند را باسواد حکم خود نزد مدعی العموم محکمه ابتدائی که در حوزه آن واقع است بفرستد .

۱۲ - ماده ۸۳ نسخ میشود .

۱۳ - ماده ۹۲ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۹۲ - هرگاه محکوم علیه از حکم امین صلح استیناف بدهد در صورتیکه اقامتگاه دائمی یا اموال غیر منقول ندارد محکمه صلح میتواند بتقاضای محکوم له محکوم به را تأمین نماید و این در صورتی است که مدعی به قبلاً تأمین نشده باشد .

۱۴ - ماده ۹۸ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۹۸ - هرگاه محکمه در ضمن حکم قرار تأدیه محکوم به را با قسط داده و محکوم علیه در سر وعده قسط را ادا نکرد محکمه صلح بتقاضای محکوم له حکم تأدیه بلا تأخیر تمام محکوم به را میدهد .

۱۵ - فقره ۷ ماده ۱۰۴ بطریق ذیل اصلاح میشود .

۷ - امضاء فقیه یا امین صلح .

۱۶- ماده ۱۰۵ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۰۵- هرگاه مدعی علیه بعد از دو مرتبه احضار در محکمه صلحیه حاضر نشده و توضیحات کتبی هم موافق ماده ۱۰۶ نفرستاده حاکم صلح بخواهدش مدعی شروع بر رسیدگی نموده بعد از تحقیقات حکم غیابی میدهد و هرگاه مدعی در جلسه محاکمه حاضر نشد بمحکمه هم اطلاع نداد که در غیاب او رسیدگی نماید حاکم صلح رسیدگی را موقوف میدارد ولی مدعی میتواند تجدید رسیدگی ومحاکمه را تقاضا نماید و باید بهمان محکمه عرضحال مجدد بدهد در صورت عدم تعقیب مدعی بتقاضای مدعی علیه محکمه عرضحال مدعی را ابطال کرده حکم خسارتی را که بمدعی علیه از احضار او وارد شده است میدهد .

۱۷- ماده ۱۱۰ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۱۰- سواد حکم غیابی بمحکوم علیه غایب باید ابلاغ شود و در ظرف هشت روز از روز رؤیت حکم محکوم علیه غایب حق داردا اعتراض نموده تجدید رسیدگی را بخواهد و هرگاه در مدت مقرر اعتراض نکرد حکم حاکم صلح بموقع اجرا گذاشته خواهد شد و غایب همیشه بر حجت خود باقی میماند ولی احکام غیابی امین صلح بعد از انقضاء مدت اعتراض قابل استیناف است و بعد از انقضاء مدت استیناف و تمیز بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

۱۸- ماده ۱۱۵ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۱۵- احکام امنای صلحیه را در صورتیکه مبلغ مدعی به بیش از سی و پنج تومان بوده باشد یا آنکه قیمت مدعی به معلوم نباشد میتوان در محکمه ابتدائی حقوق استیناف نمود و مدت استیناف در احکام حضوری از تاریخ اعلام حکم و در احکام غیابی

از تاریخ انقضای مدت اعتراض بیست و یک روز است بعد از انقضای مدت مزبوره حکم امین صلح قطعی میشود .

۱۹- ماده ۱۱۹ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۱۹- قرارهائی را که امین صلح میدهد فقط با حکم می توان استیناف نمود مگر قرار عدم صلاحیت .

۲۰- ماده ۱۲۰ نسخ میشود .

۲۱- ماده ۱۲۱ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۲۱- در مورد ماده ۱۱۸ و ۱۱۹ شکایت باید در ظرف یک هفته از تاریخ اقدامی که باعث شکایت یا ابلاغ قرار است داده شده است بعمل آید مگر شکایت از تعطیل و تعویق که مدت ندارد و در هر وقت قابل استماع است .

۲۲- ماده ۱۲۴ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۲۴- مستأنف علیه میتواند تا روزیکه برای محاکمه معین شده است توضیحات کتبی خود را بمحکمه ابتدائی بدهد طرفین حق دارند اسقاط حضور خود را بنمایند و در صورتی که محکمه محاکمه را تمام دانست میتواند حکم بدهد و آن حکم حضوری خواهد بود .

۲۳- ماده ۱۳۶ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۳۶- همینکه امین صلح اظهارات مدعی یا مدعی علیه را صحیح دانست رضایت خود را در ورقه ردیادر صورت مجلس قید و امضاء کرده عرضحال عارض را با منضمات آن نزد نزدیکترین محکمه صلح برای رسیدگی میفرستد و هرگاه صلحیه دیگر نباشد یکی از اعضاء ابتدائی کار امین صلح را انجام میدهد .

قانون موقت *

راجع بتصرفات در قانون اصول محاکمات حقوقی

مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۳۲ جوزا ۲۳۰۲ شمسی

ماده واحده - در مواد مفصله ذیل اصول محاکمات حقوقی تغییرات مشروحه آتیه داده میشود.

۱ - ماده ذیل بعد از ماده (۱۴۵) در تحت نمره ۱۴۵ مکرر برقرار می گردد .
ماده ۱۴۵ مکرر - امور عرفیه که قطع و فصل دعاوی ناشی از آن مخصوص محاکم عدلیه است اموری است که بر حسب قواعد معموله و یا قوانین موضوعه مملکتی راجع به سیاست یا اقتصاد یا تنظیمات اجتماعی در تمام یا قسمتی از مملکت مقرر است از قبیل دعاوی مفصله ذیل :

دعاوی ناشیه از مطبوعات و محاکمات عدلیه و اجراء احکام و دعاوی که ناشی از تخلف از قواعد و یا قوانین مزبوره فوق میشود و دعاوی ناشیه از امتیازات و تعهدات دولت مطلقاً اعم از اینکه این دعاوی بین اشخاص باشد و یا بین دولت و اشخاص - و دعاوی ناشیه از اسناد رسمی و سایر دولتی و اسنادی که در ثبت اسناد ثبت شده است و دعاوی جعل و تزویر نسبت با اسناد و نوشتجات .

۲ - ماده ۱۴۸ بطریق ذیل اصلاح میشود .

ماده ۱۴۸ - بعد از قرار محاکمه رجوع بماده ۲۴۲ مکرر و بعدها در غیر موارد مذکوره در ماده (۱۴۵) و (۱۴۶) در امور مشترکه اگر متداعین تراضی برسیدگی محاکم عدلیه نمایند محکمه رسیدگی خواهد کرد والا بمحضر شرع ارجاع خواهد نمود .

* این قانون بموجب قانون ۲۵ شهر یورماه ۱۳۱۸ نسخ شده است .

۳ - ماده ذیل در تحت عنوان ماده ۱۵۶ مکرر بعد از ماده ۱۵۶ اضافه میشود .
ماده ۱۵۶ مکرر - دعاوی راجعه بترکه متوفی در صورتی که دعوی مابین وراثت باشد و یا از طرف اشخاصی اقامه شود که خود را ذیحق در تمام یا قسمتی از ترکه میدانند و یا راجع بوضایای متوفی باشد در محل اقامتگاه دائمی متوفی اقامه میشود - و دعاوی راجعه بشرکت مادام که شرکت باقی است در مرکز حقوقی و یا مرکز عملیات شرکت اقامه میشود و هرگاه دعوی راجع بشعبه از شعب شرکت باشد ممکن است در محکمه که شعبه در حوزه آن واقع است رسیدگی شود - دعاوی افلاس در محکمه اقامتگاه مدعی افلاس و دعاوی حق الوکاله و مخارج و خسارت محاکمه در محکمه که اصل دعوی بدایتاً در آنجا رسیدگی شده است اقامه میشود .

۴ - ماده ۱۵۹ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار می شود .
ماده ۱۵۹ - هر دعوائی که در اثنای رسیدگی بدعوی اصلی اقامه شود و بدعوی اصلی از یک منشأ ناشی شده و مربوط به آن باشد اعم از اینکه از طرف مدعی باشد یا بعنوان دعوی متقابل از طرف مدعی علیه و یا از طرف شخص ثالثی راجع به محکمه ایست که دعوی اصلی در آنجا اقامه شده است مگر اینکه خارج از صلاحیت ذاتی آن محکمه باشد .

۵ - ماده ۱۶۲ و ۱۶۳ و ۱۶۴ نسخ و بجای آن مواد ذیل برقرار می شود .
ماده ۱۶۲ - هر محکمه باید خودش معین کند دعوائی که در محکمه اقامه شده است بآن محکمه راجع است یا نه و نباید از محکمه دیگر در آن باب تعلیمات بخواهد و هرگاه از طرف احد متداعیین نسبت بصلاحیت محکمه اعتراض بشود موافق مواد راجعه بایرادات رفتار خواهد شد (رجوع به مواد ۳۶۲ و ما بعد) .

ماده ۱۶۳ - هرگاه در موضوع یک دعوی دو محکمه در باره خود هر دو اثبات یا

نفی صلاحیت نمودند اختلاف در صلاحیت متحقق میشود - در صورتیکه طرفین اختلاف در محکمه ابتدائی باشند که در یک حوزه استینافی واقعند حل اختلاف راجع بآن محکمه استینافی است و هرگاه در یک حوزه استینافی نباشند تسویه اختلاف راجع بدیوان تمیز خواهد بود .

ماده ۱۶۴ - هر یک از متداعیین که حل اختلاف را بخواهند باید تقاضا نامه خود را در دو نسخه بمحکمه استیناف و در صورتی که حل اختلاف باید در دیوان تمیز بعمل آید بدیوان تمیز ارسال دارند و بعد از آن بترتیبی که برای رسیدگی بقرارهای محاکم ابتدائی در محکمه استیناف مقرر است اقدام میشود - محاکمه ابتدائی موقتاً تا صدور حکم محکمه عالی باید توقیف شود .

۶ - در متن ماده ۱۶۶ عدد (۱۶۲) به عدد (۱۶۳) تبدیل میگردد .

۷ - تبصره ذیل به آخر ماده ۱۷۹ اضافه می شود .

تبصره - هرگاه موکل در وکالت نامه تصریح نماید باینکه اقرار وکیل بر علیه او بمنزله اقرار خود موکل است فیها والا محکمه لدی الاقتضاء خود موکل را احضار خواهد کرد .

۸ - ماده ۱۸۴ ضمیمه ماده ۱۸۳ شده و ماده ذیل در تحت نمره ۱۸۴ بعد از ماده (۱۸۳) اضافه میشود .

ماده ۱۸۴ - وکیلی که در وکالت نامه حق تقدیم عرض حال بمحکمه عالی تر باو داده شده ، هرگاه پس از صدور رأی و یا در موقع ابلاغ استعفا کند و از رؤیت امتناع نماید مؤثر در امر ابلاغ نیست و ابتدای مدت استیناف یا تمیز از روز ابلاغ حکم بوکیل معتبر است و هرگاه از این جهت خسارتی بموکل وارد نماید وکیل مسئول خواهد بود .

۹ - ماده ذیل در تحت نمره ۱۸۴ مکرر بعد از ماده ۱۸۴ اضافه میشود .

ماده ۱۸۴ مکرر - وکلای متداعیین نمی توانند متراضیاً جلسه رسیدگی را که از طرف محکمه معین شده است تأخیر اندازند مگر اینکه در این موضوع اختیار کتبی از موکلین خود به محکمه تقدیم دارند .

۱۰ - ماده (۱۹۱) نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۱۹۱ - عرض حال باید دارای منضمات ذیل باشد . ۱ - تمام ادله مثبتة دعوی از اسناد و احکام و صورت شهود و مطلعین و قرائن محلی و غیرها باقید اینکه ادله مثبتة منحصر بهمین است ۲ - هر گاه اسناد در زبان غیر فارسی نوشته شده باشد ترجمه اسناد مزبوره بزبان فارسی ۳ - وکالت نامه وکیل هر گاه وکیل عرض حال بدهد .

عرض حال باید در دو نسخه باشد و اسناد و ادله مثبتة هم اگر مدعی اصل آنها را بمحکمه میدهد باید یکسواد مصدق از آنها نیز بعرض حال منضم نماید و اگر اصل اسناد را بمحکمه نمیدهد باید دوسواد ضمیمه عرض حال نماید .

۱۱ - فصل پنجم از باب دوم اصول محاکمات حقوقی بطریق ذیل اصلاح میشود .

فصل پنجم

در اقدامات محکمه قبل از رسیدگی بدعوی

مبحث اول

ابلاغ عرض حال بمدعی علیه

ماده ۲۰۰ - رئیس محکمه در روی عرض حال که قبول شده اسم عضوی را که مقدمات کار در تحت نظر او باید تهیه شود معین مینماید و بدفتر محکمه امر میدهد که عرض حال را بمدعی علیه ابلاغ کند .

ماده ۲۰۱ - ابلاغ نامه ماده قبل در دو نسخه نوشته شده و نسخه ثانی عرض حال مدعی

با منضماتش بآن ضمیمه میشود ابلاغ نامه باید حاوی نکات و مشروحات ذیل باشد .
 (۱) تاریخ ابلاغ نامه (۲) اسم و شهرت و محل اقامت مدعی و مدعی علیه (۳)
 اسم مأمور ابلاغ (۴) تعیین شعبه محکمه که رسیدگی خواهد کرد (۵) موعد جواب کتبی
 (۶) نتیجه عدم ارسال جواب در موعد .

هر گاه در ابلاغ نامه رعایت نکات مفصله نشده باشد ابلاغ نامه باطل است و حکم
 بطلان باید از محکمه که ابلاغ نامه فرستاده است داده شود .

ماده ۲۰۲ - ابلاغ نامه با نسخه ثانی عرضحال و منضمات بمدعی علیه در محلی
 که بمدعی نشان داده است ابلاغ میشود اقدام بصورت ابلاغ باید منتهی در ظرف سه روز
 از طرف دفتر بعمل آید .

ماده ۲۰۳ - ابلاغ نامه بتوسط مأمور ابلاغ و احضار ابلاغ میشود اگر مدعی علیه
 در حوزه محکمه دیگری اقامت دارد توسط آن محکمه ابلاغ میشود و اگر در جائی
 اقامت دارد که محکمه نیست توسط اداره نظمی و اگر نباشد توسط حکومت ابلاغ
 خواهد شد هر گاه مدعی علیه در خارجه باشد ابلاغ نامه بتوسط وزارت خارجه تبلیغ
 می شود .

ماده ۲۰۴ - ابلاغ نامه با منضمات آن بخود مدعی علیه ابلاغ میشود و هر گاه
 مأمور تواند بشخص او برساند بیکی از اهل خانه یا کسان او که متصدی امور او هستند
 تبلیغ میشود و اگر اشخاص مذکور نباشند یا نخواهند رسید بدهند مأمور ابلاغ در شهر
 با اداره نظمی یا کمیسری و درده بکد خدا تسلیم کرده در نسخه ثانی ابلاغ نامه رسید
 میگیرد و در این صورت مأمورین مذکور مکلف هستند که عرضحال و منضمات آنرا بمدعی
 علیه رسانیده رسید بگیرند و الامسئول خساراتی خواهند بود که ممکن است از صدور
 حکم غیابی و غیره بمدعی علیه وارد شود .

ماده ۲۰۵ - در حین ابلاغ مأمور تاریخ تبلیغ را در نسخه ابلاغنامه که تسلیم میکند قید مینماید و رسیدی که در نسخه ثانی گرفته می شود باید مورخ باشد هر گاه گیرنده ابلاغنامه نخواهد یا نتواند رسید بدهد مأمور این نکته را در نسخه ثانی با جهت آن یادداشت میکند .

ماده ۲۰۶ - مأمور ابلاغ در مواقع لازمه دو نفر شاهد از اهل محل یا از اداره نظمیّه با خود همراه بر میدارد که در صورت امتناع مدعی علیه از قبول ابلاغ نامه از مراتب مطلع و شاهد باشند و این نکته در نسخه ثانی ابلاغ نامه قید و بامضای شهود میرسد .

ماده ۲۰۷ - نسخ میشود .

ماده ۲۰۸ - در دعاوی راجعه به شرکتها مطلقاً ابلاغنامه بمدیر یا مباشر امور شرکت تسلیم میشود و همچنین در دعاوی راجعه بورشکسته یک نسخه ابلاغنامه بکسی داده میشود که بحکم محکمه مأمور اداره کردن امور مفلس است و نسخه دیگر بخود مفلس و در نسخه ثالث و رابع رسید گرفته میشود .

ماده ۲۰۹ - در صورتی که مدعی علیه یکی از ادارات رسمی باشد ابلاغ بر رئیس آن اداره میشود .

ماده ۲۱۰ - نسخ میشود .

ماده ۲۱۱ - مأمور ابلاغ در موارد ذیل نمیتواند ابلاغ نماید (۱) باشخاصیکه اسلاف یا اعقاب او هستند (۲) به برادر و خواهر و برادرزاده و خواهرزاده و غیره تا اقربای درجه سوم (۳) بیعالت و اقربای عیال خود تا درجه سوم (۴) به مخدوم و خدمه خود (۵) در مظان تهمت .

ماده ۲۱۲ - نسخ میشود .

ماده ۲۱۳ - در صورتیکه ابلاغنامه موافق مقررات این فصل ترتیب یا تبلیغ نشود

بحکم محکمه که آنرا فرستاده است از درجه اعتبار ساقط میشود .
ماده ۲۱۳ - در صورتیکه مدعی نتواند محل اقامت مدعی علیه را معین کند
 عرض حال و خلاصه ضمائ آن در مطبوعات اعلان میشود .
ماده ۲۱۵ - نسخ میشود .

ماده ۲۱۶ - ابلاغ در مطبوعات سه دفعه متوالی باید اعلان شود مقصود از
 مطبوعات روزنامه‌های رسمی یا نیم رسمی پای تخت و ولایات است و همچنین بعضی
 از روزنامه‌هایی که در زبان خارجه طبع میشود ولی بمیل مدعی اعلان در سایر جراید
 هم که زیاد منتشر میشود جایز است جز آنکه مخارج اعلان در روزنامه‌جات غیر رسمی
 جزو خسارت مدعی در صورتیکه ذیحق شود محسوب نخواهد شد .

مبحث دوم

موعد وصول جواب مدعی علیه بمحکمه

ماده ۲۱۷ - موعدی که محکمه برای وصول جواب مدعی علیه معین میکند از
 این قرار است :
 (۱) هرگاه مدعی علیه در ایران اقامت داشته باشد و هفت (۲) هرگاه در خارجه
 اقامت داشته باشد برای ممالک دول هم جواردوماه و ممالک دول غیر هم جواردوماه و برای
 ممالک بعیده مثل امریکا و اقضای شرق و غیره چهارماه (۳) اگر محل اقامت مدعی علیه
 معین نباشد چهارماه .

ماده ۲۱۸ - مواعد مفصله در فقره اول و دوم ماده قبل از روز وصول ابلاغ نامه
 بمدعی علیه محسوب میشود و برای اشخاصی که در ایران هستند بهر چهار فرسخ مسافت

اقامت گاه مدعی علیه تا مقر محکمه يك روز اضافه میشود موعده مذکور در فقره سوم از روز طبع آخرین اعلان در مطبوعات محسوب است .

ماده ۲۱۹ - مدعی علیه در جواب خود میتواند محل اقامت خود را غیر از آنکه مدعی تشخیص داده معین کند و مدعی علیه که محل اقامت او معین نشده و بواسطه مطبوعات به او اعلان میشود میتواند عوض جواب تعیین محل اقامت خود را بنماید که عرض حال و منضمات آن حسب المقرر در آنجا ابلاغ شود هر گاه مدعی بعد از اعلان در مطبوعات از محل اقامت مدعی علیه مطلع شد میتواند تقاضای ارسال ابلاغ نامه موافق فقره اول و دوم ماده ۲۱۷ بنماید .

ماده ۲۲۰ - در صورتی که ابلاغ نامه بچند نفر مدعی علیه بموجب يك عرض حال باید فرستاده شود طویل ترین مرعد که در باره يك نفر از آنان قانوناً باید معین شود شامل تمام آنها میباشد .

مبحث سوم

مقدمات کتبی دعوی

ماده ۲۲۱ - کلیه نوشتجات راجعه بمتداعین از محکمه بمحل اقامتی که معین کرده اند فرستاده میشود و مادام که تغییر محل اقامت خودشان را بمحکمه اطلاع نداده اند نمیتوانند بعدم اطلاع از مفاد نوشتجاتی که به اقامتگاه اولی آنان فرستاده شده معتذر بشوند .

ماده ۲۲۲ - هر گاه متداعین یا وکلای آنها محل اقامت خودشان را معین نکنند کلیه نوشتجات راجعه بآنان در دفتر خانه محکمه میماند و متداعین نمیتوانند بعدم اطلاع از مفاد آن نوشتجات معتذر شوند .

ماده ۲۴۳ - در مدعی که محکمه برای وصول جواب مدعی علیه معین کرده باید مدعی علیه جواب کتبی بادعای مدعی بفرستد و در صورتی که ادعای او دلایل او را قبول ندارد اوضاع و احوال و دلائلی را که دارد کتباً تصریح کند مدعی علیه در باب تقدیم اسناد و ادله خود باید موافق مواد (۱۹۱) و (۱۹۲) رفتار نماید .

ماده ۲۴۴ - بعد از وصول جواب مدعی علیه سواد آن با منضمات در ظرف سه روز بمدعی ارسال و مطالبه جواب میشود و برای این ابلاغ نیز مقررات ابلاغ بمدعی علیه از هر جهت منظور است الا اینکه مهلت جواب در این مورد يك هفته است .

ماده ۲۴۵ - جواب مدعی پس از وصول برای مدعی علیه ارسال میشود که اگر جوابی دارد در ظرف يك هفته ارسال دارد و در این موقع رئیس محکمه روز جلسه رسیدگی را نیز تعیین کرده متداعین را برای آن روز احضار میکند مگر در موارد ذیل (۱) مدعی عرض حال خود را استرداد و ترك دعوا کرده باشد (۲) مدعی علیه کاملاً و صریحاً بدعوی مدعی تسلیم شده باشد (۳) در صورت اصلاح طرفین که اصلاح نامه معتبر بمحکمه رسیده باشد (۴) در صورتیکه طرفین حق حضور خود را اسقاط کرده باشند و محکمه باستیضاح محتاج نباشد .

ماده ۲۴۶ - در ضمن لوائیح کتبی که مدعی و مدعی علیه مبادله میکنند مشاور الیهما باید نسبت بصلاحت محکمه و سایر ایرادات و دعوی جعل اسناد و معاینه محلی و تحقیق اهل خبره و عملیات دیگر که قبل از محاکمه یا در حین محاکمه ممکن است بعمل آید هر اظهاری دارند بنمایند .

ماده ۲۴۷ - قواعد احضار مانند قواعد ابلاغ است .

ماده ۲۴۸ - اسامی اشخاصی که احضار میشوند اعلان شده در اطاق انتظار محکمه بدیوار نصب میشود و این اعلان تاروژی که برای حضور احضار شونده در محکمه مقرر است باید در اطاق مذکور بماند .

ماده ۲۲۹ - همین که کاری بجلسه رسیدگی محول شد در دفتری که نوبت رسیدگی کارها را معین میکند ثبت مینماید .

۱۲ - مبحث اول فصل ششم از باب دوم اصول محاکمات حقوقی بطریق ذیل اصلاح میشود .

فصل ششم

در رسیدگی بدعوا و دعوی متقابل و عقیده مدعی العموم

مبحث اول

در رسیدگی بدعوی

ماده ۲۳۰ - قرائت راپورت عضو محکمه ومذاکرات طرفین در جلسه علنی محکمه بعمل میآید .

ماده ۲۳۱ - هرگاه رسیدگی علنی غیر مناسب باشئون مذهبی و یا منافی بانظام اجتماعی (مخل امنیت وآسایش عمومی) و یا مضر باخلاق حسنه باشد محکمه بصوابدید خود وتصدیق مدعی العموم میتواند مشاوره نموده قرار جلسه غیر علنی را بدهد . این قرار در دفتر محکمه ثبت وعلانیه اعلان میشود ونیز در غیر موارد مزبوره فوق محکمه میتواند در صورت تقاضای کتبی ومداعین قرار محاکمه غیر علنی را بدهد .

ماده ۲۳۲ - عضو محکمه که مقدمات دعوی تحت نظر او تهیه شده راپورتنی از قضیه ترتیب میدهد و در صورتی که اظهارات طرفین محتاج به توضیح وتکمیل باشد موارد حاجت را یادداشت مینماید .

ماده ۲۳۳- راپورت کار را عضو محکمه بموجب اسناد یاد دلائی که طرفین در عرض حال و جواب بر عرض حال کتباً بمحکمه تقدیم کرده اند میدهد ولی بهیچ وجه مجاز نیست اظهار عقیده نماید .

ماده ۲۳۴- در جلسه محکمه راپورت مزبور قرائت و مذاکرات طرفین شروع میشود هر گاه يك طرف حاضر نباشد غیبت او مانع نیست که طرف دیگر توضیحات خود را بدهد .

ماده ۲۳۵- مذاکرات طرفین توضیحاتی است که نسبت باظهارات کتبی خود میدهند یا استیضاحاتی که محکمه مینماید و در هر صورت اول مدعی بعد مدعی علیه توضیحات میدهد .

ماده ۲۳۶- استمهال هر يك از متداعیین و تقاضای تعیین جلسه دیگر برای تکمیل ادله و اسناد در صورتی جایز است که بتوانند بر محکمه معلوم کنند که ابراز ادله و اسناد جدید تا آن زمان متعذر بوده است .

ماده ۲۳۷- برای هر جلسه محاکمه مجلس مشتمل بر خلاصه مذاکرات جلسه مرتب شده بامضای طرفین میرسد رئیس محکمه در صورت مجلس مزبور بیانات طرفین را تلخیص کرده و بتوسط تقریر نویس نوشته میشود در موارد ذیل عین کلام متداعیین باید نوشته شود (۱) وقتیکه بیان یکی از متداعیین مشتمل بر اقرار باشد (۲) - در موردیکه یکی از طرفین بخواهد از کلام طرف استفاده نماید (۳) در صورتیکه محکمه بجهتی درج عین عبارت را لازم بداند .

ماده ۲۳۸- مدعی میتواند تقاضای اولی خود را که در عرض حال تصریح کرده است کم و کسر کند و نیز میتواند آنرا زیاد کند یا ماهیت ادعای خود را تغییر دهد یا تقاضایی کند که از عرض حال او مستقیماً مفهوم و حاصل نیست مشروط بر اینکه مدرک این دعاوی

همان مدرک ادعای اولی باشد در این صورت باید تقاضای خود را کتباً بمحکمه بدهد و مدعی علیحد هر گاه برای جواب حاضر نباشد میتواند استمهال کند .

ماده ۲۳۹ - رئیس محکمه و به اجازه او اعضاء محکمه میتوانند در صورت مبهم بودن اظهارات طرفی توضیحات لازمه را خواسته تقاضای جواب صریح در رد یا قبول اوضاع و احوال دلائل و اسناد بنمایند .

ماده ۲۴۰ - در صورتیکه در یک ادعا چند تقاضا شده باشد و اختلاف آنها بایکدیگر باعث اشکال رسیدگی شود محکمه میتواند آن چند تقاضا را از هم دیگر مفرق نموده قرار بدهد که طرفین توضیحات خودشان را نسبت بهر تقاضائی جداگانه بدهند .

ماده ۲۴۱ - در اثنای مذاکرات شفاهی رئیس محکمه بطرفین تکلیف صلح میکند و هر گاه صلح کردند مراتب در صورت مجلس نوشته شده با مضای طرفین میرسد در صورتیکه طرفین قبول صلح نکردند محکمه مذاکرات شفاهی را تکمیل کرده بمشاوره میپردازد .

ماده ۲۴۲ - در مشاوره و مذاقه در اظهارات و مستندات هر گاه محکمه نسبت به بعضی یا تمام مدعا به مشاهده اقرار کرد اخذ باقرار نموده و در موضوع اقرار دعوی را ختم شده دانسته رای خود را صادر مینماید .

ماده ۲۴۳ مکرر - در صورتیکه محکمه مشاهده اقرار نکرد یا آنکه اقرار فقط نسبت بیک جزو از دعوی راجع بود و جزء دیگر باقی ماند محکمه نسبت بآنچه مورد اقرار واقع نشده قرار محاکمه رامیدهد .

ماده ۲۴۳ - در مورد ماده قبل محکمه در ضمن قرار هر گاه موضوع دعوی از امور عرفیه و اختصاصی خود محکمه است موقع محاکمه را معین میکند و اگر از امور اختصاصی محاضر شرع است ارجاع بعدول مجتهدین می نماید و در صورتیکه از امور اختصاصی

نیست بطرفین اختیار تراضی محاکمه در خود محکمه یا رجوع به محضر شرع میدهد .
ماده ۲۴۳ مکرر - محکمه پس از تعیین محضر موضوع رسیدگی را بر طبق نتیجه
دوسیه تحریر نموده با دوسیه تحقیقات مقدماتی به محضر میفرستد .

ماده ۲۴۴ - پس از آنکه حاکم محضر دعوی را خاتمه داد نتیجه بدوسیه ملحق و
بمحکمه ارسال میشود تا محکمه بوظیفه خود اقدام نماید .

ماده ۲۴۴ مکرر - در مواردیکه محاکمه راجع به محکمه است همین که رئیس
محکمه مسئله را بعد از اصغای مذاکرات و دلائل طرفین واضح و روشن دید مذاکره را
ختم کرده حکم میدهد .

ماده ۲۴۵ - مدرك حکم محکمه دلائل کتبی است که طرفین به محکمه تقدیم
میکنند و هم چنین دلائل شفاهی آنان که در حین مذاکره شفاهی اظهار و در صورت مجلس
نوشته شده و با مضای طرفین میرسد .

۱۳- ماده ۲۵۳ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۲۵۳ - علاوه بر ماده قبل در موارد مفصله ذیل قواعد محاکمه اختصاری باید
رعایت شود: اولادعاوی حاصله از معاملات و قرار دادهائی که موضوع آن وجه یا اموال
منقوله باشد و هم چنین اجاره و استجاره خانه و انبار و دکا کین و امثال آن ثانیاً ادعای
خسارت وارده بر اموال منقوله یا غیر منقوله ثالثاً منازعات و اختلافات که از اجرای
احکام حاصل میشود .

۱۴- ماده ۲۵۵ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۲۵۵ - در امور فوریه اگر مسافت اقامتگاه مدعی علیه از محکمه بیش از
چهار فرسخ نیست رئیس می تواند روز جلسه را زودتر از موعدی که در ماده قبل مقرر
شده معین نماید .

۱۵ - ماده ۲۶۱: نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۹۱ - در مواردیکه صلاحیت محکمه عدلیه برای محاکمه محرز شده و یکطرف یا طرفین باطلاع اهل محل متمسک شوند ولو اینکه بطور کلی ذکر کنند و اسامی مطلعین را نبرند محکمه میتواند تحقیقات محلی بعمل آورد .

۱۶ - ماده ۲۷۴: نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۷۴ - هرگاه یکی از طرفین بدفاتر و اسناد تجارتي طرف دیگر استناد کند دفاتر مزبوره باید در محکمه ابرازشود و در صورتیکه تسلیم دفاتر و اسناد مزبوره در محکمه ممکن نباشد محکمه عضوی را مأمور مینماید که با حضور طرفین دفاتر و اسناد مزبوره را معاینه و آنچه لازم است خارج نویسد نماید .

۱۷ - ماده ۲۸۵ و ۲۸۶: نسخ و بجای آن دو ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۲۸۵ - اسناد عادی در دومورد اعتبار اسناد رسمی را دارد و در باره طرفین و وراثت و قائم مقام آنان معتبر است :
اولا - اگر طرفی که سند بر علیه او اقامه شده است صدور آن را از منتسب الیه تصدیق نماید .

ثانیاً - در صورتیکه در محکمه ثابت شود که سند مزبور را طرفی که رد کرده است فی الواقع امضا و مهر نموده است .

ماده ۲۸۶ - در مقابل اسناد رسمی یا اسنادی که اعتبار اسناد رسمی را دارد هیچ نوع دفاعی مسموع نیست مگر اینکه طرف ادعای جعلیت نسبت باسناد مزبوره نکند یا ثابت کند که اسناد مذکوره بجهتی از جهات قانونی از اعتبار افتاده است .

۱۸ - ماده ۲۸۷: نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۲۸۷ - اظهار شك و تردید نسبت باسناد عادی جایز است مگر از طرف

شخصی که سند با اسم او نوشته شده و مهر و امضای منتسب با او را دارد که در این صورت هرگاه تصدیق نکند فقط می تواند منکر سند شود یا ادعای جعلیت نماید و در صورت انکار بر مدعی است که صحت انتخاب سند را ثابت کند .

۱۹ - ماده ۳۲۱ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۲۱ - در صورتی که اهل خبره بتراضی طرفین تعیین شده باشند رد و یا تغییر آنها پذیرفته نمی شود مگر بتراضی و در صورتیکه در تعیین اهل خبره تراضی نشده باشد رد آنان در مدت سدروز از روز اعلام محکمه بمتداعیین راجع به تعیین اهل خبره باید اظهار شود مگر اینکه جهات رد بعد معلوم شود در صورت اخیر رد اشخاص خبره که معین شده اند تا قبل از صدور رأی آنها جایز است و جهات رد اهل خبره علاوه بر عدم خبرویت همان جهات رد حکام است .

۴۰ - ماده ۳۳۶ و ۳۳۷ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار می شود .

ماده ۳۳۶ - هرگاه طرفی منکر خط و مهر سند شود یا در صحت و سقم سند تردید نماید یا استنکاف از جواب کند بترتیب مواد ذیل رفتار خواهد شد .
اظهار تردید یا انکار باید بعد از ارائه سند طرف مقابل تا انتهای جلسه اول محاکمه بعمل آید .

۴۱ - ماده ۳۳۸ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۳۸ - در مقابل این اظهار طرف دیگر باید در همان جلسه صریحاً اعلام نماید که آن سند را استرداد میکند یا نه هرگاه صاحب سند اعتراض نکرده و یا سند خود را استرداد نمود محکمه با سند دیگر رجوع میکند ولی عدم اعتراض یا استرداد صاحب سند دلیل بر بطلان آن نخواهد بود هرگاه صاحب سند خود را استرداد نکرد باعتبار آن سند رسیدگی می شود .

۲۲ - ماده ۳۵۰ و ۳۵۱ نسخ و بجای آن مادتين ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۵۰ - در موردیکه مدعی جعلیت شخص معینی را که در حال حیات است بساختن سند متهم نماید و تعقیب او ممکن باشد محکمه حقوق سند مزبور را با اوراق راجعه بمسئله جعلیت نزد مدعی عمومی میفرستد و در این صورت محکمه حقوق رسیدگی بکار را توقیف نموده منتظر ختم عمل در محکمه جزا میشود و یا بخواهش یکی از متداعیین رسیدگی بکار را تا اندازه که مربوط بسند متنازع فیه و ادعای جعلیت نیست دنبال کرده باتمام میرساند .

ماده ۳۵۱ - هرگاه بواسطه اتهام شخصی بساختن سندی کار بتوسط مدعی عمومی بدمحکمه جزا ارجاع شد و محکمه جزا حکم برائت متهم را صادر نمود و قراری در باب سند نداد یا بهجهتی تعقیب جزائی ممکن نشد بخواهش یکی از متداعیین محکمه حقوق میتواند اجرای تحقیقات را در باب سند نموده و قرار رد یا قبول آنرا بدهد .

۲۳ - ماده ۳۵۶ نسخ میشود .

۲۴ - ماده ۳۵۷ و ۳۵۸ نسخ و بجای آن دو ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۵۷ - هرگاه طرفی که سندی بر علیه او ابراز شده خط و مهر سند را انکار یا در آن تردید نماید و یا مدعی جعلیت آن شود محکمه خط و مهر سند با خط و مهری که صدور آن از صاحب سند مسلم باشد تطبیق میشود و در این مورد در صورت ضرورت ممکن است تطبیق در تحت نظارت یکی از اعضاء محکمه توسط سه نفر از اهل خبره که بتراضی طرفین یا در صورت عدم تراضی بقرعه معین شده اند بعمل آید و مراتب در صورت مجلس قید و بامضای طرفین میرسد .

ماده ۳۵۸ - اگر کسی که خط و مهر سند با و نسبت داده شده در حال حیات است

سند با نوشتجاتی که صدور آنها از او مسلم باشد تطبیق میشود و ممکن است آن شخص مجبور باستکتاب شود .

۲۵- ماده ۳۶۴ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۶۴ - مدعی علیه میتواند بدون اینکه جواب مدعی را بدهد در موارد مفصله ذیل ایراد نماید: اولاً وقتیکه دعوی ذاتاً راجع بمحکمه دیگری است ثانیاً وقتی که دعوی از جهت صلاحیت محلی راجع بمحکمه دیگری است یا آنکه در همان محکمه یا محکمه دیگری همان مسئله مابین همان اشخاص در تحت رسیدگی است و یا اگر همان مسئله نیست مسئله ایست که با ادعای مدعی ارتباط کامل دارد ثالثاً در موردی که ادعای مدعی کاملاً راجع بمدعی علیه دیگری است رابعاً در صورتی که شخصی که اقامه دعوی کرده صلاحیت آنرا ندارد خامساً در صورتیکه وکیل طرف مقابل وکالت از موکل خود نداشته باشد .

تبصره - عدم صلاحیت ذاتی عبارت است از عدم صلاحیت محکمه صلاحیه محدود نسبت بامور راجعه بابتدائی یا عدم صلاحیت محکمه حقوق نسبت بامور تجارتي و جزائی و یا محکمه جزائی و تجارتي نسبت بحقوق و یا محکمه ابتدائی نسبت باستیناف و برعکس و یا محکمه عدلیه نسبت بامور راجعه بمحاکم اداری .

۲۶- ماده ۳۶۷ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۶۷ - ایراد مذکور در فقره اول و چهارم و پنجم ماده ۳۶۴ را همه وقت میتوان کرد و خود محکمه هم مکلف است قطع نظر از اینکه از طرف متداعین شده یا نشده از رسیدگی بدعوی امتناع نماید .

۲۷- ماده ۳۶۹ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۳۶۹ - قرار محکمه در باب قبول ایراد قابل شکایت است و قرار مزبور را

میتوان قبل از استیناف حکم محکمه در باب ماهیت دعوی استیناف نمود قرار محکمه را در باب رد ایراد فقط در موردی میتوان قبل از صدور حکم در اصل دعوی استیناف نمود که ایراد راجع بصلاحت ذاتی محکمه باشد موعده این شکایت از روز اعلام قرار محکمه يك هفته است و بنظر محکمه است که نسبت باوضاع واحوال کار بمحاکمه اصل دعوی مداومت نماید و یا آن را تا صدور حکم محکمه استیناف توقیف کند .

۲۸- ماده ۴۱۸ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۴۱۸- از قرار محکمه که راجع برد عرضحال مذکور در ماده قبل صادر میشود متداعین و شخص ثالث میتوانند قبل از استیناف اصل دعوی شکایت نمایند .

۲۹- ماده ۴۲۱ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۴۲۱- حکام عدلیه در موارد مفصله ذیل باید از رسیدگی امتناع نمایند و متداعین نیز حق خواهند داشت آنها را رد کنند .

(۱) وقتی که حاکم نفع شخصی در ادعائی که اقامه شده است داشته باشد .

(۲) وقتی که حاکم یا زوجه او با یکی از متداعین قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم دارند .

(۳) وقتی که حاکم قیم یکی از متداعین است یا کفیل امور اوست و یا یکی از متداعین مباشر امور حاکم است .

(۴) وقتی که حاکم یا زوجه او وارث یکی از متداعین هستند .

(۵) وقتی که حاکم با یکی از متداعین یا اشخاصی که با آنها قرابت سببی یا نسبی تا درجه سوم دارند محاکمه جزائی داشته اند و هنوز یکسال از زمان ختم آن محاکمه نگذشته است .

(۶) در صورتیکه مابین حاکم و یکی از متداعیین یا زوجہ او محاکمه حقوقی در محکمه دیگری مطرح است .

(۷) وقتی که حاکم سابقاً اظهار عقیده کتبی در باب ادعائی که اقامه شده نموده است .

۳۰- ماده ۴۲۶ و ۴۲۶ نسخ میشود .

۳۱- ماده ۴۲۷ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۴۴۷ - حکم محکمه باید لا اقل در ظرف پنج روز از روز صدور رأی کتبی انشاء

شده بامضای رئیس واعضاء و منشی برسد .

۳۲- ماده ۴۵۶ و ۴۵۷ نسخ و بجای آن دو ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۴۵۶ - دراموری که محاکم عدلیه رسیدگی مینماید اگر یکی از متداعیین

جواب کتبی را که باید بمحکمه ارسال دارد در موقع مقرر ارسال ندارد و تقاضای جلسه

حضوری هم نکند یا در موعد مقرر حاضر نشود و اسقاط حضور هم ننماید محکمه بد ترتیب

ذیل عمل مینماید (۱) هر گاه تخلف از طرف مدعی علیه باشد محکمه بخواهش مدعی

یا بقضیه رسیدگی کرده حکم میدهد و یا مدعی علیه را مجدداً احضار مینماید (۲) اگر

تخلف از طرف مدعی باشد محکمه عرض حال او را ابطال و در صورت تقاضای مدعی علیه

حکم خسارت وارده بر او را میدهد .

ماده ۴۵۷ - هر گاه هیچکدام از طرفین حاضر نشدند بدون اینکه خواهش

رسیدگی غیابی کرده باشند یا یک طرف حاضر شد ولی تقاضای صدور حکم غیابی یا

ابطال عرض حال ننمود رسیدگی بدعوی آن نوبت خارج و بان کار رسیدگی نخواهد

شد تا وقتی که مدعی رسیدگی بدعوا را بخواهد .

۳۳ - ماده ۴۸۲ نسخ و بجای آن ماده ذیل برقرار میشود .

ماده ۴۸۲ - هر گاه مدعی تقاضای اجرای موقت کرده و محکمه ابتدائی در حکم خود

راجع با اجرای موقت قرار می‌نماید در آن باب رأی بدهد و محکوم‌له فقط می‌تواند بمحکمه استیناف رجوع نموده اجرای موقت را بخواهد و اگر تقاضای اجرای موقت نکرد تا حکم محکمه صادر شد مادام که شکایت استینافی نسبت بخود حکم نشده تقاضای اجرای موقت از حکم ابتدائی را می‌توان از محکمه ابتدائی نمود و پس از استیناف از خود حکم هرگاه محکوم‌له اجرای موقت بخواهد باید از محکمه استیناف تقاضا کند.

دوره چهارم قانون گذاری

فهرست

قسمت دوم - امتیازات

صفحه		عنوان	شماره ترتیب
تا	از		
		قانون اعطای امتیاز معادن نفت شمال به کمپانی استاندارد اویل امریکائی .	۱
۲۰۲	۲۰۱		
۲۰۴	۲۰۲	قانون امتیاز ایجاد کارخانه کبریت سازی آذربایجان .	۲
		قانون امتیاز انحصاری خاک سرخ جزایر هرمز - قشم - لارک وهنگام .	۳
۲۰۶	۲۰۴		
		قانون شرایط اساسی امتیاز نفت شمال به یک کمپانی معتبر مستقل امریکائی (اتازونی) .	۴
۲۲۰	۲۰۷		
		قانون شرایط اساسی امتیاز معادن و نفت یکی از دو ولایت گیلان یا مازندران بکمپانی معتبری از اتباع داخله	۵
-	۲۲۰		

قسمت دوم امتیازات

قانون

اعطای امتیاز معادن نفت شمال بکمپانی استاندارداویل امریکائی

مصوب ۳۰ عقرب ۱۳۰۰ شمسی

*ماده اول- مجلس شورای ملی واگذارند امتیاز استخراج نفت را در ایالات آذربایجان و خراسان و گیلان و استرآباد و مازندران بکمپانی استاندارداویل یا کمپانی معتبر مستقل امریکائی دیگری بشرایط ذیل تصویب مینماید .

ماده دوم- مدت این امتیاز بیش از پنجاه سال نخواهد بود .

ماده سوم- حقوق دولت بیشتر از صدی ده کلیه نفت و مواد نفتی است که کمپانی از چاهها خارج می نماید قبل از آن که هر گونه خرجی بر آن تعلق گیرد .

ماده چهارم- شرایط دیگر این امتیاز از قبیل تسعیر سهم دولت در صورتیکه دولت صلاح بداند و طرز تأدیه آن و طرز نظارت دولت ایران در عواید کمپانی و

*مواد ۱۵۹۱ این قانون بموجب قانون اصلاحیه مصوب ۲۵ جوزا ۱۳۰۱ بطریق فوق اصلاح و مواد ۵۹۱ سابق که نسخ شده بقرار ذیل است :

ماده اول- مجلس شورای ملی واگذاری امتیاز استخراج نفت را در ایالات آذربایجان و خراسان و گیلان و استرآباد و مازندران بکمپانی استاندارداویل امریکائی بشرایط ذیل تصویب مینماید .

شرایط ابطال کننده امتیاز و سایر شرایط لازم برای حفظ حقوق دولت و مملکت را دولت تهیه و پس از توافق نظر با کمپانی مزبور بمجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد نمود.

ماده پنجم - کمپانی استاندارد اویل یا هر يك از کمپانی های امریکائی که مورد قبول واقع شود نمیتواند بهیچوجه این امتیاز را بهیچ دولت یا کمپانی یا شخصی انتقال بدهد و همچنین شراکت با سرمایه داران دیگر منوط بتصویب مجلس شورای ملی ایران است .

قانون *

امتیاز ایجاد کارخانه کبریت سازی آذربایجان

مصوب ۱۵ جدی ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - از تاریخ امضای این قرارداد لغایت مدت پانزده سال شمسی ساختن کبریت در آذربایجان مختص بحاج محمدرحیم خوئی وحاج محمد باقر خوئی خواهد بود بدیهی است که اشخاص دیگر از وارد کردن کبریت بنحاک آذربایجان و خرید و فروش در آنجا ممنوع نخواهند بود .

ماده دوم - صاحبان امتیاز متعهد هستند که از این تاریخ در ظرف مدت پنج سال حوائج محلی ایالت آذربایجان را از حیث مصرف کبریت کاملاً رفع نمایند و هرگاه در عرض این مدت از عهده انجام این امر بر نیایند حق اختصاص بقیه مدت دیگر

*** ماده پنجم** - کمپانی استاندارد اویل نمیتواند بهیچوجه این امتیاز را بهیچ دولت یا کمپانی یا شخصی انتقال بدهد و همچنین شراکت با سرمایه داران دیگر منوط بتصویب مجلس شورای ملی ایران است - عدم رعایت این ماده باعث سقوط امتیاز از درجه اعتبار خواهد بود .

* قانون فوق بموجب قانون مصوب ۷ خرداد ماه ۱۳۰۶ (دوره ششم تقنینیه) به مدت ۱۵ سال تمدید شده است .

ملغی خواهد بود جز در مواردی که حوادث فوق العاده (فورس ماژور) مانع انجام امر باشد.

ماده سوم - صاحبان امتیاز حق خواهند داشت ماشین آلانی را که منحصراً برای دائر کردن کارخانه های کبریت سازی در آذربایجان لازم است بدون تأدیه حقوق گمرکی وارد نمایند.

ماده چهارم - کارخانجات کبریت سازی ایالت آذربایجان از تاریخ تصویب نامدت ده سال از هر گونه عوارض معاف خواهند بود مگر اینکه در ظرف این مدت قانون مخصوصی از طرف قوه مقننه راجع باخذ مالیات از این قبیل مؤسسات وضع گردد.

ماده پنجم - صاحبان امتیاز متعهد هستند که بعد از تصویب این قرارداد صدی دو عایدات خالص خود را تا پانزده سال برای معارف ایالت آذربایجان بدولت بپردازند.

ماده ششم - پس از انقضاء مدت ده سال و مادامی که قانون مخصوصی راجع باخذ مالیات از این قبیل مؤسسات وضع نشده است صاحبان امتیاز صدی ده عایدات خالص سالانه سنه ماضیه خود را در ظرف برج حمل سال بعد بخزانة دولت عاید خواهند نمود و صاحبان امتیاز متعهد هستند که در هر يك از کارخانجات خود دفاتر محاسباتی منظمی داشته باشند تا در موقع لزوم مأمورین دولتی بدفاتر آنها مراجعه کنند توضیح آنکه مقصود از عایدات خالص عبارت است از کلیه منافع بعد از وضع مخارج اداری و مخارج لازمه برای ساختن کبریت.

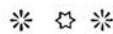
ماده هفتم - در تمام مدت این امتیاز هر گونه نقل و انتقال و معامله و شرکت با اتباع خارجه نسبت باین کارخانه و امتیاز موجب الغای امتیاز خواهد بود ولی در مورد اتباع داخله کافی است که صاحبان امتیاز در موقع شرکت و نقل و انتقال باتباع ایران وزارت فوائد عامه را مسبوق نمایند.

ماده هشتم - مادام که قانون شرکت ها به تصویب مجلس شورای ملی نرسیده است صاحبان امتیاز در موقوع تشکیل هر نوع شرکتی با اتباع داخله شرکت نامه خود را بامضای وزارت فوائد عامه خواهند رسانید .

ماده نهم - صاحبان امتیاز متعهد هستند که در تأسیس کارخانجات و انتخاب محل و قبول کارگران و استعمال مواد کبریت کمال مراقبت و رعایت حفظ الصحة را بعمل آورده و هر قسم دستوری که از نقطه نظر حفظ الصحة از طرف دولت معین میگردد بموقوع اجرا بگذارند .

ماده دهم - هرگاه سوانحی بمستخدمین و کارگران وارد شود وثابت گردد که نتیجه تقصیر یا غفلت صاحب امتیاز یا عدم رعایت نظامات و قوانین راجعه بکارخانجات بوده است ترمیم خسارات آنها بر عهده صاحب امتیاز است .

ماده یازدهم - بعد از انقضاء مدت این امتیاز تأسیس کارخانجات کبریت سازی در ایالت آذربایجان آزاد است ولی در صورتیکه دولت بخواهد تأسیس کارخانجات کبریت سازی آذربایجان را امتیاز بدهد باتساوی شرایط صاحبان این امتیاز حق تقلم خواهند داشت .

ماده واحده -- مجلس شورای ملی بوزارت فوائد عامه اجازه میدهد بشرایط فوق که مشتمل بر یازده ماده است این قرارداد را با خواهندگان امتیاز منعقد نماید .

قانون

امتیاز انحصاری خاک سرخ جزایر هرمز ، قشم ، لارک و هنگام

مصوب ۲۸ حوت ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - امتیاز انحصاری و استخراج و فروش خاک سرخ (اکسیدوفر)

واقعه در جزایز هرمز، قشم، لارک، هنگام به آقای حاج معین‌التجار بوشهری از طرف دولت واگذار میشود و آقای حاج معین‌التجار از کلیه دعاوی سابقه خود نسبت بدولت راجع بخاک سرخ جزائر مزبوره واثاثیه و غیره صرف نظر مینماید .

ماده دوم - مدت این امتیاز از اول حمل تنگوزئیل ۱۳۰۲ الی مدت پانزده سال شمسی خواهد بود .

ماده سوم - صاحب امتیاز ملتزم است حقوق دولت را از قرار صدی پنجاه از عایدات خالص خاک سرخ جزائر مزبوره بعد از وضع مخارج در سه ماه اول هر سال از بابت سال قبل بخزانه دولت بپردازد .

تبصره - مخارج مزبوره در ماده سوم عبارت است از مخارج اداری و استخراج و حمل و نقل و فروش .

ماده چهارم - صاحب امتیاز قبول میکند که همه ساله مبلغ دو هزار تومان از سهم مختصی خود بوزارت معارف برای مدارس ابتدائی بنادر و جزایر جنوب بپردازد .

ماده پنجم - این امتیاز بهیچ نحوی از انحاء ولو بعنوان رهن باتباع خارجه واگذار و منتقل نمیشود .

ماده ششم - هرگاه عملیات معادن بواسطه وقوع حوادث فوق العاده عمومی یا محلی (فورس ماژور) تعطیل شود معادل مدتی که معادن بعلل مذکوره معطل مانده و مورد استفاده واقع نشده است بر مدت این امتیاز افزوده خواهد شد و باید وجود حوادث فوق العاده (فورس ماژور) را بدولت اطلاع داده و دولت تصدیق کرده باشد .

ماده هفتم - تهیه و خریداری کلیه وسائل استخراج و نقلیه و غیره در عهده صاحب امتیاز است و در انقضای مدت چنانچه دولت بخواهد باید بقیمت عادلانه بدولت بفروشد .

ماده هشتم - صاحب امتیاز باید دفاتر منظمی داشته باشد که هر وقت دولت بخواهد بتواند مراجعه نموده و از مقدار استخراج و حمل و فروش خاک سرخ اطلاعات حاصل کند .

ماده نهم - کلیه آلات و ادواتی که صاحب امتیاز فقط برای استخراج و حمل مواد مستخرجه وارد نماید از حقوق گمرکی معاف خواهد بود و نیز حقوق گمرکی به مقدار خاکی که استخراج و حمل میشود تعلق نخواهد گرفت .

ماده دهم - تخلف از هر یک از مواد از طرف صاحب امتیاز موجب الغاء این امتیاز خواهد بود .

ماده یازدهم - در موقع اختلافات حاصله بین دولت و صاحب امتیاز بحکمت قطع خواهد شد .

ماده دوازدهم - در صورتیکه پس از تفتیش معلوم شود که دفاتر مرتبی ندارند مطابق تحقیقاتی که دولت نموده و حقوق دولت را تشخیص داده صاحب امتیاز مکلف است حقوق دولت را از آن قرار تأدیه نماید .

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که امتیاز انحصاری استخراج و فروش خاک سرخ (اکسیددوفر) واقع در جزایر هرمز ، قشم ، لارک . هنگام را وزارت فوائد عامه به آقای حاج معین‌التجار بوشهری برطبق دوازده ماده و یک تبصره واگذار مینماید .

قانون

شرایط اساسی امتیاز نفت شمال بیک کمپانی

معتبر مستقل امریکائی (اتازونی)

مصوب ۲۳ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که برای استخراج نفت و گاز طبیعی و قیر و موم معدنی در قسمتی از مملکت ایران که عبارتست از خراسان و آذربایجان (که اردبیل هم جزو آن ایالت محسوب میشود) و دو ولایت از سه ولایت شمالی واقع در سواحل بحر خزر (گیلان و مازندران و استرآباد) که در ضمن این قانون چهار قطعه نامیده میشود امتیازی در حدود و بر طبق اصول ذیل اعطا گردد .

تبصره - هرگاه در مدت این امتیاز دولت خواست امتیاز قطعه استثناء شده را کلاماً بعضاً بدولت یا کمپانی یا اتباع خارجه واگذار نماید کمپانی امریکائی که دارای امتیاز نفت شمال مطابق شرایط مقرر در این قانون خواهد بود حق تقدم خواهد داشت .

ماده ۲ - امتیاز نفت بیک کمپانی معتبر مستقل دول متحد امریکائی شمالی (اتازونی) داده خواهد شد .

ماده ۳ - پس از اختتام مذاکرات و امضای امتیاز از طرف نمایندگان ذیصلاحیت دولت ایران و کمپانی رسمیت و اعتبار امتیاز مزبور منوط بتصویب مجلس شورای ملی خواهد بود .

ماده ۴ - اعطای امتیاز مقید خواهد بود باینکه صاحب امتیاز لا اقل ده میلیون دلار بتصویب مجلس شورای ملی بوسیله بانکهای معروف ممالک متحده امریکائی بدولت ایران قرض بدهد بترتیبی که از جهات معامله برای دولت ایران مفید بوده و اعتبار دولت ایران را در ممالک مزبوره تشدید نماید .

ماده ۵- بموجب امتیاز مزبور صاحب امتیاز حق و اجازه مخصوص و مانع‌الغیر استکشاف و استخراج و تصفیه نفت و گاز طبیعی و قیر و موم معدنی را در تمام قطعات چهارگانه دارا خواهد بود و همچنین حق و اجازه غیر انحصاری بمعرض تجارت رساندن و حمل و فروش و صادر و وارد کردن نفت و گاز طبیعی و قیر و موم معدنی و یا متفرعات آنها را در داخله ایران خواهد داشت .

ماده ۶- پس از مذاکره با صاحب امتیاز دولت مدت این امتیاز را صریحاً تعیین خواهد نمود حداقل مدت مزبور چهل و حداکثر آن پنجاه سال خواهد بود .

ابتدای تاریخ امتیاز از تاریخ تصویب آن در مجلس شورای ملی محسوب و فقط از آن تاریخ امتیاز مزبور رسمیت خواهد داشت .

ماده ۷- صاحب امتیاز متعهد است که در ظرف شش ماه از تاریخ اعطای امتیاز متخصصین خود را برای تفتیش و تحقیق و مطالعات معرفت الارض و معاینه علایم سطحی در قطعات چهارگانه بایران اعزام نماید .

ماده ۸- صاحب امتیاز متعهد است که در ظرف سه سال از تاریخ تصویب امتیاز نقشه برداری مقدماتی را با تمام رسانیده يك نسخه از آنها را با سواد کامل راپرت‌های خود در این موضوع بدولت ایران تقدیم نماید .

ماده ۹- بمحض اختتام نقشه برداری فوق‌الذکر و با مراعات این شرط که امتیاز بقانونیت و رسمیت خود باقی باشد صاحب امتیاز بوسیله متخصصین خود برای تعیین اینکه نفت و گاز طبیعی و قیر و موم معدنی بمقدار تجارتي و قابل استخراج یافت میشود یا نه در قطعات چهارگانه شروع بعملیات اکتشافیه بمیزان کافی خواهد نمود .

ماده ۱۰- صاحب امتیاز متعهد است از بابت مزد عملجات باقیمت مصالح کار با لوازم نقشه برداری و استخراج و توسعه عملیات و حفر چاه و هرگونه مصارف مربوطه

بعملیات این امتیاز در ظرف هشت سال از تاریخ اعطای امتیاز لااقل معادل مبلغ هشتصد هزار دلار طلاپول رایج ممالک متحده امریکا بترتیب ذیل شخصاً یا بتوسط دیگری خرج کرده باشد: اقلایس صد هزار دلار طلا در ظرف سه سال از تاریخ امتیاز. اقلایس صد هزار دلار طلا در ظرف شش سال از تاریخ امتیاز و اقلایس هشتصد هزار دلار در ظرف مدت هشت سال مذکور در فوق .

ماده ۱۱ - صاحب امتیاز در ظرف هشت سال بعد از تاریخ تصویب امتیاز صورت

اراضی را که برای استخراج عملیات نفتی و عملیات متعلقه بآن انتخاب کرده و بعدها در این قانون موسوم باراضی منتخبه خواهد بود بوزارت فوائد عامه در طهران تسلیم خواهد کرد صاحب امتیاز میتواند اراضی مذکوره را بتدریج در مدت هشت سال انتخاب نماید ولی در موقع انتخاب هر قسمتی از اراضی نقشه یا نقشه جانی را که اراضی مزبور با رنگ روی آنها ترسیم شده بوزارت فوائد عامه در طهران تسلیم خواهند نمود و پس از تسلیم نقشه جات مذکوره اراضی که در آنها ترسیم یافته حقاً و عملاً جزو اراضی منتخبه محسوب و فقط برای تحصیل مواد نفتی در تحت اختیار صاحب اراضی خواهد بود صاحب امتیاز بقیه اراضی را بدون هیچگونه دعاوی بدولت ایران واگذار و دولت مختار خواهد بود اراضی مذکوره را برای عملیات و استخراج آنها باشخاص یا کمپانی های دیگر واگذار نماید اراضی منتخبه بطرز ساده و عملی که صاحب امتیاز صلاح بداند مشخص و محدود خواهد شد مشروط براینکه اراضی منتخبه از هر یک از قطعات چهارگانه بیشتر از صد پانزده آن قطعه نباشد .

ماده ۱۳ - صاحب امتیاز باید در ظرف شش سال از تاریخ تصویب امتیاز شروع

بحفر دو چاه نماید و بعد از آن تا مدت انقضاء امتیاز عملیات خود را بلا انقطاع تعقیب و در هر دو سال لااقل یک چاه حفر نماید چاهها و عملیات راجع بدان را باید با

سرعت لازم تعقیب نموده و برضایت دولت بعمقی که کمتر از دوهزار پانزده باشد چاه را حفر نماید مگر اینکه در عمق کمتری نفت بمقدار تجارتنی یافت شود صاحب امتیاز بدولت راپرتها و نقشه‌های لازم را تقدیم خواهد کرد که تمام چاههایی را که حفر آنها در نظر گرفته شده نشان دهد و معلوم نماید و در هر شش ماه راپرتی از کلیه عملیات راجعه بحفر چاهها و قطر و میزان محصول آنها بدولت عرضه خواهد داشت .

ماده ۱۳ - در صورتیکه بعد از مدت سه سال عملیات اکتشافیه خیرگان صاحب امتیاز معلوم نمودند که نفت بمقدار کافی و قابل تجارت که مستلزم تعقیب عملیات باشد در قطعات چهارگانه یافت نمیگردد صاحب امتیاز میتواند این امتیاز را بوسیله یادداشت کتبی بدولت واگذار نماید در آن صورت از آن تاریخ امتیاز بلاعوض و بدون تقاضای خسارت به دولت مسترد و مقررات و حقوق و الزامات و امتیازات آن ساقط و بی اعتبار خواهد بود و بعلاوه مقرر است که در موقع چنین واگذاری و الغاء امتیاز صاحب امتیاز دیگر بهیچوجه حق تعقیب عملیات خود را راجع باستخراج و تحصیل نفت در حدود قطعات چهارگانه مذکور نخواهد داشت .

ماده ۱۴ - امتیازنامه باید شامل ماده مضمون ذیل باشد :

این امتیاز بهیچ دولت یا شرکت خارجی یا یک یا چند نفر اتباع خارجه بهیچ

قسم و ترتیبی منتقل نباید بشود مگر بطریق ذیل :

صاحب امتیاز ممکن است یک یا چند کمپانی در تحت قوانین ایران یا در تحت

قوانین ممالک متحده امریکا تشکیل داده حقوق معینه را که بموجب این قانون دارا

می باشد کلا ام بعضاً با آنها واگذار نماید ولی مشروط باینکه صاحب امتیاز کنترل و اداره

کردن کمپانی و کمپانیهای مزبور را تصدی نموده و در تمام مدت امتیاز کلیه مشاغل و

خدمات راجعه بداره و یا بعملیات اجرائیه در ایران را از هر قبیل باشد با تابع ایران

یا امریکا محول خواهد داشت و در صورت عدم رعایت این ترتیب امتیاز ملغی خواهد

بود و بعلاوه بقید الغای امتیاز در صورت تخلف صاحب امتیاز ملتزم است در تمام

مدت امتیاز کلیه سرمایه و هر نوع اسهام کمپانی یا کمپانیهای فوق الذکر را مطلقاً مالک و متصرف باشد الا اینکه دولت یا اتباع ایران حق دارند تا میزان صدی سی از تمام سرمایه‌ها ئیکه برای اجرای این امتیاز بکار میبرد و خریداری نمودند مالک شوند باین ترتیب که هر وقت صاحب امتیاز صدور اسهام را بدولت ایران اطلاع داده در ظرف مدتیکه در امتیاز نامه باید تعیین شود که کمتر از یک و بیشتر از پانزده سال نخواهد بود حق خریداری صدی سی از اسهام مزبوره برای دولت یا اتباع ایران محفوظ باشد در اسهام مزبور کمپانی یا کمپانیها که از طرف دولت یا اتباع ایران خریداری میشود باید قید شود که اسهام مزبوره را نمیتوان فروخت مگر بدولت ایران و اتباع ایران یا بصاحب امتیاز با رعایت تقدیمی که ذکر شد هرگونه انتقال حقوق صاحب امتیاز بکمپانیهای مذکوره در این ماده باید در وزارت فواید عامه در طهران ثبت شود و کلیه اقدامات هر یک از کمپانی یا کمپانیهای مزبوره که حقوق صاحب امتیاز کلاً ام بعضاً بآنها انتقال یافته چنان تلقی خواهد شد که از طرف صاحب امتیاز بعمل آمده باشد.

ماده ۱۵ - دولت باید در امتیاز نامه قید نماید که صاحب امتیاز متعهد است از مقدار نفتی که بموجب این امتیاز در ایران تحصیل میشود معادل احتیاجات و مصارف ایران در خود ایران تصفیه نماید دولت و ساکنین ایران حق خواهند داشت که مقدار نفت تصفیه شده و بنزینی که برای استعمال و مصرف داخله لازم است (ولی نه برای صدور از ایران بجهت فروش) بقیمتی که حقیقتاً تمام میشود بعلاوه صدی ده از صاحب امتیاز خریداری نماید قیمت هر چلیک نفت خارج قسمت مبالغ ذیل خواهد بود بعد چلیکهای استخراج شده قیمت حقیقی مزبور عبارت است (الف) قیمت نفت تصفیه شده که عبارت است از مزد عملجات و مخارج سوخت و آماده کردن آن (ب) مخارج تصفیه و حمل و حاضر کردن برای فروش در ایران (ج) مخارج اداری و

دفترداری و نظارت در ایران (د) استهلاک سرمایه مصروفه برای احداث کارخانجات و ملزوماتی که در معرض استعمال و برای تحصیل نفط و تصفیه و فروش آن بموجب این قرارداد لازم است از قرار سالی $\frac{۱۲}{۴}$ تا وقتی که سرمایه مصروفه بالغ بصدی صد شود (ه) ربح سرمایه مصروفه از قرار نرخ سالیانه صدی هفت مادام که سرمایه مزبور مستهلك نشده است .

بعلاوه دولت وساکتین ایران برای استعمال و مصرف داخلی (نه برای صدور از ایران بجهت فروش) حق خواهند داشت که از نفط تصفیه نشده و سایر مواد نفتی باندازه احتیاجات داخلی خریداری نمایند دولت برای تعیین نرخ فروش آنها بداخله ایران باید در امتیازنامه قیمت واقعی مواد نفتی مزبور را بعلاوه نفعی برای کمپانی تشخیص و تصریح بنماید در هر حال قیمتی که بترتیب مذکوره در همین ماده برای فروش در ایران تعیین میشود نباید بیشتر از قیمتی باشد که کمپانی صاحب امتیاز مواد نفتی شمال ایران را در بازار دنیا پس از وضع مصارفی که در خارج ایران تاموقع فروش بآن تعلق میگردد خواهد فروخت .

تبصره ۱ - مقصود از جمله (استعمال و مصرف خصوصی) مقدار نفط تصفیه شده است که اشخاص با شرکاء و کمپانی و شرکتهای و تأسیسات دیگر در ایران مصرف مینمایند و بطور کلی مقصود این است که حاجت سکنه ایران از محصولات مزبوره در صورتیکه موجود شود برآورده گردد و مشروط بر اینکه برای مصرف محلی باشد نه برای صدور جهت فروش در خارج از ایران بوسیله دولت یا اشخاص متفرقه .

تبصره ۲ - کلمه چلیک واحد کیل و عبارت از چهل و دو گالن آمریکائی است بحرارت شصت درجه فارنهایت .

ماده ۱۶ - سهم دولت از بابت این امتیاز لااقل معادل بیست درصد و از عایدات خالص هر کمپانی و کمپانیهای خواهد بود که برای اجرای عملیات مختلفه این امتیاز

ماده ۱۸ - دولت باید در امتیاز نامه قید نماید که دولت ایران حق خواهد داشت در هیئت مدیره هر یک از کمپانی‌ها معادل یک‌خمس از آراء نماینده داشته باشد و این حق مانع نخواهد بود که دولت ایران به تناسب خریداری اسهام خود و یا اتباع ایران نیز نماینده و یا حق رأی در هیئت مدیره داشته باشد.

ماده ۱۹ - هر قدر از اراضی غیر مزروع بایر متعلق بدولت را که مهندسین صاحب امتیاز برای ساختن تأسیسات و لوازم کار و همچنین برای بنای کارخانجات تصفیه و انبار و مخازن لازمه بجهت امتیاز لازم بدانند و برای تأسیسات دولتی طرف احتیاج نباشد از طرف دولت مجاناً بصاحب امتیاز واگذار خواهد شد. راجع به اراضی مزروعه و دائره متعلقه بدولت صاحب امتیاز مقدار لازم اراضی مزبور را باقیمت محل و نرخ معمول خریداری خواهد نمود باستثنای مقداری که برای تأسیسات دولتی لازم است همچنین دولت بصاحب امتیاز حق میدهد که هرگونه اراضی متعلق باشخاصی را که برای مقاصد فوق‌الذکر لازم بدانند باریت مالکین و با شرایط مرضی الطرفین خریداری یا برای تمام مدت امتیاز اجاره نماید و در صورت اختلاف بین مالکین اراضی و صاحب امتیاز دولت مراقبت خواهد داشت که در فروش یا اجاره اراضی باریت خصوصیات محلی اجحاف نشود بعلاوه حقوق هر یک از اتباع ایران که از چاههای کوچک و چشمه‌های نفت در تاریخ تصویب امتیاز تحصیل نفت نمایند بهمان مقداری که در آن تاریخ استفاده مینموده‌اند از طرف صاحب امتیاز رعایت خواهد شد مساجد و قبرستان و زیارتگاهها و سایر اماکن متبرکه و کلیه اراضی حول وحوش آنها تا فاصله ۲۵۰ متری از این حق خارج است مشروط بر اینکه اراضی که بدلائل فوق محفوظ میماند در هیچ مورد از طرف دولت برای حفر چاه بکار نرود اراضی موقوفه نیز با مساعدت دولت و رعایت مصلحت وقف بطور اجاره بصاحب امتیاز واگذار خواهد شد.

ماده ۲۰ - کلیه اراضی که مورد حفر چاه و یا برای تأسیسات صنعتی و اداری لازمه برای استخراج مواد نفتی بکار برده شود و کلیه محصولات نفتی که از مملکت

خارج میشود یا برای خروج ذخیره شده از هرگونه عوارض و رسومات و مالیات و گمرک در تمام این مدت امتیاز معاف خواهند بود و همچنین کلیه ملزومات و ادوات و ماشین آلات و اشیائی را که صاحب امتیاز برای اکتشاف و تحصیل و تصفیه نفت یا حمل یا ساختن و بکار انداختن لوله‌ها لازم باشد و بایران وارد نماید مشمول این معافیت از عوارض و رسومات و مالیات و گمرک خواهد بود ولی اسباب شخصی و مواد غذایی متعلق با جزای صاحب امتیاز و کمپانی‌های متبوعه آن و آنچه در فوق ذکر نشده مشمول این معافیت نیست کلیه اشیائی که بتوسط صاحب امتیاز یا اجزای آن بایران وارد میشود اعم از اشیائی که بموجب این ماده از تأدیه عوارض گمرکی و مالیاتی معاف هستند یا غیر آن باید بترتیب معمول مملکتی وارد شده اظهار نامه آنها بگمرک تسلیم و تفتیش و معاینه گمرکی در مواد آنها بطور صحیح مجرا و معمول گردد .

ماده ۲۱ - حق ساختن و بکار انداختن و نگاهداری (Entretien) لوله‌های

لازمه و شعب آنها برای نقل نفت برای صاحب امتیاز ملحوظ است که با انتخاب مهندسین خود محل ساختن آنها را از جائی که يك یا چند فقره از محصولات منظوره در ماده (۱) یافت شود معین نموده بوسیله آنها آن مواد را در هر نقطه از نقاط ایران یا تا هر نقطه از سرحدات ایران حمل کند مشروط بر اینکه کشیدن لوله‌ها مخالف مندرجات امتیاز نفتی که دولت ایران در تاریخ (۲۸) مارچ (۱۹۰۱) اعطا نموده است نباشد . حقوق ذیل نیز برای صاحب امتیاز حاصل خواهد بود .

ساختن و بکار انداختن و نگاهداری (Entretien) هرگونه چاهها و انبارها و ایستگاهها و دستگاههای تلمبه برای تحصیل و جمع آوری و حمل و نقل گازهای طبیعی و نفت و قیر و مووم معدنی و همچنین ساختن بنادر و اسکله‌ها و ابنیه و خانه‌ها و کارنجات تصفیه و راههای عرابه‌رو و راه آهن مخصوص برای حمل اجزا و ملزومات و محصولات نفت و تراموای و خطوط تلفن (بشرط استرضای شرکت تلفن ایران)

وتلگراف و دستگاههای الکتریک و سیمهای نقاله و تأسیس هرگونه مؤسساتیکه برای اجرای مقررات امتیاز در قطعات چهارگانه لازم است مشروط بر اینکه اولاً بهیچ نوع تأسیساتی جز برای حوائج اقتصادی که مختص اجرای امتیاز باشد مبادرت نشود ثانیاً حق تأسیس راههای آهن و شوسه و تراموای که بصاحب امتیاز داده میشود مزاحم راههای موجوده نبوده و از راههای دیگری که منبعت تأسیس میشوند جلوگیری نمایند. ثالثاً طرح و نقشه ابنیه و وضعیت کلی کارخانجات تصفیه و واگنهای راه آهن و خطوط تلگراف و تلفن و لولههای بزرگ و بندرها و نقاط انتهائی آنها و وسائل دیگر و سواد نقشه جات و راپرتهای متخصص معرفه الارض صاحب امتیاز و مهندسين او که مأمور نقشه برداری و اکتشافات راجعه بامتیاز هستند از طرف صاحب امتیاز باید بدولت تقدیم شود.

تبصره (الف) - حمل و نقل مواد نفتی در صورتیکه در خارج از راهها و تأسیسات خصوصی صاحب امتیاز باشد از حق العبور قانونی راهها معاف نخواهد بود.

(ب) - تلگراف و تلفن فوق الذکر باید با خطوط تلگراف و تلفن عمومی اتصال نداشته باشد.

(ج) - هر نوع تأسیسات بندری که صاحب امتیاز بنماید تابع مقررات داخلی مملکت ایران خواهد بود.

ماده ۲۲ - صاحب امتیاز بدولت حق خواهد داد که مجاناً در موارد احتیاج عمومی از تلفن و تلگراف و هر قبیل وسایل ارتباط و نقلیه متعلقه به صاحب امتیاز موقتاً استفاده نماید ولی این استفاده موقتی بطوری خواهد بود که اساساً مانع تعقیب کارهای صاحب امتیاز نبوده و بمنافع او لطمه نرساند.

ماده ۲۳ - در موقع انقضای مدت امتیاز کلیه ملزومات و ابنیه و اثاثیه و ماشین آلات و هرگونه دارائی دیگر صاحب امتیاز و اراضی که در تصرف یا مورد استفاده

اواست بدولت تعلق خواهد گرفت و صاحب امتیاز از آن بابت حق مطالبه عوض نخواهد داشت ولی در صورتیکه صاحب امتیاز عملیات را جعه بامتیاز را در ظرف دوازده سال اول از تاریخ امتیاز ترك نماید (و در آن صورت امتیاز باطل و از درجه اعتبار ساقط خواهد بود) صاحب امتیاز کلیه حقوق ارضی و اموال غیر منقول خود را بدولت واگذار نموده و فقط حق خواهد داشت بعضی یا تمامی ملزومات و اثاثیه و ماشین آلات و کلیه اموال منقوله دیگری را که بمملکت ایران برای اجرای عملیات این امتیاز وارد کرده است از حدود مملکت ایران خارج نماید چه آنها را نصب و در انبیه استعمال کرده یا نکرده باشد صاحب امتیاز حق دارد اشیاء مزبور را با کشتی بخار چه حمل نماید بدون آنکه دولت ممانعت یا هر قبیل مالیات و گمرک از آنها مطالبه کند.

ماده ۲۴ - صاحب امتیاز متعهد است که برای تعلیم مسائل علمی و عملی راجع به نفت باتباع ایران مساعدت نموده و کارهایی را که معلومات و اطلاعات مخصوصه لازم ندارد اختصاصاً باتباع ایران رجوع کند و اتباع ایرانی را که برای عملیات فنی مستعد و لایق بدانند بسایرین ترجیح دهد.

ماده ۲۵ - دولت میتواند تعهد نماید که در موارد فورس ماژور که باعث اختلال اجرای تعهدات صاحب امتیاز میشود مدت بقای فورس ماژور را بمدت معینه امتیاز بیفزاید و هرگاه صاحب امتیاز وقوع موارد فورس ماژور را مشاهده نماید در ظرف سی روز باید وزارت فوآئد عامه را در طهران مستحضر سازد و دولت در ظرف مدت مناسبی نظریات خود را راجع بوقوع فورس ماژور بصاحب امتیاز اعلام کند و چنانچه بر طبق مقررات فوق از طرف کمپانی وقوع موارد فورس ماژور به دولت اخطار نشود موارد مزبوره از طرف دولت تصدیق نخواهد شد در صورت حدوث اختلاف مابین صاحب امتیاز و دولت در باب وجود موارد فورس ماژور مراتب مختلف فیها بحکمیتی که در ماده (۲۶) پیش بینی شده است ارجاع خواهد شد.

ماده ۴۶ - هرگاه اختلافی در موضوع تفسیر این امتیاز یا در موضوع حقوق ومسئولیت های طرفین متعاهدین حادث شود مراتب مختلف فیها بترتیب ذیل بحکمیت ارجاع میشود .

هریک از طرفین بکنفر حکم تعیین و در صورت امکان حکمین متفقاً حکم ثالثی انتخاب مینمایند و هرگاه در موضوع تعیین حکم ثالث موافقت حاصل نشود طرفین از رئیس دیوان ثابت قضاوت بین المللی یا از محاکم شبیه بان که مرضی الطرفین باشد تقاضای حکم ثالث را خواهند نمود و پس از آن محکمه حکمیت در محلی که دولت ایران تعیین میکند شروع بکار میکنند تصمیم اکثریت سه نفر حکمها معتبر و قطعی بوده و مخارج محاکمه و حقوق حکمها بموجب تصمیم حکمها مأخوذ خواهد شد .

ماده ۴۷ - دولت بکنفر کمیسر معین مینماید که در امور راجعه بامتیاز نماینده دولت خواهد بود و صاحب امتیاز یا نمایندگان او همیشه باو دسترسی خواهند داشت کمیسر مزبور کلیه اطلاعات مربوطه بامتیاز را که دارا باشد هر وقت صاحب امتیاز بخواهد باو خواهد داد و او را راهنمایی خواهد کرد کمیسر مزبور از نماینده که صاحب امتیاز معین میکند کلیه اطلاعات مربوطه بمنافع دولت و اطلاعات راجعه به پیشرفت کار وغیره را مطالبه خواهد کرد که هر زمان دولت بخواهد بدولت اطلاع دهد صاحب امتیاز سالیانه مبلغ پنج هزار دلار طلای رایج امریکا از بابت حقوق کمیسر بدولت خواهد پرداخت .

ماده ۴۸ - امتیازی که بموجب این قانون داده میشود در موارد ذیل ملغی اعلام خواهد شد :

۱ - در صورتیکه تخلف صاحب امتیاز از مدلول ماده (۱۴) این قانون محرز گردد .

۲- در صورتیکه صاحب امتیاز از اجرای تعهداتی که در این قانون مقرر است تخلف ورزد .

۳- در صورتیکه متصدیان این امتیاز عملیاتی بر علیه استقلال و تمامیت ایران نموده و یادرامور مذهبی و سیاسی ایران مداخله نمایند .
در موارد فقره دوم و سوم موضوع تخلف از طرف دولت کتباً بصاحب امتیاز اعلام و چهار ماه باو فرجه داده میشود که در صدد اصلاح برآید و چنانچه صاحب امتیاز از اصلاح تخلف نمود مراتب بحکمیت مذکور در ماده (۲۶) مرجوع و پس از صدور حکم الغاء امتیاز اعلام خواهد شد در اینصورت حقوق و اموال صاحب امتیاز مثل بعد از انقضای مدت امتیاز مجاناً بدولت تعلق خواهد گرفت .

ماده ۲۹ - مجلس شورای ملی ایران اعلام میدارد که هیچگونه امتیازاتی که بتصویب مجلس شورای ملی ایران رسیده باشند نسبت بمعدنیاتی که در قطعات چهارگانه بصاحب امتیاز اعطا میگردد داده نشده و بنا بر این هیچگونه دعاوی که قانوناً معتبر باشد نسبت بمعدنیات مذکوره وجود ندارد و نیز مجلس شورای ملی اعلام میدارد که این امتیاز یگانه امتیاز مانع للغیر است که برای اعمال و اجرای نیات فوق الذکر در قطعات چهارگانه مزبوره اعطا میشود .

ماده ۳۰ - هر قانونی که مخالف مدلول این قانون باشد از تاریخ تصویب این امتیاز ملغی اعلام میشود .

ماده ۳۱ - باستثنای مقررات ماده (۱۴) دولت مجاز است تغییر کلمات و عبارات امتیاز نامه را که مستلزم روشن شدن مضمون و تأثیر قانونی امتیاز باشد و همچنین اضافه کردن موادی را که توضیح آن مستلزم حفظ منافع ایران است و همچنین تصریح اصلاحات فنی را که در ضمن تحریر امتیاز نامه استعمال میشود و از نقطه نظر جلوگیری از اختلاف آتی مفید است قبول نماید .

ماده ۳۳ - امتیازنامه نفت شمال نخستین بزبان فارسی و فرادسه تحریر خواهد شد و درموقع ظهوراختلاف نسخه فرادسه معتبر خواهد بود .

قانون

شرایط اساسی امتیاز معادن نفت یکی از دو
ولایت گیلان یا مازندران بکمپانی معتبری

از اتباع داخله

مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که امتیاز مانع للغير اکتشاف واستخراج نفت وموم وقیر معدنی وگازطبیعی یکی از دوولایت مذکور ذیلرا (گیلان یا مازندران که تنکابن هم ضمیمه آن است) بکمپانی معتبری از اتباع ایران اعطا نماید .

ماده دوم - شرایط این امتیاز برای دولت ازشرایطی که درقانون امتیاز نفت مورخه ۲۳ برج جوزا ۱۳۰۲ مصوبه مجلس شورای ملی مقرر شده نباید کمتر مساعد باشد.

ماده سوم - امتیاز مذکور باید بتصویب مجلس شورای ملی برسد .

دوره چهارم قانونگذاری

فهرست

قسمت سوم - قراردادها

صفحه		عنوان	شماره ترتیب
از	تا		
		قانون راجع بتصویب عهدنامه مودت و دوستی بین دولت علیه ایران و دولت جمهوری چین .	۱
۲۲۳	۲۲۵		
		قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و افغانستان .	۲
۲۲۶	۲۳۰		
		قانون اجازه مبادله عهدنامه دوستی منعقدہ بین دولتین ایران و جمهوری شوروی روسیه .	۳
۲۳۰	۲۴۰		
		قانون تصویب عضویت مملکت ایران در جامعه ملل .	۴
۲۴۰	۲۴۱		
		قانون اجازه مبادله عهدنامه حکمیت بین دولت علیه ایران و جمهوری اتازونی .	۵
۲۴۱	۲۴۳		
		قانون تصویب اصلاحات اصلیه قرارداد پستی بین المللی مادرید .	۶
۲۴۳	۲۵۳		
		قانون اجازه انعقاد قرارداد تجارתי موقتی بین ایران و مصر .	۸
۲۵۳	-		

قسمت سوم قرار دادها

قانون

راجع بتصویب عهدنامه مودت و دوستی بین دولت علیه ایران

و دولت جمهوری چین

مصوب ۱۶ عقرب ۱۳۰۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه دوستی منعقدہ بین دولت علیه و دولت جمهوری چین را که شامل هفت فصل و ضمیمه باین لایحه است تصویب مینماید.

عین عهدنامه مصوبه

چون اعلیحضرت اقدس شاهنشاه ایران و جناب رئیس جمهوری چین هر دو بالسویه و از صمیم قلب مایل هستند روابط دوستی و مودت فیما بین دو دولت برقرار داشته و آنرا بوسیله عهدنامه مودت که بالمقابلہ بجهت اتباع طرفین معاهدتین مفید و سودمند باشد محکم نمایند لهذا و کلاء مختار خود را برای حصول باین مقصود از قرار ذیل معین نمودند .

اعلیحضرت اقدس شاهنشاه ایران جناب میرزا اسحق خان مفخم الدوله ایلمچی

مخصوص و وزیر مختار خودشان در دربار ایتالی را و جناب رئیس جمهوری چین جناب (وان کوان کی) ایلچی مخصوص و وزیر مختار خودشان در دربار ایتالی را - بعد از آنکه وکلای مزبور درم اجلاس نموده و اختیارنامه های خود را مبادله کرده و آنرا موافق قاعده و مرتب بترتیبات شایسته یافته در مفاد فصول ذیل متفق الرأی شدند :

فصل اول - از امروز به بعد دوستی صادقانه و مناسبات حسنه فیما بین ایران

و چین و اتباع دولتین مزبورین برقرار خواهد بود .

فصل دوم - سفرای کبار و وزرای مختار و شارژدافرها که هر یک از دولتین

معظمتین معاهدتین بخواهند بدربار یکدیگر مأمور نمایند خود و تمام اجزاء سفارتی آنها در ممالک طرفین مثل سفراء و مأمورین سیاسی دول متحابه کامله الوداد پذیرفته شده همان رفتار و کاملاً همان احترامات و امتیازات را غیر از رسیدگی بمرافعات تبعه دولت خود دارا خواهند بود .

فصل سوم - اتباع دولتین معظمتین معاهدتین خواه در موقع مسافرت و خواه

در موقع اقامت مورد احترام واقع شده و کاملاً در حفظ و حمایت مأمورین دولت متوقف فیها و مأمورین دولت متبوعه خودشان خواهند بود .

فصل چهارم - اتباع دولتین معظمتین معاهدتین همقیم یا مسافر در ممالک همدیگر

تابع قوانین محلی بوده مرافعه و مناقشه و جنحد و جنایت آنها در محاکم محلی ایران و چین رسیدگی و فیصله خواهد گرفت .

فصل پنجم - دولتین معظمتین معاهدتین حق خواهند داشت قونسول ژنرال

و قونسول و ویس قونسول یا وکیل قونسول برای اقامت در شهرهای عمده و در بنادر مملکت یکدیگر که این قبیل مأمورین مجاز باقامت در آنجا هستند مأمور نمایند و مأمورین مزبور به استثنای حق رسیدگی به امور مرافعه و مشاجره و جنحه و جنایت تبعه از

تمام حقوق و امتیازات که بمأمورین قونسولگری دول کامله الوداد داده شده بهره‌مند خواهند بود .

مأمورین مزبور باید قبل از شروع بانجام وظایف مأموریتی خودشان مطابق معمول تصدیقنامه مأموریت را (اکز کواتور) از دولتی که در مملکت اقامت خواهند داشت تحصیل نمایند .

دولتمین متعاهدین اگر مایل شدند يك نفر از تجار را بسمت جنرال قونسول یا قونسول یا ویس قونسول یا وکیل قونسولی معین نمایند مأموریت آن افتخاری خواهد بود .

فصل ششم - این عهدنامه در چهار نسخه در هر يك از السنه فارسی چینی و فرانسه نوشته خواهد شد اگر اختلافی در تعبیر عبارت فارسی یا چینی روی دهد مطابق نسخه فرانسه که برای طرفین واجب الاجری است قطع خواهد شد .

فصل هفتم - این عهدنامه موافق قوانین مملکت ایران و چین بتصدیق اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری چین رسیده هر چه زودتر مبادله خواهد شد .

لهذا وکلای مختار این عهدنامه را امضاء نموده و بمهر خود مهورداشتند. در شهر رم بتاريخ روز سه شنبه ۱۴ شهر رمضان یک هزار و سیصد و سی و هشت هجری و غرد ژون یک هزار و نصد و بیست میلادی سال نهم جمهوری چین .

امضاء : میرزا اسحق خان مفخم الدوله (محل مهر) امضای فرانسه

امضاء : وان کوان کی (محل مهر) بخط چینی « «

قانون

اجازة مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و افغانستان

مصوب ۱۴ قوس ۱۳۰۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که عهدنامه مورخه ۱۵ شوال المکرم سنه ۱۳۳۹ منعقدہ بین دولتین ایران و افغانستان را که مشتمل بر دوازده فصل و دو فصل الحاقیه و ضمیمه باین قانون است مبادله نماید .

متن عهدنامه

چون جهت جامعه اسلامیہ و روابط نژادی و علایق حسن مجاورت و همسایگی دولتین ایران و افغانستان اقتضا داشت که مراودات حسنه و روابط دوستانه بین الدولتین بوسیله انعقاد یک عهدنامه مستحکم گردد .

لہذا برای اجرای این مقصود مقدس اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب حاج میرزا حسن خان محتشم السلطنہ وزیر امور خارجه و اعلیحضرت امیر افغانستان جناب سردار عبدالعزیز خان وزیر مختار و ایلچی معتمد خود را و کلای مختار خود تعیین فرموده و مشارالیهما پس از مبادله اختیار نامہهای رسمی خود فصول ذیل را منعقد نمودند :

فصل اول - از امروز ببعد دوستی صادقانه و مناسبات حسنه فیما بین ایران و افغانستان و اتباع دولتین مزبور تین برقرار خواهد بود .

فصل دوم - سفرای کبار و وزرای مختار و شاردن و افرهای هر یک از دولتین معظمتین متعاهدتین در دربار یکدیگر از کلیه حقوق و امتیازاتی که بموجب عادت و رسوم بین المللی معمول و مقرر شده است بهره مند خواهند بود .

فصل سوم - اتباع دولتین معظمتین متعاهدتین خواه در موقع مسافرت و خواه

درموقع اقامت مورد احترام واقع شده و کاملاً در حمایت مأمورین دولت متبوعه خودشان خواهند بود .

فصل چهارم - اتباع دولتين متعاهدتين مقيم يا مسافر در ممالك همدیگر

تابع قوانین محلی بوده مرافعه و مناقشه و جنحه و جنایت آنها در محاکم عدلیه محلی ایران و افغانستان رسیدگی و تسویه خواهد گردید مأمورین سیاسی یا قنصلگری طرفین معظمین بهیچوجه حق دخالت در مسائل قضائی اعم از حقوقی و جزائی اتباع خود در خاک یکدیگر نداشته و مرجع کلیه دعاوی اتباع دولتين محاکم داخلی دولت متوقف فیها خواهد بود .

فصل پنجم - دولتين معظمتين متعاهدتين حق خواهند داشت قنصل ژنرال و

قنصل و ویس قنصل یا وکیل قنصلگری برای اقامت در شهرهای عمده و مراکز تجارتي مملکت یکدیگر مأمور نمایند ولی مأمورین مزبور وقتی شروع بانجام وظایف مأموریت خودشان خواهند نمود که مطابق معمول دولت متوقف فیها تصدیقنامه مأموریت آنها صادر شده باشد .

فصل ششم - اتباع دولتين در ممالك یکدیگر از کلیه خدمات نظامی و سایر

وظایفی که مخصوص به اتباع داخله هر دولت است معاف و مستثنی خواهند بود .

فصل هفتم - در صورت تقصیر و فراریکی از اتباع دولتين متعاهدتين به مملکت

دیگری مأمورین دولتين معظمتين حق خواهند داشت که بوسیله مجاری سیاسی اعاده او را به مملکت خود تقاضا نمایند و از طرف حکومت محلیه از این مساعدت خودداری نخواهد شد ولیکن مقصرین سیاسی از این ترتیب مستثنی خواهند بود .

فصل هشتم - برای استحکام مناسبات و دادیه و روابط تجارتي طرفین متعاهدتين

عهد و قراردادهای لازمه راجع بمناسبات تجارتي و رسومات گمرکی و مبادلات پستی

و تلگرافی باسرع اوقات ترتیب داده و پس از امضاء و تصدیق بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

فصل نهم - وقوع جنگ بین یکی از دولتین متعاهدتین با دولت ثالثی موجب حدوث خلل در روابط دوستی و مودت بین طرفین نبوده و طرف دیگر ملتزم خواهد بود که از تسهیل موجبات و موفقیت دولت دشمن بر طبق قوانین بیطرفی احتراز کند .

فصل دهم - برای اینکه دوستی و اعتماد صادقانه موجود بین مملکت شاهنشاهی ایران و مملکت پادشاهی افغانستان کاملاً مشهود گردد دولتین متعاهدتین مصمم شده اند که کلیه اشکالات مهمه و اختلافات حاصله بین خود را که بطرز مطلوبی از راه مذاکرات سیاسی خاتمه پذیر نگردد مطابق مقررات و عادات بین المللی مسئله را بحکمیت رجوع نمایند و نیز طرفین متعهد میشوند که از روی صمیمیت کامل احکام صادره را بموقع اجرا گذارند .

فصل یازدهم - این عهدنامه به نسختین بزبان فارسی نوشته میشود .

فصل دوازدهم - نمایندگان طرفین متعاهدتین متعهد میشوند که در مدت سه ماه از تاریخ امضاء یا در صورت امکان زودتر اسناد لازمه دائر تصدیق عهدنامه را در طهران یا کابل مبادله نمایند .

بناء علیهذا نمایندگان طرفین متعاهدتین این عهدنامه را امضاء و مهر نمودند .

طهران بتاریخ ۱۵ شهر شوال المکرم ۱۳۳۹ مطابق اول سرطان ۱۳۰۰ .

امضاء : وزیر امور خارجه دولت علیه ایران (حسن محشم السلطنه) .

امضاء : عبدالعزیز سفیر دولت علیه افغانستان .

فصول الحاقیه

فصل اول - مقصود از عبارت فصل سوم این عهدنامه (اتباع دولتین معظمین متعاهدتین خواه درموقع مسافرت و خواه درموقع اقامت مورد احترام واقع شده

کاملاً در حمایت مأمورین دولت متبوعه خودشان خواهند بود) این است که مأمورین دولت متبوعه میتوانند در حدود قوانین جاریه مملکت متوقف فیها بامراجعه بمأمورین مملکت مزبوره تسهیلاتی برای اتباع خودشان فراهم نمایند .

فصل دوم - طوائف و ایلاتی که سابقاً از افغانستان بایران آمده اند اعم از بربری و غیره کمافی السابق تبعه ایران میباشد . بر بریهائی که قصد مسافرت بخاک افغانستان رداشته باشند بدون آنکه تذکرهاى خود را بامضای مأمورین افغانستان مقیمین ایران برسانند حق ورود بخاک افغانستان را نخواهند داشت طوائف سرحد نشین که در خاک دولتین ییلاق، و قشلاق می نمایند در مدت توقف در خاک ایران با آنها معامله تبعه ایران و در مدت توقف در افغانستان معامله تبعه افغانستان خواهد شد .

افرادی که از افغانستان قبل از تأسیس سفارت دولت افغانستان در طهران بایران آمده و سکنی اختیار کرده اند کمافی السابق تبعه ایران میباشد تجاری که فقط برای معاملات تجارتی از افغانستان بایران مسافرت نموده و در ایران اقامت دائمی اختیار نکرده اند و نیز بموجب اسناد محقق است که در دوائر رسمی ایران با آنها معامله تبعه ایران نشده است تبعه افغانستان شناخته خواهند شد .

*** فصل سوم - همچنین طوائف و ایلاتی که سابقاً از ایران بافغانستان رفته اند کمافی السابق تبعه دولت متوقف فیها میباشد و بدون اینکه تذکر خود را بامضای مأمورین ایران برسانند حق ورود بخاک ایران را نخواهند داشت چنانکه همین ترتیب نظیراً موافق فصل دوم الحاقی نسبت بکلیه طوائف و ایلاتی که سابقاً از افغانستان بایران آمده اند مجری خواهد شد افرادی که از ایران قبل از تأسیس سفارت ایران در کابل بافغانستان رفته سکنی اختیار کرده اند کمافی السابق تبعه افغانستان شناخته میشوند تجاری که فقط برای معاملات تجارتی از ایران بافغانستان مسافرت نموده اند**

*** این فصل در تاریخ ۱۵ جدی ۱۳۰۶ شمسی بعهدنامه فوق ضمیمه و تصویب شده است .**

و در افغانستان اقامت دائمی اختیار نکرده اند و نیز بموجب اسناد محقق است که در دوایر رسمی افغانستان با آنها معامله تبعه افغانستان نشده است تبعه ایران شناخته خواهند شد .

قانون

اجازه مبادله عهدنامه دوستی منعقدہ بین دولتین ایران و جمهوری

شوروی روسیه

مصوب ۲۳ قوس ۱۳۰۰ شمسی

مادۀ واحده - مجلس شورای ملی باستنادمراسله نمرة ۱۶۰۰ مورخ ۲۰ قوس ۱۳۰۰ شمسی که از طرف نماینده مختار دولت شوروی روسیه بوزیر امور خارجه ایران نوشته شده است بدولت اجازه میدهد که عهدنامه دوستی منعقدہ بین نمایندگان دولت علیه ایران ودولت جمهوری شوروی روسیه را که شامل بر ۲۶ فصل وضمیمه باین ماده میباشد مبادله نماید .

* * *

متن عهدنامه

چون دولت ایران از يك طرف و دولت جمهوری اتحادی اشتراکی شوروی روسیه از طرف دیگر نهایت درجه مایل بودند که روابط محکم و حسنه همجواری و برادری در آتیه ما بین ملتین ایران و روس برقرار باشد لهذا مصمم شدند که داخل مذاکره در این باب شده و برای این مقصود اشخاص ذیل را وکلائی مختار خود نمودند .

از طرف دولت ایران علیقلی خان مشاور الممالک . از طرف دولت جمهوری اتحادی اشتراکی شوروی روسیه گه ارگی واسیلیویچ چیچرین ولومیخائیلویچ کاراخان .

وکلاهی مختار مزبور پس از ارائه اعتبارنامه‌های خود که موافق قاعده و ترتیبات مقتضیه بوده در آنچه ذیلا ذکر میشود توافق نظر حاصل نمودند :

فصل اول

دولت شوروی روسیه مطابق بیانیه‌های خود راجع بمبنای سیاست روسیه نسبت بملت ایران مندرجه در مراسلات ۱۴ یا نوار ۱۹۱۸ و ۲۶ ایون ۱۹۱۹ یکمرتبه دیگر رسماً اعلان مینماید که از سیاست جا برانه که دولت‌های مستعمراتی روسیه که باراده کارگران و دهاقین این مملکت سرنگون شدند نسبت بایران تعقیب مینمودند قطعاً صرف نظر مینماید .

نظر بآنچه گفته شد و با اشتیاق باین که ملت ایران مستقل و سعادتمند شده و بتواند آزادانه در دارائی خود تصرفات لازم را بنماید دولت شوروی روسیه تمام معاهدات و مقاولات و قراردادها را که دولت تزاری روسیه با ایران منعقد نموده و حقوق ملت ایران را تضییع مینمود ملغی و از درجه اعتبار ساقط شده اعلان مینماید .

فصل دوم

دولت شوروی روسیه از سیاست دولت‌های روسیه تزاری که بدون رضایت ملل آسیا و به بهانه تأمین استقلال ملل مزبور با سایر ممالک اروپا در باب مشرق معاهداتی منعقد مینمودند که بالنسبه منجر باستملاک آن میگردد اظهار تنفر مینماید . این سیاست جنایت کارانه را که نه تنها استقلال ممالک آسیا را منهدم مینمود بلکه ملل زنده مشرق را طعمه حرص غارتگران اروپائی و تعدیات مرتب آنها قرار میداد دولت شوروی روسیه بدون هیچ شرطی نفی مینماید .

نظر با آنچه گفته شد و مطابق اصول مذکوره در فصل اول و چهارم این معاهده دولت شوروی روسیه استنکاف خود را از مشارکت در هر نوع اقدامی که منجر بتضعیف و محفوظ نماندن سیادت ایران بشود اعلان نموده و کلیه معاهدات و قراردادهائی را که دولت سابق روسیه با ممالک ثالثی بضرر ایران و راجع بآن منعقد نموده است ملغی و از درجه اعتبار ساقط میدانند .

فصل سوم

دولتین معظمتین متعاهدتین رضایت میدهند که سرحد مابین ایران و روسیه را مطابق تعیین کمیسیون سرحدی ۱۸۸۱ تصدیق و رعایت نمایند ضمناً بواسطه عدم میلی که دولت شوروی روسیه از استفاده از ثمره سیاست غاصبانه دولت تزاری سابق روسیه دارد از انتفاع از جزائر عاشوراده و جزائر دیگری که در سواحل ولایات استرآباد ایران واقع میباشند صرف نظر کرده و همچنین قریه فیروزه را با اراضی مجاوره آن که مطابق قرارداد ۲۸ مای ۱۸۹۳ از طرف ایران بر روسیه انتقال داده شده است با ایران مسترد میدارد .

دولت ایران از طرف خود رضایت میدهد که شهر سرخس معروف بسرخس روس یا سرخس کهنه با اراضی مجاور آن که منتهی به رودخانه سرخس میشود در تصرف روسیه باقی بماند .

طرفین معظمتین متعاهدتین با حقوق مساوی از رودخانه اترک و سایر رودخانهها و آبهای سرحدی بهره مند خواهند شد و ضمناً برای تنظیم قطعی مسئله انتفاع از آبهای سرحدی و برای حل کلیه مسائل متنازع فیهای سرحدی و اراضی يك کمیسیون مرکب از نمایندگان ایران و روسیه معین خواهد شد .

فصل چهارم

با تصدیق این که هر يك از ملل حق دارد مقدرات سیاسی خود را بلا مانع و آزادانه

حل نماید هر يك از طرفين معظمتين متعاهدتين از مداخلة در امور داخلی طرف مقابل صرف نظر کرده و جداً خودداری خواهد نمود .

فصل پنجم

طرفين معظمتين متعاهدتين تقبل مينمايند که :

۱- از ترکیب و یا توقف تشکیلات و یا دستجات (گروپها) بهر اسم که نامیده شوند و یا اشخاص منفرد که مقصود تشکیلات و اشخاص مزبوره مبارزه با ایران و روسیه و همچنین با ممالک متحده با روسیه باشد در خاک خود ممانعت نمایند .

و همچنین از گرفتن افراد قشونی و یا تجهیزات نفرات برای صفوف قشون و یا قواء مسلحه تشکیلات مزبوره در خاک خود ممانعت نمایند .

۲- بکلیه ممالک و یا تشکیلات قطع نظر از اسم آن تشکیلات که مقصودشان مبارزه با متعاهد معظم باشد نباید اجازه داده شود که بخاک هر يك از طرفين معظمتين متعاهدتين تمام آنچه را که ممکن است بر ضد متعاهد دیگر استعمال شود وارد نموده و یا عبور دهند .

۳- با تمام وسایلی که بآن دسترس باشد از توقف قشون و یا قواء مسلحه مملکت ثالث دیگری در صورتیکه احتمال برود توقف قواء مزبوره باعث تهدید سرحدات و یا منافع و یا امنیت متعاهد معظم دیگر می شود باید در خاک خود و متحدین خود ممانعت نمایند .

فصل ششم

طرفين معظمتين متعاهدتين موافقت حاصل کردند که هر گاه ممالک ثالثی بخواهند بوسیله دخالت مسلحه سیاست غاصبانه را در خاک ایران مجری دارند یا خاک ایران را مرکز حملات نظامی بر ضد روسیه قرار دهند و اگر ضمناً خطری سرحدات دولت جمهوری اتحادی شوروی روسیه و یا متحدین آن را تهدید نماید و اگر حکومت ایران پس از اخطار دولت شوروی روسیه خودش نتواند این خطر را رفع نماید دولت شوروی حق

خواهد داشت قشون خود را بخاک ایران وارد نماید تا اینکه برای دفاع از خود اقدامات لازمه نظامی را بعمل آورد دولت شوروی روسیه متعهد است که پس از رفع خطر بلادرنگ قشون خود را از حدود ایران خارج نماید .

فصل هفتم

نظر باینکه ملاحظات مذکوره در فصل ۶ می توانند همچنین در باب امنیت در بحر خزر مورد پیدانماید لهذا طرفین معظمین متعهدتین موافق هستند که اگر در جزء افراد بحریه ایران اتباع دولت ثالثی باشند که از بودن خود در بحریه ایران برای تعقیب مقاصد خصمانه نسبت بدروسیه استفاده نمایند دولت شوروی روسیه حق خواهد داشت که انفصال عناصر مضر مزبوره را از دولت ایران بخواهد .

فصل هشتم

دولت شوروی روسیه انصراف قطعی خود را از سیاست اقتصادی که حکومت تزاری روسیه در شرق تعقیب مینمود و بدولت ایران نه از نقطه نظر توسعه اقتصادی و ترقی ملت ایران بلکه برای اسارت سیاسی ایران پول میداد اعلان می نماید .
 بنا بر این دولت شوروی روسیه از هر نوع حقوق خود نسبت بقروضی که دولت تزاری بایران داده است صرف نظر کرده و اینگونه استقراض هارا نسخ شده وغیر قابل تأدیبه می شمارد همچنین دولت شوروی روسیه از تمام تقاضاهای راجع بانقاع از عواید مملکتی ایران که وثیقه استقراضهای مذکوره بودند صرف نظر می نماید .

فصل نهم

دولت شوروی روسیه نظر باعلان نفی سیاست مستعمراتی سرمایه داری که باعث بدبختیها و خون ریزیهای بیشمار بوده و میباشد از انتفاع از کارهای اقتصادی روسیه تزاری که قصد از آنها اسارت اقتصادی ایران بود صرف نظر می نماید .

بنا بر این دولت شوروی روسیه تمام نقدینه و اشیاء قیمتی و کلیه مطالبات و بدهی بانک استقراضی ایران را و همچنین کلیه دارائی منقول و غیر منقول بانک مزبور را در خاک ایران بملکیت کامل ملت ایران واگذار مینماید .

توضیح آنکه در شهرهاییکه مقرر است قونسولگریهای روسیه تأسیس شوند و در آنجاها خانههای متعلقه ببانک استقراضی ایران وجود داشته و مطابق همین فصل ۹ منتقل بدولت ایران میشود دولت ایران رضایت میدهد که یکی از آن خانهها رامجاناً برای استفاده مطابق انتخاب دولت شوروی روسیه برای محل قونسولگری روسیه واگذار نماید .

فصل دهم

دولت شوروی روسیه کوشش سیاست مستعمراتی دنیا را که در ساختن راهها و کشیدن خطوط تلگرافی در ممالک غیر برای تأمین نفوذ نظامی خود بر توسعه تمدن ملل ترجیح میدهد نفی کرده و مایل است که وسایل مراودات و مخبرات که برای استقلال و تکمیل تمدن هر ملتی لزوم حیاتی دارد با اختیار خود ملت ایران واگذارده شود و ضمناً هم بقدر امکان خسارات وارده به ایران بواسطه قشون دولت تزاری جبران شود لهذا دولت شوروی روسیه مؤسسات روسی ذیل را بلاعوض بملکیت قطعی ملت ایران واگذار مینماید :

الف - راههای شوسه از انزلی بطهران و از قزوین بهمدان باتمام اراضی و ابنیه و اثاثیه متعلق براههای مذکوره .

ب - خطوط راه آهن از جلفا به تبریز و از صوفیان بدریاچه ارومیه باتمام ابنیه و وسائل نقلیه و متعلقات دیگر .

ت - اسکلهها و انبارهای مال التجاره و کشتیهای بخاری و کرجیها و کلیه وسایل نقلیه در دریاچه ارومی باتمام متعلقات آنها .

ث -- تمام خطوط تلگرافی و تلفونی با تمام متعلقات و ابنیه و اثاثیه که در حدود ایران بتوسط دولت سابق تزاری ساخته شده است .

ج -- بندرانزلی (پر) بانبارهای مالالتجاره و کارخانه چراغ برق و سایر ابنیه .

فصل یازدهم

نظر باینکه مطابق اصول بیان شده در فصل اول این عهدنامه - عهدنامه منعقد در ۱۰ فورال ۱۸۲۸ مابین ایران و روسیه در ترکمان چائی نیز که فصل ۸ آن حق داشتن بحریه را در بحر خزر از ایران سلب نموده بود از درجه اعتبار ساقط است لہذا طرفین معظمین متعاهدین رضایت میدهند که از زمان امضاء این معاهده هر دو بالسویہ حق کشتیرانی آزاد را در زیر بیرقهای خود در بحر خزر داشته باشند .

فصل دوازدهم

دولت شوروی روسیه پس از آنکه رسماً از استفاده از فواید اقتصادی که مبتنی بر تفوق نظامی بوده صرف نظر نمود اعلان مینماید که علاوه بر آنچه در فصول نه و ده ذکر شد سایر امتیازات نیز که دولت سابق تزاری عنفاً برای خود و اتباع خود از دولت ایران گرفته بود از درجه اعتبار ساقط میباشد .

دولت شوروی روسیه از زمان امضاء این عهدنامه تمام امتیازات مذکورہ را اعم از آنکه بموقع اجرا گذارده شده باشند و یا گذارده نشده باشند و تمام اراضی را که بواسطه آن امتیازات تحصیل شده اند بدولت ایران که نماینده ملت ایران است واگذار مینماید .

از اراضی و مایملکی که در ایران متعلق بدولت تزاری سابق بوده محوطه سفارت روس در طهران و درزرگنده با تمام ابنیه و اثاثیه موجوده در آنها و همچنین محوطه‌ها و ابنیه و اثاثیه جنرال قونسولگری‌ها و قونسولگری‌ها و ویس قونسولگری‌های سابق روسیه در ایران در تصرف روسیه باقی میماند .

توضیح آنکه: دولت شوروی روسیه از حق اداره کردن قریه زرگنده که متعلق بدولت سابق تزاری بود صرف نظر مینماید.

فصل سیزدهم

دولت ایران از طرف خود وعده میدهد که امتیازات و مایملکی را که مطابق این عهدنامه بایران مسترد شده است بتصرف و اختیار و یا استفاده هیچ دولت ثالث و اتباع دولت ثالثی واگذار ننموده و تمام حقوق مذکوره را برای رفاه ملت ایران محفوظ بدارد.

فصل چهاردهم

باتصدیق اهمیت شیلات سواحل بحر خزر برای اعاشه روسیه دولت ایران پس از انقضاء اعتبار قانونی تقبلات فعلی خود نسبت به شیلات مزبوره حاضر است که با اداره ارزاق جمهوریت اتحادی اشتراکی شوروی روسیه قرار دادی درباب صید ماهی با شرایط خاصی که تا آن زمان معین خواهد شد منعقد نماید.

همچنین دولت ایران حاضر است که بادولت شوروی روسیه داخل مطالعه وسائلی که حالیه نیز تا رسیدن موقع شرایط مذکوره در فوق امکان رساندن مواد شیلات مزبوره را بروسیه در نظر ادارات ارزاق جمهوری اشتراکی روسیه تأمین بنماید بشود.

فصل پانزدهم

دولت شوروی روسیه نظر باصول اعلام شده خود درباب آزادی عقاید مذهبی مایل است به تبلیغات مذهبی که مقصود باطنی از آن اعمال نفوذ سیاسی در توده مردم و کمک بدسایس سبغانه تزاری بوده در ممالک اسلامی خاتمه دهد.

بنابراین دولت شوروی روسیه انحلال تمام هیئت‌های روحانی را که در ایران دولت سابق تزاری تأسیس کرده بود اعلان مینماید و اقدام خواهد نمود که بعدها از روسیه بایران اینگونه هیئت‌ها اعزام نشوند.

دولت شوروی روسیه اراضی و ابنیه و دارائی هیئت ارتودکس را در ارومیه و همچنین تمام دارائی سایر مؤسسات سنخ هیئت مزبوره را بلاعوض به ملکیت دائمی ملت ایران که دولت ایران نماینده آن است واگذار مینمایند .

دولت ایران اراضی و ابنیه و دارائی مزبور را بمصرف ساختن مدارس و سایر مؤسسات معارفی خواهد رساند .

فصل شانزدهم

نظر بمندرجات مراسله دولت شوروی بتاریخ ۲۵ اییون ۱۹۱۹ راجع بابطال قضاوت قونسولها - اتباع روسیه ساکن ایران و همچنین اتباع ایران ساکن روسیه از تاریخ امضاء این معاهده دارای حقوق مساوی باسکنه محلی بوده و محکوم قوانین مملکت متوقف فیها خواهند بود و بتمام کارهای قضائی آنها در محاکم محلی رسیدگی خواهد شد .

فصل هفدهم

اتباع ایران در روسیه و همچنین اتباع روسیه در ایران از خدمت نظامی و تأدیه هر نوع مالیات نظامی یا عوارض نظامی معاف هستند .

فصل هیجدهم

اتباع ایران در روسیه و اتباع روسیه در ایران در آزادی مسافرت در داخله مملکت دارای حقوقی میباشند که باتباع دول کامله الوداد بغیر از دول متحده باروسیه واگذار میشود .

فصل نوزدهم

طرفین معظمتین متعاهدتین در مدت قلیلی پس از امضاء این عهدنامه اقدام در تجدید روابط تجارتنی خواهند نمود .

وسائل تنظیم واردات و صادرات مال التجاره و تأدیه قیمت آن و همچنین طرز

دریافت و میزان حق گمرکی که از طرف ایران بر مال التجاره روس تعلق میگیرد مطابق قرارداد خاص تجارنی که بوسیله کمیسیون خاص از نمایندگان طرفین تشکیل خواهد شد معین خواهد گردید .

فصل بیستم

طرفین معظمین متعاهدتین متقابلاً بهمدیگر حق ترانزیت میدهند که از طریق ایران و با طریق روسیه بممالک ثالثی مال التجاره حمل نمایند ضمناً بر مال التجاره حمل شده عوارض بیش از آنچه از مال التجاره دول کامله الوداد غیر از ممالک متحده یا جمهوری اتحاد شوروی روسیه اخذ میشود نباید تعلق بگیرد .

فصل بیست و یکم

طرفین معظمین متعاهدتین در اقل مدت پس از امضاء این عهدنامه اقدام در استقرار روابط تلگرافی و پستی ما بین ایران و روسیه خواهند نمود شرایط روابط مذکوره در قرارداد خاص پستی و تلگرافی معین خواهد شد .

فصل بیست و دوم

برای تثبیت روابط و دادیه همجواری و تهیه موجبات درك حسن نیت همدیگر که پس از امضاء این عهدنامه فیما بین برقرار میشود هر يك از طرفین معظمین متعاهدتین در پایتخت طرف مقابل نماینده مختار خواهند داشت که چه در ایران و چه در روسیه دارای حق مصونیت خارج از مملکت (اکستری توریالیمه) و سایر امتیازات مطابق قوانین بین المللی و عادات و همچنین قواعد و مقررات جاریه در مملکتین نسبت بنمایندگان سیاسی خواهند بود .

فصل بیست و سوم

طرفین معظمین متعاهدتین به نیت توسعه روابط مملکتین متقابلاً در نقاطی که برضایت طرفین معین خواهد شد تأسیس قونسولگریها خواهند نمود حقوق و صلاحیت

قونسولها در قرارداد مخصوصی که بلا تأخیر پس از امضاء این عهدنامه منعقد خواهد شد و همچنین مطابق قواعد و مقررات جاریه در هر دو مملکت نسبت بمؤسسه قونسولها معین خواهد شد .

فصل بیست و چهارم

این عهدنامه باید در ظرف سه ماه تصدیق شود مبادله تصدیق نامه‌ها در شهر طهران حتی الامکان در مدت قلیلی بعمل خواهد آمد .

فصل بیست و پنجم

این عهدنامه بزبان فارسی و روسی در دو نسخه اصلی نوشته شده و در موقع تفسیر آن هر دو نسخه معتبر میباشند .

فصل بیست و ششم

این عهدنامه فوراً پس از امضاء دارای اعتبار خواهد شد .
برای تصدیق آنچه گفته شد امضاء کنندگان ذیل این عهدنامه را امضاء کرده و به امپار خود مهور نمودند .
در شهر مسکو در ۲۶ فورال ۱۹۲۱ تحریر شد امضاء : گه ارگی چیچرین ل .
کاراخان - مشاور الممالک .

قانون

تصویب عضویت مملکت ایران در جامعه ملل

مصوب ۹ جدی ۱۳۰۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عضویت مملکت ایران را در جامعه ملل

تصویب مینماید .

قانون

اجازه مبادله عهدنامه حکمیت بین دولت علیه ایران و جمهوری آتازونی

مصوب ۲ حوت ۱۳۰۰ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد عهدنامه حکمیت منعقد بین دولت علیه ایران و دولت جمهوری آتازونی مورخه هشتم ربیع الاول ۱۳۳۳ که مشتمل بر چهار ماده و منضم باین لایحه است مبادله نماید .

* * *

متن عهدنامه

چون اعلیحضرت همایونی پادشاه ایران و رئیس جمهوری آمریکا به تشدید روابط و دادیه که اسباب اتحاد ایشان گردیده است مایل میباشند و نیز برای پیشرفت کار صلح اهتمامی دارند مصمم گردیده اند که برای این مقصود معاهده منعقد دارند و برای اینکار نمایندگان خود را ازین قرار معین داشته اند از طرف اعلیحضرت همایونی پادشاه ایران جناب میرزا حسن خان و ثوق الدوله وزیر امور خارجه آن دولت و از طرف رئیس جمهوری آتازونی مستر چارلس ولزرسل وزیر مختار و ایلیچی مخصوص آن دولت در دربار ایران مشارالیهما بعد از اینکه وکالت نامه های خود را مبادله کرده و شرایط صحت رادر آن یافتند فصول ذیل را مقرر داشتند :

ماده اول - طرفین متعاهدین معظم تقبل می نمایند که کلیه اختلافات حاصله بین خود را ازهر قبیل که باشد در صورتیکه وسایل دیپلماتیکی به حل آنها موفق نگردد برای تحقیق و تهیه راپورت بکمسیون بین المللی که بطریق مذکور در ماده بعد باید تشکیل شود رجوع نمایند و نیز متعهد میشوند در مدتی که کمسیون مشغول تحقیق و تهیه راپورت است اعلان جنگ ننموده آغاز مخاصمت نکنند .

ماده دوم - کمیسیون بین المللی باید مرکب از پنج عضو باشد که بطریق ذیل انتخاب خواهند گردید هر یک از دولتین يك عضو از مملکت خود معین نموده و يك عضو نیز از مملکت ثالثی تعیین خواهد کرد عضو پنجم بموافقت مشترک دولتین انتخاب خواهد شد مخارج کمیسیون را دولتین لدی الاقتضا بطور متساوی خواهند پرداخت کمیسیون بین الملل باید در ظرف چهار ماه پس از مبادله تصدیق نامه های این معاهده تشکیل شود و هر گاه بجهتی یکی از اعضاء کمیسیون از میان برود تکمیل اعضاء بطریق انتخاب اصلی بعمل خواهد آمد .

ماده سوم - در صورتی که طرفین متعاهدین معظم نتوانند بطریق دیپلوماتیکی حل اختلاف نمایند باید بلا تأخیر اختلاف مزبوره را برای تحقیق و تهیه راپورت بکمیسیون بین الملل رجوع نمایند کمیسیون بین الملل نیز میتواند متبادراً اقدام نماید و در اینصورت باید به دولتین اطلاع داده و معاضدت آنها را در این تحقیقات درخواست کند .

راپورت کمیسیون بین الملل در ظرف يك سال پس از تاریخی که کمیسیون شروع تحقیقات خود را اعلام نموده است باید تهیه و تدارک شود مگر اینکه طرفین متعاهدین معظم بالاتفاق مدت مزبوره را توسعه دهند .

راپورت مزبوره باید در سه نسخه تهیه شود يك نسخه از آن باید بهر يك از دولتین تقدیم گردیده و نسخه سیم را خود کمیسیون برای دفتر خویش حفظ خواهند نمود . طرفین متعاهدین بخویشتن حق میدهند که پس از تقدیم راپورت کمیسیون در مسئله مختلف فیها هر يك موافق نظریات شخصی خود رفتار نمایند .

ماده چهارم - این معاهده باید از طرف اعلیحضرت همایونی پادشاه ایران باتصویب مجلس ملی و از طرف رئیس جمهوری آتازونی با موافقت و تصویب سنای آن

مملکت تصدیق و امضاء شده تصدیق نامه های راجعه بآن هر چه زودتر مبادله گردد این معاهده بلافاصله پس از مبادله تصدیق نامه ها اعتبار پیدا نموده تا مدت پنج سال باعتبار خود باقی خواهد بود و بعد از انقضاء مدت پنج سال هر گاه یکی از طرفین متعاهدین بطرف دیگر اعلام نماید که میخواهد باین معاهده خاتمه دهد از تاریخ این اعلام تا مدت دوازده ماه دیگر باز معاهده باعتبار خود باقی خواهد بود تصدیقاً لما قبل نمایندگان این معاهده را امضاء نموده و بمهر خود ممهور ساختند .

در طهران در هشتم ماه ربیع الاول ۱۳۳۲ هجری مطابق با چهارم فوریه ۱۹۱۴ مسیحی در دو نسخه نوشته شد .

امضاء و ثوق الدوله	مهر و ثوق الدوله
امضاء شارل ولزرسل	مهر شارل ولزرسل

قانون

تصویب اصلاحات اصلیه قرارداد پستی بین المللی مادرید

مصوب ۳ سرطان ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی اصلاحات اصلیه را که دولت ایران در آن ذینفع و درکنگره مادرید یک هزار و نهصد و بیست (۱۹۲۰) مسیحی مطابق یک هزار و دو بیست و نود و نود (۱۲۹۹) شمسی بمعاهدات و قراردادهای رم (۱۹۰۶) با حضور نمایندگان دولت علیه به عمل آمده تصویب می نماید :

متن

اصلاحات اصلیه که ایران در آن ذینفع و درکنگره مادرید ۱۹۲۰ بمعاهدات و قراردادهای رم ۱۹۰۶ داده شده است .

مادریدمعاهده اصلی

ماده ۴ - جمله «۱»

کنگره مادرید باین ماده اضافه نموده که ادارات محقاند روابط پستی خود را با هر مملکتی که مراعات این جمله را ننمایند مقطوع دارند

ماده ۶ و ۷ - نرخها

پاکت - ۵۰ سانتیم برای ۲۰ گرم
اول و ۲۵ سانتیم برای هر ۲۰ گرم
اضافی

کارت پستال - ۳۰ سانتیم

مطبوعات - ۱۰ سانتیم برای هر ۵۰
گرم

نرخ سفارشی - ۵۰ سانتیم

نرخ قبض رسید - ۵۰ سانتیم

وزن پاکت نباید از دو کیلوگرم تجاوز

نماید اکثر وزن مستورجات تجارتي

بدون قیمت ممکن است به ۵۰۰

گرم برسد

ممعاهده اصلی

ماده ۴ - جمله «۱»

آزادی عبور پست در تمام خاک ممالک
متحده پستی ضمانت شده است .

ماده ۵ و ۶ - نرخها

پاکت - ۲۵ سانتیم برای ۲۰ گرم
اول و ۱۵ سانتیم برای هر ۲۰ گرم
اضافی

کارت پستال - ۱۰ سانتیم

مطبوعات - ۵ سانتیم برای هر ۵۰
گرم

نرخ سفارشی - ۲۵ سانتیم

نرخ قبض رسید - ۲۵ سانتیم

رم

ماده ۱۰

نرخها در هر مملکت از مقایسه با پول رایج آنجا تعیین میگردد .

برای ایران نرخهای ذیل بدست میآید
۲۵ سانتیم معادل است با ۱۲ شاهی

۱۰ » » » ۵ شاهی

۵ » » » ۳ شاهی

ماده ۱۱ - کوپن رپنس

فیما بین ممالک اتحاد پستی مبادله

کوپن رپنس اختیاری است

ماده ۱۶ - ممنوعات

حمل اشیاء ذیل با پست ممنوعست:

مادرید

ماده ۱۲

نرخها در هر مملکت از مقایسه پول رایج آنجا با قیمت فرانک طلا که

حالیه مظنه آن از روی دلار طلا

محسوب میشود تعیین می گردد بنا

براین بایران اجازه میدهد اکثر

حد نرخهای خود را بطریق ذیل

استعمال نماید یعنی چون نرخ دلار

طلا امروز ۱۴ قران است لذا ۵۰

سانتیم معادل میشود با ۲۷ شاهی

۲۵ سانتیم معادل میشود با ۱۴ شاهی

۳۰ » » » ۱۶ شاهی

۱۰ » » » ۵ شاهی

ماده ۱۳ - کوپن رپنس

مبادله کوپن رپنس اجباری است

ماده ۱۸ - ممنوعات

کنگره مادرید ممنوعات ذیل را

بصورت مقابل اضافه نموده است:

م

اولاً - مستورجات تجارتي و اشيائي
که برای مستخدمین پست یا مرسولات
خطرناک باشند

ثانیاً - مواد ملتهبه و غیره

ثالثاً - قطعات پول

رابعاً - اشيائي که حقوق گمرکی
بآنها تعلق میگیرد

خامساً - مواد طلا و نقره - سنگ های
قیمتی جواهرات و غیره

سادساً - اشيائي که جریان آنها در
مملکت مقصد ممنوع است

مادرید

اولاً - مستورجاتی که يك فرستنده
برای يك گیرنده بفرستد و از تعداد
آن معلوم گردد که مقصود اجتناب
از تأدیه حقوق گمرکی مملکت
مقصد بوده

ثانیاً - ترياك و مرفین - کوکائین و
سایر مواد مخدره

بعلاوه در کنگره مادرید تصمیم گرفته
شده است که ادارات متعاهدین برای
همانعت یا در صورت لزوم سیاست
ادخال ترياك و مرفین و کوکائین و
مواد مخدره در مرسولات کیسه های
پستی اقدامات لازم را مرعی داشته
یا اینکه بقانونگذاری مملکت
خودشان پیشنهادات بدهند تصمیم
فوق را کنگره بین المللی بامید
جلوگیری از استعمال این مواد مضره
اتخاذ کرده است معیناً در صورتیکه
از نقطه نظر احتیاجات طبی و دوا
فروشی حمل آنها لزوم پیدا نماید
ممکن است بوسیله امانات پستی و
جعبه های بیمه شده مبادله شوند .

م

ماده ۲۳ - رفع ترافع بوسیله اشخاص ثالث بموجب این ماده اختلافات بین اعضای اتحاد پستی بوسیله قضاوت یکنفر ثالث باید خاتمه یابد ولی توسل باین عمل اجباری نیست

مادرید

مبادله مواد اطلا و نقره هم ممکن است توسط وسایل مذکوره بعمل آید (بقرارداد اصلی راجع بمبادله پاکات وجعبه های بیمه شده مراجعه شود) ماده ۲۵ - رفع ترافع بوسیله اشخاص ثالث قرارداد مادرید توسل باشخاص ثالث را اجباری نموده در صورتیکه یکی از ادارات اتحاد پستی در مدت يك سال به پیشنهاد راجع به تعیین ثالث عقبه ندهد دفتر بین المللی میتواند از اداره خاطی تعیین آنرا تقاضا نماید یا اینکه خودش یکنفر را انتخاب کند

ماده ۳۰ - مدت قرارداد و اجرای آن قرارداد مادرید از تاریخ اول ماه ژانویه ۱۹۲۲ برای مدت غیر معینی با اجرا گذارده می شود معینا هر يك از ممالک متحده مجازند تعرفه نرخها را قبل از تاریخ مذکور مجری دارند مشروط بر اینکه دفتر بین المللی را اقلایك ماه قبل و در صورت لزوم تلگرافاً مسبق سازند .

م

نظامنامه اجراء

ماده ۳۷ - تفریغ محاسبه مخارجات ترانزیت
مخارجات ترانزیت (حق العبور) از طرف مملکت مدیون بمملکت داین توسط بروات فرانك واقعی تأدیسه میگردد .

ماده ۴۴ - دائره اتحاد پستی

جزء دوائر اتحاد پستی بین الملل شناخته شده اند

مادرید

نظامنامه اجراء

ماده ۳۶ - تفریغ محاسبه مخارجات ترانزیت
مخارجات ترانزیت (حق العبور) از طرف مملکت مدیون بمملکت دائن توسط مسكوك طلا یا برواتی كه بیول مملکت دائن و بنرخ فرانك طلا باشد تأدیسه میگردد .

ماده ۴۳ - دائره اتحاد پستی

جزء دوائر اتحاد پستی بین الملل شناخته شده اند اولاً - تمام دفاتر پستی كه توسط ممالك اتحاد پستی در ممالك خارج از اتحاد تأسیس شدند

تاسعاً - مؤسسات پستی هند در خلیج فارس بعنوان توابع اداره پست هند انگلیس

شرط فوق و تاسعاً ماده ۴۴ مقابل - ایران را مجاز مینمایند كه حذف دفاتر هند انگلیس واقعه در خلیج فارس را برای اینكه در اتحاد بین المللی شركت ندارند و برای اینكه ناقض امتیاز انحصاری پست ایرانند مطالبه كند

مادرید

رم

معاهده راجع بمبادله امانات

ماده ۱

اکتوزن هر کلی ده کیلوگرم است کلی‌ها از حیث وزن دارای سه مرتبه اند: مرتبه اول تا یک کیلوگرم. مرتبه دوم از یک تا ۵ کیلوگرم. مرتبه سوم از ۵ تا ۱۰ کیلوگرم.

ماده ۳

اداره مملکت مبدأ بهر یک از ممالک واسطه حق العبور ارضی ذیل را مدیون است: ۳۰ سانتیم برای هر کلی تا یک کیلوگرم - ۵۰ سانتیم برای هر کلی تا ۵ کیلوگرم و ۹۰ سانتیم برای هر کلی تا ۱۰ کیلوگرم - حقوق فوق باید بفرانک طلا ادا شود و باین ملاحظه بایران اجازه میدهد تعرفه امانات خارجه را کمی تنزل دهد.

ماده ۱

اکتوزن هر کلی ۵ کیلوگرم است

ماده ۳

اداره مملکت مبدأ بهر یک از ممالک واسطه برای هر کلی ۵۰ سانتیم حق العبور ارضی مدیون است.

ر م

مادرید

ماده ۵

هر يك از ممالك مقصد مختارند
برای هر كلی بیمه شده ۵۰ سانتیم
باسم نرخ ارسال بنفع خودشان
دریافت دارند.

ماده ۷ - نرخ حمالی

قرارداد مادرید نرخ مذکور را تا
میزان ۵۰ سانتیم اجازه میدهد.

ماده ۱۵ - ممنوعات

همانظوری که در قرارداد اصلی
مذکور است حمل امانات تریاک و
مرفین و سایر مواد مخدره ممنوع
است مگر آنکه برای احتیاجات
طبی باشد.

ماده ۲۵ - مدت قرارداد

و اجرای آن

این قرارداد دارای مدت اعتباری
است که برای قرارداد اصلی تعیین
گردیده و از اول ماه ژانویه ۱۹۲۲

ماده ۷ - نرخ حمالی

هر يك از ممالك مقصد مجازند برای
نرخ حمالی (فاکتاز) و انجام تکالیف
گمرکی هر كلی نرخي که میزان آن
از ۲۵ سانتیم تجاوز نکند دریافت
دارند.

زم

قطعنامه اخیر

دولت ایران مختار است حمل امانات پستی را بطور ترانزیت از خاک ایران عهده دار نگردد این اختیار بطور موقتی اعطاء شده است .

مادرید

بموقع عمل گذارده میشود معینا هر مملکتی مجاز است تعرفه جدید نرخها را از اول آوریل ۱۹۲۱ یا اول ژوئیه ۱۹۲۱ یا اینکه اول اکتبر ۱۹۲۱ با اجرا گذارند بشرطی که دفتر اتحاد بین المللی را دوماه قبل از اجرا مطلع سازند .

ماده ۱- نظامنامه اجرا

جمله جدید- هر مملکتی مجبور است اماناتی را که از مملکت دیگر برای عبور از خاک او با تسلیم میشود توسط طرق و وسائلی که برای امانات خودش بکار میبرد روانه نماید .

قطعنامه اخیر

قرارداد مقابل حالیه بدون تغییر باقی میماند .

مادرید

م

قرارداد راجع بیاکات وجعبه‌های باقیمت اظهار شده

در کنگره مادرید نمایندگی ایران بواسطه ترفیاتی که از تاریخ ۱۹۰۶ بعد حاصل شده بموقع دانسته است که دولت ایران را در این قرارداد که فقرات عمده آن بشرح ذیل است شرکت دهد.

ماده ۱

ممکن است از مملکتی بمملکت دیگر پاکاتی که حاوی اوراق قیمتی وجعبه‌هایی که محتوی جواهرات و اشیاء گرانها باشند بر طبق قیمت اظهار شده بیمه و ارسال گردند.

اکثر وزن هر جعبه یک کیلوگرم است

ماده ۵ - نرخها

اولا - پاکات - حقوق و شرایطی که بیک پاکت سفارشی تعلق میگیرد - جعبه‌ها - ۲۰ سانتیم برای ۵۰ گرم بار عایت آنکه اقل میزان کرایه یکقران است بعلاوه نرخ سفارشی .

در کنگره بین المللی رم ۱۹۰۶ دولت ایران نظر باینکه عملیات پستی او هنوز تکمیل نشده و نمیتوانست صحت انتظام مبادله پاکات وجعبه‌های بیمه شده را تأمین نماید از شرکت در قرارداد مذکور اجتناب نموده است .

رم

مادرید

ثانياً - نرخ بیمه - برای هر ۳۰۰ فرانک بدفعاتی ۵ سانتیم تعلق میگیرد که وسایل مختلفه شرکت در حمل آن نموده اند ممکن است نرخ مذکور بشکل دیگر تقاضا گردد ولی مشروط بر اینکه از ۵۰ سانتیم برای هر ۳۰۰ فرانک تجاوز نکند اخذ ۵۰ سانتیم با اسم نرخ حمالی از هر جعبه باقیمت اظهار شده مجاز است .

ماده ۹ - ممنوعات

حمل تریاک و مرفین و کوکائین و غیره که برای احتیاجات طبی توسط جعبه های بیمه شده بعمل می آید ممنوع نیست .

ماده ۱۳ - حذف موقتی سرویس

هر اداره در مواقع فوق العاده که لزوم آنرا تثبیت نماید میتواند موقتاً سرویس بیمه را معوق دارد .

ماده ۱۸ - مدت قرارداد

مدت اعتبار قرارداد فوق مثل مدت معاهده اصلی است .

قانون

اجازه انعقاد قرارداد تجارتي موقتي بين ايران و مصر

مصوب ۲۶ دلو ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که بوسیله مبادله مراسله بین سفارت ایران و وزارت امور خارجه مصر با دولت مصر قرارداد موقتي تجارتي که مبتنی بر اجرای حقوق دول کامله الوداد بطور معامله متقابله نسبت به صادرات هر يك از طرفین باشد با شرط امکان الغای آن از طرفین که ششماه قبل از فسخ اعلام گردد منعقد نماید .

دوره چهارم قانونگذاری

فهرست

قسمت چهارم -- کمتراتها

صفحه		عنوان	شماره ترتیبی
تا	از		
		قانون استخدام و حدود اختیارات دکتر میلیسپو رئیس کل مالیه ایران .	۱
۲۶۳	۲۵۹		
		قانون تجدید کنترات ۱۲ نفر مستخدمین بلژیکی اداره کل گمرکات .	۲
۲۶۴	۲۶۳		
		قانون استخدام هشت نفر متخصص مالیه تبعه دول متحده امریکا .	۳
۲۶۶	۲۶۴		
-	۲۶۶	قانون اضافه اعتبار برای مخارج مسافرت مستشاران امریکائی	۴
-	۲۶۶	قانون استخدام مستر هال امریکائی بجای مستر مور .	۵
۲۶۷	۲۶۶	قانون استخدام دکتر ریان برای اصلاح امور بلدیة طهران .	۶
		قانون برقراری يك هزار دولار اضافی بر حقوق مصوبه مهندس بلدی .	۷
-	۲۶۷		
-	۲۶۷	قانون استخدام مستر جونس امریکائی بجای مستر گارد	۸
-	۲۶۸	قانون کنترات دکتر ویلملم .	۹
۲۶۹	۲۶۸	قانون کنترات سد نفر معلمین حقوق .	۱۰
-	۲۶۹	قانون کنترات مسیو ادزیر معلم فیزیك و شیمی .	۱۱
-	۲۷۰	قانون استخدام مسیو لاپوژ بعوض مسیو ریوو .	۱۲

شماره ترتیبی	عنوان	صفحه	
		از	تا
۱۳	قانون استخدام دکتر ژوزف منار فرانسوی برای ریاست مؤسسه پاستور .	۲۷۰	-
۱۴	قانون تجدید کنترات مسیو پرني بسمت مستشاری وزارت عدلیه .	۲۷۱	-
۱۵	قانون استخدام مسیو لامبر موایتر بسمت ریاست کل گمرکات .	۲۷۱	۲۷۲
۱۶	قانون استخدام مستر گلامان امریکائی جهت اداره کردن بانک ملی .	۲۷۲	۲۷۳
۱۷	قانون استخدام مسیو ترسنسکی لهستانی بسمت مهندس متخصص راه آهن آذربایجان .	۲۷۳	-
۱۸	قانون استخدام مسیو امیل پیر ومسیو شوپو بلژیکی برای خدمات اداره پست .	۲۷۳	۲۷۴
۱۹	قانون کنترات مسیو وستداهل برای ریاست تشکیلات نظمیه .	۲۷۴	-

قسمت چهارم کنتراتها

قانون

استخدام وحدود اختيارات دكتور ميليسپو

رئيس كل Administrateur général ماليه ايران

مصوب ۴ اسد ۱۳۰۱ شمسی

ماده ۱ - مجلس شورای ملی بدولت اختيار ميدهد که دكتور ميليسپو تبعه امريکا را بسمت رياست كل ماليه ايران برای مدت پنج سال مطابق مواد ذيل استخدام نمايد .

ماده ۲ - ابتداء استخدام از روز حرکت دكتور ميليسپو از واشنگتن محسوب ميشود و پس از انقضاء سه سال دولت ايران يا دكتور ميليسپو مختار خواهند بود که دو سال باقی را قبول يا فسخ نمايند .

ماده ۳ - رئيس كل ماليه از بابت حقوق خدمت پانزده هزار دلار ساليانه از دولت عليه دريافت خواهد کرد بعلاوه برای سال اول خانه و اثاثيه که کفايت مشاراليه را بنمايد از طرف دولت برای او تهيه خواهد شد و از سال دوم ببعده دولت مخير خواهد بود که برای مشاراليه تهيه خانه نموده و يا مبلغ سه هزار دلار بر حقوق مشاراليه بيفزايد .

ماده ۴ - رئيس كل ماليه مسئول وزير ماليه است و تعهد می کند در ايفاء وظيف خود تمام تعليمات قانونی مشاراليه را اطاعت کند در موقع ظهور اختلاف بين وزير ماليه و رئيس كل ماليه راجع بمسائلی که در حدود صلاحيت مشاراليه است رئيس

کل مالیه حق دارد نظریات خود را شفاهاً و کتباً به هیئت دولت اظهار نماید .

ماده ۵ - در صورتیکه در مدت ۱۸ ماه بجهتی از جهات در حدود وظایف رئیس کل مالیه مساعدت و حمایت نشود مشارالیه میتواند بعد از انقضاء مدت مزبور بکنترات خود خاتمه بدهد مشروط بر اینکه دلائل کافیّه خود را در اثبات اینکه دیگر بعد از این خدمت شخصی او بواسطه عدم تقویت و مساعدت دولت موجب سعادت مالیه ایران نخواهد بود کتباً بوزیر مالیه و کابینه وزراء اظهار دارد و هیئت وزراء مراتب را بمجلس شورای ملی اطلاع خواهد داد و حقوق شش ماه مساعدتاً با مخارج معاودت بمشارالیه داده خواهد شد .

* **ماده ۶ -** رئیس کل مالیه تحت تعلیمات قانونی و نظارت وزیر مالیه و

* این ماده بموجب قانون ۲۳ اسد ۱۳۰۱ شمسی مطابق شرح فوق اصلاح شده است .

ماده ششم اولیه که نسخ شده است بقرار ذیل میباشد :

ماده ۶ - رئیس کل مالیه تحت تعلیمات قانونی و نظارت وزیر مالیه و با مراعات اصول مسئولیت و وزراء کلیه امور مالیه ایران را عهده خواهد داشت مشارالیه تحت هدایت قانونی و تصویب وزیر مالیه اختیار تام خواهد داشت که بودجه را تهیه کرده تشکیلات وزارت مالیه و تمام شعب آن و ادارات دیگر دولتی را که مستقیماً با جمع و محاسبه و پرداخت و جوهر عمومی مربوط است اصلاح نماید دولت ایران قبول میکند مطابق نظریات مشارالیه دائر بترقی و تنزل و انتقال و عزل مستخدمین وزارت مالیه و تمام شعب تابعه آن و همچنین مستخدمین ادارات دیگر دولتی که مستقیماً با جمع و محاسبه و پرداخت و جوهر عمومی مربوط است رفتار نماید دولت ایران قیل از آنکه راجع بکلیه مسائل مالی ایران اقدام و تصمیمی بکند بارئیس کل مالیه مشورت خواهد کرد و در هر مجلس یا کمیسیون که مربوط بداراره مالیه یا مسائل مالی منعقد شود مشارالیه بعد از وزیر مالیه مقدم خواهد بود و در کمیسیون یا مجلس بین المللی که راجع با امور مالیه تشکیل گردد بعد از وزیر مالیه مقام نمایندگی ایران را خواهد داشت . در باب امتیازات تجار تی و صنعتی رئیس کل مالیه طرف شور بوده میتواند عقاید خود را کتباً یا شفاهاً بدولت اظهار نماید .

بامراعات اصول مسؤليت و زراةكلية امور مالیه ايران را عهده خواهد داشت مشارالیه تحت هدايت قانونی و تصويب وزير مالیه اختيار تام خواهد داشت که بودجه را تهیه کرده تشکيلات وزارت مالیه و تمام شعب آن و ادارات ديگر دولتی را که مستقیماً با جمع و محاسبه و پرداخت وجوه عمومی مربوط است اصلاح نماید دولت ايران قبول میکند مطابق نظريات مشارالیه دایر بترقی و تنزل و انتقال و عزل مستخدمین وزارت مالیه و تمام شعب تابعه آن و همچنین مستخدمین ادارات ديگر دولتی که مستقیماً با جمع و محاسبه و پرداخت وجوه عمومی مربوط است رفتار نماید. دولت ايران قبل از آنکه راجع بکلیه مسائل مالی ايران اقدام و تصمیمی بکند باریس کل مالیه مشورت خواهد کرد و در هر مجلس یا کمیسیون که مربوط به اداره مالیه یا مسائل مالی منعقد شود مشارالیه بعد از وزیر مالیه مقدم خواهد بود و در کمیسیون یا مجلس بین المللی که راجع بامور مالیه تشکیل گردد بعد از وزیر مالیه مقام نمایندگی ايران را خواهد داشت. در باب امتیازات تجارتي و صنعتی رئیس کل مالیه طرف شور بوده میتواند عقاید خود را کتباً یا شفهاً بدولت اظهار نماید.

ماده ۷- رئیس کل مالیه برای ایجاد منابع عایدات تازه و افزودن حسن جریان ادارات یا شعب مختلفه از قبیل نظارت محاسبات و استعمال وجوه عمومی و صرفه جوئی در مخارج عمومی و بطور کلی بجهت مساعدت بسعادت مالی و اقتصادی ايران لوايح قانونی برای تصويب بدولت ايران پیشنهاد خواهد کرد و بقدری که ممکن است در تزید و توسیع و جلب و بکار انداختن سرمایه خارجی برای رفع بحران اقتصادی ايران از هر بابت منتهای کوشش را خواهد کرد.

ماده ۸- دولت ايران بدون تصويب کتبی وزیر مالیه و رئیس کل مالیه مطلقاً تعهد مالی نخواهد کرد و همچنین دولت تعهد میکند که هیچ مخارج دولتی یا انتقال وجوه

عمومی نخواهد شد مگر بامضای وزیر مالیه و تصدیق رئیس کل مالیه .

ماده ۹- رئیس کل مالیه یا معاونینی که او معین نماید بتمام اسناد و دفاتر واحکام و فرامین و تمام کتب و دفاتر محاسبات راجع ب اداره مالیه ایران و بهر يك از شعب آن و راجع بجمع عایدات و محافظت و تأدیبه وجوه عمومی همه وقت دسترسی نامحدود خواهد داشت .

ماده ۱۰- رئیس کل مالیه هر سه ماه راپرت عملیات خود را در باب امور مالیه بدولت ایران تقدیم خواهد کرد مکاتبات رسمی و دفاتر حساب باید فارسی باشد .

ماده ۱۱- تمام مستخدمین خارجه برای مالیه من بعد با تصویب رئیس کل مالیه اجیر و مسئول او خواهند بود .

ماده ۱۲- رئیس کل مالیه تعهد میکند از مداخله در امور مذهبی و سیاسی و تصدی کسب شخصی و مکاتبه با مأمورین خارجه اجتناب نماید رئیس کل مالیه تعهد میکند در ضمن ایفاء وظایف خود در هر موقعی قانون ایران و اقتدارات قانونی *Constitutionnel* و وزراء را کاملاً مراعات و احترام نماید .

ماده ۱۳- رئیس کل مالیه متعهد است ایرانیان را بتجربیات عملی در شعب مختلفه مالیه واداشته تربیت نماید و هر کدام تجربیات و عملیات لازمه را تکمیل کرده شایستگی حاصل نمودند بر خارجه برتری و رجحان دهد تا بتدریج مشاغل مهمه در ادارات بایرانیان سپرده شود مگر اینکه رجحان آنها صریحاً با صرفه جوئی و حسن اداره مالیه منافی باشد .

ماده ۱۴- بر رئیس کل مالیه حق داده میشود که در آمریکا برای سه سال یا کمتر یکنفر عالم احصائیه و یکنفر منشی آمریکائی که زبان فرانسه بداند و یکنفر محرر اجیر کند و این سه نفر منحصرأً برای او خواهند بود و حقوق و مخارج آنها را دولت

ایران خواهد داد بعلاوه عده کافی مستخدمین ایرانی که قابل وکاملا معتمد باشند برای حوائج ادارات مخصوص رئیس کل مالیه از طرف دولت معین خواهد شد و تحت اطاعت مشارالیه خواهند بود رئیس کل مالیه میتواند در مواعی که مسائل مالی مطرح است در هیئت وزراء حضور بهم رساند .

ماده ۱۵ - حقوق و حدود و اختیارات رئیس کل مالیه از قرار است که در چهارده ماده فوق مذکور شده است شرائط فرعیه کنترات رئیس کل مالیه بنظر دولت واگذار میشود مشروط بر اینکه شرایط فرعیه خارج از حقوق و حدود و اختیارات فوق نبوده با رسوم و عادات و قوانین مملکتی منافاتی نداشته و امتیازاتیکه از حیث رتبه منظور میشود بیش از آنچه در فوق ذکر شد نباشد .

ماده ۱۶ - اختیاراتیکه بر طبق مواد فوق بدکتر میلیسپوداده شده است بدون تصویب مجلس شورای ملی بدیگری واگذار نخواهد شد .

ماده ۱۷ - موادش و هشت و یازده پس از ورود رئیس کل مالیه بطهران بموقع اجرا گذارده خواهد شد مگر اینکه دولت لازم بداند در مسائلی که مشمول مواد مزبوره است قبلا بمشارالیه مراجعه نماید .

قانون

تجدید کنترات ۱۲ نفر مستخدمین بلژیکی اداره کل گمرکات

مصوب ۴ سنبله ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است کنترات دوازده نفر مستخدمین بلژیکی اداره گمرکات مفصله الاسامی ذیل را برای مدت سه سال از تاریخ تصویب این ماده و در ازاء مبالغ حقوق مشروحه در مقابل اسامی آنها تجدید نماید :

اسامی	سال اول (فرانك)	سال دوم (فرانك)	سال سوم (فرانك)
فورمان	۱۴۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۶۰۰۰
كرو	۱۶۰۰۰	۱۷۰۰۰	۱۸۰۰۰
گیوم	۱۶۰۰۰	۱۷۰۰۰	۱۸۰۰۰
دكر كر	۲۴۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۴۰۰۰
دلكر د	۲۰۰۰۰	۲۱۰۰۰	۲۲۰۰۰
دلكر و ا	۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰
واند نابل	۲۱۰۰۰	۲۲۰۰۰	۲۳۰۰۰
پاكه	۱۴۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۶۰۰۰
كردونیه	۲۰۰۰۰	۲۱۰۰۰	۲۲۰۰۰
مورو	۲۲۰۰۰	۲۳۰۰۰	۲۴۰۰۰
كورتهو	۲۳۰۰۰	۲۴۰۰۰	۲۵۰۰۰
استاس	۲۲۰۰۰	۲۳۰۰۰	۲۴۰۰۰

قانون

استخدام هشت نفر متخصص مالیه تبعه دول متحده آمریکا

مصوب ۲۰ سنبله ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی بدولت اختیار میدهد هشت نفر متخصص

مالیه تبعه دول متحده آمریکا را که اسامی و حقوق آنها زیلا شرح داده میشود
استخدام نماید :

- (۱) مستر ارلی M, Early ده هزار (۱۰/۰۰۰) دلار
- (۲) مستر مکاسکی M.Mecarkey ده هزار (۱۰/۰۰۰) دلار
- (۳) مستر گور M.Goer ده هزار (۱۰/۰۰۰) دلار
- (۴) مستر بگار M.Bogart ده هزار (۱۰/۰۰۰) دلار
- (۵) مستر میچل M. Mitchell هفت هزار و پانصد (۷۵۰۰) دلار
- (۶) مستر مور M. Moore هفت هزار و پانصد (۷۵۰۰) دلار
- (۷) مستر مک کرماک M. McCormack هفت هزار و پانصد (۷۵۰۰) دلار
- (۸) مستر گارد M.Gard هفت هزار و پانصد (۷۵۰۰) دلار

ماده دوم - دولت باید خانه واثاثیه برای تمامی مدت کنترات متخصصین

مزبور تهیه نماید .

ماده سوم - مستخدمین فوق الذکر برطبق ماده یازده (۱۱) قانون استخدام رئیس

کل مالیه ایران مورخه ۱۴ اسد ۱۳۰۱ مسؤل رئیس کل مالیه خواهند بود .

ماده چهارم - سایر شرایط کنترات استخدام متخصصین مزبور از قبیل مدت

و غیره باستثنای اختیارات و ماده پنج قانون چهارم اسد ۱۳۰۱ که مخصوص رئیس کل مالیه است مطابق شرایط کنترات دکتر میلیسپواست که در آن قانون تصریح شده است فقط مدت استخدام مستر بگار که در امور بانک و اصلاح سکه تخصص دارد یکسال خواهد بود .

☆ **ماده پنجم** - برای مخارج مسافرت رئیس کل مالیه و هشت نفر متخصصین

فوق الذکر و سه نفر اعضاء مخصوص رئیس کل مالیه که برطبق ماده چهارده قانون

* در تاریخ ۲۴ میزان ۱۳۰۱ مبلغ ده هزار دلار بابت بقیه مخارج مسافرت

مستشاران امریکائی بدولت اعتبار داده شده است .

مورخه ۴ اسد ۱۳۰۱ در معیت رئیس کل مالیه میباشند مبلغ سی هزار (۳۰۰۰۰) دلار بعنوان اعتبار تصویب میشود که بعد از ورود آنها بطهران موافق اسناد خرج حساب آن پرداخته شود .

قانون

اضافه اعتبار برای مخارج مسافرت مستشاران امریکائی

مصوب ۲۴ میزان ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - مبلغ ده هزار دلار (۱۰/۰۰۰) از بابت بقیه مخارج مسافرت مستشاران امریکائی بدولت اعتبار داده میشود که بعد از ورود بایران حساب اعتبار مزبور را پردازند .

قانون

استخدام مستر هال امریکائی بجای مستر مور

مصوب ۲۴ میزان ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید بجای مستر مور Mr. Moore

که در ماده اول قانون مورخه ۲۰ سنبله ۱۳۰۱ قید شده است مستر هال Mr. Hall امریکائی مطابق مقررات قانون مزبور و با همان حقوق استخدام شود .

قانون

استخدام دکتر ریان Dr. Ryan برای اصلاح امور بلدییه طهران

مصوب ۲۴ میزان ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - بدولت اختیار داده میشود دکتر ریان Dr. Ryan تبعه دولت

اتازونی را برای مدت پنج سال با حقوق سالیانه ده هزار ۱۰۰۰۰ دلار برای اصلاح امور بلدیسه طهران استخدام نماید. خانه و اثاثیه متخصص مزبور را دولت تهیه خواهد نمود.

ماده دوم - بدولت اختیار داده میشود يك نفر مهندس بلدی که دکتر ریان از اتباع دول متحده امریکا انتخاب مینماید با چهار هزار دلار حقوق سالیانه و یک نفر عضو که دکتر مشارالیه برای کمک خود معین میکند با سه هزار ۳۰۰۰ دلار حقوق سالیانه از ممالک متحده امریکا برای مدت سدسال استخدام نماید.

قانون

برقراری يك هزار دلار اضافی بر حقوق مصوبه مهندس بلدی

مصوب ۱۵ دلو ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اختیار میدهد مبلغ یک هزار دلار بر میزان حقوق یک نفر مهندس بلدی که در ضمن ماده دوم قانون مورخه ۲۴ میزان سنه ۱۳۰۱ شمسی چهار هزار دلار منظور شده اضافه نماید.

قانون

استخدام مستر جونس امریکائی بجای مستر گارد

مصوب ۷ قوس ۱۳۰۱ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید بجای مستر گارد Mr. Gard که در قسمت هشتم از ماده اول قانون مورخه ۲۰ سنبله ۱۳۰۱ مذکور است مستر جونس Mr. Jones تبعه امریکا با همان حقوق و شرایط مقرر در قانون فوق الذکر استخدام شود.

قانون

کنترات دکترو بلهلم

مصوب ۴ جدی ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است دکترو بلهلم را برای مدت سه سال از تاریخ ۲۴ آوریل ۱۹۲۳ برای معلمی جراحی مدرسه طبی طهران و تصدی اعمال یدی مریضخانه وزیر کنترات نماید .

ماده دوم - حقوق دکترو بلهلم از قرار سالی چهار هزار و پانصد تومان تعیین خواهد شد.

ماده سوم - برای خرج مراجعت دکترو بلهلم پس از انقضای کنترات دو هزار فرانک به نرخ روز تأدیه خواهد شد و چنانچه در موقع مراجعت بواسطه اغتشاشات مجبور بدعبور از نقاطی شود که اضافه بر مبلغ مقرر احتیاج بخرج مسافرت داشته باشد بتصدیق قونسولهای محلی دولت علیه ایران منظور خواهد شد ولی در هر حال این اضافه از هزار فرانک تجاوز نخواهد کرد .

ماده چهارم - هرگاه دولت بخواهد دکترو بلهلم را از خدمت مستعفی دارد باید بعلاوه مخارج معاودت حقوق ششماه مشارالیه را بپردازد چنانچه خود دکترو بلهلم بخواهد از خدمت دولت کناره جوئی نماید بهیچوجه حق مخارج مقرر معاودت و حقوق نخواهد داشت و چنانچه مبتلابمرضی شود که اطباء معاودت او را برای معالجه ضروری بدانند در این صورت فقط خرج مسافرت باوداده خواهد شد .

قانون

کنترات سه نفر معلمین حقوق

مصوب ۶ جدی ۱۳۰۱ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است که مسیوهس و مسیو فراشن و مسیو ریوو

فرانسوی را برای معلمی حقوق بمدت سه سال از تاریخ انعقاد کنترات برای هر نفری سالیانه بمبلغ چهار هزار تومان کنترات نماید .

ماده دوم - مخارج مسافرت از فرانسه تا طهران و در موقع مراجعت از طهران تا پاریس برای هر نفری از معلمین حداقل دو هزار فرانک و حداکثر سه هزار فرانک تصویب و پرداخت میشود .

قانون

کنترات مسیو ادژیر معلم فیزیک و شیمی

مصوب ۲۸ حمل ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است مسیو ادژیر فرانسوی را برای مدت سه سال از تاریخ ۲۱ قوس ۱۳۰۱ (۲۳ دسامبر ۱۹۲۲) برای معلمی علوم فیزیک و شیمی کنترات نماید .

ماده دوم - حقوق مسیو ادژیر فرانسوی از قرار سالی پنج هزار تومان خواهد بود که در مقابل آن هفته پانزده ساعت تدریس نماید .

ماده سوم - مخارج مراجعت مسیو ادژیر پس از انقضاء کنترات دو هزار فرانک به نرخ روز تأدیه خواهد شد و چنانچه در موقع مراجعت بواسطه اغتشاشات مجبور بعبور از نقاطی شود که اضافه بمبلغ مقرر احتیاج بخرج مسافرت داشته باشد بتصدیق مأمورین و قونسولهای محلی دولت علیه ایران منظور خواهد شد ولی در هر حال این اضافه از هزار فرانک تجاوز نخواهد کرد .

ماده چهارم - هرگاه دولت بخواهد مسیو ادژیر را از خدمت مستعفی دارد باید علاوه بر مخارج مراجعت حقوق ششماه مشارالیه را بپردازد چنانچه مسیو ادژیر مبتلا بمرضی شود که اطباء عودت او را برای معالجه ضروری بدانند در این صورت فقط خرج

مسافرت بها و داده خواهد شد .

قانون

استخدام مسیو لاپوژبعوض مسیور یوو

مصوب ۲۷ برج جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - دولت مجاز است که بعوض مسیور ریو معلم حقوق مسیو لاپوژرا بد این سمت و باهمان شرایطی که از طرف مجلس شورای ملی برای مسیور یوو تصویب شده است استخدام نماید .

قانون

استخدام دکتر ژوزف منار فرانسوی برای ریاست مؤسسه پاستور

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی اجازه میدهد که دولت دکتر ژوزف منار فرانسوی عضو انستیتو پاستور پاریس را برای مدت هفت سال از اول حمل ۱۳۰۲ برای ریاست مؤسسه پاستور دولت علیه ایران استخدام نماید .

ماده دوم - حقوق دکتر منار سالیانه پنجهزار تومان است و در دوازده قسط پرداخته خواهد شد .

ماده سوم - دولت مجاز است بر طبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ برج عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و کنترات دکتر منار را امضاء نماید .

قانون

تجدید کنترات مسیوپرنی بسمت مستشاری وزارت عدلیه

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - دولت علیه ایران مجاز است مسیوپرنی را بسمت مستشاری وزارت عدلیه استخدام و کنترات مشارالیه را برای مدت سه سال از اول حمل ۱۳۰۲ تجدید نماید .

ماده دوم - وظایف و حدود اختیارات مسیوپرنی در وزارت عدلیه بر طبق ضمیمه کنترات مورخه ۲۳ ژانویه ۱۹۱۷ است .

ماده سوم - حقوق مسیوپرنی سالیانه هفت هزار و دویست تومان خواهد بود و این حقوق شامل مدد معاش ریاست مدرسه حقوق و معلمی در آن مدرسه است .

ماده چهارم - در موقع انقضاء این کنترات مسیوپرنی دو هزار و پانصد فرانک نرخ روز برای مخارج مراجعت دریافت خواهد داشت .

ماده پنجم - دولت مجاز است بر طبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ برج عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط استخدام مسیوپرنی را تعیین و کنترات را امضا نماید .

قانون

استخدام مسیولامبر مولیتر به سمت ریاست کل گمرکات

مصوبه ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است مسیولامبر مولیتر تبعه بلژیک که در تاریخ ۱۴ میزان پیچی ٹیل ۱۲۹۹ بر ریاست کل گمرکات منصوب بوده است از تاریخ اول حمل ۱۳۰۲

شمسی برای مدت سه سال و بهمان سمت سابق استخدام نماید .

ماده دوم - مواجب مسیولامبرمولیتر سالیانه ده هزار تومان خواهد بود .

ماده سوم - در انقضاء مدت این کنترات یا فسخ از طرف دولت برای مخارج

مراجعت مسیولامبرمولیتر هبلغ يك هزار تومان تأدیه خواهد شد .

ماده چهارم - مسیومولیتر در هر سال محق يك ماه مرخصی با اخذ حقوق

خواهد بود .

ماده پنجم - در موارد مسافرت بجهت انجام مأموریت مخارج مسافرت مسیو

لامبرمولیتر تأدیه خواهد شد .

ماده ششم - برای مدت خدمت مسیومولیتر از تاریخ نصب مشارالیه بریاست

کل گمرکات تا تاریخ اول حمل ۱۳۰۲ همان شرائط مقررہ بموجب کنترات سابق راجع

به مقام مزبور مرعی خواهد شد .

ماده هفتم - دولت مجاز است بر طبق ماده دوم کنترات مستخدمین خارجه

مصوبه ۲۳ برج عقرب ۱۳۰۱ سایر شرائط را تعیین و کنترات مسیولامبرمولیتر را

امضاء نماید .

قانون

استخدام مستر گلامان آمریکائی جهت اداره کردن بانک ایران

مصوبه ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مستر گلامان

آمریکائی را برای مدت سه سال بجهت اداره کردن بانک ایران با حقوق سالیانه ده هزار

دلار استخدام نماید .

ماده دوم - دولت مجاز است بر طبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و کنترات مسترگلامان را امضاء نماید .

قانون

استخدام مسیوترسنسکی لهستانی بسمت مهندسی متخصص

راه آهن آذربایجان

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده ۱ - دولت علیه ایران مجاز است مسیوترسنسکی لهستانی را برای استخدام وزارت فوئد عامه بسمت مهندسی متخصص راه آهن آذربایجان کنترات نماید .

ماده ۲ - دولت علیه ایران قبول می کند که سالیانه مبلغ چهار هزار و هشتصد تومان در مقابل خدمات مشارالیه در دوازده قسط متساوی در آخر هر برج شمسی بمشارالیه پردازد .

ماده ۳ - مدت استخدام مسیو ترسنسکی از تاریخ اول حمل تنگوزئیل ۱۳۰۲ برای مدت یکسال خواهد بود .

ماده ۴ - دولت مجاز است بر طبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و کنترات مسیوترسنسکی لهستانی را امضاء نماید .

قانون

استخدام مسیو امیل پیر و مسیو شویو بلژیکی برای

خدمات اداره پست

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده ۱ - دولت علیه ایران مجاز است مسیو امیل پیر و مسیو شویو تبعه بلژیک را

برای خدمات اداره پست استخدام نماید .

ماده ۲- مدت استخدام مشارالیهما دوسال و ابتدای آن از اول عقرب ۱۳۰۲ خواهد بود .

ماده ۳- حقوق سالانه مسیوپیر و مسیوشویو هر کدام ۲۴۰۰ تومان خواهد بود .

ماده ۴- دولت مجاز است برطبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ برج عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و کنترات مسیوپیر و مسیوشویو را امضاء نمایند .

قانون

کنترات مسيو وستداهل برای ریاست تشکیلات نظمیة

مصوبه ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول- دولت علیه ایران مجاز است مسيو وستداهل سوئدی را برای ریاست تشکیلات نظمیة از اول حمل ۱۳۰۲ تا اول حمل ۱۳۰۳ با حقوق سالانه هشت هزار تومان کنترات نماید .

ماده دوم- دولت مجاز است برطبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و کنترات مسيو وستداهل را امضاء نماید .

دوره چهارم قانون گذاری

فهرست

قسمت پنجم - تصویبات مالی

صفحه		عنوان	شماره ترتیبی
تا	از		
الف - بودجه‌ها			
-	۲۸۷	قانون تفریح بودجه یکساله مجلس توشقان ئیل ۱۲۹۴ .	۱
۲۸۹	۲۸۷	قانون تفریح بودجه مجلس پنج ساله فترت .	۲
۲۸۹	۲۸۸	قانون بودجه (نه ماهه تخاقوی ئیل ۱۳۰۰) مجلس شورای ملی .	۳
-	۲۹۰	قانون بودجه جمع مجلس .	۴
۲۹۵	۲۹۰	قانون اعتبارات مخارج مملکتی .	۵
-	۲۹۵	قانون اضافه اعتبار بودجه ولایت عهد .	۶
۲۹۹	۲۹۶	بودجه ریاست وزراء و کابینه برای سنه ایت ئیل ۱۳۰۱ .	۷
۳۰۰	۲۹۹	بودجه کابینه سلطنتی برای سنه ایت ئیل ۱۳۰۱ .	۸
۳۰۲	۳۰۱	قانون بودجه یکساله ایت ئیل ۱۳۰۱ مجلس شورای ملی .	۹
		قانون ششصد تومان اعتبار برای ازدیاد سه الی چهار نفر	۱۰
-	۳۰۲	تند نویس .	
		قانون یک هزار و دو بیست تومان اعتبار اضافی برای مطبوعات	۱۱
-	۳۰۳	مجلس .	
۳۰۴	۳۰۳	قانون بودجه سال ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت فوائد عامه .	۱۲
		قانون بودجه سال ایت ئیل ۱۳۰۱ تشکیلات قضائی و اداری	۱۳

صفحه		عنوان	ردیف
تا	از		
۳۰۹	۳۰۵	وزارت عدلیه .	
		قانون بودجه ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت معارف و صهییه و اوقاف	۱۴
۳۱۲	۳۰۹	و صنایع مستظرفه .	
۳۱۴	۳۱۲	قانون بودجه سال ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت امور خارجه .	۱۵
۳۱۵	۳۱۴	قانون تفریح بودجه سنه ایت ئیل ۱۳۰۱ مجلس شورای ملی .	۱۶
۳۱۶	۳۱۵	قانون بودجه اعتباری سنه تنگوز ئیل ۱۳۰۲ وزارت جنگ .	۱۷
۳۱۹	۳۱۶	قانون اعتبارات مخارج مملکتی سنه تنگوز ئیل ۱۳۰۲ .	۱۸
-	۳۱۹	قانون راجع بمقرری جنسی در بار سلطنت عظمی .	۱۹
۳۲۰	۳۱۹	قانون بودجه یکساله تنگوز ئیل ۱۳۰۲ مجلس شورای ملی .	۲۰
-	۳۲۱	قانون بیست و سه هزار تومان اعتبار مطبعه مجلس شورای ملی .	۲۱
		قانون تعیین تکلیف بودجه های جزء وزارت خانه ها نسبت به	۲۲
-	۳۲۱	سنه تنگوز ئیل ۱۳۰۲ .	
ب- اعتبارات			
-	۳۲۲	قانون راجع باعتبار پانزده هزار تومان برای تعمیر سد جاجرود .	۲۳
۳۲۳	۳۲۲	قانون راجع بتصویب پانزده هزار تومان قرص بمهاجرین گیلانی .	۲۴
-	۳۲۳	قانون تسلیم قراولخانه گذر لوطی صالح به مسجد جنب آن .	۲۵

صفحه		عنوان	ردیف
تا	از		
-	۳۲۳	قانون راجع به تصویب یکهزار و پانصد تومان اعتبار برای مصارف انتخابات.	۲۶
-	۳۲۴	قانون اجازه پرداخت مخارج یکساله جامعه ملل از بابت سهمیه دولت علیه ایران .	۲۷
-	۳۲۴	قانون تصویب مبلغ دو هزار و یکصد و چهل تومان اعتبار برای احداث بنای جدید محل مخزن و شعب گمرک بندر قشم .	۲۸
-	۳۲۵	قانون اعتبار برای مخارج اعزام و تحصیل شصت نفر محصل نظامی بیاریس .	۲۹
-	۳۲۵	قانون یک هزار و پانصد تومان اعتبار برای تهیه اثاثیه محاکم قضائی درشت .	۳۰
۳۲۶	۳۲۵	قانون تخفیف مالیاتی قریه ندوشن یزد .	۳۱
-	۳۲۶	قانون اعتبار برای پرداخت غرامات امانات مسروقه پستی.	۳۲
-	۳۲۶	قانون اعتبار برای سیم کشی از قم به آوه وساوه و نوبران واز تربت به ترشیز و دائر شدن تلگراف خانه های آنها .	۳۳
-	۳۲۷	قانون پنجاه هزار روپیه اضافه اعتبار برای خرید عمارت ژنرال قونسولگری دولت علیه در بغداد .	۳۴

شماره ترتیبی	عنوان	صفحه	
		از	تا
۳۵	قانون اجازه پرداخت دو هزار و چهارصد تومان قرضه به عادل خان زیادخان اف.	۳۲۷	-
۳۶	قانون اضافه اعتبار برای مدرسه صنعتی ایران و آلمان .	۳۲۸	-
۳۷	قانون اعتبار هیئت اعزامیه سواحل بحر خزر برای نقشه کشی و تعیین عواید جنگلی .	۳۲۸	۳۲۹
۳۸	قانون هشتصد تومان اعتبار مخارج بنای سه برج اقامتگاه مستحفظین خط دربند تاحوض خان کرمان .	۳۲۹	-
۳۹	قانون انتقال یکدستگاه چراغ برق سلطنت آباد به قم و تخصیص آن برای روشنائی صحن مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها .	۳۲۹	-
۴۰	قانون اعتبار برای سیم کشی خط تلگراف از کردالی قره تو و دایر کردن تلگرافخانه در دو نقطه مزبور .	۳۳۰	-
۴۱	قانون اعتبار برای امتدادسیم از گناباد به تون - قرضه در وجه وزارت فواید عامه برای نمایشگاه امتعه وطنی - مرمت و ایجاد بروج نظامی بروجرد .	۳۳۰	-
۴۲	قانون اعتبار دو بیست تومان ماهیانه در وجه آقای آقامیرزا		

صفحه		عنوان	شماره ترتیبی
تا	از		
-	۳۳۱	شهاب الدین .	
-	۳۳۱	قانون پنجاه هزار تومان اعتبار برای جلوگیری از آفت ملخ .	۴۳
۳۳۲	۳۳۱	قانون اجازه پرداخت قیمت طبع ۸۹ شماره روزنامه رسمی .	۴۴
		قانون اعتبار برای مصارف روشنائی بقاع متبرکد و غیره واقع	۴۵
۳۳۵	۳۳۲	در عراق عرب .	
-	۳۳۶	قانون اضافه اعتبار بودجه دربار سلطنتی .	۴۶
		قانون یکصد هزار تومان اعتبار مصارف انتخابات دوره پنجم	۴۷
-	۳۳۶	تقنینیه .	
		قانون پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی مخارج انتخابات دوره	۴۸
-	۳۳۶	پنجم تقنینیه .	
		قانون چهل و هشت هزار تومان اعتبار مخارج فوق العاده	۴۹
-	۳۳۷	مستخدمین امریکائی .	
		قانون پانصد و پنجاه هزار تومان اعتبار جهت مخارج جاری	۵۰
-	۳۳۷	ضروری وزارت مالیه .	
-	۳۳۸	قانون اجازه الحاق آب کوهرنگ به زاینده رود .	۵۱
		قانون یکصد هزار تومان اعتبار مقدماتی جهت اعاشه و اعمار	۵۲

صفحه		عنوان	ردیف
تا	از		
۳۳۹	۳۳۸	صفحات غارت شده آذربایجان .	
-	۳۳۹	قانون پنجاه تومان اعتبار کمک خرج مجله معارف .	۵۳
-	۳۳۹	قانون اجازه پرداخت مخارج احضار سوار بختیاری مأمور خراسان .	۵۴
-	۳۴۰	قانون اعتبار برای مصارف روشنائی اماکن مقدسه وغیره .	۵۵
-	۳۴۰	تصمیم قانونی راجع بمصارف روشنائی و عوض بهره وحق الارض سنه تنگوزئیل ۱۳۰۲ .	۵۶
۳۴۱	۳۴۰	قانون راجع باضافه اعتبار بودجه ایتئیل وزارت معارف بابت حقوق معلمین ژیمناستیک و قیمت ذغال سنگ مدارس متوسطه .	۵۷
-	۳۴۱	قانون اعتبار پرداخت وجه کنترات معلمین اروپائی و اعتبار مدرسه آلمانی و خرج سفر مأمورین معارف و اوقاف .	۵۸
۳۴۲	۳۴۱	قانون اضافه اعتبار بودجه ایتئیل وزارت معارف بابت کسر بودجه مدارس حومه طهران .	۵۹
-	۳۴۲	قانون اضافه بودجه سال ایتئیل نظمیهرشت وانزلی .	۶۰
۳۴۳	۳۴۲	قانون مصرف جیره وعلیق هذه السنه ایتئیل نظمیهرشت مرکز	۶۱

صفحه		عنوان	شماره ترتیبی
تا	از		
-	۳۴۳	وولایات .	
		قانون اجازه پرداخت حقوق مدت خدمت مستخدمین از اتباع	۶۲
-	۳۴۳	خارجہ وزارت فوائدعامہ .	
		قانون پنجاه هزار تومان اعتبار برای اعانه مصیبت زدگان	۶۳
-	۳۴۴	ترتبت .	
ج- اجازه استقراض			
-	۳۴۵	قانون استقراض يك ميليون دلار مساعده .	۶۴
د - شهریه و مستمریات			
-	۳۴۶	قانون تصویب بیست تومان مستمری برای ورثه بنان السلطان مرحوم .	۶۵
		قانون تصویب نود تومان مستمری برای ورثه مرحوم	۶۶
۳۴۷	۳۴۶	میر موسی خان .	
		قانون برقراری یکصد تومان شهریه در حق چهار نفر ورثه	۶۷
-	۳۴۷	مرحوم حاجی شیخ محمد جواد خراسانی .	
		قانون برقراری شصت و يك تومان و نه قران و پانزده شاهی شهریه	۶۸
۳۴۸	۳۴۷	در باره چهار نفر ورثه مرحوم عمادالدوله	
		قانون برقراری پنجاه تومان شهریه در حق عیال و دونفر	۶۹

صفحه		عنوان	ردیف
از	تا		
-	۳۴۸	صبا یای مرحوم وقارالدوله .	
۳۵۰	۳۴۸	قانون برقراری بیست و پنج فقره شهریه .	۷۰
۳۵۱	۳۵۰	تصمیم قانونی راجع به نه فقره شهریه .	۷۱
-	۳۵۱	قانون برقراری شصت تومان شهریه بعنوان تقاعد در حق امام الحکماء .	۷۲
-	۳۵۱	قانون برقراری ۳۴۱ تومان حقوق تقاعدی درباره ۹ نفر .	۷۳
-	۳۵۲	صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنگ .	
-	۳۵۲	قانون برقراری سیصد و نود تومان حقوق تقاعدی درباره .	۷۴
۳۵۴	۳۵۳	شانزده نفر صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنگ .	
-	۳۵۴	قانون مستمری عیال و پسر مرحوم مشیر رسائل .	۷۵
-	۳۵۴	قانون برقراری شهریه در حق آقا میرزا مهدی اشتهاردی .	۷۶
-	۳۵۴	قانون برقراری حقوق تقاعد درباره عباسقلی خان .	۷۷
-	۳۵۵	منتظم الملك .	
-	۳۵۵	قانون برقراری شهریه در حق اولاد بهادر السلطنه و یکنفر پسر مرحوم میرزا حسینخان مستخدم مجلس .	۷۸
۳۵۶	۳۵۵	قانون برقراری یکصد و شصت تومان شهریه .	۷۹

صفحه		عنوان	ردیف
تا	از		
		قانون برقراری اضافه شهرییه در حق باز ماندگان	۸۰
۳۵۷	۳۵۶	آقاسیدحسین اردبیلی و مرحوم مستشارالدوله .	
		قانون بودجه راجع بحقوق تقاعد و انتظارخدمت مستخدمین	۸۱
۳۶۰	۳۵۷	و وراث مستخدمین وزارت خارجه .	
		قانون ضبط حقوق دیوانی و برقراری خرج تحصیل درباره	۸۲
۳۶۱	۳۶۰	میرزاسیدمرتضی خان کاظمی .	
-	۳۶۱	قانون اجازه پرداخت مستمریات چهار نفر شاهزادگان عظام .	۸۳
۳۶۲	۳۶۱	قانون راجع به چهل تومان شهرییه ورثه مرحوم مشاردیوان .	۸۴
		قانون برقراری سی تومان خرج تحصیل درباره پسران	۸۵
-	۳۶۲	آقاسید محمد تقی .	
		قانون برقراری مستمری دیوانی سالار محتشم از قرار تومانی	۸۶
-	۳۶۲	یک تومان .	
-	۳۶۳	قانون اجازه پرداخت مستمری یمین الدوله .	۸۷
		قانون راجع به بیست و هفت فقره حقوق تقاعد و حقوق	۸۸
۳۶۴	۳۶۳	وراث مستخدمین متوفی .	
		قانون اجازه پرداخت حقوق تقاعد و مستمری شخصی	۸۹

صفحه		عنوان	ردیف
از	تا		
۳۶۹	۳۶۵	صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنگ و وظیفه وراثت متوفیان آنها.	
		قانون اجازه پرداخت مستمری غلامرضا خان میرپنجه از قرار	۹۰
-	۳۶۹	تومانی تومان.	
		قانون برقراری چهلویک تومان مستمری درحق سید مچول.	۹۱
		قانون برقراری شصت و پنج تومان شهریه.	۹۲
		قانون برقراری پانزده تومان شهریه در حق ورثه مرحوم	۹۳
		میرزاسیدعلی.	
		قانون اجازه پرداخت ماهی یک هزار تومان درحق هر یک از	۹۴
		شاهزادگان عظام (عضدالسلطان و نصرت السلطنه).	
		قانون راجع بمستمری آقا سید حسن کشفی و ورثه مرحوم	۹۵
۳۷۲	۳۷۱	منوچهر میرزا.	
		قانون راجع بمستمری آقا سید محمد باقر صدرالاسلام.	۹۶
		قانون برقراری پانصد و پنجاه تومان شهریه در باره سیزده نفر	۹۷
۳۷۳	۳۷۲	اعضاء وزارت خارجه که مشمول قانون استخدام نیستند.	
		قانون اجازه پرداخت یکصد و پنجاه تومان از عایدات کلک رانی	۹۸
		شط کارون در وجه سادات کلاتری.	
-	۳۷۴		

صفحه		عنوان	شماره قانون
تا	از		
-	۳۷۴	قانون اجازه پرداخت پانصد تومان شهرداری ورثه مرحوم آیت الله بهبهانی بدون کسر.	۹۹
-	۳۷۵	قانون برقراری یکصد و پنجاه تومان شهرداریه در باره ورثه مرحوم حاج میرزا علی محمد دولت آبادی .	۱۰۰
۳۷۶	۳۷۵	قانون راجع بسی و شش قلم مستمری اتباع خارجه .	۱۰۱
-	۳۷۶	قانون اجازه پرداخت سیصد خروار شلتوک حق الارض ورثه آقا سلیم سنگ از قرار خرواری (بوقربله بیست من است) دو تومان .	۱۰۲
۳۷۷	۳۷۶	قانون برقراری ماهی پانزده تومان در باره بازماندگان مرحوم میرزا محمد حسین .	۱۰۳
-	۳۷۷	قانون برقراری ماهی هشتاد تومان خرج تحصیل در باره دو نفر اولاد میرزا محمد صادق طباطبائی .	۱۰۴
۳۷۸	۳۷۷	قانون راجع بمستمریات و حقوق اعضاء واجزاء ادارات پست وتلگراف .	۱۰۵
-	۳۷۸	قانون برقراری ماهی هشتاد تومان بعنوان خرج تحصیل در باره میرزا محمد خان قوام حضور .	۱۰۶

قسمت پنجم تصویبات مالی

الف - بودجه ها

قانون

تفریغ بودجه يك ساله توشقان ئیل ۱۲۹۴

مصوب ۱۸ دلو ۱۳۰۰

ماده واحده - مخارج مجلس شورای ملی از بابت ۱۲ ماهه سنه توشقان ئیل ۱۲۹۴ موافق ماده (۱) ضمیمه (۱) و برطبق بودجه مصوبه مورخه ۹ سنبله سنه مزبوره مبلغ هشتاد و نه هزار و هفتصد و شانزده تومان و سه قران و نهصد دینار که از وزارت مالیه دریافت شده تصویب و تفریغ میشود.

قانون

تفریغ بودجه پنج ساله اوقات فترت

مصوب ۱۸ دلو ۱۳۰۰

ماده واحده - مخارج پنج ساله مجلس شورای ملی در اوقات فترت از تاریخ اول حمل لوی ئیل ۱۲۹۵ الی آخر حوت پیچی ئیل ۱۲۹۹ موافق مواد (۲) الی (۶) ضمیمه (۱) و برطبق احکامهای دولت های وقت مبلغ هشتاد و شش هزار و سیصد و

نود و دو تومان و یک هزار و یک صد دینار که از وزارت مالیه دریافت شده تصویب و تفریغ میشود .

قانون

بودجه (نه ماهه تخافوی ئیل ۱۳۰۰) مجلس شورای ملی

مصوب ۲۵ عقر ۱۳۰۰

ماده اول - برای مخارج نه ماهه سنه تخاقوی ئیل ۱۳۰۰ مجلس شورای ملی مبلغ يك صد و هشتاد و سه هزار و دو یست و پنج تومان موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه (۱) اعتبار باداره مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود .

ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ نه هزار و پانصد و هیجده تومان موافق ماده (۲) ضمیمه (۱) تشخیص و اعتبار باداره مباشرت مجلس داده میشود .

ماده سوم - برای حقوق و مخارج و لوازم مطبعه مجلس شورای ملی مبلغ پانزده هزار و دو یست و هفتاد و دو تومان موافق ماده (۳) ضمیمه (۱) اعتبار باداره مباشرت داده میشود .

مبلغ کل قران	مبلغ جزء قران	شرح	مواد فقرات
	۱۴۴۸۰۰۰	مقرری آقایان نمایندگان از اول اسد ۸ ماهه ۹۰ نفر .	ماده اول فقره اول
	۱۳۴۱۰۰	حقوق اجزاء اداره تقنینیه از اول سرطان ۹ ماهه ۳۱ نفر .	فقره دوم
	۱۵۹۵۷۰	حقوق اجزاء و مستخدمین اداره مباشرت ۶۴ نفر .	فقره سوم
۱۸۳۲۰۵۰	۹۰۳۸۰	مصارف ماها نه و سالیانه ۱۰ فقره	فقره چهارم
۹۵۱۸۰	-	مصارف فوق العاده و اعتباری .	ماده دوم -
۱۵۲۷۲۰	-	حقوق کارکنان و مخارج و لوازم مطبوعه مجلس شورای ملی .	ماده سوم -
۲۰۲۹۹۵۰		جمع مصارف	

قانون

بودجه جمع مجلس

مصوب ۹ قوس ۱۳۰۰

ماده واحده - مجلس شورای ملی با اداره مباشرت اجازه میدهد که عایدات مطبوعه مجلس و باغ بهارستان را دریافت جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارد.

قانون

اعتبارات مخارج مملکتی

مصوب ۳ حوت ۱۳۰۰

ماده اول - به تشکیلات مملکتی و وزارتخانهها مطابق ضمیمه ذیل اعتبار داده می شود که در حدود آن اعتبارات بودجه مشروح سنه ایت ذیل خود را تهیه کرده برای تصویب مجلس شورای ملی توسط وزارت مالیه ارسال دارند .

ماده دوم - وزارت مالیه مکلف است که باسرع اوقات بودجه مشروح عایدات مملکتی را تهیه نموده بمجلس شورای ملی تقدیم دارد .

ماده سوم - وزارت مالیه مأمور است که از اول حمل سنه ایت ذیل شمسی مصارف مملکتی را در حدود اعتبارات منظوره در ضمیمه این قانون تأدیه نماید. هر يك از وزارتخانهها که بودجه مشروح خود را تا پانزدهم حوت هذه السنه تخاقوی ذیل بمجلس شورای ملی پیشنهاد نموده باشد حق دریافت هیچ نوع وجهی را از اول حمل ایت ذیل نخواهد داشت .

ماده چهارم - کلیه وزارتخانهها مکلف هستند که يك قسمت از مبلغی را که در موارد ضمیمه این قانون تصویب میشود بعنوان اعتبار خصوصی در بودجه خود منظور

دارند میزان اعتبار خصوصی حتی الامکان همان خواهد بود که در بودجه های سال پیچی ئیل منظور شده و هر گاه در بودجه های جدید اعتبار خصوصی کمتر از سال پیچی ئیل منظور شود آن کسر و نقصان در صورت باید متناسب بامبلغی باشد که از بودجه های سال قبل در هده السنه کسر شده است .

ماده پنجم - کلیه اعتبارات خصوصی که در بودجه های وزارتخانه ها منظور میشود و همچنین مبلغی که برای مخارج پیش بینی نشده مملکتی در بودجه وزارت مالیه منظور شده است نباید بمصرف حقوق اداری و وظیفه و شهریه و اضافه حقوق و امثال آن برسد .

ماده ششم - نهد و پنجاه هزار تومان محل برای مخارج پیش بینی نشده مملکتی منظور میشود وزارت مالیه میتواند در هر برج تا میزان چهل هزار تومان از این مبلغ را مطابق تصویب نامه های هیئت وزراء تأدیه نموده و صورت این مصارف را در آخر هر برج بمجلس شورای ملی تقدیم دارد (واگر صورت مزبوره در آخر هر برج بمجلس شورای ملی داده نشود دولت تاموقعیکه این صورت بمجلس نرسیده دیگر حق صدور هیچگونه تصویب نامه خرجی از محل مزبور نخواهد داشت) و هر گاه مخارجی از این محل علاوه بر مبلغ چهل هزار تومان لازم شود در هر مورد تحصیل اجازه مجلس شورای ملی لازم خواهد بود .

ماده هفتم - تعیین تکلیف شهریه و مستمریها که مجموع آنها مطابق صورت ارسالی وزارت مالیه یک میلیون و دو بیست و دوازده هزار و سیصد و چهار تومان نقد (۱۲۱۲۳۰۴) و هشتصد و بیست و پنج خروار و هشتاد و هفت من گندم و نهد و سوس و چهار خروار و بیست و شش من جو و یکصد و نود خروار و بیست و چهار من شلتوک است در انتظار رسیدن صورت جزء آن منوط بتصویب خاص است که پیشنهاد آن پس از مذاقه از طرف

کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی تقدیم خواهد شد .

ماده هشتم -- مبلغ پنجاه هزار تومان برای مخارج فوق العاده مملکتی تا اول حمل ایتیل بدولت اعتبار داده می شود که درموقع لزوم بموجب تصویب نامه های صادره از هیئت وزراء وزارت مالیه تأدیه و صورت آنرا در آخر برج بمجلس شورای ملی تقدیم دارد .

ملاحظات	مبلغ ومقدار فقرات			مبلغ ومقدار مواد			عنوان	نمره ترتیبی
	جو	گندم	نقد	جو	گندم	نقد		
				۲۱۰/۷/۵۵	۱۱۶/۵/۲۵	۴۸۰۰۰۰	در بار سلطنتی و ولایتعهد	۱
		۳۶۰۰۰۰		۵۸/۷/۵۵	۵/۲۵		در بار سلطنتی	۱
		۱۲۰۰۰۰					ولایتعهد	۲
						۳۰۰۵۲۰	مجلس شورای ملی	- ۲
						۷۵۰۰۰	اعلیحضرت محمدعلیشاه	- ۳
						۶۰۰۰۰	ریاست وزراء و کابینه	- ۴
						۲۳۰۰۰۰۰	وزارت مالیه و گمرکات	- ۵
		۱۶۰۰۰۰۰					وزارت مالیه	۱
		۷۰۰۰۰۰					اداره گمرکات	۲
						۲۳۵۰۰۰۰	وزارت داخله	- ۶
						۱۳۸۰۰۰۰	وزارت پست و تلگراف	- ۷
							وزارت عدلیه: مرکز و	- ۸
						۴۰۰۰۰۰	ولایات و ثبت اسناد	
						۶۰۰۰۰	وزارت فواید عامه	- ۹
						۶۴۰۰۰۰	وزارت خارجه با جامعه ملل	- ۱۰
							وزارت خارجه مطابق	۱
		۵۹۶۰۰۰					پیچی ٹیل	

ملاحظات	مبلغ و مقدار فقرات			مبلغ و مقدار مواد			عنوان	نمره	
	جو	کندم	نقد	جو	کندم	نقد		قرتبی	
								ب	ا
			۴۴۰۰۰				جامعه ملل	۲	
						۶۰۴۲۶۳	وزارت معارف و اوقاف و صحیه	۱۱	-
			۵۵۰۰۰				وزارت خانه	۱	
			۸۳۲۰۰				صحیه	۲	
							مدارس حومدو طهران	۳	
			۲۴۳۸۲۳				(ابتدائی و متوسطه و غیره)		
			۴۶۶۰				اعانه مدارس خارجه طهران	۴	
			۲۷۰۰				اعانه محصلین داخله	۵	
			۸۱۶۰				اعانه مدارس ملی	۶	
			۱۲۲۸۰				اعتبارات	۷	
							معلمین اروپائی مطابق	۸	
			۲۲۰۰۰				کنترات		
			۱۲۰۰۰				صنایع مستظرفه	۹	
			۱۲۰۰۰				مدرسه آلمانی	۱۰	
							ایالات و ولایات		
							از بابت دوائر معارف و	۱۱	
			۱۸۴۴۰				بعضی مدارس		

ملاحظات	مبلغ و مقدار فقرات			مبلغ و مقدار مواد			عنوان	نمره ترتیبی
	جو	گندم	نقد	جو	گندم	نقد		
			۱۳۰۰۰۰				مدارس	
						۹۰۰۰۰۰۰	وزارت جنگ	۱۲-
							اقساط قروض یازده هزار	۱۳-
						۶۳۰۰۷۲	و پنجاه و چهار لیره	
							برای حمل غله و ممیزی	۱۴-
						۲۵۰۰۰۰	و مخارج انتفاعی ضرابخانه	
							برای مخارج عمومی	۱۵-
						۹۵۰۰۰۰	پیش بینی نشده مملکتی	
						۱۹۴۷۹۱۵۵	جمع کل	

قانون

اضافه اعتبار بودجه ولایت عهد

مصوب ۲۹ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید بودجه ولایت عهد در سنه

ایتیل از ماخذ چهارده هزار تومان که جمع کل آن یکصد و شصت و هشت هزار تومان میشود تأدیه و پرداخت نماید.

بودجه ریاست وزراء و کابینه برای سنه ایت ئیل ۱۳۰۱

مصوب ۲۱ حمل ۱۳۰۱

- ماده اول ریاست وزراء و معاون ۲۲۵۰۰ بیست و دو هزار و پانصد تومان .
- ماده دوم - اداره کابینه ۱۶۴۴۰ شانزده هزار و چهارصد و چهل تومان .
- ماده سوم - اجزاء جزو ۳۹۱۲ سه هزار و نهمصد و دوازده تومان .
- ماده چهارم - مصارف ماهیانه اعتبار ۷۸۶۰ هفت هزار و هشتصد و شصت تومان .
- ماده پنجم - اعتبار مخارج متفرقه ۳۴۶۰ سه هزار و چهارصد و شصت تومان .
- جمع کل مواد ۵۴۱۷۲ پنجاه و چهار هزار و یکصد و هفتاد و دو تومان .

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه	کلیات	جمع کل سالیانه	ملاحظات
۱	ریاست وزراء	۱	۱۵۰۰		۱۸۰۰۰	
	معاون رئیس الوزراء	۱	۳۷۵		۴۵۰۰	
۲	اداره کابینه					
	ریاست کابینه	۱	۲۵۰		۳۰۰۰	
	منشی اول (رئیس اداره)	۱	۱۱۰		۱۳۲۰	
	مترجم فرانسه	۱	۱۰۰	۱۰	۱۳۲۰	
	منشی	۱	۱۰۰	۱۰	۱۳۲۰	
	منشی	۲	۲۰۰		۲۴۰۰	
	متصدی امتیازات	۱	۱۰۰		۱۲۰۰	
	منشی فرمان نگار	۱	۸۵		۱۰۲۰	
	متصدی آرشیو	۱	۹۰		۱۰۸۰	
	متصدی رمز	۱	۸۰		۹۶۰	
	اندیکاتور نویس	۱	۶۰		۷۲۰	
	منشی دوم آرشیویست	۱	۶۰		۷۲۰	
	متصدی ارسال مراسلات	۱	۶۵		۷۸۰	

ملاحظات	جمع کل سالیانه	کلیات	حقوق ماهانه	ردیف	شرح	ماده
	۶۰۰		۵۰	۱	منشی دوم	۳
					اجزا و جزو	
	۳۳۶		۲۸	۱	ناظر	
	۳۲۴		۲۷	۱	پیشخدمت باشی	
	۱۲۰۰		۱۰۰	۴	پیشخدمت	
	۳۰۰		۲۵	۱	تلفونچی	
	۴۵۶		۳۸	۲	سرایدار	
	۹۶		۸	۱	شاگرد سرایدار	
	۲۱۶		۱۸	۱	فراش خلوت	
	۲۱۶		۱۸	۱	باشماقچی	
	۷۶۸		۶۴	۸	قاپوچی و فراش	
					اعتبارات	۴
					مصارف ماهیانه	
					اعتبار برای مخارج	
	۵۵۲۰		۴۶۰		نهار هیئت	
	۹۰۰		۷۵۰		مصارف تحریر	

ملاحظات	جمع کل سالیانه	کابینه سلطنتی	حقوق ماهانه	عده	شرح	عده
	۱۰۸۰		۹۰		مصارف آبدارخانه	۵
	۳۶۰		۳۰		مصارف روشنائی	
					مخارج متفرقه	
	۶۰۰				سوخت زمستانی	
	۳۶۰				ملبوس اجزاء	
					مخارج بیلاقی کابینه	
	۱۰۰۰				وحمل و نقل و غیره	
	۹۸۰				صدسه اعتبار	
	۴۲۰				تلگرافچی حضوری	
	۵۴۱۷۲				جمع کل مواد	

بودجه کابینه سلطنتی برای سنه ایت ییل ۱۳۰۱

مصوب ۳ ثور ۱۳۰۱

ماده اول - اعضاء کابینه سلطنتی ۱۱۶۴۰ یازده هزار و ششصد و چهل تومان.

ماده دوم - اعضاء مستخدمین جزء ۷۲۰ هفتصد و بیست تومان.

ماده سوم - مخارج اعتباری از بابت مصارف تحریرات و آبدارخانه و مخارج

ناهار و سوخت زمستان و مخارج بیلاقی ۲۳۴۰ دو هزار و سیصد و چهل تومان.

جمع کل مواد ۱۴۷۰۰ چهارده هزار و هفتصد تومان.

ملاحظات	جمع کل سالیانه	کمی ن	حقوق ماهانه	۴۰	شرح	۵۰
	۴۸۰۰		۴۰۰	۱	رئیس کابینه	۱
	۲۰۴۰		۱۷۰	۱	معاون و منشی حضور	
	۷۲۰		۶۰	۱	مترجم انگلیسی و فرانسه	
	۶۰۰		۵۰	۱	مترجم روسی	
	۷۲۰		۶۰	۱	منشی حامل عرایض بحضور	
	۱۲۰۰		۱۰۰	۱	منشی مخصوص مدیر رمز	
	۴۸۰		۴۰	۱	اندیکاتور نویس و ضبط	
	۳۶۰		۳۰	۱	فرمان نویس	
	۳۶۰		۳۰	۱	ثبات	
	۳۶۰		۳۰	۱	متصدی ارسال مراسلات	
					اعضاء جزء	۲
	۵۴۰		۴۵	۲	پیشخدمت	
	۱۸۰		۱۵	۱	سرا ایدار	
					مخارج	۳
	۶۰۰		۵۰		مخارج تحریرات	
	۳۰۰		۲۵		مخارج آبدارخانه	
					مخارج نهار، سوخت	
	۱۴۴۰				زمستان و مخارج بیلاق	
	۱۴۷۰۰				جمع کل مواد	

قانون

بودجه یکساله ایت ئیل ۱۳۰۱ مجلس شورای ملی

مصوب ۳-رطان ۱۳۰۱

ماده اول - برای مخارج ۱۲ ماهه سنه ایت ئیل ۱۳۰۱ مجلس شورای ملی مبلغ سیصد و یک هزار و سی و چهار تومان (۳۰۱۰۳۴) موافق فقرات ۱ الی ۴ ضمیمه اعتبار اداره مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود :

ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ نه هزار و هشتصد و پنجاه (۹۸۵۰) تومان موافق ماده ۲ ضمیمه ۱ تشخیص و اعتبار اداره مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود .

ماده سوم - برای حقوق و مخارج و لوازم مطبعه مجلس مبلغ سیزده هزار و چهارصد و هشتاد و هشت (۱۳۴۸۸) تومان موافق ماده ۳ ضمیمه ۱ اعتبار اداره مباشرت داده میشود .

ماده چهارم - مجلس شورای ملی اداره مباشرت اجازه میدهد که عایدات مجلس و باغ بهارستان را دریافت داشته جزو جمع محاسبات مجلس منظور دارد .

ردیف	شرح	مبلغ جزء تومان	مبلغ کل تومان
۱	مقرری نمایندگان مجلس شورای ملی ۱۲ ماهه یکصد نفر	۲۴۱۲۰۰	
۲	حقوق ۳۳ نفر اعضاء اداره تقنینیه و اعتبار سالانه	۲۱۳۳۰	
۳	اعضاء و اجزاء اداره مباشرت ۶۵ نفر	۲۳۸۲۰	
۴	مصارف مامانده و سالانه دو فقره	۱۴۶۸۴	۳۰۱۰۳۴
۲	مصارف فوق العاده اعتباری ۵ فقره		۹۸۵۰
۳	حقوق کارکنان و مخارج مطبعه		۱۳۴۸۸
	جمع کل		۳۲۴۳۷۲

قانون

ششصد تومان اعتبار برای ازدیاد سه الی چهار نفر تندنویس

مصوب ۲۸ قوس ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی علاوه بر میزان بودجه هذه السنه ایتیل مصوبه سوم سرطان ۱۳۰۱ در جزء ماده اول برای ازدیاد سه الی چهار نفر تندنویس از اول برج جدی ایتیل ۱۳۰۱ الی آخر حوت ۱۳۰۱ مبلغ ششصد تومان با اداره مباشرت مجلس اعتبار میدهد .

قانون

یک هزار و دویست تومان اعتبار اضافی برای مطبوعات مجلس

مصوب ۲۸ قوس ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی علاوه بر میزان بودجه هذه السنه ایتیل ۱۳۰۱ مصوبه سوم سرطان در جزو ماده اول برای اضافه مخارج مطبوعات مجلس مبلغ یک هزار و دویست تومان بداره مباشرت مجلس اعتبار میدهد .

قانون

بودجه سال ایتیل ۱۳۰۱ وزارت فوائد عامه

مصوب اول میزان ۱۳۰۱

ماده ۱ - مجلس شورای ملی بودجه وزارت فوائد عامه را مطابق صورت ضمیمه که مشتمل بر چهار فصل و ده ماده و بالغ بر پنجاه و سه هزار و ششصد و چهل (۵۳۶۴۰) تومان بودجه اداری و سه هزار (۳۰۰۰) تومان حقوق تقاعدی اعضاء وزارتخانه مزبور است تصویب مینماید .

ماده ۲ - حقوق تقاعد و شهریه معینه در این بودجه تاموقع تصویب قانون استخدام از مجلس شورای ملی پرداخت و پس از آن دارندگان این حقوق مشمول مواد آن قانون خواهند بود حقوق دیگری بهر صیغه که باشد (مستمری و شهریه و غیره) به صاحبان این حقوق تأدیه نخواهد شد .

ضمیمه قانون بودجه سال ایت ثیل ۱۳۰۱ وزارت فواید عامه

ماده	شرح ماده	حقوق سالیانه تومان
فصل اول		
۱	حوزه وزارتی	۱۳۳۸۰
۲	اداره کابینه و پرسنل	۶۷۸۰
۳	اداره محاسبات	۴۶۲۰
۴	اداره کل فواید عامه و شعب آن	۱۰۲۶۰
۵	اداره تجارت و فلاحت و جنگلها	۶۶۶۰
۶	مستخدمین	۴۲۷۲
۷	مدرسه رنگ رزی	۳۶۰۰
فصل دوم		
۸	مصارف (مخارج جاری سالیانه)	۲۵۶۸
فصل سوم		
۹	اعتبار	۱۵۰۰
فصل چهارم		
۱۰	حقوق متقاعدین	۳۰۰۰
	جمع کل	۵۶۶۴۰

قانون

بودجه سال ایت ئیل ۱۳۰۱ تشکیلات قضائی واداری وزارت عدلیه

مصوب اول دلو ۱۳۰۱

ماده اول - مبلغ سیصد هزار تومان برای مخارج نه ماهه از اول حمل الی آخر قوس سنه ۱۳۰۱ وزارت عدلیه اعتبار داده میشود .

ماده دوم - بودجه سه ماهه آخر هذه السنه ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت عدلیه مطابق صورت ضمیمه که مشتمل بر سه فصل و بیست و سه ماده است و بالغ بر یکصد و نود و یک هزار و دویست و سیزده تومان و پنج قران می شود تصویب میگردد مشروط بر اینکه هر قسمتی از تشکیلات عدلیه که مخارج آن مطابق این ماده تصویب شده از تاریخ تشکیل (در ظرف این سه ماه) پرداخته گردد .

ماده سوم - حقوق تقاعد و شهریه معینه در این بودجه تا اول حمل ۱۳۰۲ که موقع اجرای قانون استخدام است پرداخت میشود و پس از آن دارندگان این حقوق مشمول مواد آن قانون خواهند بود حقوق دیگر بهر صیغه که باشد (مستمری شهریه و غیره) بصاحبان این حقوق تأدیبه نخواهد شد .

ملاحظات	مبلغ سه ماهه		شرح ماده	رد
	تومان	٪		
			فصل اول - تشکیلات مرکزی	
	۳۱۵۰		دایره وزارتی	۱
اعتبار کابینه مستشاری	۳۲۵۵		اداره کابینه و پرسنل	۲
منها شده است	۲۰۲۵		اداره امور قضائی	۳
	۲۸۵۰		اداره اجراء	۴
			تشکیلات قضائی	
	۶۲۲۵		دیوان عالی تمیز	۵
حقوق یک رئیس شعبه و	۵۳۵۵		محکمه استیناف	۶
سه عضو مشاوره و یک	۶۹۰		محکمه جنائی اختصاصی	۷
تقریر نویس و یک وکیل	۵۰۲۵		محکمه ابتدائی	۸
عمومی کسر شده است	۴۵۱۵		پارکه بدایت و دوائر استنطاق	۹
	۹۱۵		محکمه تجارت	۱۰
	۳۰۹۰		محاضر شرع	۱۱
	۳۷۵۰		صلحیه های شهر	۱۲

ملاحظات	مبلغ سه ماهه		شرح ماده	نوع
	تومان	ریال		
	۱۸۰۰		صلحیه های نواحی	۱۳
			صلحیه بلوکات خوار - ورامین - شهریار	۱۴
	۲۰۴۳		ساوجبلاغ - دماوند	
پنججاه و چهار تومان جهت	۳۲۴۹		مستخدمین جزء	۱۵
اضافه حقوق شش نفر	۶۹۵۰		اعتبارات سالیانه	۱۶
سریدار منظور شده است	۱۸۳۰		حقوق تقاعدی	۱۷
یکصد و هشتاد تومان حقوق	۱۷۰۱	۵	اعتبار صدی سه برای مخارج پیش بینی نشده	۱۸
تقاعد امام الحکماء کسر	۵۸۴۱۸	۵	جمع بودجه مرکز	
شده است			فصل دوم - تشکیلات قضائی ایالات	
			مرکز استیناف آذربایجان - فارس - خراسان	۱۹
	۲۷۵۴۰		کرمان	
			حوزه های بدایتی ایالات - پنج حوزه بدایتی	۲۰
			برای سبزوار و نیشابور و قوچان و سیستان و	
	۱۵۱۵۰		فائزات - اردبیل و آستارا - بوشهر و بندر	
نهد تومان حقوق پنج			هیجده محکمه صلحیه برای مراغه - سراب	۲۱
نفر معاون مدعی العموم			خسوی - ارومیه - مرند - تربت - طبس -	
کسر شده است				

ملاحظات	مبلغ سه ماهه		شرح ماده	ماده
	تومان	ع. ص.		
۱۵۰۰ تومان اعتبار جهت دو صلیحیه بم و ساوجبلاغ اضافه شده است	۱۳۵۰۰	۵۶۱۹۰	<p>سبزوار - ترشیز - دزداب - آباد - بیبهان بندر عباس - سیرجان - رفسنجان - بم ساوجبلاغ</p> <p>جمع فصل دوم</p> <p>فصل سوم - ولایات</p> <p>حوزه‌های بدایتی : هیجده محکمه بدایت برای رشت . ساری و بار فروش . استرآباد زنجان . قزوین . شاه‌رود . سمنان و دامغان . قم و ساوه . کاشان و نطنز . اصفهان یزد . همدان . بروجرد . ملایر و تویسرکان کرمانشاهان . کردستان . عراق . عربستان چهارشعبه ثانیه بدایت برای : اصفهان همدان . عراق . رشت يك محکمه تجارت برای رشت و بیست محکمه صلیحه برای : اصفهان (۲) همدان (۱) رشت (۲) ساری (۱) بار فروش (۱) استرآباد (۱) شاهرود (۱) قزوین (۱) زنجان (۱) کرمانشاهان (۱)</p>	۲۲

ملاحظات	مبلغ سدماهه		شرح ماده	%
	تومان	ع. ص.		
	۶۳۱۰۵		کردستان (۱) قم (۱) کاشان (۱) عراق (۱) ملایر (۱) یزد (۱) شوشتر (۱) بروجرد (۱) حوزه‌های صلاحیه هیجده محکمه صلاحیه برای: انزلی . لاهیجان . لنگرود . آمل . نور . تنکابن . گروس . گلپایگان . کمره و خوانسار . نهاوند . نائین . قمشه . دزفول ناصری . سمنان . دامغان . ساوه . نطنز	۲۳
هتصد و پنجاه تومان اعتبار	۱۳۵۰۰		جمع فصل سوم	
جوه مخارج صلاحیه نطنز اضافه شده است	۷۶۶۰۵ ۱۳۲۷۹۵		جمع بودجه ایات و ولایات	
	۵۸۴۱۸	۵	جمع بودجه مرکز	
	۱۹۱۲۱۳	۵	جمع کل بودجه وزارت عدلیه	

قانون

بودجه ایت تیل ۱۳۰۱ وزارت معارف و صحیه و اوقاف و صنایع مستظرفه

مصوب ۲۳ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی بودجه هذه السنه ایت تیل ۱۳۰۱ معارف را مطابق صورت ضمیمه که مشتمل برشش فصل و بیست و نه ماده و بالغ برشصد و پنجاه و دوهزار و پانصد و سی و هشت تومان و یکقران و دو یست دینار است تصویب می نماید .

ملاحظات	مقرری و فوق العاده سالانه		شرح	شماره
	تومان	تینتر		
			فصل اول	
	۹۰۰۰		وزیر معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه	۱
	۳۰۰۰		مدیر کل	۲
	۱۰۶۸۰		کابینه	۳
	۱۴۴۳۹	۶	اداره تقمیش	۴
	۴۵۰۰		اداره محاسبات معارف و اوقاف	۵
	۱۳۵۰۰		اداره معارف و تعلیمات عمومی	۶
	۵۲۲۰		اداره اوقاف	۷
	۳۵۴۰		دایره تحقیق	۸
از روز تشکیل محسوب و پرداخت خواهد شد	۳۱۲۰		دارالانشاء شورای عالی معارف	۹
	۵۵۹۲		مستخدمین جزء	۱۰
			فصل دوم - مدارس دولتی	
	۸۰۴۰۰		مدارس ۶ کلاسند کور مجانی بیست باب	۱۱
پنج ماه و نیم اول سال مطابق بودجه سنه ماضیه تخاقوی میل	۳۴۸۰۰		مدارس ۵ کلاسند کور مجانی ده باب	۱۲
و شش ماه و نیم آخر سال مطابق همین بودجه پرداخته میشود	۲۷۰۰۰		مدارس ۶ کلاسه اناث نه باب	۱۳
	۷۰۲۰۸	۴	مدارس متوسطه طهران و دارالمعلمین	۱۴

ملاحظات	مقرری و فوق العاده سالیانه		شرح	ردیف
	تومان	تومان		
	۶۳۰۰		مدرسه دارالمعلمات	۱۵
	۷۲۰۰		مدارس حومه طهران	۱۶
اضافه اعانه مدارس ملی با	۱۴۱۶۰		اعانه مدارس ملی	۱۷
تصویب و نظارت شورای	۲۵۵۳۶		مدرسه دارالفنون	۱۸
عالی معارف تقسیم خواهد شد	۱۶۸۰۰		مدرسه طب	۱۹
	۵۱۷۵۱	۲۰	مدرسه موزیک	۲۰
	۵۸۶۰		اعانه مدارس داخله و خارجه	۲۱
۷۲۰ تومان سالیانه اضافه	۳۴۲۰		محصلین داخله	۲۲
بر مبلغ سابق از طرف	۴۷۱۹		محصلین خارجه	۲۳
وزارت معارف پیشنهاد و			فصل سوم	
فی المجلس تصویب شد				
مبلغ ۲۴۰ تومان سالیانه	۳۴۹۸		حقوق متقاعدین	۲۴
بر ۳۶۰ تومان حقوق			فصل چهارم	
تقاعد آقا شیخ صادق مفلوج	۱۲۹۰۰		اعتبارات و مصارف	۲۵
اضافه شده است			فصل پنجم	
	۸۳۲۰۰		صحیه	۲۶
	۱۴۴۰۰		مدرسه صنایع مستظرفه	۲۷

ملاحظات	مقرری و فوق العاده سالیانه		شرح	ردیف
	تومان	ب. م. ب. م.		
			فصل ششم - ایالات و ولایات	
	۱۳۰۰۰۰		بودجه مدارس ابتدائی ایالات و ولایات مصوبه مجلس شورای ملی	۲۸
	۱۸۴۴۰		بودجه سابق مدارس ایالات و ولایات و اداره معارف بعضی نقاط	
	۲۰۰		اضافه جایزه کتب محصلین	۲۹
	۹۶۰		اضافه حقوق مفتش سیار	
	۲۰۵۰		اعتبار مخارج مقدماتی شعبه حفظ الصحه حیوان و نبات انستیتو پاستور	
	۱۲۷۲۰		مخارج جاری شعبه مذکوره در ابتدای تأسیس	
	۱۵۹۳۰			
	۶۵۲۵۳۸۱	۲۰	جمع کل بودجه	

قانون

بودجه سال ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت امور خارجه

مصوب ۲۶ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - مجلس شورای ملی مبلغ ششصد و چهل هزار تومان بوزارت

امور خارجه برای مخارج سنه ایت ئیل مطابق بودجه اعتباری مصوبه ۲ جدی ۱۳۰۰
ازاول حمل سنه ایت ئیل تا آخر حوت بشرح ذیل اعتبار میدهد .

۶۰۹۰۰۰۰ تومان

وزارت امور خارجه

» ۳۱۰۰۰

جامعه ملل

۶۴۰۰۰۰۰ تومان

ماده دوم - مجلس شورای ملی یکصد و هفده هزار و هفتصد و پنجاه تومان بشرح

ذیل بوزارت امور خارجه اعتبار میدهد .

۶۰۷۵۰ تومان

اعتبار کمیسیون تحدید حدود خراسان تا آخر حوت

» ۳۰۰۰۰

اعتبار هیئت اعزامیه قفقاز و آنقره

» ۶۰۰۰

اعتبار نمایندگان ایران در جامعه ملل

» ۲۱۰۰۰

اعتبار هیئت تجار تی اعزامی به مسکو

۱۱۷۷۵۰ تومان

ماده سوم - وزارت مالیه مکلف است کلیه مبالغی که بعنوانین مختلفه مستقیماً

یا غیر مستقیم در مرکز یا ولایات بوزارت امور خارجه یا مأمورین آن وزارتخانه پرداخت

شده است از بابت اعتبار در ماده اول و دوم فوق محسوب و منظور نماید .

ماده چهارم - وزارت مالیه مجاز است مبلغ سه هزار و دو بیست و هشتاد و هشت

تومان از بابت حقوق پنج نفر ذیل از سنه ماضیه ایت ئیل از عایدات همان سنه بوزارت

جلیله امور خارجه پرداخت نماید .

۵۰ تومان

مؤیدالدوله

» ۵۰

معاضد السلطان

» ۱۴

میرزا اسحق خان

میرزا حسن خان اختر

۵۰ تومان

مفتاح الدوله

» ۱۰۰

۲۷۴ تومان

قانون

تفریح بودجه سنه ایت ائیل ۱۳۰۱ مجلس شورای ملی

مصوب ۲۴ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سنه ایت ائیل ۱۳۰۱ موافق مواد (۱) الی (۳) ضمیمه (۱) و بر طبق بودجه مصوبه مبلغ سیصد و چهار هزار و چهار صد و نود و هفت تومان و هفتصد دینار تصویب و تفریح میشود.

ماده دوم - عایدات باغ و مطبعه مجلس شورای ملی از بابت سنه ایت ائیل ۱۳۰۱ موافق ماده (۴) ضمیمه (۱) بمبلغ سیزده هزار و سیصد و پنجاه و چهار تومان و هفت هزار و سه عباسی تصویب میشود.

فقرات	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل	
		دینار	قران	دینار	قران
	ماده اول				
۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم		۲۲۹۹۱۶۶۶۰		
۲	حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقنینیه		۲۱۱۹۸۰۹۵		
۳	حقوق اعضاء و اجزاء اداره مباشرت		۲۳۶۲۹۸۶۵		
۴	مصارف ماهانه و سالیانه		۱۳۰۹۱۶۸۰	۲۸۷۹۰۶۳	
	ماده دوم				
	مصارف فوق العاده			۹۶۴۸۲۹۰	
	ماده سوم				
۱	حقوق کارکنان مطبعه		۶۳۸۳۰		
۲	مصارف متفرقه و اثاثیه مطبعه		۵۵۹۴۸۰	۶۹۴۲۴۸۰	
	جمع کل مصارف یکساله			۳۰۴۴۹۷۰۷۰	
	ماده چهارم				
	عایدات باغ بهارستان		۹۸۷۷۵۰		
	عایدات مطبعه مجلس		۱۲۳۶۷۰۱۰	۱۳۳۵۴۷۶۰	

قانون

بودجه اعتباری سنه تنگوزئیل ۱۳۰۲ وزارت جنگ

مصوب ۴ ثور ۱۳۰۲

ماده واحده - مبلغ نه میلیون و چهارصد هزار (۹۴۰۰۰۰۰) تومان برای

مخارج هذه السنه تنگوزئیل وزارت جنگ تصویب میشود وزارت مالیه مجاز است که درشش ماه اول هر ماهی هشتصد و شانزده هزار و ششصد و شصت و شش (۸۱۶۶۶۶) تومان بوزارت جنگ پرداخته و درشش ماه ثانی هر ماهی هفتصد و پنجاه هزار (۷۵۰۰۰۰) تومان بوزارتخانه مزبوره بپردازد .

قانون

اعتبارات مخارج مملکتی سنه مالیه تنگوزئیل ۱۳۰۲

مصوب ۱۶ ثور ۱۳۰۲

ماده اول - مجلس شورای ملی اعتبارات ذیل را که عبارت از بیست و دو میلیون و پانصد و نود و دو هزار و چهارصد و چهل و چهار تومان است برای مخارج مملکتی سنه مالیه تنگوزئیل ۱۳۰۲ تصویب مینماید .

ردیف	شرح	مبلغ تومان	ملاحظات
۱	وزارت دربار اعظم و ولایت عهد	۶۵۴۰۰۰	
۲	کابینه سلطنتی	۱۴۷۰۰	
۳	اعلی حضرت محمد علی میرزا	۷۵۰۰۰	
۴	ریاست وزراء و مخارج هیئت وزراء و کابینه	۵۴۱۷۲	
۵	وزارت مالیه	۳۱۱۰۰۰۰	
۶	وزارت داخله و نظمیةها و امنیه و گارد شهری	۲۲۰۰۰۰۰	
۷	وزارت پست و تلگراف و اداره حمل و نقل	۱۵۰۰۰۰۰	
۸	وزارت عدلیه	۷۰۰۰۰۰	
۹	وزارت فوائد عامه و بودجه طرق و شوارع	۷۵۰۰۰۰	
۱۰	وزارت امور خارجه	۸۵۰۰۰۰	
۱۱	وزارت معارف و صحیه	۸۰۰۰۰۰	
۱۲	وزارت جنگ	۹۴۰۰۰۰۰	بعنوان ماده واحده در جلسه ۴ ثور ۱۳۰۲
۱۳	دیون دولت	۶۳۰۰۰۷۲	مستقلا تصویب شده است
۱۴	اعانه ارومیه و خوی و سلماس. انزاب سلدوز ساوجبلاغ مطابق شرایط یکصد هزار تومان اعتباری که در ایستیل تصویب شده	۱۰۰۰۰۰	
۱۵	مخارج غیر مترقبه مملکتی	۳۰۰۰۰۰	
۱۶	مخارج معوقه	۲۳۵۰۰۰	
۱۷	وظایف و شهریه	۱۰۲۴۰۰۰	
۱۸	تبلیغات اقتصادی	۲۵۰۰۰	
۱۹	مستشاران امریکائی	۱۷۰۵۰۰	
		۲۲۵۹۲۴۴۴	

ماده دوم - میزان ماهیانه حقوق مستخدمین هر يك از وزارتخانه‌ها با استثنای وزارت مالیه از يك دوازدهم اعتبار مختصه برای حقوق نباید تجاوز کند .

ماده سوم - پرداخت يك دوازدهم ماهیانه از اعتبارات مصوبه در فقرات ۴-۶ ۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۷- ماده اول موکول به تقدیم بودجه‌های تفصیلی آن بمجلس است طرز پرداخت قسمت دوازدهم از ماده اول مطابق ماده واحده است که راجع ببودجه وزارت جنگ و ترتیب پرداخت آن بالاستقلال تصویب و خارج از این لایحه است .

بودجه تفصیلی که در این ماده قید شده است باید متضمن کلیه مخارج و حقوق هذه السنه هر وزارتخانه و مطابق با قانون استخدام باشد .

تبصره - وزارت مالیه مختار است که مستمریات را بطور ماهیانه یا سالیانه بپردازد .

ماده چهارم - میزان مصرف اعتبار مملکتی که در بودجه منظور شده است نباید از يك دوازدهم آن در هر برج تجاوز کند و پرداخت میزان ماهیانه مذکور باید با تصویب کتبی هیئت وزراء بعمل آید و وزارت مالیه مکلف است که صورت جزو آن را تاده روز از آخر هر برج بمجلس تقدیم نماید و این وجه نباید بهیچوجه بمصرف حقوق اداری و وظیفه و شهربیه و اضافه حقوق و امثال آن برسد .

ماده پنجم - هر يك از وزارتخانه‌ها باید در بودجه پیشنهادی صدی دوازدهم اعتبار مختصه خود را برای مخارج غیر مترقبه تخصیص دهد .

ماده ششم - اعتبار مصوبه در ماده اولی شامل کلیه مخارج دولتی اعم از نقد و جنس میباشد .

ماده هفتم - پرداخت وجوه برای خدمات انجام شده یا تسلیم اموال بعمل خواهد آمد .

ماده هشتم - هیچیک از وزارتخانه ها مجاز نخواهد بود که از عایدات خود مستقیماً صرف مخارج خود نماید .

ماده نهم - اعتباراتیکه برای حقوق یا مخارج بالاختصاص تصویب می شود بمصرف یکدیگر نخواهد رسید .

قانون

راجع بمقرری جنسی دربارسلطنت عظمی

مصوب ۲۹ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد معادل شصت و هفت خروار و پنجاه من گندم و یک هزار و ششصد و سی ونه خروار جو و سه هزار و پانصد و شصت و یک خروار و هفتاد و پنج من گاه و یک هزار و شصت و دو بیست و چهار دو خروار و بیست و پنج من یونجه از بابت مقرری جنس دربارسلطنت عظمی که در موقع تصویب قانون اعتبار بودجه مملکت از ماده افتاده از محل اعتباری که در طی فقره ۱۵ از ماده اول قانون مزبور برای دولت تصویب شده پرداخته و بعد در صورت تفاضل به نسبت عایدات مملکتی از آن محل احتساب نماید .

قانون

بودجه یکساله تنگوزئیل ۱۳۰۲ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۶ ثور ۱۳۰۲

ماده اول - برای مخارج دو ازده ماهه سنه تنگوزئیل ۱۳۰۲ مجلس شورای ملی (باستثنای مقرری نمایندگان که یازده ماهه است) مبلغ دو بیست و هشتاد و یک هزار و سیصد و هشتاد و دو تومان موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه (۱) اعتبار بمباشرین مجلس شورای ملی داده می شود .

مبلغ کل قران	مبلغ جزء قران	شرح	فقرات	تعداد
		مقرری نمایندگان محترم مجلس شورای ملی یازده ماهه (یکماهه مدت اعتبار نامه منظور نشده است) ۹۰ نفر	۱	۱
	۲۰۰۲۰۰۰	حقوق ۳۹ نفر اعضاء و اجزای اداره تقنینیه و اعتبار سالیانه	۲	
	۲۷۶۴۲۰	حقوق ۸۰ نفر اعضاء و اجزاء اداره مباشرت	۳	
۲۸۱۳۸۲۰	۲۱۰۵۶۰	مصارف ماهانه و سالانه فقره	۴	
۳۱۸۵۰۰	۳۱۸۵۰۰	مصارف فوق العاده اعتباری ۷ فقره		۲
	۱۸۲۱۶۰	حقوق کارکنان مطبعه ۸۴ نفر	۱	۳
۳۱۸۱۶۰	۱۳۶۰۰۰	مصارف و اثاثیه و اعتبار سالیانه مطبعه مجلس	۲	
۳۴۵۰۴۸۰				

ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ سی و یک هزار و هشتصد و پنجاه تومان موافق ماده (۲) ضمیمه (۱) تشخیص و اعتبار بمباشری مجلس داده میشود .

ماده سوم - برای حقوق و مخارج دوازده ماهه و اثاثیه مطبعه مجلس مبلغ سی و یک هزار و هشتصد و شانزده تومان موافق فقرات (۱) و (۲) ضمیمه (۱) اعتبار بمباشری مجلس داده میشود .

ماده چهارم - مجلس شورای ملی بمباشری مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان را جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارند .

قانون

بیست و سه هزار تومان اضافه اعتبار مطبعه مجلس شورای ملی

مصوب ۲۴ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - علاوه بر بودجه مصوبه سنه تنگوزئیل مجلس شورای ملی برای تهیه نواقص اثاثیه و ماشین آلات و لوازم مطبعه مجلس شورای ملی مبلغ بیست و سه هزار تومان بداره مباشرت مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود .

قانون

تعیین تکلیف بودجه‌های جزء وزارتخانه‌ها نسبت بسنه

تنگوزئیل ۱۳۰۲

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - نظر بوصول بودجه‌های جزء وزارت خانه‌های مختلفه که بموجب ماده سوم قانون بودجه‌هذه السنه ۱۳۰۲ تصریح شده است وزارت مالیه مجاز است که اعتبارات مصوبه را تا آخر هذه السنه موافق قانون مزبور پرداخت نماید .

ماده دوم - علاوه بر مبلغ يك ميليون و پانصد هزار تومان که مطابق قانون بودجه هذه السنه بوزارت پست و تلگراف اعتبار داده شده است مبلغ یکصد و بیست هزار تومان دیگر بوزارت خانه مزبوره اعتبار داده میشود و محل آن از اعتباری خواهد بود که برای مخارج پیش‌بینی نشده دولت بموجب ماده ۱۵ قانون بودجه هذه السنه تصویب شده است .

ماده سوم - حقوق تقاعد و انتظار خدمت مستخدمین دولتی که مشمول قانون استخدام کشوری هستند و در بودجه‌های جزء حقوقی برای آنها منظور شده باید مأخذ و میزان آن مطابق مقررات مواد قانون مزبور باشد و وزارت مالیه مأمور رسیدگی باین اقلام و مطابقه آنها با قانون است .

ب - اعتبارات

قانون

راجع باعتبار پانزده هزار تومان برای تعمیر سد جاجرود

مصوب ۲۳ میزان ۱۳۰۰

ماده واحده - مبلغ پانزده هزار تومان برای تعمیر سد جاجرود بوزارت مالیه اعتبار داده میشود که در هذه‌السنه تعمیر سد مزبور بعمل آمده و اگر بواسطه سردی هوا تعمیرات مزبوره در هذه‌السنه انجام داده نشود در سنه آتیه در اولین موقع فرصت سد مذکور ساخته شود .

قانون

راجع بتصویب پانزده هزار تومان قرض به مهاجرین گیلانی

مصوب ۲۵ میزان ۱۳۰۰

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که برای معاودت به اوطان خود از طرف دولت مبلغ پانزده هزار تومان قرض به آقایان مهاجرین گیلانی بامراعات تصویب نامه نمره ۸۹۵۷ مورخه ۲۸ عقرب پیچی ئیل و شرائط ذیل تأدیه گردد .

الف - اخذضامن معتبر . ب - موعده پرداخت این قرض یکسال از تاریخ استقرار

حکومت در رشت با قساطر سته متساویه در ظرف شش ماه است. ت - تقسیم این وجه بین آقایان مهاجرین گیلان باطلاع يك هیئتی خواهد بود که خود مهاجرین از بین خود انتخاب خواهند نمود .

قانون

تسلیم قراولخانه گذرلوطی صالح به مسجد جنب آن

مصوب ۱۸ عقرب ۱۳۰۰

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که اراضی قراولخانه مخروبه واقع در گذرلوطی صالح برای توسعه مسجد جنب آن بمسجد مزبور واگذار شود .

ماده دوم - بلید طهران مراقبت خواهد نمود که اراضی قراولخانه مزبور و مصالح آن برای توسعه مسجد و تعمیر آن تخصیص داده شود .

قانون

راجع بتصویب يك هزار و پانصد تومان اعتبار

برای مصارف انتخابات

مصوب ۸ دلو ۱۳۰۰

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ يك هزار و پانصد تومان اعتبار برای مصارف انتخابات تصویب مینماید که وزارت مالیه بدرخواست وزارت داخله بپردازد

قانون

اجازه پرداخت مخارج یکساله جامعه ملل از بابت سهمیه

دولت علیه ایران

مصوب ۱۱ حوت ۱۳۰۰

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکصد و بیست و پنج هزار فرانک (۱۲۵۰۰۰۰) طلای سویس از بابت سهمیه دولت علیه ایران از بابت مخارج سنه ۱۹۲۱ جامعه ملل بتوسط نماینده دولت علیه ایران پرداخت نماید .

قانون

تصویب مبلغ دوهزار و یکصد و چهل تومان اعتبار برای احداث

بنای جدید محل مخزن و شعب گمرک بندر قشم

مصوب ۲۷ حوت ۱۳۰۰

ماده واحده - نظر بتوسعه و ترقی امر تجارت بندر قشم و عدم گنجایش محل فعلی دفتر گمرکی آنجا و لزوم توسعه آن مبلغ دوهزار و یکصد و چهل تومان بوزارت مالیه اعتبار داده میشود که موافق احتیاجات اداری بنای جدیدی در بندر قشم برای محل مخزن و شعب گمرک احداث بشود این مبلغ از بابت اعتبار نهصد هزار تومان که در قانون بودجه سنه ایت ئیل ۱۳۰۱ - برای مخارج پیش بینی نشده منظور گردیده است محسوب خواهد شد .

قانون

اعتبار برای مخارج اعزام و تحصیل شصت نفر محصل

نظامی بیاریس

مصوب ۸ جوزا ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که در هذه السنه ایت ئیل

۱۳۰۱ مبلغ ششصد و هفتاد و یک هزار و ششصد (۶۷۱۶۰۰) فرانک مخارج تحصیل

یکساله شصت نفر محصل نظامی در اروپا و مبلغ هیجده هزار (۱۸۰۰۰) تومان مخارج

مسافرت عدد مذکوره بفرانسه بوزارت جنگ اعتبار داده شود.

قانون

یکهزار و پانصد (۱۵۰۰) تومان اعتبار برای تهیه اثاثیه محاکم

قضائی رشت

مصوب ۲۵ جوزا ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت عدلیه اجازه میدهد که مبلغ یک

هزار و پانصد تومان از محل بودجه سنه ماضیه دوایر قضائی رشت در موقعی که تعطیل

بوده است برای تهیه اثاثیه دوایر قضائی آنجا بمصرف برساند.

قانون

تخفیف مالیاتی قریه ندوشن یزد

مصوب ۳ سرطان ۱۳۰۱

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که مبلغ دو یست و سی و چهار

تومان و پنجاه و پنج هزار ۳۳۳ فرغ مالیات مراغ و مواشی قریبه ندوشن بزرا را تا موقعی که تعدیل و ممیزی نشده محالیه ننماید .

قانون

اعتبار برای پرداخت غرامات امانات مسروقه پستی

مصوب ۱۸ سرطان ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف مبلغ چهل و سه هزار و ششصد و پنجاه تومان و پنجاه شاهی (۲۵/۴۳۶۵۵) اعتبار میدهد که غرامات امانات مسروقه پستی از ابتدای یونتیل تا آخر سال پیچی تیل ۱۲۹۹ را که موافق قانون پستی مصوبه مجلس شورای ملی مکلف پرداخت آن است در وجه صاحبان آنها تأدیه نماید و وزارت پست مکلف است که هر چه زودتر صورت غرامات را بمجلس شورای ملی ارسال نماید .

قانون

اعتبار برای سیم کشی از قم به آوه و ساوه و نوبران و از تربت

بترشیز و دائر شدن تلگرافخانه های آنها

مصوب ۱۸ سرطان ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی برای سیم کشی از قم به آوه و ساوه و نوبران و از تربت به ترشیز و دائر شدن تلگرافخانه های آنها مبلغ یازده هزار و ششصد تومان بوزارت پست و تلگراف اعتبار میدهد .

قانون

پنججاه هزار روپیه اضافه اعتبار برای خرید عمارت ژنرال

قونسولگری دولت علیه در بغداد

مصوب ۲۰ سرطان ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که علاوه بر يك صد و هفتاد و دو هزار و سیصد و سی و سه (۱۷۲۳۳۳) روپیه که سابقاً از طرف دولت اعتبار داده شده پنججاه هزار (۵۰۰۰۰) روپیه دیگر بوزارت مالیه اعتبار داده شود که فوراً عمارت ژنرال قونسولگری بغداد را بنام دولت ابتیاع مخارج مقدماتی این معامله و مال الاجاره عقب افتاده خانه را نیز از این مبلغ بپردازند.

قانون

اجازه پرداخت دو هزار و چهارصد (۲۴۰۰) تومان قرضه

بعادل خان زیادخان اف

مصوب ۲۲ سنبله ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ دو هزار و چهارصد (۲۴۰۰) تومان برای مدت هشت برج آخر سنه تخاقوی ئیل در وجه آقای عادلخان زیادخان اف کارسازی و در موقع مسترد دارد.

قانون

اضافه اعتبار برای مدرسه صنعتی ایران و آلمان

مصوب ۲۷ سنبله ۱۳۰۱

ماده ۱ - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که سالیانه مبلغ هشت هزار تومان اضافه بر دوازده هزار تومانی که سابقاً تصویب و مقرر شده بمصرف مدرسه صنعتی ایران و آلمان در طهران برسد .

ماده ۲ - وزارت معارف مأمور ترتیب دستور تعلیمات مدرسه و نظارت در اجرای آن است .

قانون

اعتبار هیئت اعزامیه سواحل بحر خزر برای نقشه کشی و

تعیین عوائد جنگلی

مصوب ۲۷ سنبله ۱۳۰۱

ماده ۱ - از تاریخ اعزام هیئتی برای نقشه کشی و تعیین عواید جنگلی الی آخر سال جاری ماهی سیصد و چهل تومان از بابت مخارج ذیل و از محل نهد و پنجاه هزار (۹۵۰۰۰۰) تومان بوزارت فواید عامه اعتبار داده میشود .

حقوق مفتش سیار و نقشه بردار ۲۰۰ تومان معاون نقشه کشی ۶۰ تومان

کمک نقشه بردار ۲۰ تومان مهتر ۷ تومان

علیق و سایر ملزومات ۴۰ « مخارج پیش بینی نشده ۱۳ تومان

ماده ۲ - برای تهیه چهار رأس قاطر و ما یلزم آنها مبلغ پانصد تومان بوزارت فلاحت

و تجارت و فواید عامه اعتبار داده میشود که از وزارت جلیله مالیه دریافت کنند بابت اعتبار نهصد و پنجاه هزار تومان (۹۵۰۰۰۰) .

قانون

هشتصد تومان اعتبار مخارج بنای سه برج اقامتگاه مستحفظین
خط دربند تاحوض خان کرمان

مصوب اول میزان ۱۳۰۱

- ماده ۱** - مجلس شورای ملی هشت صد تومان اعتبار مخارج بنای سه برج برای اقامتگاه مستحفظین خط دربند تاحوض خان کرمان را تصویب مینماید .
- ماده ۲** - اعتبار مذکور در ماده اول با نظارت مالیه کرمان و مأمور فواید عامه صرف و اسناد خرج مثبت آن محسوب خواهد شد .

قانون

انتقال یکدستگاه چراغ برق سلطنت آباد به قم و تخصیص آن برای
روشنائی صحن مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها

مصوب اول میزان ۱۳۰۱

- ماده واحده** - مجلس شورای ملی تصویب می نماید یک دستگاه کارخانه چراغ برق که از کارخانجات دولتی و در عمارت سلطنت آباد است برای روشنائی صحن مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها در تحت نظر و مراقبت وزارت اوقاف تخصیص و واگذار گردد مخارج حمل و روشنائی بر عهده دولت نخواهد بود .

قانون

اعتبار برای سیم کشی خط تلگراف از کرندالی قره تو

و دایر کردن تلگرافخانه در دو نقطه مزبور

مصوب ۱۱ میزان ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی برای سیم کشی خط تلگراف از کرندالی

قر شیرین و قره تو و دایر کردن تلگرافخانه در آن نقاط مبلغ هفت هزار و هفتصد و نود و دو (۷۷۹۲) تومان بوزارت پست و تلگراف اعتبار میدهد .

قانون

اعتبار برای امتداد سیم از گناباد به تون - قرصه در وجه وزارت

فوائد عامه برای نمایندگان امته وطنی - و مرمت و ایجاد بروج

نظامی بروجرد

مصوب ۱۲ میزان ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی اعتبارات ذیل را تصویب می نماید :

اولا - هشت هزار تومان بوزارت پست و تلگراف برای امتداد سیم تلگراف

از گناباد به تون .

ثانیا - پنج هزار تومان از محل چهل هزار تومان بوزارت فوائد عامه قرض داده

میشود که با اطلاع کمیته نمایندگان امته وطنی بمصرف رسانیده بعد از انجام بازار نمایندگان امته وطنی مبلغ مزبور بدولت نقداً مسترد گردد .

ثالثا - مبلغ ده هزار تومان بوزارت جنگ برای مرمت برجهای نظامی سابق

واقع در نقاط مهمه بروجرد و ایجاد بروج لازم دیگر .

قانون

اعتبار دو بیست تومن ماهیانه در وجه آقای آقا میرزا شهاب الدین

مصوب ۱۸ میزان ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی بادره مباشرت مجلس اعتبار میدهد که از تاریخ شانزدهم حمل ایت ثیل که آقای آقا میرزا شهاب الدین وارد مجلس شده اند تا تاریخی که تکلیف اعتبار نامه ایشان معین شود از قرار ماهی دو بیست تومن از وزارت مالیه دریافت و کارسازی دارد .

قانون

پنجاه هزار تومن اعتبار برای جلوگیری از آفت ملخ

مصوب ۲۴ قوس ۱۳۰۱

ماده واحده - مبلغ پنجاه هزار ۵۰۰۰۰ تومن بوزارت مالیه برای خرید ملخ یعنی پرداخت اجرت معین به اشخاصی که تخم ملخ جمع آوری و تسلیم مأمورین دولت میکنند اعتبار داده میشود .

قانون

اجازه پرداخت میمت طبع ۸۹ شماره روزنامه رسمی

مصوب ۲۸ دلو ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ سیصد و هفتاد و سه تومن و دو قران بابت قیمت طبع ۸۹ شماره روزنامه رسمی که در سنوات ماضی دلوئیل و یونتیل علاوه بر بودجه وزارت داخله توسط مؤید الممالک پرداخت

و تا بحال تأدیه نشده است از بقایای مالیاتی سنه ماضیه تخاقوی ئیل و ما قبل آن بورئه آن مرحوم عاید دارند .

قانون

اعتبار برای مصارف روشنائی بقاع متبر که وغیره واقعه در عراق

عرب

مصوب ۲ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده- بوزارت مالیه اعتبار داده میشود که مطابق صورت ضمیمه مبلغ شش هزار و چهار صد و هشتاد و یک تومان و چهار هزار نقد و مقدار یکصد خروار غله از بابت هذه السنه ایت ئیل ۱۳۰۱ مطابق معمول به سنواتی با نظارت قونسول ژنرال ایران در قسمتی که راجع باعتبار مقدسه عراق عرب است باستثناء آنچه که متولیان آن در طهران حاضرند و در هذه السنه نظارت نسبت بآنها لازم نیست پرداخت نماید .

عدده ارقام	شرح مصارف	نقد		گندم	جو
		تومان	ب. ش.		
				خروار	خروار
	مصارف روشنائی اماکن مشرفه و بقاع مقدسه واقعه در عراق عرب				
۱	صرف روشنائی نجف اشرف بتولیت اولاد آقا سید موسی.	۱۰۰			
۲	صرف روشنائی چهل چراغ حرم مطهر نجف اشرف از بابت مالیات اصناف بدون تعیین اسم متولی.	۲۲۵	۶		
۳	صرف روشنائی نجف اشرف و سایر اماکن مشرفه به تولیت شیخ جعفر و آقا شیخ احمد ولدان شیخ تقی شماع.	۹۱۰			
۴	صرف روشنائی حرم مطهر حضرت سیدالشهدا علیه السلام بتولیت آقا سید کاظم.	۱۲۰			
۵	صرف روشنائی یکدستگاه چهل چراغ ۲۴ لاله دولتی تقدیمی باستان مقدس حضرت سیدالشهدا بتولیت آقا سید حسن.	۳۳۶			
۶	صرف روشنائی صحن مطهر حضرت سیدالشهدا جمع این ۶ قلم	۴۸۵	۸		
		۲۱۷۷	۴		

گندم جو	خروار	نقد		شرح مصارف	عده اقلام
		تومان	ق. م.		
		۳۳۲	۵	صرف روشنائی صحن مطهر حضرت سیدالشهدا علیه السلام و طفلان مسلم.	۷
		۱۲۰		صرف روشنائی حرم طفلان مسلم.	۸
		۴۴۵	۶	صرف روشنائی چهلچراغ حرم مطهر و لنظرا یوان کاظمین علیه السلام بتولیت آقا شیخ علی کلیددار.	۹
		۱۵۰		صرف روشنائی کاظمین علیه السلام بتولیت حاجی سید عبدالحسین.	۱۰
		۲۵۰	۵	صرف روشنائی چهلچراغ حرم مطهر عسکرین علیهما السلام بتولیت حاجی میرزا محمد علی ذوالریاستین و میرزا محمود ولد مشارالیه.	۱۱
		۱۷۴	۴	صرف روشنائی صحن مطهر حضرت ابوالفضل علیه السلام بتولیت آقا شیخ علی ولد آقا شیخ موسی اعتماد الشریعه.	۱۲
		۱۴۷۳		جمع ۶ قلم	
		۱۲۰		صرف روشنائی حرم مطهر حضرت ابوالفضل علیه السلام بتولیت آقا سید هاشم.	۱۳
		۸۰		صرف روشنائی حرم مطهر حضرت ابوالفضل علیه السلام بتولیت ولدان آقا شیخ هادی.	۱۴
		۱۶		صرف سقاخانه صحن مطهر حضرت ابوالفضل علیه السلام	۱۵

عده قلام	شرح مصارف	نقد		جو	گندم	خروار	خروار
		تومان	ب. ق.				
۱۶	صرف روشنائی حرم مسلم بن عقیل وهانی بن عروة بتولیت شیخ حسین و شیخ محسن.	۸۰					
۱۷	صرف روشنائی بقعه حضرت سید محمد واقعه در سامره بتولیت شیخ محمد.	۱۶۰					
۱۸	صرف روشنائی عتبات عالیات در وجه آقا سید ضیاء از بابت حق التولیه .	۲۵					
	جمع ۶ قلم	۴۸۱	۴				
	جمع مصارف روشنائی اماکن مقدسه عراق عرب از بابت ناهار سرکار فیض آثار و صرف روشنائی حضرت معصومه و غیره .	۴۱۳۱					
۱۹	اخراجات ناهار سرکار فیض آثار.	۱۰۰۰		۵۰	۵۰		
۲۰	صرف روشنائی چهل چراغ همیونی تقدیمی به حرم مطهر حضرت معصومه علیه السلام.	۱۵۰					
۲۱	صرف مقبره مرحوم مظفرالدین شاه بتولیت آقا سید حسن.	۱۲۰۰					
	جمع ۳ قلم	۲۳۵۰		۵۰	۵۰		
	جمع کل	۶۴۸۱	۴	۵۰	۵۰		

قانون

اضافه اعتبار بودجه دربار سلطنتی

مصوب ۲۰ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از اول حمل هذه السنه ایتیل ۱۳۰۱ ماهی ده هزار تومان کسر بودجه دربار سلطنت را تأدیبه و پرداخت نماید .

قانون

یکصد هزار تومان اعتبار مصارف انتخابات دوره پنجم تقنینیه

مصوب ۲۲ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ یکصد هزار تومان برای مصارف انتخابات دوره پنجم تقنینیه بوزارت داخله اعتبار میدهد .

قانون

پنجاه هزار تومان اعتبار اضافی مخارج انتخابات دوره پنجم تقنینیه

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ پنجاه هزار تومان علاوه بر یکصد هزار تومان اعتبار سابق برای مصارف انتخابات دوره پنجم تقنینیه بوزارت داخله میدهد .
ولیکن اعتبار محل مزبور از صرفه جوئی هائی خواهد بود که در سایر مخارج پیش بینی شده دولت واقع شود و اضافه بر مخارج کل مملکتی که در بودجه هذه السنه مقرر شده نخواهد گردید .

قانون

چهل و هشت هزار تومان اعتبار مخارج فوق العاده مستخدمین آمریکائی

مصوب ۲۲ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که بشرح ذیل چهل و هشت هزار (۴۸,۰۰۰) تومان مخارج فوق العاده مستشاران امریکائی را بطور اعتبار تأدیه و پرداخت نماید.

الف) برای خریداری اثاثیه دفتر و منزل آقایان مستشارها

۳۰/۰۰۰ تومان

و کرایه منزل آنها.

« ۱۰/۰۰۰

ب) مخارج مسافرت از قره توب طهران.

« ۴/۰۰۰

ج) حقوق مترجمین و منشی و مستخدمین جزء دوا یر مستشاری

« ۴/۰۰۰

د) حقوق معاونین اداری در ظرف سه ماه آخر سال

۴۸/۰۰۰ تومان

جمع

قانون

پانصد و پنجاه هزار تومان اعتبار جهت مخارج جاری ضروری وزارت مالیه

مصوب ۲۸ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ پانصد و پنجاه هزار تومان برای تصفیه

مخارج صحیح که در حدود قوانین اداری و برای ازدیاد عایدات بوده است علاوه بر

اعتبار مصوبه دوم حوت برای مخارج سنه ایت ئیل وزارت مالیه اعتبار میدهد.

قانون

اعتبار برای مصارف روشنائی اماکن مقدسه و غیره

مصوب ۱۶ ثور ۱۳۰۲

ماده ۱- مجلس شورای ملی مبلغ بیست و چهار هزار و هشتصد و نه تومان و سه قران (که شش هزار و چهارصد و هشتاد و یک تومان و چهار قران آن در دو م حوت سنه ماضیه بتصویب مجلس رسیده است) و مقدار پانصد و سی و شش خروار و ده من گندم (که پنجاه خروار آن در دو م حوت سنه ماضیه بتصویب مجلس رسیده است) و ششصد و چهل و چهار هزار خروار و چهل و هشت من جو (که پنجاه خروار آن در دو م حوت سنه ماضیه بتصویب مجلس رسیده است) و سیصد و شصت و سه خروار و شصت و دو من گاه و چهل و چهار خروار و بیست و چهار من بوقربله استرا باد شلتوک بابت مصارف روشنائی اماکن مقدسه و مقایر مختلفه در ایالات و ولایات و مصارف تعزیه داری در نقاط مختلفه و عوض بهره و عوض مال الاجاره و غیره هم موافق پیشنهاد دولت که ضمیمه است از بابت سنه ماضیه ایت ئیل بوزارت مالیه اعتبار میدهد که مطابق صورت مصوبه قوی ئیل و معمول به سنواتی پس از ملاحظه مدارک و اسناد صحیحه تأدییه و پرداخت نماید .

ماده دوم- وزارت مالیه مجاز است مبلغ سیصد و شصت تومان از بابت مصارف مقبره مرحوم حجة الاسلام آقا میرزا سید محمد طباطبائی که جزء مبلغ فوق است تأدییه و پرداخت نماید .

تصمیم قانونی راجع بمصارف روشنائی و عوض بهره و حق الارض

سنه تنگوز ئیل ۱۳۰۲

مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۲

کمیسیون بودجه نظر جدیدی در خصوص مصارف و عوض بهره و حق الارض

و صرف روشنائی و اتخاذ نکرده و همان پرداخت سنه گذشته ایت ئیل ۱۳۰۱ مورد تصویب که از محل اعتباری که در بودجه هذه السنه برای پرداخت این مخارج تصویب شده است تأیید نماید .

قانون

راجع به اضافه اعتبار بودجه ایت ئیل وزارت معارف بابت حقوق

معلمین رژیمناستیک و قیمت ذغال سنگ مدارس متوسطه

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - وزارت تمالیه مجاز است مبلغ دو بیست و دو تومان حقوق معلمین رژیمناستیک مدارس متوسطه را از بابت یکساله سنه ماضیه ایت ئیل ۱۳۰۱ علاوه بر بودجه وزارت معارف پرداخت نماید .

ماده دوم - وزارت تمالیه مجاز است مبلغ سه هزار و هفتصد تومان قیمت ذغال مدارس متوسطه را که در موقع پیشنهاد بودجه از قلم افتاده بوده است علاوه بر بودجه سنه ماضیه ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت معارف پرداخت نماید .

قانون

اعتبار پرداخت وجه کنترات معلمین اروپائی و اعتبار

مدرسه آلمانی و خرج سفر مأمورین معارف و اوقاف

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب مینماید مبلغ بیست و دو هزار تومان که بر طبق کنترات در سنه ماضیه ایت ئیل بمعلمین اروپائی پرداخته شده است وزارت تمالیه محسوب دارد .

ماده دوم - مجلس شورای ملی تصویب مینماید یکپنجاه و دو تومن که در سنه ماضیه ایت ئیل از اعتبار مدرسه آلمانی بآن مدرسه تأدیه شده وزارت مالیه منظور دارد .

ماده سوم - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که مبلغ یکپنجاه و سی و یک تومن که برای مخارج سفر مأمورین معارف و اوقاف مصرف شده است در حدود اعتبار مصوبه برای بودجه ایت ئیل وزارت معارف و وزارت مالیه محسوب دارد .

قانون

اضافه اعتبار بودجه ایت ئیل وزارت معارف بابت کسر بودجه

مدارس حومه طهران

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی به وزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ دوهزار و نهصد و بیست و هفت تومن کسر بودجه مدارس حومه طهران را از اول حمل تا آخر حوت سنه ماضیه ایت ئیل (۱۳۰۱) علاوه بر بودجه وزارت معارف پرداخت نماید .

قانون

اضافه بودجه سال ایت ئیل نظمیه رشت و انزلی

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ دوهزار و دو بیست و بیست و نه (۱۰۲۲۹) تومن علاوه بر بودجه سنه ماضیه ایت ئیل ۱۳۰۱ نظمیه رشت و انزلی پرداخت نموده و معادل این مبلغ عایدات متفرقه سنه ماضیه

ادارات مزبور را بجمع عوائد خود منظور دارد .

قانون

مصرف جیره و علیق هذه السنه ایت ئیل نظمیة مرکز وولایات

مصوب ۲۴ دلو ۱۳۰۱

ماده واحده - برای مصرف جیره و علیق هذه السنه ایت ئیل نظمیة مرکز

وولایات بشرح ذیل :

خروار ۳۹۶۱/۴۰	{	۱۶۸/۶۰	خروار	گندم
		» ۱۲۱۶/ -		جو
		» ۲۳۹۵/ -		کاه
		» ۱۸۱/۸۰		یونجه

بوزارت داخله اعتبار داده میشود .

قانون

اجازة پرداخت حقوق مدت خدمت مستخدمین از اتباع خارجه

وزارت فوائد عامه

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - بوزارت فوائد عامه اجازه داده میشود که مبلغ بیست و پنج

هزار تومان از محل (اعتبار ساختمان) حقوق مستخدمین اتباع خارجه را که فعلاً بدون

کنتراست در آنوزارت خانه مشغول خدمت بوده و مطابق قانون استخدام منفصلند

در صورتیکه در بودجه آنوزارت خانه منظور نشده باشد تا اول سرطان ۱۳۰۲ پردازند.

ماده دوم - مجلس شورای ملی تصویب مینماید یکپنجاه و یک تومانی که در سنه ماضیه ایت ئیل از اعتبار مدرسه آلمانی بآن مدرسه تأدیه شده وزارت مالیه منظور دارد .

ماده سوم - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که مبلغ یکپنجاه و سی و یک تومانی که برای مخارج سفر مأمورین معارف و اوقاف مصرف شده است در حدود اعتبار مصوبه برای بودجه ایت ئیل وزارت معارف و وزارت مالیه محسوب دارد .

قانون

اضافه اعتبار بودجه ایت ئیل وزارت معارف بابت کسر بودجه

مدارس حومه طهران

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی به وزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ دوهزار و نهصد و بیست و هفت تومانی کسر بودجه مدارس حومه طهران را از اول حمل تا آخر حوت سنه ماضیه ایت ئیل (۱۳۰۱) علاوه بر بودجه وزارت معارف پرداخت نماید .

قانون

اضافه بودجه سال ایت ئیل نظمیه رشت و انزلی

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ ده هزار و دو بیست و بیست و نه (۱۰۲۲۹) تومانی علاوه بر بودجه سنه ماضیه ایت ئیل ۱۳۰۱ نظمیه رشت و انزلی پرداخت نموده و معادل این مبلغ عایدات متفرقه سنه ماضیه

ادارات مزبور را بجمع عوائد خود منظور دارد .

قانون

مصرف جیره و علیق هذه السنه ایت ئیل نظمیة مرکز وولایات

مصوب ۲۴ دلو ۱۳۰۱

ماده واحده - برای مصرف جیره و علیق هذه السنه ایت ئیل نظمیة مرکز وولایات بشرح ذیل :

خروار ۳۹۶۱/۴۰	{	۱۶۸/۶۰	خروار	گندم
		» ۱۲۱۶/ -		جو
		» ۲۳۹۵/ -		کاه
		» ۱۸۱/۸۰		یونجه

بوزارت داخله اعتبار داده میشود .

قانون

اجازة پرداخت حقوق مدت خدمت مستخدمین از اتباع خارجه

وزارت فوائد عامه

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - بوزارت فوائد عامه اجازه داده میشود که مبلغ بیست و پنج هزار تومان از محل (اعتبار ساختمان) حقوق مستخدمین اتباع خارجه را که فعلا بدون کنترات در آنوزارت خانه مشغول خدمت بوده و مطابق قانون استخدام منفصلند در صورتیکه در بودجه آنوزارت خانه منظور نشده باشد تا اول سرطان ۱۳۰۲ پردازند.

قانون

پنجاه هزار تومان اعتبار برای اعانه مصیبت زدگان تربت

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - دولت مجاز است برای اعانه مصیبت زدگان تربت مبلغ پنجاه هزار تومان بمصرف برساند محل این اعتبار از صرفه جوئیهای خواهد بود که از بودجه کل مملکتی در ضمن عمل حاصل خواهد شد .

ج - اجازه استقراض

قانون

استقراض يك ميليون دلار مساعده

مصوب ۱۴ جدی ۱۳۰۰

ماده اول - دولت مجاز است که بوزیرمختار ایران درواشنگتن و وکیل مالیه دولت علیه در امریکا اجازه دهد که بنام دولت يك مساعده موقتی بمبلغ يك میلیون دلار دریافت دارند که مبلغ مزبور تماماً تا دسامبر ۱۹۲۲ از عایدات دولت علیه نزد کمپانی انگلیس و ایران که بتاريخ مذکور وعده آن میرسد ادا شود و همچنین مجاز هستند بنام دولت ایران عایدات مزبور را بقرض دهنده انتقال دهند .

میزان فرع صدی هفت خواهد بود و دولت ایران حق دارد اصل مبلغ مزبور را هر وقت قبل از رأس موعد با فرع نسبی تا آن تاریخ بدون علاوه بپردازد .

ماده دوم - نهصد هزار تومان از مساعده مزبوره برای مصارف معوقه نظامی و بقیه آن برای سایر مخارج ضروری معوقه مملکتی تخصیص داده میشود .

د - شهریه و مستمریات

قانون

تصویب بیست تومان مستمری برای ورثه بنان السلطان مرحوم

مصوب ۹ جدی ۱۳۰۰

ماده اول - از زمان فوت مرحوم بنان السلطان ماهی بیست تومان در حق عیال و اولاد آن مرحوم بالتساوی برقرار میشود .

ماده دوم - برقراری شهریه فوق در حق عیال بنان السلطان مرحوم تاموفاً است که زوج اختیار نکرده باشد و در حق اولاد تا سن بیست و یک سال .

قانون

تصویب نود تومان مستمری برای ورثه مرحوم میر موسی خان

مصوب ۴ دلو ۱۳۰۰

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب می نماید ماهی نود تومان شهریه درباره ورثه مرحوم میر موسی خان رئیس سابق اداره مالیات و خالصجات تهران به شرح ذیل از تاریخ فوت آن مرحوم برقرار شود .

(الف) درباره دو پسر آن مرحوم تا سن بیست و یک سالگی نفری ماهی بیست و پنج تومان .

- (ب) درباره صبیّه آن مرحوم تا زمان اختیار شوهر ماهی بیست تومان.
 (ت) در باره عیال آن مرحوم تا وقتی که شوهر اختیار نکرده است ماهی بیست تومان.

قانون

برقراری یکمصد تومان شهریه در حق چهار نفر ورثه مرحوم حاجی

شیخ محمد جواد خراسانی

مصوب ۲۰ دلو ۱۳۰۰

ماده واحده - مبلغ یکمصد تومان شهریه در حق چهار نفر ورثه مرحوم حاجی

شیخ محمد جواد خراسانی بترتیب ذیل برقرار میشود:

- (الف) درباره فاطمه خانم عیال آن مرحوم ماهی ۱۵ تومان }
 (ب) درباره عذرا خانم صبیّه آن مرحوم ماهی ۲۰ » }
 (ت) درباره حسین آقا پسر بزرگ آن مرحوم ماهی ۳۵ تومان }
 (ث) درباره مهدی آقا پسر کوچک آن مرحوم ماهی ۳۰ تومان }
 مخارج تحصیل

قانون

برقراری شصت و یک تومان و نه قران و پانزده شاهی شهریه درباره

چهار نفر ورثه مرحوم عمادالدوله

مصوب ۲۰ حوت ۱۳۰۰

ماده واحده - در مورد عیال و یک پسر صغیر و دو نفر صبایای صغیره مرحوم

عمادالدوله ماهی مبلغ شصت و یک تومان و نه قران و پانزده شاهی علاوه بر حقوق

د - شهریه و مستمریات

قانون

تصویب بیست تومان مستمری برای ورثه بنان السلطان مرحوم

مصوب ۹ جدی ۱۳۰۰

ماده اول - از زمان فوت مرحوم بنان السلطان ماهی بیست تومان در حق عیال و اولاد آن مرحوم بالتساوی برقرار میشود .

ماده دوم - برقراری شهریه فوق در حق عیال بنان السلطان مرحوم تاموقعی است که زوج اختیار نکرده باشد و در حق اولاد تا سن بیست و یک سال .

قانون

تصویب نود تومان مستمری برای ورثه مرحوم میرموسی خان

مصوب ۴ دلو ۱۳۰۰

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب می نماید ماهی نود تومان شهریه در باره ورثه مرحوم میرموسی خان رئیس سابق اداره مالیات و خالصجات تهران به شرح ذیل از تاریخ فوت آن مرحوم برقرار شود .

(الف) در باره دوپسر آن مرحوم تا سن بیست و یک سالگی نفری ماهی بیست و پنج تومان .

- (ب) درباره صبیّه آن مرحوم تا زمان اختیار شوهر ماهی بیست تومان.
- (ت) در باره عیال آن مرحوم تا وقتی که شوهر اختیار نکرده است ماهی بیست تومان .

قانون

برقراری یکمصد تومان شهریه در حق چهار نفر ورثه مرحوم حاجی

شیخ محمد جواد خراسانی

مصوب ۲۰ دلو ۱۳۰۰

ماده واحده - مبلغ یکمصد تومان شهریه در حق چهار نفر ورثه مرحوم حاجی

شیخ محمد جواد خراسانی بترتیب ذیل برقرار میشود :

- (الف) درباره فاطمه خانم عیال آن مرحوم ماهی ۱۵ تومان } نامد تیکه شوهر اختیار نکرده اند
- (ب) درباره عذر خانم صبیّه آن مرحوم ماهی ۲۰ »
- (ت) درباره حسین آقا پسر بزرگ آن مرحوم ماهی ۳۵ تومان } ناسن ۲۱ سالگی برای
- (ث) درباره مهدی آقا پسر کوچک آن مرحوم ماهی ۳۰ تومان } مخارج تحصیل

قانون

برقراری شصت و یک تومان ونه قران و پانزده شاهی شهریه درباره

چهار نفر ورثه مرحوم عمادالدوله

مصوب ۲۰ حوت ۱۳۰۰

ماده واحده - در مورد عیال و یک پسر صغیر و دو نفر صبیای صغیره مرحوم

عمادالدوله ماهی مبلغ شصت و یک تومان ونه قران و پانزده شاهی علاوه بر حقوق

دیوانی مشار الیهیم بتقسیمی که قانون وظایف درحق ورثه مقرر داشته تصویب می شود که از تاریخ فوت آن مرحوم تا آخر حوت ایت ئیل ۱۳۰۱ بطور شهریه پرداخته شود.

قانون

برقراری پنجاه تومان شهریه درحق عیال و دونفر صباپای

مرحوم وقارالدوله

مصوب ۲۷ حوت ۱۳۰۰

ماده اول - مجلس شورای ملی از تاریخ فوت مرحوم وقارالدوله ماهی پنجاه تومان درحق عیال و دونفر صباپای او تصویب می نماید .

ماده دوم - از مبلغ مزبور بیست تومان مادام الحیات در حق عیال ونفری پانزده تومان درحق هریک از صباپا مادام که شوهر اختیار نکرده اند برقرار وتأدید خواهد شد .

قانون

برقراری بیست و پنج فقره شهریه

مصوب ۴ میزان ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب می نماید که وزارت مالیه مبلغ سیصد و سی و سه تومان و یک قران (۳۳۳/۱) درباره اشخاصی که زیلا ذکر و در مقابل هریک مدت و مبلغ حقوق آنها مقرر است پرداخت نماید .

مبلغ شهریه فران	مدت پرداخت	شرح	نمره ترتیب
۷۰	مادام الحیات	ماهیانه میرزا احمد عضو دفتر گمرک آستارا	۱
۱۵۰	»	» میرزا اسدالله خان عضو اداره تحدید	۲
۶۵	»	» اکبر فراش اداره مالید کرمان	۳
۳۵۰	»	» میرزا صدرالدین خان الهی	۴
۵۰	»	» سید محمود دروازه بان کاشان	۵
۳۰۰	»	» خانم ابتهاج السلطنه	۶
۶۰	از اول ایت قیل ۱۳۰۱ تا مدت پانزده سال	» عیال و اولاد میرزا حسین نقاش	۷
۳۰۰	مادام الحیات	میرزا رضا خان سررشته دار	۸
۶۰	تایست سالگی	» هوشنگ خان پسر علی اصغر خان قندهاری	۹
۶۶	تا موقعیکه شوهر اختیار نکرده	» صبیه حاجی ناظم	۱۰
۱۰۰	{ « « « تاسن هیجده سالگی	{ عیال رحیم خان پیشخدمت اداره تحدید و دو نفر طفل صغیر بالسویه	{ ۱۱ »
۴۰	تاسن بیست سالگی	» محسن خان پسر مصطفی خان پیشخدمت وزارت تمالیه	۱۲
۵۰	مادام الحیات	» دختر مرحوم شاهزاده علیخان (علیله و عاجزه)	۱۳
		» یک عیال و دو دختر مرحوم	۱۴
۱۵۰	تا موقعیکه شوهر اختیار نکرده اند	» ماهیانه شاهزاده علیخان بالسویه	
۳۰۰	» » »	» عیال مرحوم مدیر السلطان	۱۵

مبلغ شهریه فران	مدت پرداخت	شرح	نمره ترتیب
		دونفر اولاد مرحوم مدیر السلطان (هریک پانزده تومان)	۱۶
۳۰۰	تاسن بیست سالگی	ماهیانده	
۱۴۰	تایکسال	« ورثه میرزا علی خان سوزافسیه	۱۷
۹۵	»	» ورثه علیقلی میرزای آژان	۱۸
۹۰	»	» ورثه حسن بیک آژان	۱۹
۹۵	»	» ورثه ابوالفتح بیک آژان	۲۰
۹۰	»	» ورثه حسن بیک آژان نمره ۱۹	۲۱
۱۸۰	تاسه ماه	» ورثه نبی خان آژان	۲۲
۹۰	تامدت سه سال	» ورثه قاسم خان آژان	۲۳
۹۰	تایکسال	» ورثه عباس آژان	۲۴
		ورثه صدر المعالی پنج نفر (سهمی یکنفر از وراثت که فوت کرده بسایر ورثه منتقل میشود)	۲۵
۵۰	مادام الحیات	»	
۳۳۳۱		جمع	

تصمیم قانونی راجع به فقره شهریه

مصوب ۸ میزان ۱۳۰۱

در جلسه ۸ میزان سنه ۱۳۰۱ راجع به ۹ فقره شهریه که جزو اقلام محذوفه

بوده و کمیسیون بودجه تجدید نظر نموده است.

اقلام مقطوعه

- ۱ - اولاد آقای نیرالملک چهار نفر اسدالله خان جمشید خان شکرالله خان منوچهر خان هریک بیست و پنج تومان صد (۱۰۰) تومان
- ۲ - اقتدار السلطنه صد (۱۰۰) تومان
- ۳ - آسیه خانم صد (۱۰۰) تومان
- ۴ - مرضیه بیگم صبیله میرزایحیی بیست (۲۰) تومان
- ۵ - ورثه معاضدالملک چهار نفر صد (۱۰۰) تومان
- ۶ - مهدیخان ولد ماشاءالله خان بیست (۲۰) تومان
- ۷ - همدم الملوک صبیله میرزا مصطفی خان بیست (۲۰) تومان

اقلام مصوبه

- ۱ - عمادالکتاب مشکوه الممالک میرزا علی اکبرخان ارداقی هریک شصت (۶۰) تومان تا انقضاء موعده حبس پرداخته شود .
- ۲ - فاطمه خانم عیال ارداقی هشت تومان و چهارقران (۸/۴)

قانون

برقراری شصت تومان شهریه بعنوان تقاعد در حق امام الحکماء

مصوب ۷ قوس ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی نظر به پیشنهاد وزارت عدلیه تصویب میکند از اول حملایت ئیل ۱۳۰۱ ماهی شصت (۶۰) تومان به عنوان حقوق تقاعدی مادامیکه آقای امام الحکماء در قید حیات است و داخل خدمت دولتی نیست بمشارالیه پرداخته شود .

قانون

برقراری سیصد و چهل و یک تومان حقوق تقاعدی در باره ۹ نفر

صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنگ

مصوب ۷ قوس ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ سیصد و چهل و یک تومان حقوق تقاعدی در باره نه نفر صاحبمنصبهای قدیمی وزارت جنگ بشرح ذیل تاموقع گذشتن قانون استخدام لشگری از مجلس شورای ملی تصویب می نماید و پس از تصویب قانون مزبور مشمول مواد آن خواهند بود .

سپاه نظام	پنججاه (۵۰) تومان
لواء السلطنه	پنججاه (۵۰) تومان
صدیق الممالک	پنججاه (۵۰) تومان
سالار معتمد	پنججاه (۵۰) تومان
میرزا تقی خان سرتیپ	پنججاه (۵۰) تومان
مشاور نظام	سی (۳۰) تومان
یاور صادق خان	سی (۳۰) تومان
میرزا عنایت الله خان معتمد لشگر عضو قلمی	بیست و پنج (۲۵) تومان
نورعلی وکیل توپخانه	شش (۶) تومان

قانون

برقراری سیصد و نود تومان حقوق تقاعدی در باره شانزده نفر

صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنگ

مصوب ۲۹ قوس ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید ماهی سیصد و نود (۳۹۰) تومان

حقوق تقاعدی در باره صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنگ بترتیب ذیل برقرار گردد.

ازاول حمل ایتئیل ۱۳۰۱ مادام الحیات

میرزا سید ابراهیم خان مازر چهل (۴۰) تومان

و ثوق اصطلیل بیست و پنج (۲۵) تومان

جهان سوز خان بیست و پنج (۲۵) تومان

محمد افشار بیست و پنج (۲۵) تومان

میرزا سید حسین خان بیست و پنج (۲۵) تومان

محمد حسین خان آردل ده (۱۰) تومان

ساعت نظام بیست و پنج (۲۵) تومان

میرزا مهدی خان محاسب بریکاد بیست و پنج (۲۵) تومان

انوشیروان میرزا بیست و پنج (۲۵) تومان

محمد حسن خان بیست و پنج (۲۵) تومان

نصرالله میرزا بیست و پنج (۲۵) تومان

هر بر نظام بیست و پنج (۲۵) تومان

میرزا داود خان محاسب بریکاد بیست و پنج (۲۵) تومان

۳۲۵ تومان

ازاول عقرب ایت ئیل ۱۳۰۱ مادام الحیات

اعتبار السلطنه	سی (۳۰) تومان
هادیخان نایب بریکاد	ده (۱۰) تومان
حبیب الله خان سر هنگ	بیست و پنج (۲۵) تومان
	<u>۶۵</u> تومان

قانون

مستمری عیال و پسر مرحوم مشیر رسائل

مصوب ۵ جدی ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مطابق تفصیل ذیل سیصد و شش (۳۰۶)

تومان مستمری دیوانی عیال و پسر مشیر رسائل را از قرار تومان تومان از ابتدای حمل هذه السنه ایت ئیل تأدییه و پرداخت نماید .

بهجت السلطنه یکصد و سی و پنج تومان و چهار قران

میرزا رضاخان پسر مرحوم مشیر رسائل یکصد و هفتاد تومان و شش قران

قانون

برقراری شهریه در حق آقا میرزا مهدی اشتهاردی

مصوب ۵ جدی ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از شانزدهم برج سنبله ۱۳۰۱ تا موقعی

که قانون استخدام معلمین از مجلس شورای ملی بگذرد ماهی پنجاه (۵۰) تومان شهریه در باره آقای آقا میرزا مهدی اشتهاردی بپردازد .

قانون

برقراری حقوق تقاعد دربارہ عباسقلی خان منتظم الملك

مصوب ۵ جدی ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که ماهی بیست و پنج تومان دربارہ عباسقلی خان منتظم الملك از تاریخ تصویب برقرار و پرداخته شود تا موقعی که قانون استخدام بموقع اجرا گذاشته شود و پس از آن مشمول قانون تقاعدی مستخدمین دولت خواهد بود .

قانون

برقراری شهریه در حق اولاد بهادر السلطنه و یکنفر پسر مرحوم میرزا

حسینخان مستخدم مجلس

مصوب ۵ جدی ۱۳۰۱

ماده واحده - الف وزارت مالیه مجاز است از اول حمل هذه السنه ماهی بیست تومان تاسن بیست سالگی به دو نفر اولاد بهادر السلطنه متساویاً کارسازی دارد .
ب - وزارت مالیه مجاز است از اول حمل هذه السنه ایت ثیل ۱۳۰۱ تاسن بیست سالگی ده تومان بعنوان خرج تحصیل بجهت يك نفر پسر مرحوم میرزا حسین خان مستخدم سابق مجلس شورای ملی تأدیه و پرداخت نماید

قانون

برقراری یکصد و شش تومان و سه قران شهریه

مصوب ۱۵ جدی ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ماهی یکصد و شش تومان و سه قران

درباره اشخاص ذیل بطور شهریه پرداخت نماید .

سیف المجاهدین علاوه بر شش تومان شهریه از اول سنبله هذه السنه ۴۰ قران
محمد تقیخان فشنندی مفلوج علاوه بر پنج تومان شهریه از اول میزان هذه السنه ۲۳ »
خانم مشرف السلطنه از اول حمل هذه السنه ۳۰۰ »
آقا عبدالله مقتی علاوه بر ماهی بیست تومان شهریه از اول اسد هذه السنه ۱۰۰ قران
آقایان حجة الاسلام و حجة العلماء هر يك در ماه بطور شهریه ماهی ۳۰ تومان
از اول اسد هذه السنه

۶۰۰ قران

۱۰۶۳ قران

قانون

برقراری اضافه شهریه در حق بازماندگان آقا سید حسین اردبیلی و

مرحوم مستشارالدوله

مصوب ۲۹ دلو ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که دوازده تومان اضافه بر سیزده تومان شهریه ورثه مرحوم آقا سید حسین اردبیلی از اول برج عقرب ۱۳۰۱ و شش تومان اضافه بر دوازده تومان صبیبه مرحوم مستشارالدوله از اول برج قوس ایت ثیل بطور شهریه کارسازی دارد.

هماسلطان خانم صبیبه مرحوم میرزا یوسف خان مستشارالدوله ماهیانه ۱۸ تومان
خانم آقا عیال مرحوم آقا سید حسین اردبیلی تا موقعیکه
شوهر اختیار نکرده ماهیانه ۹ تومان

فاطمه خانم صبیبه مرحوم اردبیلی تا موقعیکه شوهر اختیار نکرده ماهیانه ۸ تومان

سید جلال پسر مرحوم اردبیلی تا سن بیست سالگی

ماهیانه ۸ تومان

قانون

بودجه راجع بحقوق تقاعد و انتظار خدمت مستخدمین و وراث

مستخدمین وزارت خارجه

مصوب ۳ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - مجلس شورای ملی پرداخت حقوق تقاعدی و انتظار خدمت مستخدمین و وراث مستخدمین وزارت خارجه که در ماده (۶) بودجه وزارتخانه مزبوره تصریح شده است و بالغ بر چهل و شش هزار و هشتصد و هفتاد و چهار تومان و چهار قران (۴/۴۶۸۷۴) است برای هذه السنه ۱۳۰۱ تصویب مینماید دارندگان این حقوق از اول حمل یک هزار و سیصد و دو ۱۳۰۲ مشمول قانون استخدام خواهند بود .

اسامی	مقرری ماهیانه	مقرری و فوق العاده سالیانه
آقای ناظم الملك	۲۰۰	۲۴۰۰
مؤتمن الدوله	۱۰۰	۱۲۰۰
حاج صدر السلطنه	۱۰۹	۱۳۰۸
میرزا اسحق خان	۱۵۰	۱۸۰۰
بدایع نگار	۸۸	۱۰۵۶
معین العداله	۸۱	۹۷۶
مشاور السلطنه	۹۹	۱۱۸۸
مفاخر السلطنه	۶۰	۷۲۰
صفوة الملك	۴۵	۵۴۰

مقررى و فوق العاده ساليا نه	مقررى ماهيا نه	اسامى
۹۰۰	۷۵	اعتصام الممالك
۱۸۰۰	۱۵۰	مفتاح الدوله
۱۵۰۰	۱۲۵	حاج ميرزا موسى خان مفخم الملك
۱۲۰۰	۱۰۰	وثيق السلطنه
۱۲۰۰	۱۰۰	معاضا السلطان
۱۲۰۰	۱۰۰	سيد حسن خان مؤيد الدوله
۱۲۰۰	۱۰۰	صديق السلطنه
۲۴۰۰	۲۰۰	معمدا الملك
۱۲۰۰	۱۰۰	ميرزا حسن خان اختر
۱۸۰۰	۱۵۰	اکرم السلطان
۱۰۲۰	۸۵	ناصر الوزاره
۷۲۰	۶۰	شاهزاده نادر ميرزا
۱۲۰۰	۱۰۰	دکتر سعید الملك
۵۴۰	۴۵	صفاء السلطنه
۶۷۸	۵۶/۵	فخيم السلطنه
۱۲۰۰	۱۰۰	احتشام الدوله
۳۶۰	۳۰	ناظم الممالك
۳۶۰	۳۰	ميرزا ولى خان
۱۰۸۰	۹۰	اعتلاء الممالك
۵۷۶	۴۸	فاخر الدوله
۶۰۰	۵۰	مفخم السلطنه
۱۸۰۰	۱۵۰	منتصر الملك

اسامی	مقرری ماهیانه	مقرری و فوق العاده سالیانه
مساعدا الملك	۵۰	۶۰۰
اعتصام الملك	۵۰	۶۰۰
نبیل السلطنه	۵۰	۶۰۰
حشمت السلطنه	۲۵	۳۰۰
جمع حقوق متقاعدین	۳۱۵۱/۵	۳۷۸۱۸
ورثه	مقرری ماهیانه	مقرری و فوق العاده سالیانه
ورثه مرحوم مشاور الملك	۱۰۰	۱۲۰۰
» مرحوم ممتحن الدوله	۷۹/۱۶۶۰	۹۵۰
» نظر آقا عین السلطنه	۷۲/۰۸۳۰	۸۶۵
» مرحوم مشاور الدوله	۵۵/۸۳۵۰	۶۷۰
» مرحوم فخیم الملك	۱۴/۷۲۵	۱۷۶/۷
» مرحوم ممتحن الممالک	۳۱/۱۳۰۰	۳۷۳/۵
» مرحوم مهین السلطنه	۴۵	۵۴۰
» مرحوم سعد السلطنه	۴۰	۴۸۰
» مرحوم اکرام الملك	۳۰	۳۶۰
صبایای مرحوم میرزا علی اکبر خان ۲ نفر	۲۵	۳۰۰
ورثه مرحوم عمید نظام	۱۵	۱۸۰
رحیم خان	۲۰	۲۴۰
عیال مرحوم حاج میرزا علی خان	۱۲	۱۴۴
ورثه مرحوم میرزا سید محمد خان	۱۰	۱۲۰
آقا جان خان پیشخدمت متقاعد	۱۵	۱۸۰

۱۲۳/۲	۱۰/۲۶۵۰	احمدخان و محمودخان پسرهای انتظام دربار
۱۰۸	۹	ورثه میرزا محمدخان تلفونچی
۴۸	۴	ورثه محمدباقرخان پیشخدمت
۳۰۰	۲۵	ورثه مرحوم میرزا محمدخان کارگذار سابق نیشابور ۵ نفر
۴۸۰	۴۰	ورثه مرحوم میرزا محسنخان مجدالوزاره
۱۴۴	۱۲	عیال مرحوم میرزا سیدعلی محمدخان
۱۴۴	۱۲	میرزا علی اکبر پسر مرحوم میرزا محمدعزب دفتر
۱۴۴	۱۲	عیال مرحوم میرزا علیخان آجودان محاکمات
۹۶	۸	عیال مرحوم میرزا تقیخان پیشخدمت
۹۶	۸	عیال میرزا حسینخان پیشخدمت
۱۲۰	۱۰	حسن آقا پسر مرحوم نایب حاجی آقا
۷۲	۶	عیال مرحوم مشهدی حسین سربدار
۲۴۰	۲۰	میرزا علی اکبر ورثه مرحوم میرزا شفیع خان امین تذکره مازندران
۱۶۲	۱۳/۵۰	ورثه مرحوم ناظم دفتر
۹۰۵۶/۴	۷۵۴/۷۰۴	جمع حقوق ورثه
۴۶۸۷۴/۴ -	۳۹۰۶/۲	جمع کل حقوق متقاعدین و ورثه

قانون

ضبط حقوق دیوانی و برقراری خرج تحصیل درباره میرزا

سیدمر ترضی خان کاظمی

مصوب ۲۲ حوت ۱۳۰۱

ماده اول - سیصد و هشتاد و هفت تومان و هفت قران (۳۸۷/۷) مستمری

دیوانی میرزا سید مرتضی خان و میرزا سید کاظم خان کاظمی از اول حمل هذه السنه ایت ئیل ضبط دولت است .

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است که از اول حمل هذه السنه ایت ئیل تا مدت شش سال همه ساله سالی سیصد و هشتاد و هفت تومان و هفت قران (۳۸۷/۷) برای مخارج تحصیل میرزا سید مرتضی خان کاظمی بوسیله وزارت معارف تأدیه و پرداخت نماید .

قانون

اجازة پرداخت مستمریات چهار نفر شاهزادگان عظام

مصوب ۲۸ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مستمریات شاهزادگان عظام را بترتیب ذیل بالتمام از قرار تومان تومان تأدیه و پرداخت نماید .

شاهزاده سالار السلطنه	شش هزار	۶۰۰۰	تومان
شاهزاده رکن السلطنه	«	«	«
شاهزاده یمین الدوله	«	«	«
شاهزاده عضد السلطنه	«	«	«

قانون

راجع بچهل تومان شهریه ورثه مرحوم مشار دیوان

مصوب ۱۸ حمل ۱۳۰۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از اول حمل سنه ماضیه ایت ئیل ماهی چهل تومان بورثه مرحوم مشار دیوان که جزء شهریه ها بوده و از قلم افتاده است بشرح

۱۲۳/۲	۱۰/۲۶۵۰	احمدخان و محمودخان پسرهای انتظام دربار
۱۰۸	۹	ورثه میرزا محمدخان تلفونچی
۴۸	۴	ورثه محمدباقرخان پیشخدمت
۳۰۰	۲۵	ورثه مرحوم میرزا محمدخان کارگذار سابق نیشابور ۵ نفر
۴۸۰	۴۰	ورثه مرحوم میرزا محسنخان مجدالوزاره
۱۴۴	۱۲	عیال مرحوم میرزا سیدعلی محمدخان
۱۴۴	۱۲	میرزا علی اکبر پسر مرحوم میرزا محمدعزب دفتر
۱۴۴	۱۲	عیال مرحوم میرزا علی خان آجودان محاکمات
۹۶	۸	عیال مرحوم میرزا تقی خان پیشخدمت
۹۶	۸	عیال میرزا حسین خان پیشخدمت
۱۲۰	۱۰	حسن آقا پسر مرحوم نایب حاجی آقا
۷۲	۶	عیال مرحوم مشهدی حسین سریدار
۲۴۰	۲۰	میرزا علی اکبر ورثه مرحوم میرزا شفیع خان امین تذکره مازندران
۱۶۲	۱۳/۵۰	ورثه مرحوم ناظم دفتر
۹۰۵۶/۴	۷۵۴/۷۰۴	جمع حقوق ورثه
۴۶۸۷۴/۴ -	۳۹۰۶/۲	جمع کل حقوق متقاعدین و ورثه

قانون

ضبط حقوق دیوانی و برقراری خرج تحصیل دربار میرزا

سیدمر ترضی خان کاظمی

مصوب ۲۲ حوت ۱۳۰۱

ماده اول - سیصد و هشتاد و هفت تومان و هفت قران (۳۸۷/۷) مستمری

دیوانی میرزا سید مرتضی خان و میرزا سید کاظم خان کاظمی از اول حمل هذه السنه ایت ئیل ضبط دولت است .

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است که از اول حمل هذه السنه ایت ئیل تا مدت شش سال همه ساله سالی سیصد و هشتاد و هفت تومان و هفت قران (۳۸۷/۷) برای مخارج تحصیل میرزا سید مرتضی خان کاظمی بوسیله وزارت معارف تأدیه و پرداخت نماید .

قانون

اجازة پرداخت مستمریات چهار نفر شاهزادگان عظام

مصوب ۲۸ حوت ۱۳۰۱

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مستمریات شاهزادگان عظام را بترتیب ذیل بالتمام از قرار تومان تومان تأدیه و پرداخت نماید .

شاهزاده سالار السلطنه	شش هزار	۶۰۰۰	تومان
شاهزاده رکن السلطنه	«	«	«
شاهزاده یمین الدوله	«	«	«
شاهزاده عضد السلطنه	«	«	«

قانون

راجع بچهل تومان شهریه ورثه مرحوم مشار دیوان

مصوب ۱۸ حمل ۱۳۰۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از اول حمل سنه ماضیه ایت ئیل ماهی چهل تومان بورثه مرحوم مشار دیوان که جزء شهریه ها بوده و از قلم افتاده است بشرح

ذیل تأدیبه و پرداخت نماید .

بمیرزا محمودخان ولد مشاردیوان تا سن بیست سالگی برای

مخارج تحصیل (۲۰) بیست تومان

بخانم ملوک - رفعت الملوک - صدر الملوک - بدرالملوک طویبی خانم

صبایای مرحوم مشاردیوان تا سن ۱۶ سالگی
(۲۰) بیست تومان } و گوهر تاج خانم عیال آن مرحوم مادام که شوهر اختیار نکرده است

قانون

برقراری سی تومانی خرج تحصیل دربارہ پسران آقاسید محمد تقی

مصوب ۲۷ حمل ۱۳۰۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از اول برج سنبله ایت ثیل ۱۳۰۱

ماهی سی تومانی بالسویه در باره آقا سید مصطفی و آقا سید مرتضی اولاد آقاسید محمد تقی پسر مرحوم آقا سید حسن تا سن بیست سالگی برای مخارج تحصیل تأدیبه و پرداخت نماید .

قانون

برقراری مستمری دیوانی سالار محتشم از قرار تومانی یکتومان

مصوب ۲۷ حمل ۱۳۰۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مستمری دیوانی سالار محتشم رئیس

توپخانه بریکاد مرکزی سابق که سالیانه بالغ بر نصد و سی تومانی و یکقران و سیصد دینار (۹۳۰/۱۳) است از اول حمل ایت ثیل ۱۳۰۱ پس از وضع مدت خدمت مشارالیه در ادارات دولتی تومانی تومانی تأدیبه و پرداخت نماید .

قانون

اجازه پرداخت مستمری یمن الدوله

مصوب ۲۲ ثور ۱۳۰۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ ششصد تومان و دو هزار دینار مستمری آقای یمن الدوله را در سنه ماضیه ایتیل از قرار تومان تومان تأدیه و پرداخت نماید .

قانون

راجع به بیست و هفت فقره حقوق تقاعد و حقوق وراث

مستخدمین متوفی

مصوب ۲۲ ثور ۱۳۰۲

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است دوازده فقره لوائح نمرة ۲۷۳۷ مورخه ۸ میزان راجع بمیرزا ابراهیم خان عضو دفتر گمرک آستارا و نمرة ۸۶۶۵ اول میزان راجع بمیرزا حسن خان معتمد دیوان ثبات دفتر استیناف و نمرة ۸۵۱۰ اول سنبله راجع بمیرزا حسنخان عضواداره ثبت اسناد و نمرة ۹۳۶۳ مورخه ۱۴ میزان راجع بشاهزاده رکن الممالک و نمرة ۱۲۹۳۳ مورخه ۶ عقرب راجع به میرزا کریم خان منشی اداره حکومتی گیلان و نمرة ۱۸۶۲۴-۱۲ میزان راجع به گلیر مستخدم گمرک و نمرة ۱۸۷۰۱ مورخه ۵ میزان راجع بمیرزا اجواد خان ذکاء الممالک و نمرة ۵۶۶۷ اول عقرب

راجع به آقامیرزا ابوالقاسم بهبهانی و نمره ۱۵-۱۰۴۸۷ قوس راجع به دبیر رسائل و نمره ۳۰۹۳۷ اول حمل راجع به آقای کمال الوزاره و نمره ۲۳-۱۰۹۶۸ جدی راجع به علی خان ناظر سفارت ایران در برلن و نمره ۷۸۹۳ مورخه ۱۴ قوس راجع به آقای اجلال الملک پیشنهادی دولت را راجع بحقوق تقاعدی با تطبیق بقانون استخدام نسبت بسنه ماضیه ایت ثیل نیز از تاریخ لایحه منظور و بمجلس پیشنهاد نماید .

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است پانزده فقره لوایح نمره ۲۰۲۸۳-۱۱ قوس راجع بورثه موسی خان پیشخدمت وزارت مالیه و نمره ۴-۱۴۵۲۳ میزان راجع بورثه میرزا اسمعیل عضو گمرک و نمره ۲۹-۱۸۵۹۰ سنبله راجع بورثه محمد آقا پیشخدمت وزارت مالیه و نمره ۸-۱۳۰۷۰ میزان راجع بورثه نوروز بیگ رئیس سوار گمرک بیله سوار و نمره ۲۶-۱۱۶۰۵ سنبله راجع به میرزا فتحعلی خان عضو وزارت عدلیه و نمره ۸۲۰۰ مورخه ۲۵ اسد راجع بورثه میرزا حسین خان سالار معتمد و نمره ۱۰۲۰۱ اول قوس راجع بورثه میرزا سید علیخان تقریر نویس دایره استنطاق و نمره ۸۰۶۸ ۸ میزان راجع بورثه فتحاله خان سوار گمرک و نمره ۶۷۳۸ - ۱۰ میزان راجع بورثه مشکوة الحکماء معاون صحیه مسلخ و نمره ۲۱۲۵۰ - ۱۱ میزان راجع بورثه ولی بیگ سوار مالیه آستارا و نمره ۵-۲۰۵۴۶ عقرب راجع بورثه محمد هاشم خان پیشخدمت اداره گمرک و نمره ۸-۹۱۴۰ میزان راجع بورثه میرزا صادق خان نصرت الملک و نمره ۵۵۸۰ مورخه ۳ برج قوس راجع بورثه مشهدی رحمن و نمره ۱۰-۲۱۶۶۲ میزان متضمن چهار فقره پیشنهاد راجع بورثه سید علی محمد خان نائینی و ورثه مجد الاشراف و کنت آلفونس دو فورت و ورثه میرزا علی خان پیشخدمت مالیه و نمره ۱۰۶۶۳ اول اسد راجع بورثه میرزا محمد علی خان رکن الوزاره پیشنهادی دولت را راجع بحقوق وراثت مستخدمین متوفی با تطبیق بقانون استخدام نسبت بسنه ماضیه ایت ثیل نیز از تاریخ لایحه منظور و بمجلس پیشنهاد نماید .

قانون

اجازه پرداخت حقوق تقاعد و مستمری شخصی صاحب‌منصبان قدیمی

وزارت جنگ و وظیفه وراث متوفیان آنها

مصوب ۲۳ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت مالیه از ابتدای حمل تنگوزئیل ۱۳۰۲ یکساله هر برج مبلغ هشتصد و بیست و هشت تومان حقوقات تقاعدی صاحب‌منصبان و اعضای قدیمی وزارت جلیله جنگ را بواسطه مدت خدمت موافق ریز ذیل که در لایحه وزارت جنگ هم تصریح شده است از محل اعتبار معینه برای حقوقات و مستمریات پرداخت نماید.

اسم و لقب	درجه	مبلغ ماهیانه تومان
علی اکبر خان سردار اعتضاد	سردار	« ۶۰
باصر الممالک	امیر تومان	« ۶۰
یدالله میرزا	«	« ۶۰
زمان خان	«	« ۵۵
سلیمان خان	رئیس موزیک احمدی	« ۴۵
میرزا علی غیر نظامی	محاسب توپخانه	« ۴۵
محمد صادق خان پسر مرحوم حاجی عظیم خان سرتیپ		« ۳۰
وقار الممالک	سرتیپ	« ۳۰
مسعود لشگر	«	« ۳۰
رضاخان پسر آقا جان خان	«	« ۳۰
میرزا فتح الله پیرزاده	سرتیپ	« ۳۰

مبلغ ماهیانه تومان	درجه	اسم و لقب
« ۳۰	سرهنگ توپخانه	مجلد نظام
« ۳۰	سلطان ییاده	مجلد نظام
« ۳۰		علینقی خان مدیر اسلحه
« ۳۰		مدیر لشکر پسر مرحوم میرزا سید احمد خان منشی باشی
« ۳۰	محاسب توپخانه	میرزا حسنخان نخعی غیر نظامی
« ۲۵		میرزا نبی غیر نظامی
« ۲۵	عضو محاکمات عسکریه	میرزا حسن خان
« ۲۰	« « مستنطق	میرزا علیخان
« ۲۰	سلطان گارد همایونی	میرزا تقی خان
« ۲۰	رئیس موزیک خراسان	عبدالله میرزا
(در مشهد دریافت میدارد)		
« ۱۵		محسن خان
« ۱۰	صاحبمنصب گارد همایونی	یوسف خان بهارلو
« ۱۰	صاحبمنصب ذخیره	سید مصطفی خان
« ۱۰		عبدالحسین خان
« ۶		علی
« ۶		وهاب
« ۴/۵	تابین	رضاخان
« ۴/۵	«	جبار
« ۴/۵	«	شعبانعلی

اسم و لقب	درجه	مبلغ ماهیانه تومان
سیف الله خان	سلطان	» ۴/۵
سید مهدی خان	تأین	» ۴/۵
حسین خان	»	» ۴/۵
سید حسین	»	» ۴/۵
جعفر خان ولد مدیر نظام	»	» ۴/۵

جمع کل ۸۲۸ تومان

ماده دوم - مجلس شورای ملی تصویب می نماید که وزارت مالیه از ابتدای

حمل سنه تنگوزئیل ۱۳۰۲ یکساله هر برج مبلغ چهار صد و بیست تومان و چهار صد دینار مستمری شخصی صاحبمنصبان و اعضای قدیمی وزارت جنگ را بواسطه سوابق خدمت بشرح ذیل که در لایحه وزارت جنگ تصریح شده است پرداخت نماید .

اسم و لقب	درجه	مبلغ ماهیانه تومان
سید موسی الرضا خان لواء الدوله	سردار	» ۷۵
حسین خان امنع الدوله	میر پنجه	» ۷۵
صفاء الدوله	»	» ۵۸/۳۳۵۰
عبدالمحمد خان	سرتیب	» ۴۵
ظفر السلطان	میر پنجه	» ۳۳/۶۶۵۰
محمد حسین خان آشتیانی	»	» ۳۳/۳۳۵۰
محمد خان اطریشی		» ۲۶/۱۱۵۰
امجد الممالک		» ۲۲/۷۲۵۰
محمد حسین خان لاری		» ۱۸/۷۵۰

شفیق خان فراهانی	سرهننگ	۱۷/۷۵۰۰ تومان
اسد آقا خان	سرتیب	۸/۹۵۰۰ »
سرور نظام		۵/۴۱۵۰ »

جمع کل ۴۲۰/۰۴ تومان

۵- اده سوم - مجلس شورای ملی تصویب می کند که وزارت مالیه از ابتدای حمل تنگوزیل ۱۳۰۲ یکساله هر برج مبلغ یکصد و پنجاه و دو تومان و هشت قران و یک شاهی مستمری وراث متوفیان صاحبمنصبان و اعضای قدیمی وزارت جنگ را بشرح ذیل که در لایحه دولت تصریح شده است پرداخت نماید .

اسم و درجه متوفی	وراث	مبلغ ماهیانه تومان
میرزا حسینخان نایب سرهننگ موزیک	اختر خانم عیال	۳۱/۵ »
ساعد لشکر منشی محاکمات	احمدخان پسر	۱۵ »

سی تومان مستمری دارد ۱۵ تومان در مقابل کسر شده

ساعد لشکر منشی محاکمات	فاطمه خانم عیال	۱۱/۵ تومان
ساعد لشکر منشی محاکمات	محترمه خانم عیال	۱۱/۵ »
آصف نظام سلطان توپخانه	احمد خان پسر	۱۱/۶ »
»	نصرالله خان »	۱۱/۶ »
»	خورشید خانم عیال	۵/۸ »
»	فرخ تاج خانم دختر	۵/۸ »
»	گوهر تاج خانم »	۵/۸ »
»	ملک تاج خانم »	۵/۸ »
»	قمر تاج خانم »	۵/۸ »

تومان	۵/۸	بدرالزمان خانم دختر	آصف نظام سلطان توپخانده
«	۱/۹۳۵	جعفر پسر	آقا بابایک معین نایب
«	۱/۹۳۵	گوهر دختر	«
«	۱/۹۳۵	«	«
«	۱/۵	مرضیه همشیره	عبدالله بیگ توپچی
«	۱/۵	عبدالرحیم برادر زاده	«
«	۱/۵	«	«
«	۵/	عیال بالاخانم	میرزا علی اصغر خان سرهنگ
«	۵/	صبیه ملوک خانم	»
«	۵/	صبیه حاجید خانم	«

جمع کل ۱۵۲/۱۰۵۰ تومان

قانون

اجازه پرداخت مستمری غلامرضاخان میرپنجه از قرار تومانی تومان

مصوب ۲۴ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت مالیه مبلغ چهارصد تومان مستمری غلامرضاخان امیرپنجه را بمناسبت سابقه خدمت در نظام و غارت زدگی و خسارت وارده در جنگ با سمیتقو از بابت سنه ماضیه ایتیل و هذه السنه تنگوزئیل از قرار تومانی تومان تأدیبه نماید .

قانون

برقراری ۴۱ تومان مستمری در حق سیدمچول

مصوب ۲۴ جوزا ۱۳۰۲

- ماده اول -** وزارت مالیه مجاز است از ابتدای حمل تنگوزئیل مادام الحیات سالیانه مبلغ چهل و یک تومان به اقساط دوازده گانه در باره سیدمچول پرداخت نماید .
- ماده دوم -** کلیه شهریه و مستمری که سابقاً سدمچول داشته ضبط میگردد.

قانون

برقراری شصت و پنج تومان شهریه

مصوب ۲۴ جوزا ۱۳۰۲

- ماده واحده -** وزارت مالیه مجاز است ماهی شصت و پنج تومان در باره اشخاص ذیل بطور شهریه تأدیه و پرداخت نماید .

میرزا ابوالقاسم خان از اول قوس ۱۳۰۱ تا سن بیست و یکسالگی ۱۰ تومان
زهر ا خانم عیال میرزا علیخان پیشخدمت باشی مجلس از اول قوس مادام که شوهر
اختیار نکرده . ۱۰ تومان

شیرین خانم مادر دبیرالوزاره از اول قوس مادام که شوهر اختیار نکرده ۷۵ قران
همای خانم خواهر دبیرالوزاره از اول قوس مادام که شوهر اختیار نکرده ۷۵ قران
شفاخانم مادر عمیدالایاله از اول قوس مادام که شوهر اختیار نکرده ۳۷ قران و
پانصدینار .

حاجیه خانم زوجه عمیدالایاله از اول قوس مادام که شوهر اختیار نکرده ۳۷ قران و
پانصدینار .

ستاره خانم زوجه عمیدالایاله از اول قوس مادام که شوهر اختیار نکرده ۳۷ قران
و پانصدینار

اکبر پسر عمیدالایاله از اول قوس تاسن بیست و یک سالگی ۳۷ قران و بانصدینار

قانون

برقراری پانزده تومان شهریه درحق ورثه مرحوم میرزا سیدعلی

مصوب ۲۶ جونا ۱۳۰۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از ابتدای برج جدی سنه ایت ئیل ۱۳۰۱

ازقراربرجی پانزده تومان شهریه دربارۀ شش نفر اولاد و یک نفر عیال مرحوم آقامیرزا سیدعلی بالسویه و مادام الحیات برقرار نماید .

قانون

اجازه پرداخت ماهی یک هزار تومان درحق هریک از شاهزادگان عظام

(عضدالسلطان و نصرت السلطنه)

مصوب ۲۶ جونا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب می نماید شهریه هریک از

شاهنشاهزادگان عظام عضدالسلطان و نصرت السلطنه از ابتدای هذه السنه تنگوزئیل از قرار ماهی یک هزار تومان تأدیه شود .

قانون

راجع بمستمری آقا سید حسن کشفی و ورثه مرحوم منوچهر میرزا

مصوب ۲۷ جونا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت مالیه مستمریات

اشخاص ذیل را از ابتدای سنه ایت ئیل ازقرار تومانی تومان پرداخت نماید .

۶۸ تومان	حقوق توران خانم صبیبه منوچهر میرزا
» ۶۸	حقوق معصومه خانم صبیبه منوچهر میرزا
» ۱۱۲	حقوق عذرا خانم عیال منوچهر میرزا
» ۱۴۳/۷	حقوق آقای آقا سید حسن کشفی

قانون

راجع بمستمری آقا سید محمد باقر صدر الاسلام

مصوب ۲۹ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ ششصد تومان شهریه آقای صدر الاسلام را که جزو صورت مستمریات منظور بوده از ابتدای سنه ایت ئیل به بعد از قرار بر جی پنجاه تومان تأدیه و کارسازی نمایند .

قانون

برقراری پانصد و پنجاه تومان شهریه در باره سیزده نفر اعضاء وزارت

خارجه که مشمول قانون استخدام نیستند

مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که ماهی پانصد و پنجاه تومان شهریه سیزده نفر اعضاء وزارت امور خارجه که مشمول قانون استخدام نیستند و سالانه شش هزار و ششصد (۶۶۰۰) تومان میشود مطابق صورت ضمیمه پیشنهادی دولت از اعتبار پنجاه هزار تومان که بعنوان اعتبار انتظار خدمت وغیره در بودجه هذه السنه تنگوزئیل (۱۳۰۲) وزارت خارجه منظور شده است پرداخته شود .

شهریه اعضاء و مستخدمين وزارت امور خارجه که مشمول

قانون استخدام نمیشوند

۱۷۴ تومان	۱- آقای میرزا اسحق خان
« ۱۰۰	۲- « دکتر سعید الملک
« ۸۵	۳- « ناصر الوزاره
« ۷۵	۴- « اعتصام الممالک
« ۱۵	۵- « آقا جان خان مستخدم سابق وزارت خارجه
« ۱۲	۶- « علی اکبر
	۷- « حاجی احمد علی بیگ ترجمان سابق ژنرال قونسولگری
« ۳۵	اسلامبول
« ۱۵	۸- « آقا جان بیگ غواص
« ۱۵	۹- « حاجی هاشم بیگ مستخدم سابق سفارت اسلامبول
	۱۰- « علیخان مستخدم سابق سفارت برلن که پای او معیوب شده
« ۱۰	جدیداً پیشنهاد میشود
« ۴	۱۱- « نایب مختار مستخدم سابق کارگذاری آذربایجان
« ۱۰	۱۲- « اولاد انتظام دربار پیشخدمت باشی وزارت خارجه

 ۵۵۰ تومان

قانون

اجازه پرداخت یکصد و پنجاه تومان از عایدات کلک رانی شط

کارون در وجه سادات کلانتری

مصوب ۳۰ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که از اول حمل ایتیل

۱۳۰۱ ماهیانه مبلغ یکصد و پنجاه تومان از محل عایدات کلک رانی شط کارون در وجه سادات کلانتری پرداخت نماید .

ماده دوم - هر موقع وسائل دیگری برای ارتباط در ساحل شط کارون

ایجاد شود و عایدات کلک رانی از بین برود ماهیانه مذکوره در ماده اول حذف خواهد شد .

قانون

اجازه پرداخت پانصد تومان شهریه ورثه مرحوم آیت الله بهبهانی بدون کسر

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود ماهی پانصد تومان شهریه خانواده و ورثه

مرحوم آیت الله بهبهانی را بدون کسر از اول حمل ایتیل ۱۳۰۱ توسط حجت الاسلام

آقای آقا میرزا سید محمد بهبهانی کارسازی دارد .

قانون

برقراری یکصد و پنجاه تومان شهریه در باره ورثه مرحوم حاج میرزا

علی محمد دولت آبادی

مصوب ۳۱ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده- وزارت مالیه مجاز است از محل اعتبار هذمه السنه تنگوزئیل مستمریات و شهریه از تاریخ فوت مرحوم حاج میرزا علی محمد دولت آبادی ماهی مبلغ یکصد و پنجاه تومان بشرح ذیل بیک نفر عیال و چهار نفر اولاد آن مرحوم تأدیه و پرداخت نماید.

۴۰ تومان	ماهیانه	عیال آن مرحوم مادامیکه شوهر اختیار نکرده
« ۳۰	«	آقا مجتبی پسر اکبر آن مرحوم تاسن بیست سالگی
« ۳۰	«	« « آقا مصطفی پسر دوم
« ۳۰	«	« « آقا جواد پسر سوم
« ۲۰	«	صبیه آن مرحوم تاموقعی که شوهر اختیار نکرده

۱۵۰ تومان

قانون

راجع به سی و شش قلم مستمری اتباع خارجه

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده- مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد بمدارك (۳۶) قلم

مستمریات اتباع خارجه مراجعه نموده هر يك كه دارای شرایط چهار گانه ذیل باشد پرداخت نماید .

- ۱- آنچه قبل از هزار و سیصد و بیست و چهار بموجب فرمان برقرار شده است .
- ۲- در بودجه قوی ٹیل ۱۳۲۵ بتصویب مجلس رسیده باشد .
- ۳- آنچه بموجب کنتر انہائی کہ بتصویب مجلس رسیده مقرر است .
- ۴- آنچه بموجب تصویب نامہ های ہیئت های دولت کہ قبل از افتتاح مجلس چهارم صادر شده است پرداخت نماید .

قانون

اجازہ پرداخت سیصد خروار شلتوک حق الارض ورثه آقا سلیم

سنگ از خرواری (بوقر بلده بیست من است) دو تومان

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

مادہ واحدہ- وزارت مالیه مجاز است کہ سیصد خروار شلتوک حق الارض ورثه آقا سلیم سنگ را در ہر سنہ مطابق نرخ عادلہ شلتوک در سر محصول کار سازی داشته و از بابت سنہ ماضیہ ایت ٹیل ۱۳۰۱ و ہذہ السنہ تنگوز ٹیل ۱۳۰۲ حق الارض مزبور را از قرار خرواری (بوقر بلده بیست من است) دو تومان تأدیہ و پرداخت نماید .

قانون

برقراری ماہی پانزدہ تومان دربارہ بازماندگان مرحوم میرزا محمد حسین

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

مادہ واحدہ- وزارت مالیه مجاز است مبلغ پنج تومان علاوہ بردہ تومانی کہ

مطابق قانون شهریه پرداخت میشود در حق ورثه مرحوم میرزا محمد حسین رئیس سابق عدلیه تربت تأدیه نماید که جمعاً ماهی پانزده تومان از محل اعتبار مصوبه برای مستمریات و شهریه به بازماندگان آن مرحوم بطور شهریه پرداخت نماید .

قانون

برقراری ماهی هشتاد تومان خرج تحصیل در باره دونفر اولاد میرزا

محمد صادق طباطبائی

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - وزارت مالیه مجاز است ماهی هشتاد تومان خرج تحصیل در باره دونفر اولاد آقای آقا میرزا محمد صادق طباطبائی از تاریخ تصویب تا مدت ده سال بالسویه پرداخت نماید .

ماده دوم - ماهی هشتاد تومان شهریه آقای طباطبائی از این تاریخ ضبط دولت میشود .

قانون

راجع بمستمریات و حقوق اعضاء و اجزاء ادارات پست و تلگراف

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از مبلغ چهل و چهار هزار تومان

* بموجب ماده ۱۳ قانون ۲۶ اسفند ۱۳۱۲ باقی این که هشتصد ریال خرج تحصیل بیک نفر از پسرهای آقای طباطبائی تعلق میگردد پرداخت خرج تحصیل از خرداد ۱۳۱۲ تا آخر ۱۳۱۳ تمدید شده است .

بموجب ماده ۲۷ قانون ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۳ ماده ۱۳ نامبرده مادام که بوسیله قانون دیگری ملغی نشده است بقوت خود باقی است .

مستمریات و حقوق اعضاء و اجزای اداره پست و اداره تلگراف آنچه با قانون استخدام تطبیق نماید از محل اعتبار شهریه و مستمریات کارسازی دارند .

قانون

برقراری ماهی هشتاد تومان بعنوان خرج تحصیل دربارہ میرزا

محمدخان قوام حضور

مصوب ۳۲ جوزا ۱۳۰۲

ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده میشود ماهی هشتاد تومان بعنوان خرج تحصیل میرزا محمدخان قوام حضور از موقعی که برای تحصیل بخارجہ میرود تا مدت هفت سال بشرط اقامت در خارجہ و اشتغال بتحصیل پرداخت نماید .

ماده دوم - مبلغ یکہزار و پنجاه و ہشت تومان مستمری مصوبہ میرزا عبداللہ خان معتمد السلطنہ از این تاریخ بکلی ضبط دولت میشود .

قسمت ششم

تصمیمات و مطالب متفرقه

پرگرام کابینه آقای قوام السلطنه *

مصوب ۲ عقرب ۱۳۰۰

متن پرگرام

نهایت خوشوقتی حاصل است که بعد از چند سال تعطیل موفقیت حضور در چهارمین مجلس شورای ملی برای هیئت دولت میسر گردیده و با نهایت مسرت دستور عملیات خود را در اصلاحات مملکتی بمجلس محترم پیشنهاد مینماید .

یک نظر بسرتاسر مملکت و مشاهده احوال عمومی بخوبی ثابت مینماید که دوره امرار وقت سپری شده و روز سعی و عمل رسیده است مشکلات حاضر و پیش آمدهای متنوعه کنونی را که در میزان تجارت گذشته بسنجیم خوب حس خواهیم کرد که بیشتر از هر وقت موافقت مجلس شورای ملی و هیئت دولت لازم است تا با توحید مساعی و افکار به نتایج مطلوبه که دیر زمانی است ملت ایران از اصول مشروطیت انتظار داشته اند موفق گردیده هر چه زودتر باصلاح و ترمیم خرابیها شروع شود .

* کابینه بشرح زیر در تاریخ ۱۶ میزان ۱۳۰۰ معرفی شده است:
آقای قوام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر داخله - آقای سردار سپه (وزیر جنگ) - آقای مصدق السلطنه (وزیر مالیه) - آقای مشار السلطنه (وزیر مالیه) - آقای شهاب الدوله (وزیر پست و تلگراف) - عمید السلطنه (وزیر عدلیه) - امیراعلم (وزیر معارف) - نیر السلطان (وزیر فواید عامه) .

معاونین : انتظام الملك معاون وزارت خارجه (معرفی ۴ عقرب) - عز الملك معاون مالیه (۱۴ قوس) - ناظم العلوم معاون وزارت فواید عامه (۹ جدی) - میرزا احمدخان سعیدی معاون پارلمانی وزارت معارف (۱۷ جدی) .

آقایان نمایندگان محترم تصدیق میفرمایند که بهتر است در این موقع از آنچه بمرام و آرزو شبیه است صرف نظر شده نقشه‌ای در اصلاحات اتخاذ شود که بحال مملکت مفید و قابل اجرا باشد از این نقطه نظر سه موضوع مهم را که مملکت بآن محتاج تر است مقدم میدارم .

۱ - تکمیل وسایل نظم و امنیت .

۲ - ایجاد و اصلاح وسایل ارتباطیه و سعی در تهیه موجبات دائر شدن و استفاده از منابع ثروت داخلی مملکت بوسیله اعطاء امتیازات مفیده بشرکتهای بین‌المللی و تشویق تأسیس شرکتهای ایرانی .

۳ - اصلاحات اداری .

برای حفظ سرحدات و استقرار نظم و امنیت طرق و شوارع و اجرای قوانین و تزئید نفاذ امر حکومت مرکزی محتاج به قشون منظم و کافی هستیم که با اینک وضعیت قشون نسبت بسابق از هر جهت بهتر و منظم تر است معذک برای تکمیل انتظامات و رفع هرگونه نواقص دولت در نظر دارد یک عده صاحب‌منصب معلم از یکی از دول غیر همجوار استخدام نماید بدیهی است استخدام صاحب‌منصبان مزبور با تصویب مجلس شورای ملی انجام خواهد یافت و عده قشون و مصارف آن قریباً در ضمن بودجه کل مصارف مملکت بمجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد شد .

متأسفانه باید اقرار نمود که مملکت ما از مهمترین وسایل حیاتی که برای معیشت عمومی و رفع فقر و پریشانی و استقرار نظم و پیشرفت تجارت و تزئید عایدات اولین درجه ضرورت و لزوم را داشته محروم مانده است راههای عرابه و معدود و آنچه فعلاً دایر است باندک غفلت در قلیل مدتی خراب می‌شود و راه آهن که دردنیای متمدن امروز در حکم شراین مملکت است که بدون آن جریان امور تجارتي و اقتصادی متوقف و حیات اجتماعی در خطر است در ایران وجود ندارد بدیهی است بعد از استقرار نظم

وامنیت بزرگترین احتیاج مملکت بایجاد و اصلاح وسایل ارتباطیه است یعنی ایجاد راه آهن و راههای عرابه رو که در این موضوع دولت مشغول مطالعات است که هر چه زودتر لوائح مفیده را بمجلس شورای ملی عرضه نماید .

در اینجا لازم میدانم خاطر نمایندگان محترم را به فقر و پریشانی عمومی متوجه نمایم که علاوه بر اینکه کمی کار وزیادی روزافزون عده بیکار از زمان متمادی به اینطرف از جمله دردهای صعب العلاج مملکت بوده بر اثر جنگ بین المللی تجاوز عساکر اجنبی و توالی امراض مسریه و قحطی و مسدود شدن طرق و ابواب تجارت و بالجمله نقصان زراعت و فلاحات این درد مهلك را به اقصی درجه تصور و تحمل رسانده است .

علاج این وضعیت ازدیاد محصولات مملکتی و توسعه و استخراج منابع ثروت است و امروز موقعی است که دولت اقدام جدی در این موضوع نموده برای توسعه فلاحات و ثروتهای ارضی و مملکت نقشه های مفیده طرح و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید لیکن بدیهی است برای مقاصد فوق تهیه پول و سرمایه لازم است و تهیه آن کاملاً مقدور نخواهد شد مگر بوسیله اصلاحات مالیه و جلب سرمایه های خارجی زیرا بدون این دو ایجاد و اصلاح راهها و توسعه فلاحات و استخراج منابع ثروت و بستن سدها و مزروع نمودن اراضی لم یزرع که بتوسط متخصصین فنی در نظر است مقدور نخواهد بود اینک باید دید مقصود از اصلاحات مالیه چیست و تهیه سرمایه های خارجی برای چه مقصود است؟ آقایان نمایندگان محترم شاید مثل من بوخامت وضعیات مالیه مسبوق نباشند در سنوات اخیر دولت همه ساله مبالغی علاوه بر عایدات خود خرج نموده و کسر عایدات را بوسیله مساعدتهای خارجی جبران کرده است البته این ترتیب را بیش از این نمیتوان مداومت داد باید مخارج زائد حذف و تخفیفات کلی در مخارج مملکتی داده شود و منظور ما باید موفقیت بتعادل جمع و خرج در اسرع اوقات باشد باین معنی که از یکطرف در

تقلیل مخارج سعی کنیم و تاحدی که جریان چرخهای اداره دولت اجازه دهد از مخارج زائد کسر نمائیم و از طرف دیگر در تکثیر عایدات اقدام کنیم و در این باب امید است قریباً لوایح مفیده بمجلس شورای ملی پیشنهاد شود که بعون الله تحصیل این موفقیت ممکن گردد بدیهی است ازدیاد عایدات را تنها بوسیله وضع مالیاتهای جدیده انتظار ندارم بلکه یکی از مقاصد عمده دولت اصلاح ادارات مالیه در مرکز و ولایات است که در نتیجه حسن اداره آنچه از مالیات دهندگان دریافت میشود از حیف و میل مصون بوده کلاً بخزانة دولت عاید گردد و برای تکمیل اصلاحات تجدید نظر در قانون تشکیلات مالیه لازم خواهد شد.

برای اصلاحات مالیه دولت لازم میدانم که بوزیر مالیه از طرف مجلس شورای ملی موقتاً اختیاراتی مطابق پیشنهادی که خود وزیر مالیه خواهد کرد داده شود تا بتواند در مدتی که برای مطالعه و آزمایش پیشنهادهای اصلاحات وزارت مالیه لازم است از حدود عادی و ترتیب فعلی وزارت مالیه تجاوز نماید.

و نیز یکی از اهم و الزم احتیاجات فعلی تسویه و تصحیح عدم مساواتی است که نسبت بمالیات دهندگان مجری و معمول است و یقین است چنانچه تحمیلات مالیاتی اعم از قدیم و جدید با احتراز از تحمیل برفقرا و ضعفا بیشتر از روی عدالت مجری گردد و مالیات ارضی که مبنای مالیات ما است تعدیل شود و بر املاک جدیدالنسق که مالیات بسته نشده است مالیات وضع شود عایدات بمراتب زیادتر خواهد شد و همچنین وقتی که طرق و شوارع اصلاح و امنیت کامل در راهها استقرار یابد و مسافرین و تجار بر راحت و سهولت مرارده و حمل مال التجاره نمایند عایدات گمرکی و پستی نیز محسوساً اضافه خواهد گشت بعلاوه در وصول بقایا و سایر مطالبات دولت نیز سعی وافی بعمل خواهد آمد و از این راه کمکی نسبت بمصارف دولت خواهد شد.

مخصوصاً آقایان نمایندگان محترم را متذکر میشود که اصلاحات فوق الذکر

بدون استعانت از معلمین و متخصصین فنی متعسر است و بهمین نظر بوده است که در
ازمنه مختلفه دولتهای وقت با استخدام متخصصین اروپائی و امریکائی اقدام نموده‌اند
بدیهی است در اینموقع نیز مجلس شورای ملی اهمیت موضوع را در نظر گرفته پیشنهادهای
آئیه دولت را بطوریکه شایسته اهمیت موضوع است تلقی خواهد نمود .

واما راجع به تهیه سرمایه‌های خارجی تصور میکنم آقایان نمایندگان محترم با
دولت همعقیده باشند که برای اصلاحات فوق‌الذکر یعنی برای بکار انداختن منابع ثروت
و سایر اصلاحات نافع ناگزیر از توسل بمنابع ثروت خارجی هستیم و دولت در
این باب مشغول مطالعاتی است که در موقع خود لوایح آنرا بمجلس شورای ملی
تقدیم خواهد نمود .

بدیهی است همچنانکه برای مملکت مالیه وقشون منظم لازم است توسعه و
تکمیل معارف نیز دراعلی درجه لزوم است اگر چه ازچندی باین طرف عواید جدیده
را دولت برای توسعه معارف تخصیص داده لیکن در این موضوع مهم تنها به تخصیصات
سابقه نمیتوان قناعت نمود بلکه باید سعی کرد معارف در تمام نقاط مملکت بهراندازه
ممکن شود عمومیت پیدا کرده تمام اهالی از سعادت علم و دانش برخوردار شوند
برای این مقصود حکومت حاضر در نظر دارد مبلغ معتنا بهی بمصرف توسعه معارف
تخصیص داده شود و علاوه بر ایجاد مدارس جدیده همه ساله يك عده از شاگردان
فارغ‌التحصیل مدارس برای تکمیل تحصیلات در کلیه شعب علمی و فنی بخارج
اعزام نماید بعلاوه چون در شهر طهران و سایر شهرهای ایران عواید جدیدی باسم
مالیاتهای بلدی اخذ میشود لازم است که بلدییه هر شهر نیز درمخارج معارف محلی
شرکت نماید .

از مسائل مهمه دیگر که توجه آقایان را جلب میکنم اصلاح امور قضائی است
که در این مدت تجربه و عمل ثابت نموده است که قوانینی که فعلا در جریان است

کامل نیست امیدوارم آقایان نمایندگان تصدیق فرمایند که در قوانین قضائی تجدید نظری شده طرح ساده تری اتخاذ شود که بسرعت جریان محاکمات افزوده اعتماد عامه را نسبت بمراجع قضائی تکمیل نماید قریباً لوائح قانونی اصلاحات مزبوره را تهیه و بهمجلس شورای ملی تقدیم خواهد نمود از جمله مسائل مهمه که تاکنون کاملاً مورد توجه نبوده است موضوع صحیه عمومی است .

بدیهی است مملکتی که بامساحت زیاد و جمعیت کم و وضعیت اقلیمی و بالاخره با احتیاج شدید بازدياد نفوس غالباً در معرض امراض و بواسطه فقدان وسائل صحی زیاده از حد تناسب دچار اتلاف نفوس است فوق العاده محتاج حفظ الصحه عمومی است و البته هر حکومتی که مسئول سرپرستی افراد است نمیتواند از حفظ جان و سلامت نفوس صرف نظر نماید در این موضوع البته تحمیل جدیدی بر بودجه مملکت نمیتوان نمود لیکن نظر باینکه نتایج خیریه آن شامل حال عموم است باید اهالی مملکت در فراهم نمودن وسایل آن شرکت نمایند از این نقطه نظر لازم است اولاً در شهرها قسمت مهمی از عوارض بلدی برای مصرف حفظ الصحه عمومی تخصیص یابد و در نقاطی هم که بلدیه ندارد کسور اضافی که حتی الامکان بر مالیات دهندگان غیر محسوس باشد وضع و مأخوذ گردد تا مطابق اصول و دستورهای علمی موجبات اجراء این مقصود در تمام مملکت تدریجاً فراهم گردد .

همچنین آقایان نمایندگان محترم از نواقص قوانین بلدیه مسبوق و لزوم اصلاح آنرا البته احساس فرموده اند دولت در نظر دارد با تجاربی که از بدو تأسیس بلدیه حاصل نموده قوانینی که برای تأسیس بلدیهها با حوائج شهرها مناسب میدانند باسرع اوقات تهیه و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید .

باینکه در پروگرام باید رؤس مسائل مندرج و حتی الامکان از جزئیات اجتناب

شود معذک اهمیت موضوع این جانب را دعوت مینماید که در باب لزوم وضع قانون استخدام خاطر آقایان نمایندگان محترم را متوجه نماید زیرا بدون وضع قوانینی که بموجب آن شرایط ورود بخدمت و ارتقاء رتبه یا تنزل مقام و انفصال معین و محدود باشد و در مأمورین دولت ایجاد بیم و امید نماید اصلاح ادارات غیر مقدور و بقاء وضع امروزه استخدام که اساس آن مبنی بر توسل یا اتکاء بنفونها و حمایت‌های خصوصی است امیدوار بودن با اصلاحات ادارات امری ممتنع بنظر می‌آید این است که در اولین ازمنه امکان قانون استخدام را تهیه و پیشنهاد مجلس محترم شورای ملی خواهم نمود .

و نیز آقایان نمایندگان محترم را متوجه مینمایم که چون برای تهیه لوائح قانونی و اصلاحات اداری شرکت و معاونت هیئتی از اشخاص مجرب و صلاحیت‌دار لازم خواهد بود بنا بر این لایحه ایجاد شورای دولتی را که لزوم آن کاملاً محسوس است بمجلس شورای ملی پیشنهاد خواهم نمود که هر چه زودتر از تصویب مجلس گذشته در تهیه لوائح قانونی بدقوه اجرائیه کمک و معاضدت نماید .

راجع بسیاست خارجی دولت بدیہی است روابط ایران با دول متحابه همواره در کمال و داد و حسن مناسبات است و حکومت حاضره نیز تزئید و تشدید مناسبات حسنه را با کلیه دول همجواریکی از تکالیف مسلمه خود می‌شمارد :

بنا بر مقدمات فوق پروگرام حکومت حاضره بمواد ذیل تجزیه میشود :

- ۱- حفظ مناسبات حسنه با دول متحابه .
- ۲- تکمیل انتظامات قشون و قوای تأمینیه و جلب صاحبمنصبان معلم از دول غیر همجوار .
- ۳- اصلاحات اقتصادی بوسیله دائر نمودن منابع ثروت مملکت و ایجاد و تکمیل وسائل ارتباطیه .

۴- حذف و تقلیل مخارج و تکثیر عایدات و تعادل جمع و خرج و وصول بقایا و مطالبات دولت و اصلاح ادارات مالیه در مرکز و ولایات و جلب متخصصین ازدول غیر همجوار و تعدیل مالیات ها .

۵- توسعه و تکمیل معارف و حفظ الصحه عمومی.

۶- اصلاح قوانین قضائی .

۷- تجدید نظر در قانون بلدیة .

۸- تهیه قانون استخدام .

۹- تأسیس شورای دولتی .

امیدوارم مسائل فوق الذکر کاملاً مورد توجه آقایان نمایندگان محترم گردیده با حسن اراده و علاقمندی کاملی که در پیشرفت منافع حقیقی مملکت دارند مساعی دولت را در تحصیل موفقیت تأیید فرمایند .

ابراز اعتماد به کابینه آقای مشیرالدوله

کابینه در تاریخ ۲ دلو ۱۳۰۰ بشرح زیر معرفی شده است :

آقای مشیرالدوله رئیس الوزراء و وزیر داخله - آقای سردار سپه وزیر جنگ
آقای حکیم الملک وزیر امور خارجه - آقای نیرالملک وزیر معارف و اوقاف - آقای
سردار معظم وزیر عدلیه - آقای اعتلاء السلطنه وزیر پست و تلگراف - آقای ادیب السلطنه
وزیر فواید عامه - آقای مدیرالملک کفیل وزارت مالیه .

معاونین : میرزا رضاخان نائینی معاون وزارت عدلیه (۲۵ دلو) - مخبرالدوله

معاون وزارت پست و تلگراف (۱۳ حوت) .

پروگرام کابینه آقای قوام السلطنه *

در این موقع که بر حسب تمایل مجلس شورای ملی و اعتماد آقایان نمایندگان محترم از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مأمور تشکیل دولت شده‌ام زایدنمیدانم خاطر آقایان نمایندگان محترم را متذکر نمایم که موفقیت در رفع مشکلات و اجرای اصلاحات فقط در صورتی مقدور است که موافقت کامل بین مجلس و دولت موجود باشد خوشبختانه پس از اعتمادیکه باین موافقت و معاضدت صمیمانه حاصل نموده‌ام بار دیگر برای قبول مسئولیت حاضر شده و امیدوارم با بقاء این موافقت بتوانم بوظائف مسئولیت عمل نمایم.

آقایان نمایندگان محترم مستحضر هستند که پروگرامی را که در کابینه سابق خود بمجلس مقدس پیشنهاد کرده بودم مورد تصویب و تصدیق مجلس واقع شده و کابینه سابق نیز با موافقت مجلس همان پروگرام را تعقیب نمود. چون در کابینه سابق بحرانهای متوالی مانع از اجراء تمام مواد آن گردید و عملیاتی را که نسبت ببعضی از مواد آن شروع شده بود ناقص و ناتمام ماند لهذا دولت حاضر در نظر دارد همان پروگرام را که در دو نوبت بتصویب مجلس رسیده است تعقیب و تکمیل نماید و بیش

* کابینه به شرح زیر در تاریخ ۲۷ جوزا ۱۳۰۱ معرفی شده‌اند :

آقای قوام السلطنه رئیس الوزراء و وزیر امور خارجه - آقای سردار سپه وزیر جنگ -
 آقای محتشم السلطنه وزیر معارف - آقای فویم الملك وزیر مالیه - آقای وحید الملك وزیر
 پست و تلگراف - آقای مشار السلطنه وزیر عدلیه - آقای عمید السلطنه وزیر فوائد عامه و تجارت
 معاونین : خیبر السلطنه معاون بست و تلگراف (۱۵ سرطان) - منصور السلطنه معاون
 عدلیه (۱۷ اسد) - صدیق حضرت معاون مالیه (۳ میزان)

از پیش ساعی خواهد بود که روابط حسنه را با کلیه دول متحابه محفوظ و برقرار دارد و قبل از هر اقدام بوسیله قوای نیرومند نظام که برای استقرار نظم و امنیت کاملاً قادر است آسایش عمومی را در تمام مملکت بعون الله تأمین خواهد نمود و نیز در اسرع اوقات برای اصلاح ادارات مخصوصاً وزارت مالیه متخصصینی را که اقدام در استخدام آنها نموده بودند و دولت سابق نیز اقدامات سابقه را تعقیب کرده بود هر چه زودتر لایحه استخدام آن بمجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد شد. بعلاوه چون اصلاح امور اقتصادی و حتی الامکان تعدیل موازنه صادرات و واردات مملکتی و همچنین تهیه وسایل کار برای اشخاص بیکار از اهم مقاصد است دولت حاضر در نظر دارد از بدو شروع بکار به تهیه موجبات آن اقدام نماید و نیز تسویه کار نفلط شمال که یکی از وسایل بهبودی اوضاع اقتصادی است در اولین قدم باموفقیت مجلس شورای ملی شروع خواهد شد. ضمناً خاطر آقایان نمایندگان محترم را متذکر میسازم که چون عده از جرائد متأسفانه از نبودن قانون هیئت منصفه سوء استفاده نموده و رویداد را اتخاذ کرده اند که بالنتیجه موجب هرج و مرج و تزلزل امنیت است لذا برای جلوگیری از تکرار این وضعیات انتظار دارم هر چه زودتر قانون هیئت منصفه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و سائل محاکمه مطبوعات مطابق قانون فراهم گردد. در خاتمه از خداوند مسئلت میکنم بامعاونت مجلس شورای ملی و موافقت صمیمانه که از آقایان نمایندگان محترم احساس نموده ام با اجرای تمام مواد پرگرامی که از تصویب مجلس گذشته است موفقیت حاصل نمایم.

پروگرام کابینه آقای مستوفی الممالک

مصوب ۱۷ حوت ۱۳۰۱

حوائج مملکت و اقداماتی که از طرف هیئت دولت باید در رفع آن حوائج بعمل آید امروز تقریباً بر همه کس معلوم است و حاجت بشرح و بیان ندارد و کابینه‌های سابقه اصول آنهارا بطور مختصر و مفید در پروگرام‌های خود درج نموده اند هیئت عالی نیز در واقع همان پروگرام‌ها را تعقیب خواهد کرد لیکن برای اینکه معلوم شود هیئت دولت حالیه چه اموری را بالاخص اختصاص منظور نظر خود دارد و در آن امور از نمایندگان محترم ملت مخصوصاً استمداد میکند مواد ذیل بعنوان پروگرام عملی تقدیم مجلس مقدس شورای ملی میشود.

بعقیده این هیئت نیل باین مقاصد برای مملکت ضرورت تامه دارد و هر چند نمیتوان گفت بسهولت ممکن است لیکن تصدیق خواهند فرمود که هیچیک از آنها مرام و آمال دور و دراز نیست و این هیئت امیدوار است که با مساعدت مجلس شورای ملی این تعهدات را که در مقابل ملت میکند انجام دهد.

مسائل مهمه دیگر از قبیل اقدام بتمیزی و توحید مالیات‌های متعدده مملکتی و بلدی و تسویه دعاوی که نسبت بدولت میشود و اعاشه و اعمار نقاط مخروبه مملکت

* کابینه بشرح زیر در تاریخ ۲۵ دلو ۱۳۰۱ معرفی شده است:

آقای مستوفی الممالک رئیس الوزراء و وزیر داخله - آقای سردار سپه وزیر جنگ - آقای محتشم السلطنه وزیر معارف - آقای ذکاء الملک وزیر امور خارجه - آقای نصر الملک وزیر مالیه - آقای ممتاز الملک وزیر عدلیه - در تاریخ ۲۹ حوت آقای حاج مخبر السلطنه بوزارت فوائد عامه و آقای بهاء الملک بوزارت مالیه معرفی و آقای نصر الملک بوزارت پست و تلگراف منتقل و آقای ادیب السلطنه به کفالت وزارت داخله معرفی شدند

معاونین: مخبر الدوله معاون پست و تلگراف (۱۰ حمل ۱۳۰۲) - محمد علی خان فرزین

معاون مالیه (۱۱ حمل ۱۳۰۲)

و بسا چیزهای دیگر نیز منظور نظر هست که هیئت دولت فعلاً ذکر آنها را در پروگرام خود مقتضی ندیده لیکن البته از نظر محو نخواهند شد.

در خاتمه تذکر میدهد اینکه در ماده سوم پروگرام اصلاح ترتیب سر بازگیری مذکور شده هر چند در موقع تقدیم لایحه مزبوره علل و موجبات پیشنهاد آن مشروحاً بیان خواهد شد عجالتاً برای استحضار خاطر نمایندگان محترم توضیح میشود که يك علت عمده آن این است که ترتیب بنیچه سر بازی که هشتاد سال قبل داده شده با اوضاع حالیه مملکت موافقت ندارد و تکالیف يك قسمت از اهالی مملکت بقسمت دیگر تحمیل میشود.

(پروگرام)

- ۱- حفظ مناسبات حسنه بادل متحابه و انجام قراردادهای تجارتي و پستی و تلگرافی بادل روسیه بطریقی که بامصالح مملکت توافق داشته باشد و عقد قرارداد پستی بادل افغانستان.
- ۲- تسریع در تهیه وسایل انتخابات دوره پنجم و مراقبت در صحت جریان آن.
- ۳- پیشنهاد لایحه قانونی در اصلاح ترتیب سر بازگیری و تهیه وسایل نظامی از قبیل اسلحه و آبروپلان و غیره.
- ۴- سعی در انجام امر امتیاز نطف و تدارك وسایل استفاده ملت از منابع ثروتی مملکت و اهتمام در امر تأسیس راه آهن و تکمیل طرق شوسه مملکت و دایر کردن وسایل نقلیه اتومبیلی در طرق و شوارع موجوده و سعی در موازنه صادرات و واردات و استخدام متخصصین برای وزارت فواید عامه.
- ۵- تقویت عملیات متخصصین مالیه در اجرای صرفه جوئی های ممکن در مخارج دولت و تدارك بودجه و اصلاح ادارات مالیه و تمرکز جمع و خرج و تهیه وسیله

پرداخت حقوق پس افتاد مستخدمین وسایر حقوقی که برزمه دولت است و تسویه و تنظیم امور بانك ایران .

۶ - توسعه و نشر معارف و فرستادن شاگرد بخارجه برای تحصیل معلومات عالی و فنی و تنظیم و تکمیل تعلیمات عمومه و عالی مملکتی و اهتمام در امر حفظ الصحه عمومی .

۷ - تکمیل قانون اصول محاکمات حقوقی بر طبق تجارب حاصله و حوائج حالیه و مطالعه در امر محاکمات جزائی و جدیت در گذراندن قانون تجارت و محاکمه وزراء و ثبت اسناد و هیئت منصفه از مجلس شورای ملی .

قطع نامه راجع به عدم اعتبار امتیاز خوشتاریا

مصوب ۲۳ قوس ۱۳۰۰

چون امتیاز خوشتاریا مراحل قانونی را طی نکرده کان لم یکن است لهذا واضح است که فصل سیزده عهدنامه بین ایران و روسیه شامل آن نمیشود.

ردیف	خلاصه تصمیمات و مطالب متفرقه	تاریخ تصویب
۱	تصویب خطابه افتتاحیه مجلس شورای ملی.	۲ سنبله ۱۳۰۰ شمسی
۲	تصمیم باقافه عزاداری خامس آل عبا (ع) در عمارت بهارستان	« ۱۵ سنبله «
۳	اجازه مشارکت کمیسیون قوانین مالیه با دولت برای مطالعه	
۴	در اوضاع مالیاتی و عوارض موجوده و تقدیم راپرت آن بمجلس	« ۲۳ عقرب «
۵	اجازه مشارکت کمیسیون بودجه با دولت برای تهیه بودجه‌های	
۶	جمع و خرج مملکتی.	« ۲۳ عقرب «
۷	تصمیم بانتخاب کمیسیونی مرکب از نه نفر برای مطالعه در طرق	
۸	عملی نمودن رسیدگی بعملیات زمامداران دوره قنرت.	« ۲۳ عقرب «
۹	تصمیم بانتخاب کمیسیون مرکب از نه نفر برای تجدید نظر در	
۱۰	قانون انتخابات.	« ۲۵ عقرب «
۱۱	تفویض اختیار بدهیئت رئیسه برای تجدید نظر در نظامنامه	
۱۲	داخلی مجلس و راپرت اصطلاحات لازمه بمجلس .	« ۱۱ قوس «
۱۳	تصمیم بمشارکت کمیسیون داخله با دولت برای تجدید نظر در	
۱۴	قانون انجمنهای ایالتی و ولایتی و بلدی.	« ۲۳ قوس «
۱۵	تصمیم به تشکیل کمیسیون پنج نفری برای رسیدگی به نسبتی که	
۱۶	یکی از جرایم باقای سیدفاضل داده است .	« ۲۸ قوس «

تاریخ تصویب	خلاصه تصمیحات و مطالب متفرقه	شماره ترتیبی
۱۱ حوت ۱۳۰۰ شمسی	تصمیم بد تبدیل تاریخ جشن مشروطیت از ۱۴ جمادی الثانیه به ۱۴ اسد .	۱۰
۳۰ حمل ۱۳۰۱ »	تصمیم بانتخاب کمیسیون مرکب از دوازده نفر از نمایندگان برای کمک بدولت در اتخاذ خط مشی آتیه مملکت .	۱۱
۱۱ جوزا »	اجازه دریافت يك كرور تومان مساعده از بانك شاهنشاهی برای مصارف فوق العاده قشونی .	۱۲
۲۰ جوزا »	تصویب تأدیبه مازاد عایدات گمرکات بحواله مدیر کل مالیه از طرف بانك شاهنشاهی .	۱۳
۹ اسد »	تصمیم به تفویض اختیار بکمیسیون اعانه ارومیه برای وصول وجوه اعانه ارومیه بوسیله دولت .	۱۴
اول سنبله »	اجازه مشارکت کمیسیون پارلمانی معارف بادولت برای تهیه زمینیه اساسی تأمین حقوق معلمین .	۱۵
۳۱ سنبله »	اجازه پرداخت حقوق آقایان سیدالمحققین ومعتمدالتجار و فیوضات درایام توقف در آذربایجان .	۱۶
۱۷ میزان »	نظر مجلس راجع به تعمیرات ضروری عمارت دولتی .	۱۷
	سلب اختیار از کمیسیون بودجه (منتخبه میزان ۱۳۰۱) نسبت	۱۸

تاریخ تصویب	خلاصه تصمیمات و مطالب متفرقه	نمبر ترتیبی
۵ عقرب ۱۳۰۱ شمسی	برسیدگی بودجه‌های سال ۱۳۰۱ .	
« « ۸ عقرب	تصمیم به موقوف نمودن عوارض مأخوذه از انگور واردی شهرها	۱۹
« « ۱۲ عقرب	تفویض اختیار بکمیسیون بودجه (منتخبه میزان ۱۳۰۰)	۲۰
« « ۲۲ قوس	نسبت برسیدگی بودجه‌های سال ۱۳۰۱ .	
« « ۲۷ قوس	تصمیم بلزوم حفاظت تمبرهای باطله قیمت دار .	۲۱
« « ۲۸ قوس	تصمیم بلزوم مراجعہ دولت بمجلس درباب منع زراعت تریاک	۲۲
« « ۲۸ قوس	تصمیم بانتخاب کمیسیون ده نفری از فراکسیونهای پارلمانی	۲۳
« « ۱۳ جدی	برای تفسیر اصل هفتم قانون اساسی .	
« « ۲۹ جدی	تصمیم به آزادگذااردن زراعت تریاک تاموقع امتحان تصمیم قطعی	۲۴
« « ۲۷ حمل ۱۳۰۲	از طرف مجلس در موضوع کشت تریاک .	
« « ۲ نور	تصمیم بانتخاب کمیسیون شش نفری برای طبع اوراق و اسناد	۲۵
« « ۱۰ جوزا	مربوطه به بین‌النهرین .	
« « ۲ نور	تصمیم بابقای ابرقو و خلجستان در جزو حوزه انتخابیه قمشه	۲۶
« « ۲ نور	عراق برطبق جدول انتخابات .	
« « ۲ نور	تصمیم بلزوم امتداد روشنائی چراغ برق در لیالی رمضان .	۲۷
« « ۱۰ جوزا	تصمیم به تفویض کارهای کمیسیون بودجه قدیم (منتخبه میزان	۲۸
« « ۱۰ جوزا	بکمیسیون بودجه جدید (منتخبه میزان ۱۳۰۱)	

فہرست تاریخی

فہرست مصوبات ادوار سوم و چہارم قانونگزاری بترتیب تاریخ تصویب
(باستثناء مصوبات مالی دورہ سوم و قسمتی از تصمیمات و مطالب متفرقہ

دورہ چہارم)

۲۵ ذیحجہ ۱۳۳۳ قمری	}	۱۷ محرم ۱۳۳۳ قمری	}	دورہ سوم از
مطابق		تا		
۱۱ عقرب ۱۲۹۴ شمسی		۱۴ قوس ۱۲۹۳ شمسی		

۷ ذیقعدہ ۱۳۴۱	}	۱۵ شوال ۱۳۳۹	}	دورہ چہارم از
مطابق		مطابق		
۳۲ جوزا ۱۳۰۲		۱ سرطان ۱۳۰۰		

صفحه	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
	شمسی	قمری		
۶۲-۵۹	۱۱ حوت ۱۲۹۳	۱۳۳۳ ربیع الثانی	پرگرام کابینه مستوفی الممالک	۱
۳-۱	» » ۲۵	» » سلخ	قانون نسخ قانون ۲۳ جوزا ۱۳۲۹	۲
۶۴-۶۲	۷ حمل ۱۲۹۴	۱۲ جمادی الاولی	پرگرام کابینه مشیرالدوله	۳
			قانون تمدید مدت مأموریت کمیسیون	۴
۲	» ۳۰	۵ جمادی الثانیه	تفتیش و نظارت مالیه	
			قانون معرفی اسکناس بانک	۵
۳	» ۶ ثور	» » ۱۲	شاهنشاهی ایران	
۴	» » ۱۸	» » ۲۳	قانون منع خروج طلا و نقره	۶
			قانون تمدید مدت مأموریت کمیسیون	۷
۲	» » »	» » »	تفتیش و نظارت مالیه	
۱۸-۴	» جوزا ۱۵	» » ۲۱	قانون تشکیلات وزارت مالیه	۸
۵۵-۴۴	» ۲۰ سرطان	» ۲۴ شعبان	قانون محاکم تجارت	۹
۳۵-۱۸	» ۵ اسد	» لیله ۱۵ شعبان	قانون پستی	۱۰
			قانون تمدید مدت مأموریت کمیسیون	۱۱
۳-۲	» » ۸	» » ۱۸	تفتیش و نظارت مالیه	

صفحه	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
	شمسی	قمری		
۶۲-۵۹	۱۲ اسد ۱۲۹۴	۲۲ شعبان ۱۳۳۳	پرگرام کابینه مستوفی الممالک	۱۲
۳۸-۳۵	« سنبله ۹	« شوال ۲۰	قانون مالیات مستغلات	۱۳
۴۰-۳۹	« میزان ۶	« ذیقعدہ ۱۸	« « دخانیات	۱۴
۴۰	« « ۹	« « ۲۱	« اصلاح ماده ۲ قانون تحدید تریاک	۱۵
۴۰	« « «	« « «	« فروش رجبہ و غیرا	۱۶
۴۱-۴۰	« « «	« « «	« تعمیر مقبرہ نادرشاه	۱۷
۴۴-۴۱	« عقرب ۹	« ذی الحجہ ۲۳	« سربازگیری	۱۸

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره نشریه
تا	از	روز	برج		
				قانون راجع باعتبار پانزده هزار تومان برای تعمیر سد جاجرود .	۱۹
	۳۲۲ -	۲۳	میزان ۱۳۰۰		
				قانون راجع بتصویب پانزده هزار تومان قرض به مهاجرین گیلانی .	۲۰
۳۲۳	۳۲۲	۲۵	« «		
۳۸۶	۳۷۹	۲	عقرب «	پرگرام کابینه آقای قوام السلطنه .	۲۱
				قانون راجع بتصویب عهد نامد مودت و دوستی بین دولت علیه ایران و دولت جمهوری چین .	۲۲
۲۲۵	۲۲۳	۱۶	« «		
				قانون موقوف الاجراء گذاردن قوانین تشکیلات ادارات وزارت مالیه تامدت سه ماه .	۲۳
	۷۳ -	۲۰	« «		
				قانون بودجه مجلس شورای ملی بابت ۹ ماهه تخاقوی ئیل ۱۳۰۰ .	۲۴
۲۸۹	۲۸۸	۲۵	« «		
				قانون تسلیم قراولخانه گذر لوطی صالح بمسجد جنب آن .	۲۵
	۳۲۳ -	۲۸	« «		
				قانون اعطای امتیاز معادن نفت شمال بکمپانی استاندارد اویل امریکائی .	۲۶
۲۰۲	۲۰۱	۳۰	« «		
	۲۹۰ -	۹	قوس «	قانون بودجه جمع مجلس .	۲۷

صفحه	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیبی
	از	تا		
				۲۸
			عهدنامه مورخه ۱۵ شوال ۱۳۳۹ منعقدہ بین دولتین علیتین ایران و افغانستان.	
۲۲۸	۲۲۶	۱۳۰۰	قوس	۱۴
۲۳۰	۲۲۸	»	»	»
			دو فصل الحاقیہ بعہدنامہ ایران و افغانستان .	۲۹
			عہدنامہ دوستی منعقدہ بین دولت علیہ ایران و	۳۰
۲۴۰	۲۳۰	»	»	۲۳
			جمہوری شوروی روسیہ.	
-	۳۹۱	»	»	»
			قطع نامہ راجع بہ عدم اعتبار امتیاز خوشتاریا .	۳۱
-	۲۴۰	جدی	»	۹
			قانون تصویب عضویت مملکت ایران در جامعہ ملل	۳۲
			قانون تصویب بیست تومان شہریہ برای ورثہ	۳۳
-	۳۴۶	»	»	۹
			بنان السلطان مرحوم .	
۷۴	۷۳ ۳۴۵	»	»	۱۴
			قانون استقراض یک میلیون دلار مساعدہ.	۳۴
-	۳۸۶	دلو	»	۲
			ابراز اعتماد بکاینہ آقای مشیرالدولہ	۳۵
			قانون تصویب نود تومان شہریہ برای ورثہ مرحوم	۳۶
۳۴۷	۳۴۶	»	»	۴
			میر موسی خان.	
			قانون راجع بتصویب یکہزار و پانصد تومان اعتبار	۳۷
-	۳۲۳	»	»	۸
			برای مصارف انتخابات .	
			قانون تفریغ بودجہ توشقان ٹیل ۱۲۹۴ مجلس	۳۸

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه	
		روز	برج	از	تا
	شورای ملی	۱۸	دلو ۱۳۰۰	۲۸۷	-
۳۹	قانون تفریح بودجه پنج ساله ایام فترت بین المجالسین (مجلس سوم و چهارم) .	۱۸	» »	۲۸۷	۲۸۸
۴۰	قانون برقراری یکصد تومان شهریه در حق چهار نفر ورثه مرحوم شیخ محمد جواد خراسانی .	۲۰	» »	۳۴۷	-
۴۱	قانون اعطای اختیارات به کمیسیون عدلیه مجلس و اجازه اجرای قوانین عدلیه بطور موقت .	۲۵	» »	۷۴	-
۴۲	قانون اعتبارات مخارج مملکتی .	۳	حوت »	۲۹۰	۲۹۵
۴۳	عهدنامه حکمیت منعقدہ بین دولت علیہ ایران و جمهوری اتازونی .	»	» »	۲۴۱	۲۴۳
۴۴	تفسیر قانونی فقره چهار از ماده ۱۴۷ قانون اصول تشکیلات عدلیه .	۶	» »	۷۵	-
۴۵	قانون اجازه پرداخت مخارج یکساله جامعه ملل از بابت سهمیه دولت علیہ ایران .	۱۱	» »	۳۲۴	-
۴۶	قانون شورای عالی معارف .	۲۰	» »	۷۵	۷۹
۴۷	قانون برقراری شصت و یک تومان و ۹ قران				

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	برج	روز		
۳۴۸	۳۴۷	حوت ۱۳۰۰	۲۰	و پانزده شاهی شهریه در باره چهار نفر ورثه مرحوم عمادالدوله از تاریخ فوت آن مرحوم تا آخر حوت ایت ئیل ۱۳۰۱	
				قانون برقراری پنجاه تومان شهریه در حق عیال و دو نفر صبا یای مرحوم وقارالدوله .	۴۸
-	۳۴۸	« «	۲۷	قانون تصویب ۲۱۴۰ تومان اعتبار برای احداث بنای جدید مخزن و شعب گمرک بندر قشم .	۴۹
	۳۲۴	« «	۲۷	قانون اجازه الحاق آب کوه رنگ بزاینده رود .	۵۰
-	۳۳۸	حمل ۱۳۰۱	۷	قانون تحدید مدت اقامت مأمورین سیاسی و قنسولی دولت علیه ایران در خارجه .	۵۱
۸۰	۷۹	« «	۱۶	بودجه ریاست وزراء و کابینه برای سنه ایت ئیل ۱۳۰۱	۵۲
۲۹۹	۲۹۶	« «	۲۱	بودجه کابینه سلطنتی برای سنه ایت ئیل ۱۳۰۱	۵۳
۳۰۰	۲۹۹	« ثور	۳	قانون راجع به مستمری و حقوق اعضاء ادارات دولتی و درباری و هیئت های شوروی و اجتماعی .	۵۴
۸۱	۸۰	« جوزا	۱۶	قانون اعتبار برای مخارج اعزام و تحصیل شصت نفر محصلین نظامی پاریس .	۵۵
-	۳۲۵	« «	۱۸		

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	برج	روز		
				اصلاح قانونی در مواد (۵۱) قانون ۳۰ عقرب	۵۶
۲۰۲	۲۰۱	جوزا ۱۳۰۱	۲۵	۱۳۰۱ راجع بامتیاز نطف شمال .	
				قانون یکهزار و پانصد تومان اعتبار برای تهیه	۵۷
-	۳۲۵	« «	۲۵	اثاثیه محاکم قضائی رشت .	
۳۸۸	۳۸۷	« «	۲۷	پرگرام کابینه قوام السلطنه .	۵۸
				قانون حق الارض و حق الماء طواحین اربابی واقعہ	۵۹
۸۲	۸۱	« «	۳۰	در اراضی خالصه دولتی .	
۸۳	۸۲	« «	«	قانون منع صدور پوست بره .	۶۰
				قانون تصویب اصلاحات اصلیه قرار داد پستی	۶۱
۲۵۳	۲۴۳	« سرطان	۳	بین المللی مادرید .	
۳۲۶	۳۲۵	« «	«	قانون تخفیف مالیاتی قریه ندوشن .	۶۲
				قانون بودجه یکساله ایت ئیل ۱۳۰۱ مجلس	۶۳
۳۰۲	۳۰۱	« «	«	شورای ملی .	
۸۴	۸۳	« «	۱۱	قانون مالیات کتیرا .	۶۴
-	۳۲۶	« «	۱۸	قانون اعتبار برای پرداخت غرامات امانات مسروقہ پستی	۶۵
				قانون اعتبار سیم کشی از قم به آوه وساوہ ونوبران	۶۶

شماره ترتیبی	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه	
		روز	برج	از	تا
۶۷	قانون اعتبار برای خرید عمارت ژنرال قونسولگری واز تربت به ترشیز ودائر شدن تلگرافخانه های آنها	۱۸	سرطان ۱۳۰۱	۳۲۶	-
۶۸	قانون موقت امتحان حکام و صاحب منصبان واجزاء بغداد .	۲۰	» »	۳۲۷	-
۶۹	قانون استخدام و حدود اختیارات دکتر میلیسو	۲۱	» »	۱۲۶	۱۳۳
۷۰	قانون شهریه ها .	۱۷	» »	۸۴	۸۶
۷۱	قانون الحاق ابرقوبحوزه حکومتی یزد .	۲۱	» »	۸۶	-
۷۲	اصلاح قانونی در ماده ۶ قانون موضوعه ع اسد	۲۳	» »	۲۶۰	۲۶۱
۷۳	قانون موقتی رسیدگی بشکایات از احکام صادره	۲۷	» »	۱۳۴	۱۳۷
۷۴	قانون موقتی تعیین مجازات اداری برای عدم رعایت	۳	سنبله »	۱۳۷	۱۳۸
	مواد ۲۵۳ و ۲۴۵ و ۴۴۶ و ۴۴۷ اصول دحاکامات حقوقی .				

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	روز	برج		
				قانون موقتی راجع به تأسیس محاکم صلح نواحی و اصلاح بعضی از مواد اصول محاکمات حقوقی	۷۵
۱۳۹	۱۳۸	۳	سنبله ۱۳۰۱	قانون تجدید کنترات دوازده نفر مستخدمین	۷۶
۲۶۴	۲۶۳	۴	»	بلژیکی اداره کل گمرکات.	
				تفسیر قانونی در مواد ۲ و ۳ و ۴ قانون شهریه‌ها	۷۷
۸۶	۸۴	۱۸	»	موضوعه ۱۷ اسد ۱۳۰۱.	
				قانون استخدام هشت نفر متخصص مالیه تبعه	۷۸
۲۶۶	۲۶۴	۲۰	»	دول متحده امریکا .	
				قانون اجازه پرداخت ۲۴۰۰ تومان قرضه به	۷۹
-	۳۲۷	۲۲	»	عادل‌خان زیادخان اف .	
				قانون اعتبار هیئت اعزامیه سواحل بحر خزر	۸۰
۳۲۹	۳۲۸	۲۷	»	برای نقشه‌کشی و تعیین عوائد جنگلی.	
				ماده الحاقیه تفسیر به قانون مالیات کثیراً موضوعه	۸۱
-	۸۴	»	»	۱۱ سرطان .	
				قانون اضافه اعتبار برای مدرسه صنعتی ایران	۸۲
-	۳۲۸	»	»	و آلمان .	

صفحه	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره قانون	
	تا	از			روز
- ۳۲۹		۱۳۰۱	۱	قانون انتقال يك دستگاہ چراغ برق سلطنت آباد به‌قلم و تخصیص آن برای روشنائی صحن مطهر حضرت معصوم‌سلام‌الله‌علیها .	۸۳
۳۰۴ ۳۰۳		«	«	قانون بودجه سال ایت‌ئیل ۱۳۰۱ وزارت فوائد عامه .	۸۴
- ۳۲۹		«	«	قانون هشتصد تومان اعتبار مخارج بنائى سه برج اقامتگاه مستحفظین خط دربند تا حوض خان کرمان .	۸۵
۳۵۰ ۳۴۸		«	«	قانون برقراری، ۲۵ فقره شهریه .	۸۶
۳۵۱ ۳۵۰		«	«	تصمیم قانونی مجلس شورای ملی در جلسه ۸ میزان ۱۳۰۱ راجع به نه فقره شهریه .	۸۷
- ۳۳۰		«	«	قانون اعتبار برای سیم‌کشی خط تلگراف از کردالی قره‌تو و دائر کردن تلگرافخانه در دو نقطه مزبور .	۸۸
				قانون اعتبار برای امتداد سیم از گناباد به تون و قرضه در وجه وزارت فوائد عامه برای نمایشگاه	۸۹

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	روز	برج		
-	۳۳۰	۱۲	میزان ۱۳۰۱	امتعه وطنی و مرمت و ایجاد بروج نظامی بروجرد	۹۰
-	۳۳۱	۱۸	« «	قانون اعتباردویست تومان ماهیانه دروجه آقای آقامیرزا شهاب الدین .	۹۱
-	۲۶۶	۲۴	« «	قانون استخدام مسترهای امریکائی بجای مستر مور .	۹۲
۲۶۷	۲۶۶	«	« «	قانون استخدام مسترریاند برای اصلاح امور بلدیة طهران .	۹۳
-	۲۶۶	«	« «	قانون اعتبار برای خرج مسافرت متخصصین امریکائی .	۹۴
۸۷	۸۶	۲۵	« «	قانون الحاق خلیجستان بحوزه حکومتی قم .	۹۵
-	۸۷	۱۰	« عقرب	قانون راجع به نظارت مطبوعات	۹۶
-	۸۸	۲۳	« «	قانون شرایط اساسی کنترات مستخدمین خارجه	۹۷
-	۳۵۱	۷	« قوس	قانون برقراری شصت تومان شهریه بعنوان تقاعد در حق امام الحکماء .	۹۸
-	۳۵۲	«	« «	قانون برقراری ۳۴۱ تومان حقوق تقاعدی در باره نه نفر صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنگ .	

صفحه	تاریخ تصویب		روز	عنوان قانون	شماره ترتیبی
	از	برج			
-	۲۶۷	قوس ۱۳۰۱	۷	قانون استخدام مستر جونس امریکائی بجای مستر کار .	۹۹
۸۹	۸۸	« «	۱۰	قانون موقت هیئت منصفه .	۱۰۰
۱۰۷	۹۰	« «	۲۲	قانون استخدام کشوری .	۱۰۱
-	۳۳۱	« «	۲۴	قانون پنجاه هزار تومان اعتبار برای جلوگیری از آفت ملخ .	۱۰۲
-	۳۰۲	« «	۲۸	قانون ششصد تومان اعتبار برای ازدیاد سه الی چهار نفر تند نویس .	۱۰۳
-	۳۰۳	« «	«	قانون ۱۲۰۰ تومان اعتبار اضافی برای مطبوعات مجلس .	۱۰۴
۳۵۴	۳۵۳	« «	۲۹	قانون ۳۹۰ تومان اعتبار حقوق تقاعدی درباره ۱۶ نفر صاحب منصبان قدیمی وزارت جنگ .	۱۰۵
۱۰۸	۱۰۷	« جدی	۱	قانون منع خروج طلا و نقره .	۱۰۶
۱۱۱	۱۰۹	« «	۲	قانون اجازه پرداخت مستمریات .	۱۰۷
-	۲۶۸	« «	۴	قانون کنترات دکتری و پللم .	۱۰۸
-	۳۵۴	« «	۵	قانون برقراری مستمری در حق ورثه مشیر رسائل .	۱۰۹

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	روز	برج		
-	۳۵۴	۵	جادی ۱۳۰۱	قانون برقراری شهریه در باره میرزا مهدی اشتهاردی.	۱۱۰
-	۳۵۵	۵	« «	قانون برقراری حقوق تقاعد در باره عباسقلیخان منتظم‌الملک.	۱۱۱
-	۳۵۵	۵	« «	قانون برقراری شهریه در حق ورثه بهادر السلطنه	۱۱۲
-	۳۵۵	۵	« «	قانون برقراری شهریه در حق ولد میرزا حسینخان مستخدم مجلس.	۱۱۳
۲۶۹	۲۶۸	۶	« «	قانون کنترات سه نفر معلمین حقوق.	۱۱۴
۳۵۶	۳۵۵	۱۵	« «	قانون برقراری یکصد و شش تومان و سه قران شهریه.	۱۱۵
۲۰۴	۲۰۲	۱۵	« «	قانون اعطای امتیاز ایجاد کارخانه کبریت‌سازی آذربایجان به آقایان حاج محمد رحیم و حاج محمد باقر خوئی.	۱۱۶
۲۳۰	۲۲۸	۱۵	« «	قانون اجازه مبادله فصل الحاقیه بعهد نامه بین دولتین ایران و افغانستان.	۱۱۷
				قانون بودجه سال ایت‌نیل تشکیلات قضائی و	۱۱۸

شماره ترتیبی	عنوان قانون	تاریخ تصویب		صفحه	
		روز	برج		از
	اداری وزارت عدلیه .	۱	دلو ۱۳۰۱	۳۰۵	۳۰۹
۱۱۹	قانون برقراری یکپزار دلار اضافی بر حقوق مهندس بلدی.	۱۵	»	۲۶۷	-
۱۲۰	قانون مصرف جیره وعلیق هذه السنه ایت ئیل	۲۴	»	۳۴۳	-
	نظمیه مرکز وولایات .				
۱۲۱	قانون اجازه انعقاد قرارداد تجار تی موقتی بین ایران و مصر .	۲۶	»	۲۵۴	-
۱۲۲	قانون اجازه پرداخت قیمت ۸۹ شماره روز نامه رسمی	۲۸	»	۳۳۱	۳۳۲
۱۲۳	قانون استعمال البسه وطنی.	۲۹	»	۱۱۱	-
۱۲۴	قانون برقراری اضافه شهریه در حق بازماندگان	۲۹	»	۳۵۶	۳۵۷
	مرحوم آقا سید حسین اردبیلی و مستشار الدوله .				
۱۲۵	قانون اعتبار برای مصارف روشنائی بقاع متبرکه	۲	حوت	۳۳۲	۳۳۵
	و غیره واقعه در عراق عرب				
۱۲۶	قانون بودجه راجع بحقوق تقاعد وانتظار خدمت	۳	»	۳۵۷	۳۶۰
	مستخدمین و وراثت مستخدمین وزارت خارجه				
۱۲۷	قانون تشکیل اداره خزانه داری کل .	۵	»	۱۱۲	۱۱۴

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره قانون
تا	از	روز	برج		
۳۹۱	۳۸۹	۱۷	حوت ۱۳۰۱	پرگرام مشی کابینه آقای مستوفی الممالک.	۱۲۸
-	۳۳۶	۲۰	» »	قانون اضافه اعتبار بودجه دربار سلطنتی.	۱۲۹
-	۳۳۶	۲۲	» »	قانون یکصد هزار تومان اعتبار مصارف انتخابات دوره پنجم تقنینیه.	۱۳۰
-	۳۳۷	۲۲	» »	قانون ۴۸ هزار تومان اعتبار مخارج فوق العاده مستخدمین آمریکائی.	۱۳۱
۳۶۱	۳۶۰	۲۲	» »	قانون ضبط حقوق دیوانی و برقراری خرج تحصیل میرزا سید مرتضی خان کاظمی.	۱۳۲
۳۱۲	۳۰۹	۲۳	» »	قانون بودجه ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه.	۱۳۳
-	۹۰	۲۸	» »	قانون تمدید قانون هیئت منصفه.	۱۳۴
-	۳۶۱	۲۸	» »	قانون اجازه پرداخت مستمریات چهار نفر شاهزادگان عظام.	۱۳۵
-	۳۳۷	۲۸	» »	قانون پانصد و پنجاه هزار تومان اعتبار ضروری وزارت مالیه.	۱۳۶
-				قانون اعتبار انحصاری خاک سرخ جزایر هرمز.	۱۳۷

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	روز	برج		
۲۰۶	۲۰۴	۲۸	حوت ۱۳۰۱	قنم- لارك- هنگام .	
				قانون اجازه پرداخت چهل تومان شهریه دربارہ	۱۳۸
۳۶۲	۳۶۱	۱۸	حمل ۱۳۰۲	ورثه مرحوم مشاردیوان .	
				قانون یکصد هزار تومان اعتبار مقدماتی جهت	۱۳۹
				مخارج مربوطه به اعاشه و اعمار نقاط غارت زده	
۳۳۹	۳۳۸	۱۸	» »	صفحه آذربایجان .	
۱۷۰	۱۳۹	۲۱	» »	قانون موقتی ثبت اسناد و املاک .	۱۴۰
				قانون استخدام حکام محاکم عدلیه و صاحب منصبان	۱۴۱
۱۲۳	۱۱۴	۲۵	» »	پارک .	
-	۳۳۹	۲۷	» »	قانون پنجاه تومان اعتبار کمک خرج مجله معارف	۱۴۲
				قانون برقراری سی تومان خرج تحصیل دربارہ	۱۴۳
-	۳۶۲	۲۷	» »	پسران آقاسید محمد تقی .	
				قانون برقراری مستمری دیوانی سالار محتشم از	۱۴۴
-	۳۶۲	۲۷	» »	قرار تومانی يك تومان .	
-	۲۶۹	۲۸	» »	قانون کتبرات مسیوادزیر معلم فیزیك و شیمی	۱۴۵
-	۱۲۳	۲۸	» »	قانون نسخ قانون ثبت اسناد مورخه ۱۳۲۹ .	۱۴۶

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	روز	برج		
				قانون بودجه اعتباری سنه تنگوزئیل ۱۳۰۲ وزارت جنگ.	۱۴۷
۳۱۶	۳۱۵	۴	ثور ۱۳۰۲		
۳۱۹	۳۱۶	۱۶	»	قانون اعتبارات مخارج مملکتی سندمالیه تنگوزئیل	۱۴۸
				قانون بودجه یکساله تنگوزئیل مجلس شورای	۱۴۹
۳۲۰	۳۱۹	۱۶	»	ملی.	
				قانون اعتبار برای احضار مأمورین بختیاری	۱۵۰
-	۳۳۹	۱۶	»	خراسان .	
				قانون اعتبار مصارف روشنائی بقاع متبرکه ومقابر	۱۵۱
-	۳۴۰	۱۶	»	مختلفه .	
-	۳۶۳	۲۲	»	قانون اجازه پرداخت مستمری یمن الدوله .	۱۵۲
				قانون راجع به بیست وهفت فقره حقوق تقاعد	۱۵۳
۳۶۴	۳۶۳	۲۲	»	ووظیفه وراث مستخدمین متوفی	
				قانون تجدید قانون ۲۵ دلو ۱۳۰۰ راجع باختیارات	۱۵۴
۷۵	۷۴	۲۵	»	کمیسیون پارلمانی عدلیه .	
				قانون موقت راجع باشخاصی که مال غیر را انتقال	۱۵۵
-	۱۷۰	۲	جوزا	میدهند ویاتملك میکنند ومجازات آنها .	

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره قانون
تا	از	برج	روز		
۱۷۲	۱۷۱	۱۳۰۲	۳	قانون موقت راجع به تقسیم محاکم ابتدائی بدرجات مختلفه و تشکیل صلیحه‌های باصلاحیت نامحدود	۱۵۶
				قانون اجازه پرداخت حقوق تقاعد مستمری شخصی صاحب‌منصبان قدیمی وزارت جنگ و وظیفه وراثت متوفیان آنها.	۱۵۷
۳۶۹	۳۶۵	»	۲۳	قانون اجازه امتیاز معادن نفت شمال بکمپانی معتبر مستقل امریکائی (اتازونی).	۱۵۸
۲۲۰	۲۰۷	»	۲۳	قانون تفریح بردجه سنه ایت‌ئیل ۱۳۰۱ مجلس شورای ملی.	۱۵۹
۳۱۵	۳۱۴	»	۲۴	قانون بیست‌وسه هزار تومان اضافه اعتبار مطبوعه سبلس.	۱۶۰
-	۳۲۱	»	۲۴	قانون اجازه پرداخت مستمری غلامرضا خان امیر پنجه.	۱۶۱
-	۳۶۹	»	۲۴	قانون برقراری چهل و یک تومان مستمری در حق سید مچول.	۱۶۲
۳۷۱	۳۷۰	»	۲۴	قانون برقراری شصت و پنج تومان شهریه	۱۶۳

صفحه	تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره نشریه	
	تا	از			روز
-	۳۷۱	۱۳۰۲	۲۶	قانون برقراری پانزده تومان شهریه در حق ورثه مرحوم میرزا سیدعلی .	۱۶۴
-	۳۷۱	»	۲۶	قانون اجازه پرداخت ماهی یک هزار تومان در حق هر یک از شاهزادگان عظام (عضدالسلطان نصرت السلطنه) .	۱۶۵
۳۱۴	۳۱۲	»	۲۶	قانون بودجه سال ایت ئیل ۱۳۰۱ وزارت امور خارجه .	۱۶۶
۳۷۲	۳۷۱	»	۲۷	قانون برقراری مستمری درباره ورثه مرحوم منوچهر میرزا وسیدحسن کشفی .	۱۶۷
-	۲۷۰	»	۲۷	قانون استخدام مسیولاپربجای مسیو ریوو معلم حقوق .	۱۶۸
-	۳۱۹	»	۲۹	قانون راجع بمقرری جنسی دربارسلطنتی .	۱۶۹
-	۲۹۵	»	۲۹	قانون اضافه اعتبار بودجه ولایتعهد .	۱۷۰
-	۱۲۳	»	۲۹	قانون اجرای ماده ۳۸ قانون استخدام کشوری در موارد حکام محاکم .	۱۷۱
				قانون مستمری آقای آقاسید محمد باقر	۱۷۲

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	برج	روز		
-	۳۷۲	جوزا ۱۳۰۲	۲۹	صدراالاسلام ایروانی . قانون شرایط اساسی امتیاز نطف معادن نطف یکی از دوولایت گیلان یا مازندران بکمپانی معتبر از اتباع داخله .	۱۷۳
-	۲۲۰	» »	۳۰	قانون اصلاح قانون اول جدی ۳۰۱ راجع به کاپوتار و منع خروج طلا و نقره .	۱۷۴
۱۰۹	۱۰۸	» »	۳۰	قانون اجازه پرداخت یکمصد و پنجاه تومان از عایدات کلک رانی شط کارون در وجه سادات کلانتری .	۱۷۵
-	۳۷۴	» »	۳۰	قانون برقراری ۵۵۰ تومان شهریه در باره سیزده نفر اعضاء وزارت خارجه کدمشمول قانون استخدام نیستند .	۱۷۶
۳۷۳	۳۷۲	» »	۳۰	تصمیم قانونی راجع بمصارف روشنائی و حق الارض و عوض بهره‌دهنده السنه تنگوزئیل .	۱۷۷
۳۴۱	۳۴۰	» »	۳۰	قانون اضافه اعتبار بودجه ایت ائیل وزارت معارف بابت حقوق معلمین ژیمناستیک و قیمت ذغال سنگ	۱۷۸

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	روز	برج		
-	۳۴۱	۳۱	جوزا ۱۳۰۲	مدارس متوسطه .	
				قانون پنجاه هزار تومان اضافه اعتبار مخارج	۱۷۹
-	۳۳۶	۳۱	» »	انتخابات دوره پنجم .	
				قانون استخدام دکتر ژرف منار فرانسوی رئیس	۱۸۰
-	۲۷۰	۳۱	» »	مؤسسه پاستور .	
				قانون تعیین تکلیف بودجه های جزو وزارتخانه ها	۱۸۱
-	۳۲۱	۳۱	» »	نسبت به سینه تنگوزئیل ۱۳۰۲ .	
				قانون اجازه پنج میلیون دلار و مذاکره استقراض	۱۸۲
				سی و پنج میلیون دیگر از بانکهای امریکائی	
-	۱۲۴	۳۱	» »	(اتازونی) .	
				قانون اجازه پرداخت پانصد تومان شهریه ورثه	۱۸۳
-	۳۷۴	۳۱	» »	مرحوم آیه الله بهبهانی بدون کسر .	
				قانون اضافه بودجه سال ایت ئیل نظمیه رشت	۱۸۴
۳۴۳	۳۴۲	۳۱	» »	واتزلی .	
				قانون اجازه تشکیل کمیسیون دوازده نفری	۱۸۵
-	۱۲۵	۳۱	» »	برای تهیه و تصویب لایحه قانون موقت جزا .	

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره قانون
تا	از	روز	برج		
-	۲۷۱	۳۱	جوزا ۱۳۰۲	قانون تجدید کنترات مسیوپر نی مستشاروزارت عدلیه	۱۸۶
-	۱۲۶	۳۲	« «	قانون تعیین تکلیف نرخ پرداخت مستمریاتی که سابقاً شهریه بوده است .	۱۸۷
۱۷۸	۱۷۲	۳۲	« «	قانون موقتی تصرفات در قانون اصول محاکمات راجع بمحاکم صلحیه .	۱۸۸
۱۹۸	۱۷۹	۳۲	« «	قانون موقت تصرفات در قانون اصول محاکمات حقوقی .	۱۸۹
۲۷۲	۲۷۱	۳۲	« «	قانون استخدام مسیولامبر مولیتر بسمت ریاست کل گمرکات .	۱۹۰
-	۱۲۵	۳۲	« «	ماده الحاقیه بقانون استقراض مصوبه ۳۱ جوزا .	۱۹۱
۳۱۸	۳۱۷	۳۲	« «	قانون راجع به ۳۶ قلم مستمری اتباع خارجه .	۱۹۲
۲۷۳	۲۷۲	۳۲	« «	« استخدام مستر کلامان بجهت اداره بانک ایران	۱۹۳
-	۲۷۳	۳۲	« «	« استخدام مسیوترسنسگی لهستانی مهندس متخصص راه آهن آذربایجان .	۱۹۴

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره قانون
تا	از	برج	روز		
				قانون برقراری ۱۵۰ تومان شهریه در باره ورثه	۱۹۵
-	۳۷۵	جوزا ۱۳۰۲	۳۲	مرحوم حاج میرزا علیمحمد دولت آبادی.	
-	۳۴۴	« «	۳۲	قانون پنجاه هزار تومان اعتبار برای مصیبت زدگان تربت	۱۹۶
				« اجازه پرداخت حقوق مدت خدمت مستخدمین	۱۹۷
-	۳۴۳	« «	۳۲	از اتباع خارجه وزارت فوائد عامه.	
				قانون برقراری ماهی پانزده تومان در باره بازماندگان	۱۹۸
۳۷۷	۳۷۶	« «	۳۲	میرزا محمد حسین.	
				قانون راجع بمستمریات و حقوق اعضاء و اجزاء	۱۹۹
۳۷۸	۳۷۷	« «	۳۲	ادارات پست و تلگراف.	
-	۳۷۷	« «	۳۲	قانون برقراری شهریه در باره ولدان طباطبائی.	۲۰۰
				« اجازه پرداخت سیصد خروار شلتوک حق الارض	۲۰۱
-	۳۷۶	« «	۳۲	ورثه آقاسلیم سنگ.	
				قانون اضافه اعتبار بودجه ایتیل وزارت معارف	۲۰۲
-	۳۴۲	« «	۳۲	بابت کسری بودجه مدارس حومه طهران.	
				قانون برقراری ماهی هشتاد تومان بعنوان خرج	۲۰۳

صفحه		تاریخ تصویب		عنوان قانون	شماره ترتیب
تا	از	برج	روز		
-	۳۷۸	جوزا ۱۳۰۲	۳۲	تحصیل در باره قوام حضور.	
				قانون استخدام مسیو پیرو مسیو شویو بلژیکی	۲۰۴
۲۷۴	۲۷۳	»	»	برای خدمات اداره پست .	
				قانون کمترت مسیو وستد اهل برای ریاست	۲۰۵
-	۲۷۴	»	»	تشکیلات نظمیه .	
				قانون اعتبار پرداخت معلمین اروپائی و اعتبار	۲۰۶
				مدرسه آلمانی و خرج سفر مأمورین معارف و	
۳۴۲	۳۴۱	»	»	اوقاف .	